- ಓಂ -

- ಶ್ರೀಯಃ ನಮಃ -

ನಾಲಾಯಿರ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಮ್

|

ಮುದಲಾಯಿರಂ

|

ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರ್ ತಿರುಮೊಳಿ

ಮೂರನೆಯ ಪತ್ತು

ಮೊದಲನೆಯ ನಾವಿರ
ಮೂರನೆಯ ಪತ್ತು

ತೆಲುಗು ಮೂಲ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪದಾರ್ಥ, ತಾತ್ಪರ್ಯ
ಮತ್ತು
ವಿವರಣೆಯೊಂದಿಗೆ

ಸಂಪುಟ - ಇ

ಭಾಗ - 3

Garani Srinivasan

విషయ సూచిక.

					పేజీ
1.	మొదటి తిరుమంటి	-	కన్నోరాయుర మూ	-	1
2.	ఎరడనోయు	"	అంజన వణ్ణనే	-	19
3.	మూరనోయు	"	శిలుపైక్కుదమూచ్చై	-	30
4.	నాల్కనోయు	"	శలుపైడళుసోత్తిగ్గలుమూ	-	46
5.	ఐదనోయు	"	అట్టుక్కుమి	-	63
6.	ఆరనోయు	"	నావలమూ పీఠియు	-	81
7.	ఏళనోయు	"	ఐయు పులుది	-	96
8.	ఎంటనోయు	"	నల్లదొరై కొముళ్ళై పొంయిడ్డై	-	115
9.	ఒంబళ్ళనోయు	"	ఎన్నైదనా దేవిక్క	-	130
10.	పత్తనోయు	"	నేయిన్దకరుగ్గిబలే	-	145
			మొట్ట	-	159

— o —

Garani Srinivasan

17/4/75.

మూరనేయు దశక - మొదల తిరుమొళి - కన్నీరాయిరమ్

మూனூறுமபத்து - முதல் திருமொழி - தன்னேராயிரம்

1. தன்னேராயிரம் பிள்ளைகளோடு
தளர்நடை யிட்டுவருவான்,
பொன்னேய் நெய்யொடு பாலமுதுண்டு
ஓடியுள்ளுவன் பொய்யேதவழும்,
மின்னேர்நுண்ணிடை வஞ்சமகள்கொங்கைகதுஞ்ச
வாய்வைத்தபிரானே,
அன்னேயுன்னையறிந்துகொண்டேன்
உனக்கஞ்சுவன்மந்தரவே.

கன்னேராயிரமா பிள்ளைகளோடு தளர்நடையிட்டு வருமாஸ்,
பொன்னேய் நெய்யோடு பாலமுதுண்டு ஓடியுள்ளுவன் பொய்யேதவழுமா,
மின்னேர்நுண்ணிடை வஞ்சமகள்கொங்கைகதுஞ்ச வாய்வைத்தபிரானே,
அன்னேயுன்னையறிந்துகொண்டேன் உனக்கஞ்சுவன்மந்தரவே.

(தூய்மை)

கன்னதன் = கன்ன, நேர் நேர் = தானேயே, ஆயிரமா = ஆயிரம்
தானர, பிள்ளைகளோடு பிள்ளைகளோடு = மக்களோடு, தளர்
நடை = தட்டுதட, நடையிட்டு நடை யிட்டு = நடை நடைது, வருவா
ன் வருவான் = வருபவனே, பொன் = தூய்மை, வெய்ய = தூய்மை
தானே, நெய்யோடு நெய் யோடு = சுத்தமான கூடிய, பால் =
தாலம்ப, அமுது அமுது = அமிர்தமே, உண்டு = உண்டு,
லுண்டு, பொய்யே பொய் யே = கபட, தவழும் = தவழுமா
= சேவல்லுக்க வருவ, ஒரு ஒரு = ஒன்று, உள்ளுவன் புள் ருவன் =
தானியில்லாத கள்ளனே, மின் மின் = மின்னல், நேர் நேர் = நேமனாக,
நுண் நுண் = நுண்மையான, இடை இடை = மத்ய (நடுவு) வஸ்துவில்,
வஞ்சம் வஞ்சம் = மோசடனாகியான, மகள் = பெண்,
கொங்கை கொங்கை = மார்பில், துஞ்ச = (அவளு) தானும்
தானே, வாய் வைத்த வாய் வைத்த = தான் கடித்த, பிரானே பி
ரானே = தலைவனே, உன்னை உன்னை = நின்னை, அறிந்து அறிந்து கொண்டேன் =
நினதி, அஞ்சுவன் அஞ்சுவன் = பயப்படுகிறேன்.

கன்ன (நின்ன) தானேயே பிறந்த தானாரு மக்களோடனே தட்டுதட
நடை நடைது வருபவனே, பொன் தானே வெய்ய நெய்யோடனே கூடிய

డాలంబ అమ్యుకవస్త్ర లుండు శీవీటవాగాయిలో శీవళ్లుత్త బరువ ఒబ్బ
ధాటియుల్లద శ్రీళ్ళనో, మింఛిగే ధామునాద మీమూష్క మూధ్వవన్న శ్రీళి
* వంచకయూద యువకియి మేలోగే, అవళు ధాయువంశి, బాయి
కచ్చిద ధ్వామియో, నిన్న స్నేగ అంతరుశీండే; నినగే మోలోయిమూడినిబ
అంజువేను. (1)

యశోదే శ్రీష్ణనే కోళ్లుక్కాళే: "గోకులదల్లి నావూ మక్కళు
పుట్టిదవు, నీనూ డానియోడుట్టిదేయిందు శ్రీళిదిద్దే. ఆమక్కళు, కీపాము
ముప్పుందవు, శీవళ్లదవు, అంబీగాలల్లవు, శ్రీళగడే నడేదవు. నీనూ డానే
యోడు మూడిదే. ఆదరూ ఎల్ల మక్కళంతే నీనూ ఒబ్బ ఎందు కొండే ఆగ. ఆమోలే, నీ
న్న అనాధారణ చోడిష్టేగళు మోదలాదవు. ఈ నిన డానియోల్లిప్పే మళిలు
నీవ శుబ్బవన్నూ డాలన్నూ నోడిపద అమ్యుకవస్త్ర మూడికొండు నీ
ను యారిగూ శ్రీళియదంతే లుండుబిడుత్తిద్దే. శ్రీవటదింద ఆరీలనివస్త్ర
మూడి, నీనూ అరియదవనంతే శీవళ్లుత్తా బరుకిత్తిదద్దన్న నాను శ్రీండాగ
నీను తమాషే శ్రీళ్ళలేనందు, నినగే శ్రీళ్ళలేనదల్లి ధామియో ఇల్ల మందూ కీళిద్దే. ఆదరే,
మించినంతే నుందరియూ యువకియూ భద్ది నడుచినవళ్లూ ఆగ
ధ్రూరనియు గోకులక్కే బందాగ, ~~అవళ్ల మంచికనేయన్న మోలెయుల్లవళల్లి~~
అవళ మోలెనే బాయిడుబిద్దే. ఎల్ల మక్కళూ మూడిదడానియో. అవ
ళన్న కొందు డాక, అవళ శీవటవన్న చెల్లాచిచియల్లా! ఆగలే అంతే
నీను అనాధారణ వ్యక్తి ఎందు, ధామోన్మత్త నమ శీకువల్ల పోరదు!
ఆగలే అంతే నీను ధ్వామియో ఎందు! అందిచంద నినగే మోలెయూ
కిశిలు నినగే నిజ మానియూ అంజువంతయూనుత్తిత్తు."

2. పొన్పోల్ మంజణమాట్టి యముదూట్టి, పోనాల్
వరుమళవిప్పాల్,
వన్పారశ్శకడ మిరశ్శాటి
వడక్కిలకంపుక్కిరుందు,
మిన్పోల్ నుణ్ణిడైయాళొరు కణ్ణియై
వెట్రువెవుంశెయ్తువైత్త,
అన్పావుణ్ణై యిరుందుకొణ్డేన్
ఉనక్కుగుశువన్మందరవే.

పొన్పోల్ మంజణమాట్టియముదూట్టి పోనాల్ వరుమళవిప్పాల్,
వన్పారశ్శకడమిలిశ్చాడి వడక్కిలకంపుక్కిరుందు,
మిన్పోల్ నుణ్ణిడైయాళొరు కణ్ణియై వేట్రువెవుంశెయ్తువైత్త,
అన్పావుణ్ణై యిరుందుకొణ్డేన్ ఉనక్కుగిజువనమన్దరవో.

పొన్ పోలత్ పొణ్ణ పోల = బంగారదంతే (శుభ్రవాగి), మంజణమగ మంజ
ణమ = మజ్జనవన్న, ఇట్టి ఆట్టి = మాడిసి, అముదు అమృత = అమృ
తవన్న (ఊటవన్న), ఊట్టి ఊటట్టి = ఊడిసి, పోనాన్ పోగీనాణ్ =
పోదేను, వరుమగ వరుత = బరువ, అళవు అళవు = కొలదల్లి,

Garam Srinivasan

ఇవ్వాళ్ = ఒళ్ళగడియే, వల్ల = బలమ్మైన, వారమూ = పార
ం = కు ఉంపే మాడలు నుస్సుత్తిరువ, శకటమూ = శకటవన్ను (బండి),
ఇదా = సుబ్బు సురి ఆనువంశే, = ఉంటి = రూఢిపి ఒదేదు,
వడక్కళ్ = ఉత్తరదిక్కు, = అదమూ = మనేయన్ను,
వుక్కు = ఛోక్కు, ఇరున్ను = ఇరువ
ం = మంచినంశే బళ్ళుకువ, నుణ్ణా = సూక్ష్మనాద (సన్న),
ళ్ళో = ఆడియాగ = నడువినవళ్ళాద, ఒరు = ఒబ్బ, = కన్నయ్యన్ = కణ్ణ
ణ్ణు = కన్యకేయన్ను, = వేలు = ఒళ్ళి, = ఉరువమూ = ఉరువం
= రూపవన్ను, = శేయ్దు = వైక్ర = తాయ్తు = లుంటు మూడి బిట్ట,
అన్బా = ప్రియ కవమనే, = నన్నై = ణా = నిన్నన్ను, అయి
న్నుకొండ్రేనో = అరిన్తు = కాణ్ణుడెన్ = అరిసుకొండేను, = ఉనక్కు =
ణక్కు = నినగే, అమ్మమో = మేలేయన్ను, = కన్నక్ర = మూడ
లు, అంజువనో = అంజుక్కోనే.

ఒన్నదంశే విరుద్ధవాగి మజ్జనవన్ను మూడిసి, అమ్మకవన్ను (డాలన్ను) లూడి
సి ఛోడదేను. నాను ఉంశిరూ బదువుదరోళగాగియే = ఉంపే మాడలు నుస్సు
బరుత్తిరువ బలవాద శకటవన్ను నుబ్బు సురి ఆనువంశే రూఢిపి బదేదు, లుత్త
దిన్న మనేయన్ను ఛోక్కు అల్లుత్తువ మంచినంశే బళ్ళుత్తువ నీర్ను నడువినవ
ళాద కన్నిరేయొబ్బళగే రూవన్నే బదలాయిసిద (ప్రియకవమనే) ప్రేమ
స్వీకారవేనో, నిన్నన్ను అరిసుకొండేను. నినగే మేలేయూడలు అంజుక్కోనే (2)

మనుష్యరే ఛోక్కవాగి నీరరేదు డాలుకుడిసి మలగిసిదరే, అదు కే
కేలవు గంటేగళ్ళకాల మాత్రమాత్రే నిద్రిసువుదు. ఇదు ఎల్ల మక్కళ్ళిగింతలాగ్ల
వాదదు. యశోదే కృష్ణనూ డానేయే ఒన్నాగి నీరరేదళ్లు; డాలరు
డిసిదళ్లు. మనేయ ముందుగడే బైలినల్లి కంబాద స్తంభదల్లి మలగిసిద
ళు. సాకింతేయింద తన్న కేలసగళ్గెందు ఛోదదళ్లు. అవళు ఉంశిరూ బదువు
దరోళగాగి నడేదిరువుదన్ను? అవళు మలగిసి ఛోదద స్తంభదల్లి కృష్ణనిల్ల
వే ఇల్ల! అల్లియే ఉత్తరదల్లి బలవాద బిందు బండి నుబ్బు నురియూ
బిద్దిదే! ఇదన్ను, కృష్ణ కన్నబ్బ్యకాలన్ను రూఢిపి బదేదు ఈ దొడ్డ
బండియన్ను వ్రీడిమూడి బచ్చిరబడ్రదే? ఏనద్దుబేక! " ఎందు కొండు యు
శోదే యోచిసుత్తిరువల్లి, కృష్ణన ఈ అద్భుతశాయిత్వవన్ను నోడిదవరు
అవళన్ను ఎవరంతు ఛోళ్ళ తిర్చెయ్దు బిట్టరు. అల్లదే, అవళన్ను బిందు మనేగే
కరెదుకొండు ఛోదరు. అల్లి, యశోదనే నుంక్కు సుందరియాద కన్నికేయొబ్బ
ళు ఇరువళెందు. ఆదరే, ఈవ అవళిల్ల! అవళ రూపవన్నే బదలాయిసిబిట్టి
ద్దానే ఈ ఇంద్రజాలం కృష్ణ! ఈ ఎరడు అద్భుతకాయిత్వళన్ను నోడిదళిగె
కళే యశోదనే అంతాదద్దు, కృష్ణను సామాన్య బాలనల్లవెందూ,
అసాధారణ బాలనెందూ. ఆవళే అరితిద్దు అవను ప్రేమస్వరూపినేందు.
అవన విషయదల్లి భయభక్తి యిట్టుకొండాయితు.

3. கும்மாயத்தைதாடு வெண்ணெய் விழுங்கிக்
குடத்தயிர்சாய்த்துப்பருகி,
பொய்ம்மாயமருதான வசுரரைப்
பொன்றுவித்தின்றுநீவந்தாய்,
இம்மாயம்வல்லபின்னைநம்பி
உன்னையென்மகனையெண்பர்நின்னூர்,
அம்மாவுன்னையறிந்துகொண்டேன்
உனக்கருஞ்சுவனம்மந்தாவே.

కుమ్మాయకొడు వెణ్ణోయ్ విలుజా కుడత్తయిర్ శాయ్త్తు వీరుఁ,
పొయ్మ్మాయ మరుదానవశురర్నే పొన్నోలువిత్తిన్లు నీవన్నెయ్,
ఇమ్మాయమా వల్ల పిళ్ళేన్నంబి లున్నేయిన్మహనేయిన్బర్ నిన్నూర్,
అమ్మావున్నేయరింత్తుకొణ్డేన్ లునక్కుంజమనేమున్నర్తవే.

కుమ్మాయకొడు = కుమ్మాయకొడు, వెణ్ణోయ్ = వెణ్ణోయ్, విలుజా = విలుజా, కుడత్తయిర్ = కుడత్తయిర్, శాయ్త్తు = శాయ్త్తు, వీరుఁ = వీరుఁ, పరుకి = పరుకి, పొయ్ = పొయ్, మాయ = మాయ, మరుదు = మరుదు, అసుర = అసుర, పొన్ = పొన్, వుత్తు = వుత్తు, తిన్ = తిన్, నీ = నీ, వన్ = వన్, తాయ్ = తాయ్, వల్ల = వల్ల, పిళ్ళై = పిళ్ళై, నంబి = నంబి, మగన్ = మగన్, ఎన్బర్ = ఎన్బర్, నిన్ = నిన్, ఊర్ = ఊర్, అమ్మా = అమ్మా, అరింత్తు = అరింత్తు, కొణ్డేన్ = కొణ్డేన్, లున = లున, అక్కు = అక్కు, మన = మన, తవే = తవే.

కుమ్మాయకొడు కుమ్మాయత్తైతాడు = కుమ్మాయత్తైతాడు, వెణ్ణోయ్ వెణ్ణెయ్ = వెణ్ణెయ్, విలుజా విళుంగి = విలుజా విళుంగి, కుడత్తయిర్ కుడత్తయిర్ = కుడత్తయిర్, శాయ్త్తు శాత్తు = శాయ్త్తు, వీరుఁ పరుకి = వీరుఁ పరుకి, పొయ్ పొయ్ = పొయ్, మాయమా మాయం = మాయమా, మరుదు మరుదు = మరుదు, అసుర అసుర = అసుర, పొన్ పొన్ = పొన్, వుత్తు = వుత్తు, తిన్ తిన్ = తిన్, నీ నీ = నీ, వన్ వన్ = వన్, తాయ్ తాయ్ = తాయ్, వల్ల వల్ల = వల్ల, పిళ్ళై పిళ్ళై = పిళ్ళై, నంబి నంబి = నంబి, మగన్ మగన్ = మగన్, ఎన్బర్ ఎన్బర్ = ఎన్బర్, నిన్ నిన్ = నిన్, ఊర్ ఊర్ = ఊర్, అమ్మా అమ్మా = అమ్మా, అరింత్తు అరింత్తు = అరింత్తు, కొణ్డేన్ కొణ్డేన్ = కొణ్డేన్, లున లున = లున, అక్కు అక్కు = అక్కు, మన మన = మన, తవే తవే = తవే.

కొవ్వెయ జూకెయల్ల వెణ్ణోయన్న నుంగబిట్టు, కొడద కుంబ ఇళ్ళరువ మీదరన్న ఆకొడదొందినే కుడిదుబిట్టు, పిళ్ళన్నూ మురువన్నూ మీంచిసువ అవళి మత్తిమరగళాద అసురరన్న నాశవిడిసి నీను బందే. ఇంద్ర మాయవన్న మాడి కోలంబల్ల మానువాద వీరప్పొణ్ణ నేన్నీను. నీళ్ళిల్ల నిలిసిరువవరు నిన్నన్న. నన్న మగనేందే హేళ్తారే. క్రిష్ణ యే, నిన్నన్న నాను అరికొండే. నినగే మీలేయుడిసలు అంజుత్తేనే.

(3)

(దులభవాగి జూర్ణవాదవు)

సామాన్యవాగి కొవ్వె, వెణ్ణె, మీదరు మత్తు కాదవు నడుసుళ్ళిదాగ. అవున్నళన్న మత్తళిసే. దేవ్రిగి కిన్నిసువుదిల్ల. అవన్న కిన్నువుదక్కే బిడువుదిల్ల. ఇల్ల. ఏందరే, మత్తళిసే అజూర్ణవుంటాగి ఆరోగ్యక్కే కొందరే

యుంటామన్నది. ఆదరి, బాలకృష్ణను మూడిద్దేను? కొవ్వయి జొరియాళ్ళ
భిన్నయిన్న నిమ్నవర్గియుగా లుండుబట్ట. అల్లనే నిల్లనిలల్ల. కొడదకుంబ
కూడిట్ట మొనిరన్న చొరొకిద్దయుగా, నిశ్శేషమ్ చాన, ఆకొడవన్నే ఎత్తి కొడదా
బిట్ట. ఇవేల్ల సామాన్య మనుషిన కార్యవేన్నినుచ్చుడే? ఆమోలే అవ
ను మూడిద్దేను? గొంలకులదల్ల, ఊర చోరనే, అవళి మత్తి మరనాళు
బళ్ళదిద్దవు. బడళ్ళ చొన్నని బళ్ళదిద్దవు. నోడుచ్చుదక్కే ఎల్ల విధదల్లి
అవు మరనళ్ళే. వాస్తవవాగి అవు నిజళ్ళు మరనళ్ళు! ఇబ్బరు అమర
రు శవమ్న మోదవిద్యయింద మరనళ్ళ రూపి కళ్ళదిద్దరు. బాలకృష్ణని
గే మొశ్రమే ఈ విషయదల్లి నిజాంశ గొత్తు. అవను అచ్చనళ్ళన్న
అతి నిరాడంబరవాగి కేడవిద్దల్లదే అచ్చనళ్ళన్న నాశ మూడిబిట్ట. ఇవల్లవూ
అమానుష కృత్యగళే. అసాధారణ వ్యక్తి మాత్రరిగే మూడబల్లి
దాన కార్యనళే. కృష్ణను అసాధారణ రీతియల్లి శత్రు అసామా
న్య శక్తియన్న కోలవ్యడిసి ఎల్లరింవూ ఆశ్చర్యవన్నుంటు మూడిద.
ఆదరూ నిడు, గొంలకులదజనక్కే అవను యశోదెయ మగనే; నిమ్మ
న్న వాద మనుషనే. అజ్ఞానిజనగళల్లవే అవరు! యశోదే
యూ డానియిల్లి కిళిదిద్దళు. కాయిసిరువ వాక్చల్యద మీలదింద.
అవన దివ్యదుశ్చర కార్యనళన్న అవళు కణ్ణారే కండు మిన్మయనాగి
ళ్ళువవరెగే కృష్ణను శత్రు మనుషనే ఎందు కిళిబిద్దళు. నంబిద్దళు.
అవన అద్భుత కార్యనళు అవళ అజ్ఞానవన్న నివారిసిదవు. ఆద
అవళిగే కిళిసిరువు అవను మానుషరూపదల్లిరువ భగవంత
నే ఎందు. శత్రు మనుషిన మనుషనే అవను ఎంథ భ్రమిసి ఆగాగే అవ
ళన్న కాడుత్తిద్దరు. ఈగ అవళిగే అరివాదద్దు అవను భగవంతనే ఎం
దు. ఆదరింద, సామాన్య మనుషనే మూడువంథ అవనిగే మోసల
దు. ఆదరింద అవళిగే ఈగ అంజికే.

4. మైయార్ కణ్ మడవాయ్చియర్ మక్కళో
మైయణ్ణై సెయ్తవర్ పిన్పోయ్,
కొయ్యార్ పూన్తుకిలప్పత్తిత్తనిన్ఱు,
కుఱ్ఱం పలపల సెయ్తాయ్,
పొయ్యాయావుణ్ణుప్పుఱం పలపేసువ
పుత్తకత్తుక్కుళ్ కేట్టేన్,
ఐయావుణ్ణై యఱిన్తుకొణ్టేన్
ఉనక్కరుళువాయ్ ఎన్ఱు మన్తరవే.

మైయార్ కణ్ణో మడవాయ్చ్చియర్ మక్కళ్ళై మైయన్నుశెయ్యువర్ పిన్పోయ్,
కొయ్యార్ పూనన్తుకిల్ పత్తిత్తనిసోలయి కుట్రమా వీలవీల శెయ్దాయ్,
పొయ్యాయావున్నై వ్వులామా వీలపేశువ పుత్తకత్తుక్కుళ్ కేట్టేన్,
ఐయావున్నైయలిన్నుకొణ్టేన్ ఎనక్కరుళువనమన్తరవే.

Gayathri Srinivasan

మైణమ = కొడిసియింద, ఆర్ ఆర్ = అలంకరించిరువ, కన్ కణ్ = కణ్ణుగళు, మడమా మడం = మునియాదా, ఆఫీస్ట్ యర్ ఆఫీసియర్, ఆఫీసియర్ = సోల్లకియర్, మక్కళై మక్కళిగా = మక్కళన్ను, మేక్ మేమ్ శెయ్దు మామ్ణాం మాడకాయ్తు = (అవరు హీన్నన్ను) మోసంమాడువంతే మాడి, హెంయ్ కెకాయ్ = నేసిగళన్ను, ఆర్ ఆర్ = అళియాగి ఇడిదిరువ, చూట్ = సుందరవాద, కుంబల్ త్తుకిల్ = సీరెయన్ను, చిత్తి పత్తరి = ఇడిదుకొం డు, అవర్ అవుర్ = అవర, పిన్ పిణ్ = ~~అందరాదాయే~~ అందరియే, పోయ్ పోయ్ = పూజా, కన కాణి = ~~విశ్వాసదల్లి~~ (యారూ ఇల్లదకడే) సిన్ అయు త్రిణ్ణు = సంశయగొండు, ~~తీర్మ~~ విలవిల పలపల దులవారు, కుట్ర మా కుట్రం = కీటలీకళన్ను, ~~తూ~~ శెయ్యాంబ్ కెకాయ్తకాయ్ = మాడిదే, పొయ్యా పొయ్యయా = సుళ్ళేను? ఉన్నై ఉణ్ణా = నిన్నన్ను కుంతు, ముక్కక్కుక్కా పుత్తకకత్తుక్కు = భిక్షక బరెయువుదక్కే, ఉళ్ళతా = శక్కష్ట, పేశువ పెచువ = పేళువుదన్ను, పల పల = దులవు, పిఱమా పుఱం = కడెకళింద, కేట్టేన్ కెకట్టెన్ = కేళిద్దేను. ఐయా ఐయా = స్వామియే, ఉన్నై ఉణ్ణా = నిన్నన్ను, అలుసన్నకొ శేన్ అఱిగత్తు కెకాణ్ణెన్ = అరితుకొండేను. ~~పొన్~~ ఉనక్కే డి ఉనక్కు = నినగే, అమ్మమా కరమే అంమం కారవు = మాలే యూడిదలు, అంజువన్ అంజువణ్ = అంజుత్తేనే.

కొడిసియింద అలంకరిసిరువ కణ్ణుగళు ళ్ళ మునియాద సోల్ల కియర్ కొండు మక్కళు నిన్నన్ను మోసమాళువంతే మాడి, ~~అందరాదాయ~~ నేసిగళన్ను అళియాగి ఇడిదిరువ అవర సుందరవాద సీరెయన్ను ఇడి దు అవర ఇందియే పూజా విశ్వాసదల్లి సంశయకొండు దులవారు కీట లీకళన్ను మాడిదే. సుళ్ళేను? నిన్నన్ను కుంతు భిక్షక బరెయువుదక్కే న్న అరితుకొండేను. నినగే మాలేయూడిదలు అంజుత్తేనే. పేళువుదన్ను దులవు కడెకళింద కేళిద్దేనే. స్వామియే, నిన్న

(4)

ఏసూ అరియద శుద్ధ మనస్సినవరాద సుందరియరాద సోల్ల యువకియరు బాలకృష్ణనన్ను నోడి మోసహోగుండరు. అవనొడనే విశ్వాసఘాతవన్ను కోరిదరు. కృష్ణ ఒప్పిద. అవర ఇందియే పూజా. యారూ ఇల్లదకడెకళల్లి అవరొడనే అవర ఇష్టదంతే నీరన్ వాడి అవరన్ను హింసోషణె మాడిసిద; కృత్యి మాడిసిద. కకేకళు ఈ విష్ యవాగి పోరాటు కొండవు. ఇంథాద్దన్ను కుంతు సుద్దికళన్ను నానా కడె కళింద యశోదెయు బళిగె బందరు. అవళ కేలసవన్ను కేడిసిదరు. ఈ గే మాడిద వరు కుల్లికజన. ఇకరర హింసోషణెయన్ను సహిసిలారద పూజా కే బిట్టిసిద. అవర నిరూపణెయింద సుందు భిక్షకవన్నే కుంబువష్టు బళికయితు.

'అదేమ్మా నువ్వే అల్లావే? అదెలా, నిజంగానే? – అంటే యశోదకి కన్నమ్మయే కళ్ళు తెరిపించింది. బాలకృష్ణుడి వంటి యువకుడి తల్లి అయినా ఇంకా ముసలిదానిలా కనిపించకుండా ఉండటానికి ఏ ప్రయత్నమూ చేయని ఆమె ఇలా ఎలా అయిపోయింది? అసలు ఆమె వయసు ఎంత? ఆమె ఆడిపోసుకుంటున్నట్టుగా ఆమె అసలు పేరు దేవకి కాదా? అదీ, ఆమె అసలు పేరు కృష్ణుడే పెట్టాడా? యశోదకి ఆ అనుమానాలు: నేను రాను యువతియైన మోహన కృష్ణుడిని ఎందుకు కృష్ణుడని అన్నాను? ఎందుకు బాలకృష్ణుడిని నిజంగా భగవంతుడనే!? నేను అనగానే అవన్నీ అవతారపురుషుడిని అవతారపురుషుడిని అవతారపురుషుడిని

మూరు మేళ్ళగళ్లయూ కడిదు లొక్క విల్లదంతే కూడిట్ట భోజ్జంయిండనే మనే
దరన్న నుంచి బాంక్, కొలద్దూనళ్ళమేలే నోడవళ్ళరు కావడియల్లి హోక్కు కందవన్న
ఆయా వాక్రీగళ్ళందలూ ఎత్తికుడిదు బిట్ట, ఎదిదాలన్న లుండు కాలదందు అళువ
ఎళేయ మక్కళ్ళు బానే బిక్కి బిక్కి అళుత్తిరువ నిన్నన్న తందియే, నిన్నన్న
అంతకొండే. నినగే మొలేయూడిసువుదక్కే అంజుత్తేనే. చుడియుత్తే, 5
యావ మనుష్యనే ఆనలి అదర హొట్టే బడిసువష్టన్న కిన్నుత్తదే. అదక్కే
డబ్బాదాన అళుత్తదే. హొట్టేనే కాణదరే కెట్టవనే నద్ది మాడుత్తదే; అథవా ఆడువా
డుత్తదే. మికియిల్లదే కందరే మక్కళనే జాగ్రత్తవాగువుదిల్ల, కొనెగ బదువుదు.
కృష్ణనాదరూ, నోల్లకియరు మూరుహొత్తు శేఖరిసిట్ట లొక్కళిల్లదష్టు భోజ్జ
యన్ను మోసదరన్ను సుంసిద. అల్లదే, నోడవళ్ళరు తమ్మ కొలద్దూనళ్ళ మేలే
కావడియల్లి హొక్కుతంద కాలు మోసదరన్నెల్లా కుడిదుబిట్ట. అవనానే ఇన్నూ కాలదంతే!
ఎళ్ళమక్కళనే కాలు కడమేయూదాన అవు చీరి అళువంతే, అవనూ బిక్కి బిక్కి
అత్త. ఆనలోచిళియలు యశోదనే, కృష్ణన అసాధారణ వ్యక్తియిందూ, నామ
న్య మనుష్యనల్లనేందూ. అందే అంతల్లా అవను భగవంతనే ఎందు. ప్రద్ధాంద
అవనన్న తన్న మనసినంత వ్యక్తిపాత్రల్లదింద మొలేయూ జీనీలూ అవళనే బడల
అంజిదే యూయిలు.

6. కరుంబార్ నీర్ వయల్ కాయ్ కదిర్ చ్చెన్ నెల్ ఊడు
కఱ్ఱు నిరై మణ్ డిత్తిన్న,
విరుంబాక్ కన్ ఱొన్ఱు కొణ్డు
వినైంగు కని విళ వెఱిందు పిరానే,
సురుంబార్ మెన్ కుళల్ కన్ని యొరుత్తిక్కు ఇచ్
చురుంబార్ మణ్ కుళల్ కన్ని యొరుత్తిక్కు ఇచ్
చూళ్ వలై వైత్తుత్ తిరియుం,
అరంబావిన్ ఇణై యఱిందు కొణ్ డేన్
ఉనక్కరుళ్ సువనం మందరవే.

కరుమూర్ సాళి వయలూర్ కాయ్ కదిర్ చ్చెన్నెల్ కట్టాసిరై మండి కిన్న,
ఎరుమా బార్ మున్ శులలూర్ కన్నియొరుత్తిక్కు ఇచ్చూళ్ వలై వైత్తు తిరియుమా,
శురుమూ బార్ మున్ శులలూర్ కన్నియొరుత్తిక్కు ఇచ్చూళ్ వలై వైత్తు తిరియుమా,
అరమ్బావున్ ఇణై యఱిందు కొండేన్ ఉనక్కరుళువనమ్మన్తరవే.

కరుమ్బు కరుంప = కబ్బినవాగి, ఆర్ ఆర్ = సుందరవాగి, నీళ్ నీర్ = ఉద్దానక్కే బరడిరువ, వయల్ వయల్ = గద్దెగళల్లి, కాయ్ కదిర్ = ఎళేయ కేనెగళు, చ్చెన్నెల్ తెణ్ణెల్ = కెంబక్కవన్న (చెన్నెల్లన్న), కన్ఱు కన్ఱు = కరుగళు, ఆ = దని, ఇల = కెంబక్కవన్న (చెన్నెల్లన్న), కన్ఱు కన్ఱు = కరుగళు, ఆ = దని, గళు, నీర్ నిరై = మందెయు (కన్ఱు + ఆ = కఱ్ఱు + నిర్ = కఱ్ఱు నీర్), మణ్ డి మణ్ డి = ఆదక్కెయింద, కి. తిన్న తిణ్ణ = తిన్న కిరలు, విరుమా బా విరుంబా = (అదన్న కిన్నలు) ఇష్టవిరద, కన్ఱు ఒన్ఱు కన్ఱు ఒన్ఱు = ఒందు కరు ఒందన్ను, కొండు కొణ్డు = తందుకొండు, విళుమా కణి విళుం కణి = చేలద కణ్ణుగళా, వెలు వెళ్ = లుదురిబీళువంతే, వెణ్ణెయ్ = వెణ్ణెయ, పిరానే పిరానే = ప్రభువే, శురుమ్బు చురుంప = దుంబగళు,

ఆర్ ఆర్ = ముక్తిరువ, మేల్ తమిల్ = మృదువాద, కుఱుగ్ కుழల్ = కేలో నూదలుళ్ళ (మెల్ + కుழల్ = మెన్ కుழల్), కన్ని కణ్ణి = కన్నికే, ఒరు కిళ్ళి ఒరుత్తిక్కు = ఒబ్బళ్ళకే, కూల కుழి = నీక్కలూ, వళై మైక్కు ఖిలు ణవిత్తు = (మాడద) బలే బీసి, కిరియుమా తిరియుం = ఓడాడువ, అరమోబా అరంబా = దివ్యనటనే, ఉన్నై ఉణ్ణా = నిన్నన్ను, అలిస్తు కొండేన్ అఱిందుకొణ్ణ డేన్ = అరికుకొండే, ఉనక్కు ఉణక్కు = నినగే, అమ్మమా కరవే అంబం తరవే = మాలయూడిసువుదక్కే, అంజువనే అంజువన్ = అంజువేను.

కబ్బనదాగే సుందరవాద లుద్దానగొడ్డరడియువ నదీతీరళల్లి ఎళెయుకేగే ళుళ్ళ చొన్నెల్లన్న తినకరువళ్ళ మందెయు ఆశెయింద తిన్నుత్తిరలు, దామే కిన్నలు ఇష్ట బీదద కరుళ్ళొందన్న ఉడదు కొండు బేలద డణ్ణాగళు లుదు ఱబీళ్ళు వంక ఎసెద ప్రేమవు, దుంబకళ్ళు ముక్తిరువ మృదువాద తలే నూదలుళ్ళ కన్నికెయొబ్బళ్ళగే (అవళ) సుక్తలూ (మాడద) బలే బీసి ఓడాడువ దివ్యనటనే, నిన్నన్ను అరికుకొండేను. నినగే మేలాయూడిసు వుదక్కే నాను అంజువుదిల్లవే. (6)

కుసిరు మేవు సమృద్ధియాగి ఇరువ కడే దనకరువళగే బడవ రింకేఁష్. అదన్ను బడవ ఆశక్తియింద కిందు ఆనందిసువుదు. అంథ దన కరువళ నడువే సొంబాగి సిద్ధనాగరువ ఆ మేవన్ను తిన్నదే, ఇష్టనాదరే, ళ్లదే కరువాగల దసువాగల ఇద్దరే అదు ఆహారవే సరియాగి బేరంద్దే? బాలకృష్ణన కణ్ణగే అంథొద్దుందు కరు తన్న దరదరువళ్ళ మందెయల్లి కొనే సకొండిరుళు. అవనిగే అదర విషయ గొత్తాయితు. ఇడనేయుం అదర ఎంగాలువళ్ళరడన్ను ఉడదుకొండ. సరసరనే. వేగవాగి నుక్కిసిద. ఎదురిగే దణ్ణు జారయుత్తిద్ద బేలద మురద మేళలల్లే బీసి ఎసెద. కరు ఎవదేఁష మరల్లే బ్లాడిద రభసదల్లే లక్ష్య ఎల్లదష్టు బేలద డణ్ణుగళు కవకవనే ముందు బిద్దవు. అవుగళ జొరెయల్లి కరువూ సిక్కు బిత్తిరు. కంసన కుతంత్రదింద కృష్ణనన్ను కొల్లలెందు వేష మరిసికొండు బందిద్ద వత్సనురున సంహారవన్ను కృష్ణ మాడిద్దు నిజ. ఇంథ అతిమా నుష కాయగళన్ను నడిసిద్దుదన్ను అరిత బాలసాదరూ అవను నవర్లోక ప్రేమవే ఎందు కిళిదళు యుశోద.

7. మరుట్టార్ మెన్ కుழల్ కొణ్డు పొழిల్ పుక్కు
వాయ్ వైత్త వవ్వాయర్ తుమ్బాడి,
సురుట్టార్ మెన్ కుழలిల్ కణ్ణియర్ వన్దు ణ్ణైచ్
చుట్రుమ్ నిన్ద తాழ నిన్ఱ చోదీ,
పొరుట్టాయ మిలేణైమ్ బుగழుమాన్
ఉణ్ణైప్ పెట్ఱ ణిమ్మల్లాల్,
మట్రిణ్ణు కరట్టా వుణ్ణై యఱిన్దు కొణ్డేన్
ఉనక్కుణ్ణు వణమ్ మన్ద రవే.

* మరుట్టార్ మేన్ కులుల్ కొండ్డి పోలుల్ పుక్క వాయ్ వేక్కి వ్వాయిర్ కమగాది
కురుట్టార్ మేన్ కులుల్ శన్నియర్ వన్నవ్వే ఒట్టు క్రున్నూ తినాన్లు కొండి,
పొరుట్టాయమిలో నేన్ వీరువాన్ బున్నవ్వే పేట్రు పెట్రుమల్లాల్, మట్రి జ్ఞు
రటా చూన్నవ్వే యలిన్న పోన్నోన్ బునక్కుంజవనమ్మన్నరమే.

మరుటు మరుట్టు = పంమోడన సోళమువురర్లు, ఆర్ ఆర్ = నిముర్ద
వాద, మేల్ మయిల్ = కోటముల స్వీకర, కులుల్ కుళ్ళల్ = కోళ్ళలన్న,
కొండ్డి ఏకాణ్ణు = కైయుల్ల బడిదు, పోలుల్ పొట్టిల్ = లకొన్మ
వన్న, పుక్క ఏక్కు = పోక్కు వాయ్ వేక్కు వాయ అవిత్తు = (అదన్న) బా
యిన్ ఉబ్బి ఊదలు, ఆయర్/ఆయిర్ తమ్ = సూటమళర, పాడి పాటి = కోటి
యల్లరువ, చురుట్టు చూ రుట్టు = నుంకిత్తుకొండిరువ, ఆర్ ఆర్ = అందమాన
రంవ, మేల్ మయిల్ = మృదునాదారువ, కులుల్ కుళ్ళల్ = కలమానలుళ్ళ,
శన్నియర్ కణ్ణియర్ = శన్నికోయరు, వన్నవ్వ వున్నిత్తు = బందు, బున్నవ్వే
ఉన్నిణా = నిన్నన్న, చుట్రుమూ చుట్రుబం = నీళ్ళలూ, కోలు [illegible] =
ఏత్తాళ్ = పూజలిలు, నిన్ అన్నిణ్ణ = నింరిరువ, [illegible] ఏకాక్రి =
జ్యోతియే, బున్నవ్వే ఉన్నిణా = నిన్నన్న, పేట్రు పెట్రణ = ఉడరు,
చుట్రుమూ చుట్రుబం = దోషమ్ (పొందు), అల్లాల్ అలలాల్ = అల్లదే,
మట్రు మట్రు = వేరే, పొరుళ్ పొరుళ్ = (వాలనీబంద) నశ్వర,
కాయమూ తాయం = భాగ (పొరుళ్ + తాయం = పొరుట్టాయం), ఇజ్జు ఇణ్ణు = ఇల్లి, ఇలేనో ఇరలిణ్ణ = నాను మీడదిల్ల.
అరట్టా అరట్టా = దుష్టనే, బున్నవ్వే ఉన్నిణా = నిన్నన్ను, అంతి
న్నుకొండోనో అన్నిణ్ణుఏకాణ్ణుడెణ్ణ = అంతుకొండే, బునక్కు
ఉణాఈకు = నినగే, అమ్మమూ శరమే అమ్మం తారదు = మేలే
యూటిమువ్వదక్కే, అంజువనో అణ్ణుచువిణ్ణ = అంజుత్తేనే.

పంమోడనసోళనిన చురదర్లు నిమర్ధనాద కోటముల ధ్వనియు కోళ్ళలన్న
కైయుల్ల బడిదుకొండు లకొన్మడవన్న పోక్కి అదన్న కురుటుగే ఉబ్బి ఊద
లు సూటమళర కేటియుం దురువ నిందరనాద నుంనురు కలమానదలుళ్ళ కన్నియే
యరు బందు నిన్నన్న/నీళ్ళు వరిందిరువ కాణువ దివ్యజ్యోతియే, నిన్నన్న
కడిదేనేంబ దోషమ్ పొందన్న ళాదు నన్న కాలదే బంద నశ్వరద భాగవన్న ఇల్లి
బేరే ఏనన్నూ పడిదిల్ల. దుష్టనే, నిన్నన్న నాను అరికుంకొండే. నినగే మేలే
యూటిమువ్వదక్కే అంజువేనో. (7)

కృష్ణన కైయుల్లరువ కోళ్ళలన నాద అతిమధుర మోడన. అవను
విశాంతనాద లకొన్మడపొందరల్లి నేలంకొండు, కెన్న కోళ్ళలన్న కురుటుగే
ఉబ్బి నుడిసిదనేందకే ఆయితు. దూరకులదల్లరువ నిందకియరాద కన్నియ
రల్లరూ కెమ్మి కెమ్మి కేలవే కాయిద నశ్వన్న బిట్టు ఆ కోళ్ళలన నాద బం
ద కడేగే ధావిసువరు. అవనిరువ దీళ్ళవన్న కండుకొండు, అల్లి అవన
నుత్తమ ముత్త అవన పాదసేవెయందు డాకి కొయ్యువరు. సూటమ నిందరం

Ganesh Srinivasan

యుండ వితివ్యర్థనాద కేఁజోఁలమయినాద శృష్ణినన్న నోఁడువ్రదోఁబండు భాగ్య. ఆదరీ, భ్రదుభాయిరర నడుమ ఆనందదింద మాఁడల్లా విహరింపుత్తిరువుదు నీరిమేఁ? యేఁంగ్యనేఁ? ~~మాఁడిలిదరు~~ నోఁకులద శాయండిరు యశోఁదేయు బళిగే డలవారు దూరు నళన్న భ్రోత్తు కొండరు. ఎల్లన నన్ను శేఁళి యశోఁదే నోఁండళు. నోఁకులశ్రేల్లా యాజమానినాద నందనోఁవన ముడదియూ శి కేనగే బందద్దేనుు? దుష్ట ~~కేన~~ కేన మొదమొద మగనన్న బిడిదినల్లా ఎంబుదొందరే అల్లదే బేరే యావ నిశ్యద భాగవూ అవళ బాలగే బరలిల్లవల్లా! భగ్వంతనాద శ్రీకృష్ణ నన్న యశోఁదే అంతకొండళు, బిట. ~~అవను దుష్ట~~ ఎంతే? అదక్కాగి, అవనిగే మేలేయూ బిసువుదక్కే నాడ అవళిగే అంజుతేయుంటు.

8. వాణా
వాణావాకిల్లుంగాణాకిల్లార్
పిఱర్మక్కళ్మెయ్ సెయ్దు,
తోళాలిట్టవరోడు తిరిందు,
నీసొల్లప్పడాదన సెయ్దాయ్,
కోళారాయర్కులత్తవరిప్పడి
కెట్టేన్ వాళ్విల్లై, నందా
గాణావున్నైయుఱిందుకొండేన్
ఉనక్కరుళువానం మందరవే.

వాళ్వాంబలుజ్ఞానంబల్లార్ పిఱర్ మక్కళ్మై మెయ్యుమ్మే శెయ్దు, కోళ్మూలత్తవరోడు తిరిందు నీ శొల్లవడాదన శెయ్దాయ్, కోళారాయర్కులత్తవంబ్బలు కెట్టేన్ వాళ్వు ఎల్లామే, నందా నీయే కాణుమ్మైయుంబుంన్ను కొండేన్ ఉనక్కాంబు వనమ్మన్రవే.

వాళ్వు వాణాళ్ = సామాన్యరంగే శాంతరీతియల్లి బాళువుదన్ను, జ్ఞాన లుమ ఆకిల్లుం = ఆదరూ, ~~జ్ఞానబలార్~~ కాణాకిల్లార్ = కాణరు, పిఱర్ పిఱర్ = ఇతరర, మక్కళ్మై మక్కళా = మక్కళన్న, మెయ్యుమ్మే శెయ్దు మైయన్మై సెయ్దు = వ్యామోహగొళిసి, కోళాల్ తొణాణాల్ = (అవర) కేళుగే కేళదే, ~~నల్లు~~ ఇమ్ముఖిట్టు = నోఁడి, అవరీఁదు అవరోడు = అవర జొతెయల్లి, తిరిందు = తిరుగి, నీచత్తు = తీచవాది, నీన్రే = నీను, శొల్లవడాదన సెయ్దాయ్ = మాడబారదన్ను, కోళారాయర్కులత్తవర్ = కేళవళరంతహవరు, ఇప్పడి = ఇంథ నందనెయన్ను (వంశవన్ను), కేళార్ తొకెట్టేన్ = నానుకేళ్దే. వాళ్వు వళ్వు = మర్యాదెయ బాళు, ఇల్లై = (ననగే) ఇల్ల, నన్దలార్శు నన్దర్కు = నందనోఁవనిగే, ఉళ్ళా ఆనా = ఒడెయనే, లున్నై ఉన్ణిణా = నిన్నన్ను, అలుంబ ~~కొండేన్~~ అఱిందుకొణా

ಣಾ ಟ ಣ = ಅಂತುಹೊಂದಿಸು. (12) ಲುನಕ್ಕ ಲ ಣಾ ಕ್ರು = ನಿನಗೆ, ಅಮ್ಮನ
ಕರಮೇ ಅಮ್ಮಮಂ ಕ್ರ ರ ಲ = ಮೊಲೆಯೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೇ, ಅಂಜುವನೋ
ಅಂಜುವಣ್ = ಅಂಜುಕ್ಕೇನೆ.

. ನೀನು ಸಾಮಾನ್ಯರಂಥೆ ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಳು ವುದನ್ನಾದರೂ ಇತರರು ಕೊಡಲಾರರು. ಇತರರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮುದ್ದಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಅವರ ಕೋಳಿಗೆ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಹೋರಿಸಿ, ಅವರೊಡನೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ನೀನು ಹೋಳ್ಳಬಾರದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದೆ. ಗೋವಳ್ಳರ ಕುಲದವರು ಇಂಥ ವಿಂಭವವನ್ನು ಕೇಳ್ಳಲಾರರು. ನಾನು ಕೆಟ್ಟೆ. ಮಯಾಂದೆಯಿ ಬಾಳೂ ನಿಡ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಂದಗೋವಿನಲ್ಲೇ ಬಿಡಲಿಯನೇ, ನಿನ್ನನ್ನು ಅಂತುಹೊಂಡೆ. ನಿನಗೆ ಮೊಲೆಯೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಜುಕ್ಕೇನೆ. ಕ್ರಿ ನಂದಗೋ ಯಶೋದೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೋಳ್ಳುತ್ತಾಳೆ: "ಗೋಪಕುಲಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಯನಾದರೆ ನೀನು ಆ ನಂದಗೋವಿನಲ್ಲೇ ಯಜಮಾನ. ಬೀಗಿರುವಾಗ, ನಿನ್ನ ನಡತೆ, ನಿನ್ನ ಬಾಳ್ವು ಹೇಗಿರಬೇಕು? ಗೋಪಕುಲದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯಾಗಿ ರಬೇಡವೇ? ನೀನು ಪ್ರಾಬ್ದಿದಾರಭ್ಯ ನೀನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾಲಕನಂತೆ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡರೆ, ನೀನು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಎಂದು ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅತಿಮಾನುಷ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನೀನು ನಡೆದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಗೋವಳ್ಳರು ಹುಷಾರಿದರು, ಬಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು, ಭೀತಿಗೊಳಗಾದರು. ಹೆದರಿದರು, ಅಂಜಿದರು, ಕೇಡಿಗೆ ನಿನ್ನ ನಡತೆ ಸಾಮಾನ್ಯನಡತೆ ಯಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಕೋಳಿಗೆ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಹೋರಿಸಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಾ ನಿಯಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಹೋಳ್ಳಬಾರದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯೆ. ಇದು ಗೋವಳ್ಳರ ಕುಲಕ್ಕೆ ಅವಿಮಾನಕರವಾದುದು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಸಹಿಸರು. ನೀನೊಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾಲಕನಂತೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನಂತೂ ಅವರು ಎಂದೂ ಕೇಳಿರರು, ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಅಂತಿದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಿಡಬೇಕೇ. ಆದ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಅಂಜುವರು. ಮಂದೆ, ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನು ಅಂತಿದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಬಿಡಬೇಕೇ. ಆದ ನಿನ್ನನ್ನೂ ಲೀ ಅವಿಚಾರವಾದ ವಾಕ್ಸಲ್ಯಗಳಿಂದ ಹಂಯಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಕಿಳ್ಳಿಯಿರು ನಿನ್ನ ನಿಜಸ್ವರೂಪ! ನಾನು ಕೆಟ್ಟೆ. ನೆನಗೆ ಗೋಪಕುಲದಲ್ಲಿ, ಗೋವಳ್ಳರೆಂಬ ಲದಲ್ಲಿ ಮಯಾಂದೆಯಿಂದ ಬಾಳ್ವು ವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ. ನಿನಗೆ ಮೊಲೆಯೂಡಿಸಲು ಸಹ ನನಗೆ ಅಂಜಿಕೆ."

ತೊಯಿಯು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿದು ಬೆಳೆಯುವ ಮುನುಷ್ಯನಿಗೆ ತೊಯಿಯಾ ಸ್ವಭಾವ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದೂ, ಕುಲದವರ ನಡೆನುಡಿಗಳಿಂದ ಆ ರೂಢಿಯಾಗಿ, ಸ್ವಭಾವಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನ ಮೊನನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಕನ್ನ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನೇ ಕೊಂದ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕನ್ನ ಸ್ವಭಾವವೆಲ್ಲಿಯೂ ಬಾರ

అల్లవల్లా; గోఁపులదల్లా గోఁవళ్ళనడుమే అవర అబ్బు మేఱ్ఱ ఇవళ్ళే మనసాగా ధృష్టి, బళ్ళిదరు కులద స్త్రీభావవూ బరలల్లవల్లా. ఎమ్మో లియుడిసి ఖీలమేను? రనసా కేట్ట హేళిరు, కులద్గె కేట్టదీగ రు ఇవనింద భందిరల్లా — ఇదు యశోదెయు నొంద హృదయ దవేదనే.

9. తాయ్‌మార్ మోర్ విఱ్కప్ పోవర్
తమప్పణ్‌మార్ కఱ్ఱు నిఱప్పిన్ పు పోవర్,
నీయాయ్ప్పాట్టి యిళంగణ్ణిమార్కళా
నేర్పడవే కొణ్డుపోది,
కాయ్వార్క్కెన్ఱుమ్ కప్పణవే సెయ్దు
కణ్డార్ కళైత్తిరియుం,
ఆయావుణ్ణి యఱిందు కొణ్డేన్
ఉనక్కుఞ్ సువై యమ్ మఱందారవే.

కొయ్‌మార్ మోర్ ఎఱూఞ్ పోవర్ కమప్పిన్‌మార్ కట్రు నిఱై ప్పిన్బు పోవర్,
నెయ్యూయ్ వాట్టి యిళఙ్గన్నిమార్ కళై నేర్పడవే కొణ్డు పోది,
కాయ్వార్క్కేన్ఱుమ్ కప్పణవే సెయ్దు కణ్డార్ కళైత్తిరియుమ్,
ఆయా వుణ్ణై యిందు కొణ్డేన్ ఉనక్కుం జనమ్ మన్దారవే.

కొయ్‌మార్ తాయ్‌మార్ = కొయందిరు, మోర్ ఎఱూఞ్ = మొసరు, మజ్జిగె యన్ను, ఎఱూఞ్ విఱ్క = మారువుదక్కె, పోవర్ పోవర్ = హోగువరు, కమప్పిన్‌మార్ తమప్పణ్‌మార్ = అవర తందెయరు, కన్నుగళు = కరుళు, ఆ ఆ = బసిరళు, నిఱై నిఱై = మందిరియు (కన్ఱు + ఆ + నిఱై = కఱ్ఱు నిఱై), పిన్బు పిన్ = నంతర, నెయ్యూయ్ వాట్టి = నీను, ఆయ్ప్పాట్టి = గవతి, పోవర్ పోవర్ = హోగువరు. నెయ్ = నీను, ఆయ్ప్పాట్టి = గవతి, ఇళఙ్గిళా = ఎళేవయస్సిన, కన్నిమార్ కళా = కన్నకెయరన్ను, నేర్పడవే నేర్పడవే = నోడిద కూడలే, కొణ్డు కొణ్డు = (అవరు ఇష్టపడువళ్ళి) కరెదుకొండు, పోది పోది = హోగబిడువే. కొయ్‌వార్క్కు కాయ్వార్క్కు = ఆగదవరింద, ఎన్ఱుమ్ ఎన్ఱుం = ఎందూ, సువై సువై = నోడిదవళన్ను, సెయ్దు సెయ్దు = మాడికొండు, కణ్డార్ కణ్డార్ = నోడువవరల్లా, కళుం కళైత్తిరియుం = తిళిదాడుత్తిరువ, ఆయా ఆయ్ = నోడాలనే, ఉన్నై ఉన్నై = నిన్నన్ను, అందు కొణ్డేన్ అఱిందుకొణ్డేన్ = అరితు కొండే, ఉనక్కు ఉనక్కు = నినగే, అమ్మమ కరవే అమ్మం తారవే = మోసమాడిబిడువుదిల్ల, అంజువన్ అంజువన్ = అంజుత్తేనే.

కొయందిరు మొసరు (మజ్జిగె) మారువుదక్కె హోగువరు. తందెయరు

దనకర్ణుళ్ళ మందీయు ఁందూడి ఛోఁగుంవరు. నాను నోఁకులద ఎళ్ళి యావయిస్సిన కన్నిళీయరన్ను నోఁడిద కూడలీ అవరు ఇష్టేనిద కడేగళీ నే కరీదుకొండు ఛోఁగి బిడువే. నిన్నన్ను కండరీ ఆనంద వరిగొందీ జోఁడిసళ్ళన్ను మూడికొండు నోఁడువవరిల్లా కోఁటిసికేళ్ళువంతే. అలీదాడువ నోఁటాలనీ, నిన్నన్ను ~~అంతే~~ అంతు కొండే. నినగే మగ లీయూడిసువుద ళ్ళే అంజుక్కీనే.

(9)

"నోఁకులద మునే మనేయు కాయుందిరు మూనారు మూరలు బీరీ కడెగే ఛోఁగుకారే. కందీయురు దనకర్ణుళ్ళన్ను మోఁయిసాలు అవ్వనళ్ళ ఁందే కాతగే ఛోఁగుకారే. ఇదు అవర దినచరీ. అవరు ఁంకిరిలూ ఁందే కాతగే ఛోఁగుకారే. ఇదు అవర దినచరీ. అవరు ఁంకిరిలూ ~~ఆఁగే~~ బరువుదు బడళ్ళ ఛోకాద మోలీయే. ఆ శనర మనేయన్ను నోఁడికొండిరువుదు డోన్డ్లు ముళ్ళళ్ళ కేలగ. ఈ రాయా భారవన్ను అవంగే కందీ కాయిగళ్ళు వడిసి కోట్టూ కెమ్మగే కెమ్మ కేలసగళ్ళ మోలే ఛోరడువుదు. ఇదు నినగే బడళ్ళ అనుకూల పాద నీమయ. నీను, ఎళ్ళీయు వయస్సిన ఛుడుగాయిరన్ను నోఁడిద కూడలీ అవరన్ను మోఁడ గొళీసుకీ. అవరు ఇష్టే బట్ట కడెగళ్ళనే అవరన్ను కరీదుకొయ్దు అవఁగే రొడనే నలదాడుకీ. అల్లదే, నినగే ఆనంద వరు ఇదన్నెల్లా నోఁడి కరుబలొందలే నీనూ ఛుడుగాయిరు జొతెగే జొతెయాగి, అవర కన్నుగళీదుకొండల్లే అలీదాడుకీరి. కండవరింగల్ల కోలవి కేరళువంతే మాడుకీరి. నోఁవాల, నిన్నన్ను నాను కేవ అంతు కొండే. / నినగే మూలీయూడిసలు నీడు నినగే అంజుతే." — యుశోద, ఁంగల్లా కేళి కన్న మూరన్ను ముందు వంసుక్కళ్ళ. కృష్ణన డోళబారద కేలసగళన్ను ఎత్తి ఆడుసుళ్ళ. కృష్ణనగే బుద్ధి కేలవ బేకంతలే. ఇదల్ల పూర్వాపర్ల లబ్ధాంద, అజ్ఞానద మూరయు. అవళన్ను కవిదద్దరింద.

10. తొత్తార్ పూఙ్గుళల్ కణ్ణినియా రుత్తిణైయ్
చోలైత్తడం కైకాణ్డు పుక్కు,
మూత్తార్ కొఙ్గై పుణర్న్తిరా నాళ్ళిగై
మూవేళ్ చెన్ఱు పిన్ వన్తాయ్,
ఏత్తార్క్కైకాత్తన పేసువర్
ఉన్నినై యరప్పవే నాణైన్ఱుం మాట్టేన్
అత్తా వున్నైయఱిన్తుకొణ్టేన్
ఉనక్కుఞ్చువనం మన్తరవే.

తొత్తర్ పూఙ్గులు తూ కన్నియొరుత్తియ్యు ఒళోల్లక్కడమా కొణ్డు వీర్క్క,
ముత్తర్ కొఙ్గై పుణర్ నాలుదిక్కే మూవేలు శెనోయు పినే వన్దాయ్,
ఒత్తర్క్కొత్తన వీరువరో లున్నెయిరవ్వమే నాసొనోయుమా మూ ఛోనే,
అత్తవున్నెయలిన్నకొనోనో లునక్కంజువనమన్తరవే.

Gani Srinivasan

మొక్కు తెగాతత్తు = కుబ్జ కుబ్జగా, ఆర్ ఆర్ = కూడిసిరువ, మూవ్ = మూవన్న ముడిదిరువ, కులల్ కుట్టిలు = కలోనూదలుళ్ళ, కన్న కణ్ణి = కన్నళే, ఒరుత్తియ్యి ఒరుత్తియ్యి = ఒబ్బళన్న, కడమా తెడం = విశాల వాద, శోలత్తే కాచిలు = లతాగృహక్కే, కూణ్డు ఏకాణ్డు = కరిదుకొండు మోగ, ముక్కు ముత్తు = ముక్తి సంకే, ఆర్ ఆర్ = సుందర వాద ముక్కు కుంబిద, కూజ్గే ఏకాగ్రణిక = స్త్రీనగళన్న, మూ ఏలు నాలుదు ఆరు ఏళు నాలుదు = మూరు యూవనగళన్న, కేస్ ఆ ఏకాన్ = కళిద, పిన్ పిణ్ = సంకర, వన్ దాయ్ వన్తాయ్ = మనగే బందే, ఒబ్బరు, ఒన్నే ఒణ్ణిణ = నిన్నన్న కుంకు, ఒబ్బరిగే ఒబ్బరు చిత్తన ఒత్తణ = (అవరవంగే) ఇష్ట బందంతే, మాతాడువర్ పేక్ష యిర్ = మూకనాడికొళ్ళుత్తారే. నాన్ నాణ్ = నాను, ~~ఒన్లుమా ఒణ్ణుం~~ బరబ్బేవే ఒరప్పడవు = (నిన్నన్న) శిక్షిసలు, ఒన్లుమా ఒణ్ణుం = ప్రేమువే, లున్నే ఒణ్ణిణ = నిన్నన్న, ఉణ్ణుక్కే డాక్టర్ పేక్ష ణ్ణడన్ = అంకురదంతే. లునక్కు ఒణాకుం = నినగే, ఉమ్మమ్మ కరాళే అమ్మమ్మ తాగవు = మోలయూడిదివుదక్కే నిద్ర, అంజువన్ అంజువణ్ = అంజుత్తానే.

కూవన్న కుబ్జ కుబ్జా కూడిసి ముడిదిరువ కలోనూదలన కన్నిళే యొబ్బళన్న విశాలవాద లతాగృహక్కే కరిదొయ్యి, ముక్తినంతే దుండగే కుంబి సుందరవాద స్త్రీనగళన్న స్పర్శిసి, రాత్రియల్లా మూరు యూవనగళన్న కళిద నంతర మనేగే బందే. నిన్నన్న కుంకు ఒబ్బరింద ఒబ్బరు అవర వంగే ఇష్ట బందంతే మూకనాడికొళ్ళుత్తారే. నానాదరూ నిన్నన్న శిక్షిసలు స్వల్పవూ ఇష్ట పడలిల్ల. ప్రేమువే, నిన్నన్న అంకుకొండే నినగే మోలయూడిదివుదక్కే నిద్ర అంజువేను.

కృష్ణనన్న దండిసువంతే యుశోదే కన్న మూకన్న ముందువరిసి కేళిదళు: "ఇందు రాత్రి కూవన్న కుబ్జ కుబ్జా ముడిదిరువ కన్నిళే యొబ్బళన్న విశాలవాద లతాగృహక్కే కరిదొయ్దే. అల్లి అవళొడనే వీరాంకతనవు విడంబిసుత్త రాత్రి మూరు యూమూనళన్న కళిదు అనంతర మేనాను మనేగే బందదు. ఇదరల్లి ఏనాదరూ తప్పు నడెయితే? ఇదు సరియే? వీర్పిస్తే యేడనే, అదరల్లి కన్నిళేయొడనే ఈ రాత్రియల్లా వీరాంకతనవు, నిరవాదబహుదే? ఇంథ కాయండనళన్నెల్లా నేను ఎష్టేష్టో మాడిరువుదరింద (మూడుత్తిరువుదరింద), నిన్న విషయవన్ను అవర మనస్సిగే బందంతే మూకనాడికొళ్ళుత్తిద్దారే. ఇదన్నెల్లా నోడువాగ యితే, వీరొడనే వీరు ఏనే కేళి నినగే కోపవే బుమ్మళి నుడియదు. ఇదరోనను? నిన్నన్న శిక్షిసువుదక్కే స్వల్పవూ కేళే బారదు.

Gopal Srinivasan

నీను నమగేల్లా, ఇడియ గూఁవళర కులళ్ళే, బ్రీభువాగ కళ్ళనను. ~~ಆ~~
నిన్న నడవళిగే నిన్న కళ్ళకట్టిన నవంగే మీల్వుంతి బుగ్గ బోడమే? ంఁగే
నిన్నన్న నాను అంతుమాడిదే. ఆదక్కే నినగే మొలయుతా డిసిం వ్రతక్కె
నగే అంజిదే."

11. కారార్ మేణి నిఱత్తెదిం బిరాణన క
కడి కమళ్ పూంగుళలాయ్చి,
ఆరావిన్న ముదుణ్ణ త్తురువన్ నాన్
అమ్మందారే నన్లు మాఱ్ఱం,
బారార్ తెళ్పుగళాన్ పుదువై మన్నన్
పట్టర్ పిరాన్ చొన్న పాడల్,
ఏరార్ న్నిగళ్ మాలైవల్లార్
ఇరుడీకేశనడియారే.

కార్ కార్ = మళ్గాలద మొగడవన్న, ఆర్ ఆర్ = హోలువ, మేలి
మేణి = దేహద (ముఖద), నలిత్త నిఱత్తు = బణ్ణద బళ్ళి,
ఎమ్బిరాన్నే ఎం బిరాణన = నమ్మ బ్రీభువన్ను, కడి కడి = విశేషద
వన్న, కమళ్ కమళ్ = దరదుశిరువ, పూ = హూవన్న ముడిద,
కులల్ కుళల్ = కలేసిదవన, ఆయ్చ్చి ఆయ్చి = గొల్లస్త్రియర
ద యశోదెయు, నాన్ నాణ్ = నాను (కాను), ఆరా ఆరా = ఎం
దిగూ ఆరదే ఇరువంథ, ఇన్ ఇన్ = ఇనిదాద, అముదు అమృత =
అమృతవన్న, ఉణ్ణ ఉణ్ణా = (నగే) లుణ్ణలు, కరువన్ తురువ
ణ్ = కరుశిద్ధళ్ళు, ఈన, అమ్మమా అం మం = మొలేదాలన్న,
కారేన్ తారేరణ్ = కొడలూరే, ఎన్ణ ఎణ్ణ = ఎన్నవ, మాఱ్ఱం
మాఱ్ఱం = దండనెయ మూరన్న, పార్ పార్ = భూమియల్లెల్లా,
ఆర్ ఆర్ = కుంబిదరడిరువ, శొల్ల తాళ్ = వేదాధ్యనకాలదిందలూ,
పుదువూన్ పుగళాణ్ = కీర్తియన్నుళ్ళ, వైదువై పుదువై = శ్రీ
విల్లిపుత్తూరిన, మన్నన్ మణ్ణణ్ = నివాసిదవనాద, పట్టర్ పిరాన్ప
టట్టర్ పిరాణ్ = ఈ రీతియ భట్ట నేనిసిద విష్ణుచిత్తన, శొన్న తిరు
ణ్ణ = హేళిద (హాడిద), పాడల్ పాటవ = హాడుగళన్ను (హాడుగళన్ను)
వీర్ ఏర్ = సుందరవాద, ఆర్ ఆర్ = నమ్మన్ను బిట్టగలదాద, ఇన్ ఇన్ = ఇనిదా
ద, ఇళ్ళై ఇణై = సాటియిల్ల (సంశయవిల్ల), మాలై మాలె = మాలెయ
యన్ను, వల్లార్ వల్లార్ = శల్లువరు, ఇరుడీకేశన్ ఇరుడీకే
శన్ = కృష్ణనాద్ధ చిన్నవంతన, అడియారే అడియారె =
భక్తరే ఆగువరు (దాసదాసరిగే ఆగువరు).

కొమ్ముసిలన్న డ్రోలువ దోడ్డకాంతియు నమ్మ శ్రీభువన్న లీలామళానన్ని
దరదుత్తిరువ భూవన్న ముడిచిద కలోగుండలన గొల్లకియాడ యుశోదే కాను
ఎందిగూ శ్రేష్ఠి యూడదే ఇరువంథ ఇసిదాద అమ్మకవన్న లుండాలు కొడు
త్తిద్దవళ్లు; ఈన మోలోడాలన్నే కొడలూరే ఎన్నువ దండనేయు మూరెన్న భూమి
యుల్లెల్లా వ్యాకరనశాలదిందలూ కీరిద్ధియన్న బిడదిరువ శ్రీవిల్లి భట్టర్తాయి
సుపాడదంతనేసిద విష్ణుచిత్తను డాడిద డాడుగళ నుందరవాద, నిమ్మధ్య
వాద మధురవాద నిందగళద మూలతేయున్న బల్లవరు కృష్ణకేశనాద భూద
వంతన పాదసేవకరే ఆసుక్తారే. (11)

ఇదు ఈ తిరుమొలియ మీలశ్రుతి: ఈ తిరుమొలియల్లి యశోద
దే రన్న ఇంత్త మూనాద కృష్ణన ర్భట్టిద దినదింద అవను గాడసిద జం
శ్రేయున్న అవన ముందేయుతే ఇట్టిద్దాళే. అదరింద అవనొందిగాను
ఎందు కోరిసి కొట్టిద్దాళే. కృష్ణన గొంశులద ఇన దూరువళన్ను
కృష్ణన విషయదల్లా దూరువళన్ను డోళిగొళ్లుత్తారే. మన గొందయశో
దే రన్న మగన కల్యాణ గుణగళన్ను అవనిగే నేరవాగి వివరిసి హేళు
త్తాళే. హాగేయే, రన్న మగనే వ్యాకులవన్నూ కొండిరిగొళ్లుత్తాళే.
కృష్ణను సామాన్యరంతల్ల. అతిమానుష్య వ్యక్తి, అసామాన్య వ్యక్తి అవ
ను. ఇల్లవాదరే అంథ అద్భుత కార్యగళన్నెల్లా ఆ ఎళ్ళెయ వయ
స్సినల్లే మాడసి కొండిరలిక్కు సాధ్యవే? అవళు అచ్చరళన్నెల్లా
నోడిదవళు. అచ్చరళల్లి ఇంథుంథదన్ను నోడిదాగలూ, ఇందు
కతెయల్లి, అవళిగే అవిరళవాద ఆనంద; హేళలారద తాయిగే.
ఆదరే, అవన కతెయాలాగద శుంటతనవూ, హేళలారద దుష్కర్మ
వూ అవళిగే ఎందూ ఇల్లద నిరీక్షవన్ను లుంటుమాడుత్తవే. ఈ
దాగే మూడబారదందూ సీతెయంతనాగి నడెదుకొళ్ళబేకెందూ
అవనిగే బిళ్ళెయ మూకుతళింద హేళికొట్టాళే. బేడిదరే కొట్టిద్దళే: రన్న
మనోవ్యథెయన్ను శమనతిగొళ్లుత్తాళే. అవ్యమూనవన్ను వివరిసి
హేళుత్తాళే. అవళిగే గొత్తు: అవను అల్ప సోనల్ల, మహాప్రభావి
అవను. అవన సాహస వీర్య అవళ మనస్సినే బింబు. అవన సాహ
స్థైర్యవన్ను కండుకొండళు.

ఆదరేను? యశోదే సామాన్యవాద గొల్లతి యల్లవే?
కృష్ణన తాయి యల్లవే? ఔత్రవాత్సల్య అవన సహజస్థాయి వీద
అంతవన్ను మరెయిసదు. కృష్ణనిగే ఈన దండనే కారణవాగిత్తు: "నోడలు,
ఇదువరెగే సానగే శ్రేష్ఠి యూను వంతే నన్న విద్యాభ్యాసవన్ను
బదనగిసుత్తిద్దే, ఆగందగిసుత్తిద్దే. అదు ఎందిగా మనుష్య ముని యువంథాద్ద
ల్లి. నీను శతాయుష్యవన్ను సానగే లూటిదే. ఆదరే, అదరింద బంద

Garani Srinivasan

ఫీలవ్వాలను? నీలను వీడేద స్వీభావ వుంటాద్దుద్ది రుంచరనవో? దుష్టరనవో? శిక్షనడరేయే? ఆద్దరింద, నినగే ఇన్న ముందే నన్న బాలన్నే శోకిస్వుదిల్ల"

పేరియూ ల్యూరరు అదన్నే విషయవాగి మూడిశోంకు/గీతమూ అదే యే ఈ శిరుమోలు. ఈ గీతమూ అరోయిన్న పోన్నాగి బిల్లవరు ద్రష్టీకేశన పాద సేవకరాగుత్తారే, ఎన్నుత్తారే ఆలిస్తారరు. ఇంద్రియవన్న ళిగే ఒడేయనాద భగవంతనిగే 'ద్రష్టీకేశ' ఎందు కరేయరు. ఆలిస్తారర అక్కి క్రాయిదల్లి ఈ గీతమూ అరోయిన్న అధ్యయనవత్తాగి అరితరే, అవరు ఋకేంద్రియరాగుత్తారే మత్తు భగవంతన పాద సేవేయే అర్థరాగుత్తారే.

— o —

అడియు పడే: అడివ్రాయి – కన్నేర్ తుణ్డనార్, పొన్ పొరాణ్, కుమ్మయుమ్ కుంమాయుం, మైయార్ మైయార్, ముప్పోదు ముప్పోదు, కరుమ్బుకరుంబు, మరుట్పార్ మరుట్టారార్; వాళా వాగా, కాయ్చిన్ నిర్ తాయుమార్, కొత్తలై తొత్తార్, కొండ్రైవాయ్ కీరార్. (అంజనమ అంజనం).

— o —

Garani Srinivasan

28/4/25 మూరనేయ దశం - ఎరడనేయ తిరుమొలి - అంజన వణ్ణనే

మూన్రుం పత్తు - ఇరణ్డాన్ తిరుమొళి - అంజన వణ్ణనై

1. అంజన వణ్ణనై ఆయర్ కోలక్ కొళున్దినై,
మంజన మాట్టి మనైక్కడై యాయ్ న్దిరియామే,
కంజనైక్ కాయ్ న్ద కళలడి నోవక్ కన్ఱిన్ పిన్,
ఎన్ శెయ్వు పిళ్ళైవయిఱ్ఱు పోక్కినేన్ ఎల్లే పావమే.

అంజనమ = కాడిమయంథ, వణ్ణనై = వణ్ణాన్ (ఆన్ = మేనై) బణ్ణదవనన్న, ఆయర్ = ఆయర్, కోలమ = రూపం, సుందర వాన, కొళున్దినై = యజమాననన్న, మంజనమాట్టి = మజ్జన కణ్ణం ఆట్టి = మజ్జనమాడిసి, మనైగళ్ = ఇళ్ళల్లి మనైగళ, కోయిల్ = బాలనగళల్లి (మనైగళ + కోయిల్), తిరియామే = అలేదాడదంతే, కంజనై = శంసినన్న, కాయ్ న్ద = వధిసిద, కళలడి = కాళ్ళిన్ద బాదగళు, నోవ = నోయువంతే, కన్ఱిన్ = కరుగళ, పిన్ పిన్ = బంది గడి, పిళ్ళైయిఱ్ఱు = (కసుగూసినన్న) బాలకృష్ణనన్న, పిళ్ళై = బాలక, కొన్నేన్ = కొల్లువంతే, పోక్కినేన్ = పోగుమంతే మాడిదే. ఎన్ శెయ్వు = ఏను మాడలి? ఎల్లే పావమే = ఎంథ పాపవయ్యా!

కాడినంతే మైబణ్ణదవనన్న, నోవవళర సుందరనాద్దల్లియ మజ్జనమానన్న ఇళర మనే బాగిలుగళల్లి యావాగలూ అలేదాడదంతే, మజ్జన మాడిసి, శంసినన్న కొంద కాళ్ళిన బాదగళు నోవువంతే, ఈ బాలకృష్ణన్న కరుగళ బందే పోగుమంతే మాడిదనల్లా! ఏను మాడలి? అయ్యో పాపవే! (1)

మనే మునేయిందలూ కృష్ణన మేలే దూరు బరుత్తిత్తు. బందియరాగలి, బందియరాగలి యారూ ఒబ్బరు బందు ఈ యశోదెయల్లి దూరిహేళువుదు స్వాభావిక వాగి పోగుత్తిత్తు. యశోదె ఇదన్న కేళి కేళి, నొందు, కోపగొళ్ళలు. కేవల ముద్దిన కృష్ణనన్న బిద్దు బిద్దు వాగి దండిసలారదళు. అవళు యశోదెగే నేమ్మది బరలిల్ల. అవళు యశోదెయ బళి బందు బరలిల్ల. దళు: "అవను మనే మనే బాగిలన్న కుళ్ళిసుకరే అల్లవే, అవనింద దూరు? అవనన్న నోవలదల్లిల్లద హాగే అట్టి బిడుత్తీనే" ఎందు హేళిదళు. అదక్కే కోపగొండ యశోదెయల్లి అవనన్న కరుగళ బందియు బందే కాడిగే కళుహిసి రోపిట్టళు. ఆదరే, ఇదరింద అవళు నేమ్మది బరలిల్ల.

నేమ్మదిగా బదులూ అవనన్న కుంతకు మరుగలు మోదలు మూడిదళు: "నోఁడు లక్ష్మీ ప్రభువాద, దివ్య సుందర నీలదోడదవనాద మానువిగే బోన్నగి మైకోళ్ళదు, లుంగల్లు అలాడాడుక్తా దూరు శర బారదేం బ నోవిందు కాణుగే అట్టి బిబ్బేనల్లా! అవనగేజ్జెయి వాదగళు ఎష్టు నోఁలాగువుదుంటే! అయ్యోఁ వావివే!"

"కంనవన్న ఒదేదు కొండ గేజ్జెయ వాదగళు నోఁలయువంతే" — ఎంబుదర విషయ బ్రీందయిడవన్న కురితు ఒందు మూరు: కంనినంధ్ర బంద ప్రద్యుష్ణ రాష్ణనన్న కాలన ఒదేశదింద కొల్లబడ్రుదాదరే, ఆ వాదద శక్తియి షీరబేఁకు? ఆదర మృత్యుక్ష్ణ డోఁనర బేఁకు? ఆగ, కాలన గేజ్జెయు కేలవ వేష్టు ముట్టినదు? ఇదుంటుక్ష్ణ డే. కరుగళ్ళ ముందేయు ఉందే, ఇరగనే వళ్ళ బాలకర జొంకేయల్లా తొడినల్లా నడిదాడి బరువాగ, గేజ్జెయ వాదక్కే కడాటద నోఁవు. కల్లు ముళ్ళుగళు ఇల్లా చుద్దర ఒపిపి చుదర నోఁవన్న వన్న బిట్టగే ముక్తే నాదరూ ఉంటే? ఈగ, కాలనగేజ్జెయ వాక్రమనేనర బద్రదు? ఒందు నోఁవన్న ఇన్నొందు నోఁవిసుందనే ప్రోఁలనిబద్రదల్లవే? ఇదు ఒందు సుందర కాఁంక్ష్ణ చిత్రవే నిం.

2. పత్తు మంజళ్ వూశి ప్పావే మారోడు పాడియిల్,
కిత్తిల్ శిణితత్తెంగుం తీమై సెయ్దు తిరియామే,
కత్తుత్తుణియుడై వేడర్ కాణిడైక్కన్రిన్ పిన్,
ఎత్తుక్కైనీళ్ వేండుమ్ కోదుకలమే పావమే.

పత్తు పత్తు = ఆశెయింద, మంజళ్ మంచళ్ = అంచినవన్న, వూశి = ఉచ్చికొండు, ఇరువ, పావై మారోడు పాణవి మారోడు = కణ్ణుమ క్కళుండనే, పాడియిల్ పాడియిల్ = నోఁలుదల్లి, శిత్తిల్ శిణితత్తు = ఆటద మనేగళన్న, శిదేక్ష్ణ శిణితత్తు = డాళుమాడుక్తా, ఎల్లా మూ ఎంగుం = ఎల్లల్లూ, కీమై తీమై = కంటేగళన్న, శెయ్దు తిరియామే = తిరుగాడదే ఇరువంతే, కన్ను మూడికొండు, కుళియుడై తూణియుడై = ధూళు నుండనే (అబ్బర దుండనే) (కన్ను + తూణి = కుత్తుత్తూణి), వేడర్ వెడర్ = బేడదవళ్ళ, కాణిడై కాణ్ + ఇడై) = కాడినల్లి, కనోణిన్ పిన్ కన్రిన్ పిన్ = కరుగళ్ళ ముందే, ఎన్ ఎన్ = నన్న, పిళ్ళైయై పిళ్ళాయ = ఆ మగనన్న, ఎత్తుక్ష్ణ ఎత్తుక్కు = విశక్ష్ణ, కైనీళ్ కైనీళ్ = కోఁడువంతే మూడిదే, ఎల్లామే ఎల్లవే = అయ్యోఁ, పావమే పావవే = వావివే.

అంసినవన్న ఆశేయింద ఉచ్చికొండు ఇరువ. డోన్డు మక్కళొండనే నంద గోపకులదల్లి అవర ఆటద మనేగళన్న డాళు మాడుత్తా ఎల్లల్లూ కంచి గళన్న మూడికొండు తిరుగాడికొండు ఇరదంతే, కరుగళ్ళ కొటిన ధ్వనిగళు డనేయు అబ్బరదొడనేయూ బేడదవరిరువ కాడిన నెల్లిగళల్లి కరుగళ్ళ బిందే నన్న మదనన్న ఏకశ్చక్ర హోరడిసుట్టనో? అయ్యో బావియే

(2)

ళ్ళదిందే నన్న మదనన్న ఏకశ్చక్ర హోరడిసుట్టనో?

చిన్నాగి అంటువంతే అంసినవన్న ఉచ్చి, కుంబ మవిట్టు, కళేబాచి, భూమియిదు అలంకార మూడికొళ్ళువుదు డోన్డు మక్కళన్న నడిసువుదు యే, అవరన్న ఆటద మనేగళన్న కట్టి, గొంబె ఆటగళన్నాడువుదు నడిసువుదు. అదల్లి మానవన ఇడలొంచ జీవనద ఒందు ప్రతీకవోలవిం బంతే. బాలకృష్ణనూ గోపకులదల్లి డోన్డు మక్కళు ఆటవాడువ కడెగె ళనల్లి హోగువుదు, అల్లి అవర ఆటగళన్ను కండిసువుదు, అవర ఆట దమనేగళన్ను ఉరుళిసువుదు, కంబగళన్ను మూడి అళిసువుదు నిడిసువారు. అవన కంటెయన్ను శబ్దిసువ దృష్టియింద అవనన్ను కరుగళ్ళ బిందే కాడిన అట్టిదళు యుశోదే. కృష్ణనేనో ఉష్ణదింద హొరటు. ఆదరే, యుశోదేగే మరుక్ష బంతు. "నన్న మదనన్ను కాడిన నెల్లిగళల్లి కరుగళ్ళ బిందే అలాడాడలు ఏకశ్చక్ర హోరడిసుట్టనో? అల్లి 'బేడద' జన ఇరుత్తారే. ~~అవరిందే~~ అయ్యో బావియే" ఎన్నుత్తళే. కృష్ణననే 'బేడద' శత్రుగళు ఎల్లల్లూ ఇద్దారే. అవరు క్రూరిగళు, దుష్టరు. అవరింద కృష్ణనగే అపాయవేంబంతే కండు బందరూ, అదు అవరిందే కేడు. ఇదన్ను యుశోదే యారిగూ హేళిలల్ల. భక్తవాత్సల్యదింద మలమల మరుగుత్తళే.

3. నణ్ మణి మేకలె నుణ్గుగ మారొడ నాడారుం,
పొణ్ మణి మేణి పుళుతియాడి తిరియామే,
కణ్ మణి నిన్ఱదిర్ కాణద రిణ్ణక్కన్ఱిన్ పిన్,
ఎన్ మణి వణ్ణనే ఓడువ నోడొలుమో,
నన్నణ్ మేళ్ళే నజ్జనే మూరోడు నాడొలుమో,
పొన్నణి మేని పొలుదియూడి కిరియూమే,
కన్నడి నినోలదిర్ కానద రిడ్దెన్ను నోవొలిన్ పిన్,
ఎన్ మనవణ్ణనే పొడెసిన్నేనో ఎల్లో బావమే.

నల్ నుల = సొగసాద, మణి మణి = నవమనిగళింద కూడిద, మేళ్ళే మేకలె = డాబుగళన్ను కొట్టిరువ, నజ్జనే మూరోడు నుణ్గుగ మారొడ నాడారుం = దినవల్ల, పొన్ పొణ్ = సుందరవాద, మణి మణి = నీల మణియంతిరువ, మేని పుళుతి = మన్ను (ధూళి)నల్లి యువతియరొడనే, నాళు శోలుమో నుణ్గుగ నాడారుం = దినవల్ల, మణి = కణ్ణు, మణి = కణ్ణిన, పొలుదియూడి = అలాదాడిద్దే ఇరల్లవే, కల్ = కల్లిన, మణి మణి = గంటెయంతే ~~ప్రతిధ్వనిసుత్తా~~, నినోలు నిన్ఱు = నింతు, అదిర్

Garani Srinivasan

అతిర్ = భయంపడిపోవ, కోన్ అదర్ (22) కాణ్ అతర్ = కొడినదాంయి, ఇడ్నే ఇణ్ణ = చిటికెళ్లల్లి, కన్లయిన్ పిన్ కణ్ణిన్ పిన్ = చీరునళ్ల ముందే, ఎన్ నాణ్ = నన్న, మణి వణ్ణ ణా = నీలమణి యి బణ్ణద వనన్న, పోక్నేన్ పోకిణాణ్ = పోయినసూట్టేను, ఎల్లే కావమే నల్ల పావడమే = అయ్యో కావమే.

పొనకాద నవమణినళ్ళన్నుద్దుగి మూడిద డాబుగళ్లన్న కిగట్టిరువ యువకియుకొడనే దినవెల్లవూ, సుందరవాద నీలమణియంశిరువ దేవదవను (కృష్ణను) ధూళ్నల్లి ఆడుక్తా శిరుకాడదే ఇరలిందు, చిల్లిన గంటేయంతే సొంకు ప్రొశిధ్వసిసి భయపడిపోవ కొడినదాంయి చిటికెళ్లిల్లి చీరునళ్లందే నన్న నీలమణియు బణ్ణద కృష్ణనన్న పోయినసూట్టేనల్లా. అయ్యో కావమే. (3)

యశోదే మరుగుక్కెళ్లి: "సుందరయువకియరనడువే నన్న మానసు దినవెల్ల శిరుకాదువుదన్న కట్టిసలు, భయంకరవాద కొడినదాంయి కడెన కళ్లి చీరునళ్లందే శిరుకాడల ఎందు చిల్లుంబికొండిద్దేనల్లా!" ముదలనోయి దందా #మిసువిదే; ఇంగినే కేట్ట దేవరు — చిల్లంగ్. ఎరడనోయిద దంద కష్టసుభవన్న ఎదురిసబేకాద ధైర్యవ, స్థైర్యవన్న నీవు ప్రదర్శనవిదే; ఇదరింద బళ్ళియుడేవరు — చిల్లంగె బిల్లద జీవన. యూ చూదులుక్తమ?

4. వణ్ణక్క గురుగుళ్ మాతర్ వన్ద తలర్ తూట్రిద;
పణ్ణిప్పల శెయ్దు ఇప్పాడియిల్ నిన్రు తిరియామే,
కణ్ణుక్కినియాగ కాణాదరిణైక్క కన్లయిన్ పిన్,
ఎణ్ణాట్ట కరియాగ ప్పోక్కినేన్ ఎల్లే వావమే.

వణ్ణమా వణ్ణాణం = సుందరవాద, కరు కుయిల్ గురుగుళ్ = కప్పుద (స్త్రీయరు) కూదలళ్ళ (గురు + కుళల్ = గురుగుళల్), మూదర్ మాతర్ = కూయుందిరు, వన్ద = బందు (నన్నల్లిగే), అలర్ = పుష్పగళన్న, కుంది, కూట్రి = సిందనేయుమూరన్నాడువంతే, తూట్రిద = సిందనేయుమూరన్నాడువంతే, పణ్ణి = మాడుత్తా, పల = పలవారు కుంటుకేలసగళన్న మాడుత్తా, ఇప్పాడి = ఈగినంతే, పణ్ణి = మాడుత్తా, ఇప్పాడియిల్ = ఈగినంతేలదల్లి, ఎప్పుమే = ఎల్లకడెయల్లూ, నిరియామే = నిరియామే తిరిగి యాడమే = అలేదాడుతిరువంతే, కణ్ణుక్కిణియాగ = కణ్ణువళగే, ఇనియూ నేనే, కణ్ణుక్కు = కణ్ణువళగే, ఇనియాగ = ఇరవన్నుంటు మాడువవనన్న, కాణాదరిణైక్క = కాణద, అదన్నే, కాణాదరిణైక్క = కాణద, అదన్నే, కన్లయిన్ పిన్ = కీళ్ళగళల్లి (ఇళ్ళిలగళల్లి), కన్లయిన్ పిన్ కణ్ణిన్ పిన్ = కీళుగళందే, ఎణ్ణాట్టక్కు = ఆలోచనెయన్ను, ఎణ్ణాట్ట కరియాగ = ఆలోచనెయన్ను, ప్పోక్కినేన్ పోకిణాణ్ = పోయినసూట్టేను. ఎల్లే వావమే = అయ్యో కావమే.

Gafari Srinivasan

అందవాడ కమ్మకూడలుళ్ళ కాయందిరు నన్నల్లగే బందు గుమ్మిల్లో యవన్న కుంతరు సిందనేయ మూకన్నాడువంకే మాడుత్తా, కలవారు కేంటీయ కేలసగళన్న మూడుత్తా, ఈ సోఁకులదల్లి ఎల్లిల్లూ అలేదాడదరువంకే, కణ్ణగే ప్రీయుకరనన్ను ఎణిశికెగే ఆగదవనన్ను కాణిన దారిగళ ఇళ్ళెలుళ్ళల్లి కరుగళిందే హోగనగొంట్టేనల్లా. అయ్యో బావిమో. (4)

సోఁకులద యువరియరు బాలకృష్ణనన్ను నోడిద కూడలే దోళ ఊరద ఉతరియల్లి ఆకర్షిసకరాగుత్తిద్దరు. అవన కొండద ఇద్ద ఆటవాడువుదక్కే అవంగే బదళ ఆశే. కృష్ణను అవర ఇంగితగళన్నరిరు అవర ఇష్టదంతేయే మిశ్రాంకెగళల్లి అవరొందిగే కాలంళిదు అవరన్ను కణ్ణిసుత్తిద్దను. ఆ దిన్ని గళ కాయందిరిగే కమ్మ కుడుగాయరొందిగే కృష్ణ దోగే కాలంళిదుత్తేనేంబ దన్ను తూరిసలు కూడ సాధ్యవిల్లదాగిత్తు. ఆద్దరింద, అవర కేళమట్టద మనస్సి గే కరగమంబంతే, అవరు కృష్ణన మేలే సిల్లద దూరుగళన్ను హేరిత్తు యశోదెయ ముంద అవనన్ను సందిసుత్తిద్దరు – ఇదు సోఁకులద ఎబ్బ్రు చిత్ర.

భగవంత దివ్యసుందర మూరితి. ఎష్టు నోడిదరూ కణ్ణోయలూరద నేనగను. ఆద్దరింద అవను "కణ్ణక్కసియూనే – కణ్ణుక్కిణియాణ" – కణ్ణిగే ఇనియ.

భగవంతన దివ్యకల్యాణగుణగళన్ను కురితు, అవన కేర్తి నామధేయ వన్ను కురితు, ఎష్టే ష్టు యోచిసిదరూ అదక్కే ముడివిల్ల. ఆద్దరిందలే అవను "ఎల్లణూచరియూనే – ణణ్ణణుక్కరియాణ" – ఎనోళ్గే నిద్దేష్టవను.

5. అవ్వవ్వడిమ మైక్కు అవ్వాయర్ పెణ్డిర్క్కణుక్కణ్ణయ్,
కొవ్వైక్కణివాయ్ కొడుత్తుక్కూళైమైశెయ్యామే,
ఎవ్వుంజలైయుడై వేడర్కానిడైక్కన్ఱిన్పిన్,
తెయ్వత్తిలువిణ పోక్కినేన్ ఎల్లే పావమే.

అవ్వవ్వడిమ అవ్వవ్విడం = ఆయా స్థళగళన్ను, మైక్కు = మీరి, అవ్వాయర్ పెణ్డిర్క్కు అవ్వాయర్ పెణ్డిర్క్కు = ఆ గోపవర కొంగనంతే, అణుక్కణ్ణాయ్ అణుక్కణయ్ = ఆకర్షణయనా, కొవ్వైక్కణివాయ్ = కొండెదగిన, వాయ్ వాయ్ = అధరవన్ను, కొడుత్తుక్కూళైమైశెయ్యామే = మూడదిరువంతే, ఎవ్వుమ ఎవ్వుం = సిండలవన్ను, వేడర్ = వెడగు, ఇడై = ~~బల్లన్ను~~ బల్లన్నళ్ళ, కాన్ కాణ్ = కాణిన, ఇడై = స్థళగళల్లి, కన్లాన్ పిన్ కన్ఱిన్పిన్ = కరుగళిందే, వెయ్వత్తిలువిణ = దేవాధిదేవనన్ను (దేవకేళ ప్రీభువన్ను), పోక్కినేన్ = హోగనగొట్టేను, ఎల్లే పావమే = అయ్యో పాపవే.

ಆಯೂ ನೆಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ಆ ಸೋವಳ ಹೆಂಗಳೆಯರ ಆಕ್ರಂದನವನ್ನು
ಕೇಂಡೆಡಣ್ಣಿನ ಅಧರವನ್ನಿತ್ತು ಅವರನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೊಳಿಸಿದರಲೆಂದು, ಸಂಬಂಧವನ್ನು
ತರುವ ಬಿಲ್ಲನ್ನುಳ್ಳ ಬೇಡದವರು ಇರುವ ಕಾಡಿನ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತರುಗಳಲ್ಲಿಂದೆ
ದೇವಕೆಯ ಪ್ರಭುವನ್ನು ಕೋಗಸೊಟ್ಟೆನಲ್ಲಾ. ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪವೇ. (5)

ಸೋವಳರ ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ
ಬರವನ್ನು ನೀರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆಯೂ ನೆಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಅವನು ಅವರನ್ನು
ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಅಲ್ಲಿ ಅವನೇ ತನ್ನ ಅಧರಾಮೃತವನ್ನು ಉಣಿಸುತ್ತಾ, ಅವರನ್ನು
ಅತ್ಯಂತ ಆಕ್ರಮಿಯನಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾ, ಅವರನ್ನು ಮುತ್ತಿಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ಅವನೇ
ತೃಪ್ತಿ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ನಿಮಗ್ನನು. ಅವನ ಈ ಬಗೆಯ ತಂಟೆಗಳ ವಿಷ
ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಹೆಣ್ಣುಗಳ ತಾಯಂದಿರು ಈಗಾಗಲೇ ಯಶೋದೆಗೆ ಹಲವಾರು
ದೂರುಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೆಂದು, ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅವಳು ತರು
ಗಳಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು. ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬದ
ಭದ್ರವಾದ ಸಂಕಟಗಳನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯಶೋದೆ ಮರುಗುತ್ತಾಳೆ:
"ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ದುಷ್ಟರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕ್ರೂರಿಗಳು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೆಲ್ಲಾ ಅವಾ
ಚ್ಯರೆಡವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳು ಆಯುಧ. ಅದರಿಂದ ಜನರನ್ನು
ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಈಡು ಪಡಿಸುವರು. ನಮ್ಮ ಬಾಲಕೃಷ್ಣನನ್ನು
ಅವರ ನಡುವೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ತರುಗಳಲ್ಲಿಂದೆ ತಿರುಗಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿಬಿಟ್ಟೆನಲ್ಲಾ!
ಅಯ್ಯೋ ಕಾವ ಮೇ!"

'ದೇವಕೆಯ ಪ್ರಭು'ವನ್ನು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀವಂಶನನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಂತರಂಗ
ದಲ್ಲಿ ಕಾಪ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆಲೆಸೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಆರಾಧಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಅದಕ್ಕೆ
ಬದಲಾಗಿ, ಹೃದಯವನ್ನು ಶೂನ್ಯವಾಗಿಸಿ, ಅವನನ್ನು 'ಕಾಡಿನ' ಅಟ್ಟಿಬಿಡುವು
ದೇ? ಆಗ ಬರುವ 'ಸಂಕಟ' ಯಾರಿಂದ? ಆ ಪ್ರಭುವಿನಿಂದಲೇ? ಅಥವಾ, ಅವ
ನನ್ನು ದೂರೀಡಿಕೊಂಡ ನಮ್ಮಿಂದಲೇ?

6. ಮಿಡಱು ಮಿಳ್ಳು ಮಿಳ್ಳು ತೋಡ ವೆಣ್ಣೆಣ್ಣೆಯ್ ವಿಳ್ಳುಗಿಪ್ ಪೋಯ್,
ಪಿಡಱು ಪಲ ಸೆಯ್ದು ಇಪ್ಪಾಡಿಯೆಂಗುಂ ತಿರಿಯಾಮೆ,
ಕಡಱು ಪಲ ತಿರಿ ಕಾನತ್ತಿರೈಡೆ ಕ್ಕಣ್ಣಿನ್ ಪಿನ್,
ಇಡಱ ವೆಂ ಪಿಳ್ಳೈಯೈ ಪ್ಪೋಕ್ಕಿ ನೇನ್ ಎಲ್ಲೇ ಪಾವಮೇ

ಮಿಡಱು ಮಿಳ್ಳು ಮಿಳ್ಳು ತೋಡ ವೆಣ್ಣೆಣ್ಣೆಯ್ ವಿಳ್ಳುಗಿಪ್ ಪೋಯ್,
ವಿಡಱು ವಿಲ ಸೆಯ್ದು ಇಪ್ಪಾಡಿಯಿಲುಳ್ಳಿಯಾಮೇ,
ಕಡಱು ವಿಲತಿರಿ ಕಾನದಂಡೈಕ್ಕಣ್ಣಿನ್ ಪಿನ್,
ಇಡಱು ವೆನ್ ಪಿಳ್ಳೈಯೈ ಪ್ಪೋಕ್ಕಿನೇನ್, ಎಲ್ಲೇ ಪಾವಮೇ.

ವೆಣ್ಣೆಯ್ ವೆಣ್ಣೆಣ್ಣೆಯ್ = ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು, ಮಿಡಱು ಮಿಡಱು = ಸಂಚಲಿಸಿ,
ಮಿಳ್ಳು ಮಿಳ್ಳುಕ್ಕು ಮಿಳ್ಳು ಮಿಳ್ಳುಕ್ಕೆನ್ನು = ಕರಗದೆ ಕಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಾಗಲೇ, ಕಡಕಡ
ಸಾಳೆದಲ್ಲಿ
ಸಿಡುವಂತೆ, ವೆಣ್ಣೆಯ್ ವಿಳ್ಳುಗಿಪ್ ಪೋಯ್ = ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟು, ವಿಲ
ಪಱು = ಹಲವಾರು, ವಿಡಱು ಪಡಿಱು = ಕಳ್ಳತನ, ಮೋಸದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು, ಸೆಯ್ದು
ಸೆಯ್ದು = ಮಾಡಿ, ಇಪ್ಪಾಡಿ ಇಪ್ಪಾಗಿ = ಈ ಸೋಕುಲದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲಾ ಮೂ

Garani Srinivasan

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ
ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ, ಕಿಂಯೂ (25) ಮೇ = ತಿರುಗಾಡದೆ ಇರ
ಲೆಂದು, ವಿಲಪಲ = ಅನೇಕ, ಕಡಿಲು ಕುಡಿಲು = ಕಾಡಾನೆಗಳು, ಕಿಂತಿರಿ =
ಅಲೆದಾಡುವ, ಕಾನ್ ಕಾಣ್ = ಕಾಡಿನ, ಅದರ್ ಅತರ್ = ದಾರಿಯ, ಇಡ್ಡೆಇ
ಡೆ = ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ; ಕನ್ಲಿಮಿನ್ ಪಿನ್ ಕಣ್ರಿನ್ ಪಿಂಗ್ = ಕರುಗಳಂತೆ.
ಇಡಲಾ ಇಡಲ್ರಾ = ಅಲೆದಾಡುವಂತೆ, ಎನ್ ಪಿಲ್ಲೈಯ್ಯಿ ಎಂಬ ಪಿಳ್ಳೈಯ್ಯಿ ಎಂಬ
ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು, ಪೋಕ್ಕ್ನೇನೆ ಬೊಕ್ಕಿನೆನ್ = ಅಟ್ಟಿದೆನಲ್ಲಾ, ಪಿಳ್ಳೆವಾ
ವಮೀ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾವಮೆ = ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪವೇ.

ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಬೆಣ್ಣೆ ಕರಗದೆ ನಟ್ಟಿಯೂ ಸರುವಾನಲ್ಲಿ ನಾಳದಲ್ಲಿ ಓಡು
ವಂಕೆ (ಆಕುರಾಕುರದಿಂದ) ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟೂ ಹಲವಾರು ಕಳ್ಳಿಕನದ ಮೋಸದ ಕೆಲ
ಸಗಳನ್ನು ನಡಸಿ, ಈಮೇಲ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತಿರುಗಾಡದೆ ಇರಲೆಂದು,
ಅನೇಕ ಕಾಡಾನೆಗಳು ಅಲೆದಾಡುವ ಕಾಡಿನದಾರಿಯ ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ ಕರುಗಳ
ಂದ ಅಲೆದಾಡುವಂತೆ ನನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಅಟ್ಟಿದೆನಲ್ಲಾ, ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪವೇ. (6)

ಗೂಡಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಲೆದಾಡಿಕೊಂಡು ನಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕಳ್ಳ ಚೇಷ್ಟೆಗಳ
ನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಕೆ, ಕೃಷ್ಣನೇ ಅವತಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವನೋ? ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲೆಂದೇ
ಯಶೋದೆ ಅವನನ್ನು ಕರುಗಳ ಂದೆ ಕಾಡಿಗೆ ಅಟ್ಟಿದಳು. ಕೂಡಲೇ, ಅವಳಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿ
ತಪ್ಪಿತು. "ಅಯ್ಯೋ ಕಂದ ಎಂದರೆ ನಾವು ನ್ಯಾದದೇ? ಕಾಡಾನೆಗಳು ಂದು ಂದು
ನಿ ಭೀಭತ್ಸಯಿಂದ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿರುವ ಭಯಂಕರವಾದ ನೆಲೆಗಳು ಅದು. ಅಂಥ
ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕರುಗಳ ಂದೆ ಅಲೆದಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆನಲ್ಲಾ. ಚಿಕ್ಕ ಮನು ಅವನು.
ಅವನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಯವೋ? ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೋ? ಕಾಣೆನಲ್ಲಾ" ಎಂದು ಮರುಗಿ
ದಳು.

7. ವಳ್ಳಿನುಡಂಗಿಡೆ ಮಾತರ್ವನ್ದಲರ್ತೂಟ್ರಿಡ,
ತುಳ್ಳಿವಿಳಾಯಾಡಿತ್ ತೋಳ್ರೋಡು ತಿರಿಯಾಮೇ,
ಕಣ್ಣಿಯುಣಂಗು ವೆಂಗಾನತರಿಡೆಕ್ಕಣ್ರಿನ್ ಪಿನ್,
ಪುಳ್ಳಿನ್ ತಲವಿನೆಪ್ ಪೋಕ್ಕಿನೇನ್ ಎಲ್ಲೇ ಪಾವಮೇ.

ವಳ್ಳಿ ವಳ್ಳಿ = ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ, ನುಡಂಗು ನುಡಂಗು = ಬಳುಕುವ, ಇಡ್ಡೆಇಡೆ
= ನಡುವನ್ನುಳ್ಳ; ಮಾದರ್ ಮಾತರ್ = ಹೆಂಣ್ಣರು, ವನ್ದ ವನ್ದು = ಬಂದು, ಅಲರ್
ಅಲರ್ = ಕಂಚಿಗಳನ್ನು, ತೂಟ್ರಿಡ ತೂಟ್ರಿಡ = ಚೆನ್ನಾಗಿ ದೂರಲು, ತುಳ್ಳಿತು
ಳ್ಳಿ = ಉಲ್ಲಾಸದಿಂದ, ವಿಳ್ಳೈಯಾಡಿ ವಿಳಾಯಾಡಿ = ಆಟವಾಡಿ, ತೋಳ್ರೋಡು
ತು ತೋಳ್ರೋಡು = ಕಳ್ಳೆಯರೊಡನೆ, ತಿರಿಯಾಮೇ ತಿರಿಯಾಮೆ = ತಿರುಗಾಡ
ದಿದ್ದಾಗ, ಕಣ್ಣಿ ಕಣ್ಣಿ = ಕಳ್ಳಯೂ ನಿದ್ದ, ಉಣಂಗು ಉಣಂಗು = ಒಂದಾಗಿ ತೋ
ಗುವಂತೆ, ವೆಂಗಾ ಅಯಂ = ಬಿಡುವ (ಬೇಸಿಯ), ಕಾನ್ ಕಾಣ್ = ಕಾಡಿನ,
ಅದರ್ ಅತರ್ = ದಾರಿಯ, ಇಡ್ಡೆಇಡೆ = ಇಕ್ಕೆಲಗಳಲ್ಲಿ, ಕನ್ಲಿಮಿನ್ ಪಿನ್

కన్నిన్ పిన్ = కరుగళందే, వెళ్ళినో పుల్లిన్ = గరుడ(విష్ణు)న, శల్మైవన్నై తిరువిణా = స్త్రీభువన్ను, పోక్కినోన్ పోక్కిరేనన్ = అట్టిదేను, ఎల్లే పావమే ఎన్రలై పావమే = అయ్యో పాపమే.

బళ్ళియంకే బళ్ళుకువ నడువన్నళ్ళ స్త్రీయరు బందు (కృష్ణన) కంట గళన్న చేన్నా దూరలు, (అవను) లుక్సేడ్ బింద ఆటవాడుత్తా కన్న నళియా రొడనే అలేదాడద దానే, కళ్ళియూనడ ఒణా పోగువంథ బేగయా కాడిన దారియ ఇళ్ళేలగళల్లా కరుగళందే గరుడన స్థానియన్ను అట్టి దేనల్లా, అయ్యో పాపమే. (7)

నూఱులద స్త్రీయర దూరుగళన్ను కల్పిసలు యశోదే కృష్ణనన్ను కాడిగే అట్టిదళు. ఎంథ కాడిగే? బేంగాడిగే కళ్ళియూనడ అల్లి ఒణా పోగువుదు – అంథ కాడిగే. నిద్దునాడి ఇల్లద కాడిగే. కాడినల్లి అవన బేగనే యశోదేయు బంచాపి. అదరింద భంట బేంగే ఎంబుదే యశోదేయు విచారిసిదళు.

8. పన్నిరు తింగళ్ వయిత్రిలూ కొణ్డవ పాల్ నాళ్,
ఎన్నిళ నెయ్ పాలే అముద మూట్టియెడుత్తియూన్,
పొన్నడి నోవ పులయిలే పోనాలుం పిన్,
ఎన్నళం శిఱ్ఱిలై పోక్కినోన్ ఎల్లే పావమే.

పన్నిరు పన్నిరు = హన్నెరడు, (పత్తు + ఇరు = పన్నిరు), తింగళ్ = తింగళుగళల్లి, వయిత్రిల్ వయిట్రిల్ = హొట్టెయల్లి, కొణ్డు = హొత్తుకొండు (ఇట్టుకొండు), పాల్ నాళ్ = ఆ మమతెయింద, ఎన్ ఎన్ = నన్న, ఇళగిన = ఎళెయ, శిఱ్ఱిలై = తన్నగళింద, అముద మూట్టి = అమృత ఊడిసి, యూన్ = నాను, పులయిలే పులియిలే = బళగినవరూ ఆడిసి, పొన్ పొణ్ = సుందరవాద, వదల్లయే, నోవ = నోయువంతే, కానల్ కాణిల్ = కాడినల్లి, పిన్ కన్నిన్ పిన్ = కరుగళందే (అలెదాడలు), ఎన్ ఎన్ = నన్న, ఇళగిన = ఎళెయ, శిఱ్ఱిలై = సుందరవన్ను, పోక్కినోన్ పోక్కిరేనన్ = అట్టిదేను, ఎల్లే పావమే ఎన్రలై పావమే = అయ్యో పాపమే.

హన్నెరడు తింగళ్ హొట్టెయల్లిట్టుకొండిద్దర అమృతదంతహ తాయింద నన్న ఎళెయ నగ్నగళింద ఆటవాడుత్తా, ఎత్తి ఆడిసి, నాను హొత్తు తుళ్ళుత్తా మృదువాద మాతినింద నన్న ఎళెసుందర వాదవన్నా నోయువంతే కాడినల్లి కరుగళందే అలెదాడుత్తిద్దన్ను అవనన్ను అట్టిదేనల్లా, అయ్యో పాపమే (8)

మనుషనమీలలి అదర తొయుటకు ప్రీతి అపారవాదద్దు. అవళు
ఆ మనుషన్న ప్రోత్సు, పోత్సు, ఎత్తి, ఆడిసి, బెళ్ళసిద్దర వివరణామ అదు.
యతోఁదేనే ఇదెల్లా ప్రోనకెల్లు. ఎల్ల కొయిందిరు నామూన్యవాగి మనుష
న్న సంబత్సు తింగళ్ళకాల ప్రోత్యేయల్లిట్టు ప్రోత్తరే, యతోఁదే కృష్ణన
న్న పన్నెరడు తింగళ్ళకాల ప్రోత్తళు. ఆమ్ము బీఫోర్కాల ప్రోత్సుదర చిలవాగి
క్రీత్కృష్ణనంథ నిష్ప్రీత్రజనసిద. అదరింద, అవళ ప్రీత్రవాత్సల్య మిళిబిట్టిరు.
అవళ ఎళెరెయ మైనగళ్ళల్లి బాలు లుక్కి పరియు కొడగరు. ప్రీతియింద,
ఆదరదింద, లుక్సాపదింద అవనిగే ఆ అమృతవన్నూడిసిదళు. అవన్న ఎత్తి
ఆడిసిదళు; ఈ ఒందు దృష్టుమనస్సాగి బెళ్ళసిదళు. అవన బాలచేష్టెగళిం
ద బగెబగెయ దూరువళు బందవు. అవనిగే బరువ కేట్టకోద్దరన్న శబ్ది
సలెందే, ప్రోత్సు దూట్టు వృదళే మయింకెయిట్టే, అవనన్న కరువళ్ళ బంది
కాదిగే అట్టబేకాయితు. కొడాదరేను ఛాయు? అవసు కేన్న ఎళెరిసు
బందవల్లవే? ధైర్యవంతనల్లవే? నిమలుశీలనల్లవే? బలశాలియా
ల్లవే? అవళిగే ఇదెల్లనొత్తు. ఆదరూ, అవళ మూశ్రవాత్సల్య "ఆ
'అయ్యో, మనుషన్న కాణిగే అట్టిదేనల్లా' ఎన్నిసుత్తితు.

9. కుడెయుం చెరుప్పుగొడాతే తాయోదరనే నాన్,
ఉడెయుం కడియన్న లూన్లు వేమ్బరలోరళు డేళ,
కడియవేదనేళే కాలడి నోవక్కన్నీణ్ పిన్,
కొడియోనన్ పెళ్ళెయ్యుం పోక్కినోన్ ఎల్లే పావమే.

కుడెయుమ్ క్రూడెయుం = కొడెయన్నూ, చెరుప్పుమ చెరుప్పుం = పాద
రక్షెయన్నూ, కొడాదే కెకాడాతే = కొడదెయే, దాయోదరనే తాయోదరనాద కృష్ణనన్న, నాన్ నాను = నాను, ఉడెయుమ్
ఉడెయుం = (ఊయడనింద) వీడిదిరువ, కడియన కడియణ = క్రూరవాద,
లూన్లు ఉనాన్ను = కొందరెవిడిదువ, వేమ్బ వెంబ = నుడుత్తిరువ,
వరలోగళ్ పారుకల్ = దురళుచిల్లుగళు, ఉడెయ ఉడ = ఉళ్ళ, కడియ
కడియ = కెట్టవాద, ~~వేమ్బరలోరళు~~ = వేమ్బ కానె వెంబ కాణ్ = చింత
జన, ఇడెయ ఇణ్ణ = నిద్రెగళల్లి, కాలడి కాలడి = పాదగళు, నోవ
క్రనోవ = నోయువంతే, కన్లిన్ పిన్ కణ్ణిణ్ పిన్ = కరుగళట్టం
దే, కొడియోన్ కెకాడియన్ = కేట్టవళు (నాను), ఎన్ పెళ్ళెయ్యుం
ఎన్ పిళ్ళెయ = నన్న మగనన్న, పోక్కినోన్ పోక్కినోనాన్ =
అట్టిదేను, ఎల్లే పావమే ఎలెయే పావమే = అయ్యో పాపవే.
కొడెయన్నూ పాదరక్షెయన్నూ కొడదెయే దాయోదరనాద కృష్ణనన్న

కట్టవళ్ళాద నాను, సుగుయర్ సారద విడదిరువ కొందరే విడికువ్వకొడుత్తిరువళాగ దరళుక్కల్లగళుళ్ళు కీళ్ప్పిచాద బేంకాడిన మైళగళల్లి కాలుగళూ వాదగళూ నోయువంతే కరువళ్ళందే నన్న మగనన్న అట్టిదేనల్లా, అయ్యో కావివే. (9)

యశోదే కన్న మగన ఇళిష్టగళన్న నోడుతలదల్లి శపిసువుదక్కింత అవనన్న కరువళ్ళందే కాడిగే కళుహిసిదళు. ఆదరే, అవను బేంకాడినల్లి అలే దాడబేకాగువుదల్లా. అల్లి కీళ్ప్పిచాద సుగుయర్ కరణగళు సేలదవేలనూ దరళుక్కల్లగళన్న సుడువవర్ను బలవాగి కాంటుబిడుత్తవే. ఆ సుడువవర కళుక్కల్లగళవేలల్లా అవను నడెయబేకల్లా. అవు కోవుగళ బాదగళన్న ఒత్తుత్తవెయల్లా. ఇవరందు నోవ్వుగళిందలూ అవను రక్షిసికొళ్ళలు కాగదే అవన్న కొడలల్లవల్లా. సుగుయర్ న కాటదింద రక్షిసికొళ్ళలు అవనే కొడబేకు నిన్న కొడలల్లవల్లా. ఎంథ క్రూరి నాను! ఎందు విచారిసుత్తళే.

10. ఎన్నుమెనక్కిణియాళె యెణ్ మణివణ్ణనె,
కన్రిన్ పిన్ పోక్కిదెనెన్రు అకోదైక్కరుళియ,
పెణ్ తిగిళ్ మాడప్ పుదువైయర్ కోన్ పట్టన్ శొల్,
ఇన్ కమిలుం మూళ్ళైయర్ వళ్లార్క్కు ఇడరిల్లైయే.

ఎన్నుమ్ ఎన్రుం = ఎల్లకాలక్కూ, ఎనక్కు ఎనక్కు = ననగే, ఇనియం ణ్ణనె = నీలమణియ బణ్ణవుళ్ళవనన్న, కన్రిన్ పిన్ = కరువళ్ళందే, పోక్కిదెన్ = అట్టిదేను (కళుహిసిదేను), ఎన్రుం ఎన్రు = ఎందు, అకోదై = అకోద, యు, కరుళియ = మననొందు హేళదువన్న, పెణ్ = పాణ్ణ = హెన్నదంతే, తిగిళ్ = ప్రకాశిసువ, మూడమ = మాడుమ, పుదువైయర్ = శ్రీవిల్లి పుత్తూరి (మదడి) మనేగళరువ, పట్టన్ = భట్టను, కోన్ = సిహాడ్రినాద, శొల్ = (కృపేమాడి) హేళద, ఇన్ = ఇనిదాద, కమిలుం = కమిలున, మూళ్ళైయర్ = మూలేగళన్న, వళ్లార్క్కు = బల్లవంగే, ఇడర్ = కష్ట దుఃఖగళు, ఇల్లైయే = ఇల్లవే ఇల్ల.

ఎల్లకాలక్కూ ననగే ప్రీతివంతనన్న, నన్న నీలమణి బణ్ణదవనన్న కరువళ్ళందే హోదనేనల్లా ఎందు యశోదే పంతావేగుండు హేళిద్దన్న ఒన్నదంతే ప్రకాశిసువ మదడి మూళగే మనేగళరువ శ్రీవిల్లి పుత్తూరిన వర సిహాడ్రినాద భట్టను (పట్టన్ ఒత్తిరుత్తాను) హేళద ఇనిదాద కమిలు తొళు మూలేగళన్న బల్లవరిగే కష్ట దుఃఖగళు ఇల్లవే ఇల్ల.

ఇదు ఈ కిరుమేలుగే భీలశ్రుతి. ఎల్లరాలల్లూ తనగే ప్రీతియిన్నుం టుమాడువ, కేన్న మనోవర్ణ నన్ను శరుగళన్ను మోయిసబు అవ్వుగళ దింద కోడిగే ధ్రోణగోట్టేనల్లూ ఎందు యుశోదే బడబ్బళాగి విరికపిసిదళు. అవనన్ను సిందు కుక్కెదింద మారుమూడలు ధ్రోణిసి, అదక్కింత డెజ్జన, గాం ధవకర్వాద కష్ట్యగళగే అవనన్ను ఈడుమాడి మన్నసేందు సేనేందు అవిమేకద కేలసవ బేడదే ఎందు నింకటదింద బందు బేడాదళు. యుశోదే మగే కేన్న మనసల్లద్ద మాక్షల్ల అష్టు దోషవేనదు, అష్టు గాఢవాదద్దు. భగవంతన అవతార రూపియూద కృష్ణను అవళన్ను "కేన్న మనోవర్ణ" - కేన్న మగ! ఎంథ మమకార అదు!

పేరియూళ్వారరు, యుశోదేయు విశ్వరూపవన్ను మనగండవరాగి అదన్ను అష్టే గాఢతెయింద మాళురగళ రూపదల్లి డాడిదరు. అవర ఈ వాత్సల్యమూలేయన్ను అర్థవత్తాగి అరితుకొండవరంతే కష్టదుఃఖగళు ఇల్లవే ఇల్ల' ఎన్నుత్తా ఆలిళ్వారరు. శ్రీమంచంత వస్తుగళల్లి ఇడువ మమకారవన్ను, భగవంతనదల్లి ఇట్టి, అవనన్ను ఎడబిడదే నంబి, అవన ఇచ్ఛెయల్లి ఎల్లా కాలగళల్లియూ నడెయువవనాగే నిజవాగి యూ కష్ట్యవూ ఇల్ల; దుఃఖవూ ఇల్ల. ఆ అనన్య భక్తన యింద ఈ విశ్వమవన్ను భగవంతనే మంగళగొళిసుత్తానె. అవన కష్ట్యదుఃఖగళన్ను భగవంతనే దూరమాడువను.

— o —

ఆడియ నడే: అడివరవు - అంజనమగ అరుణం, మిశ్రుపత్తు, నన్నెణ్ణె నుణ్ణుణ్ణి, వర్ణమగ వణ్ణం, అవ్వ అమ్మ, ముడలు మిడుకు, వళ్ళివ ణ్ణి, విస్తారు పణ్ణోరు, కుట్టెకుడిక, ఎనలుమగ తాన్రుం, (కేల్వి తోబు)

— o —

Garani Srinivasan

మూరనేయు దశర్. - మూరనేయు తిరుమొలి - శీలైక్కుదమూళ్ళి

మూன்றும்பத்து - மூன்றாந்திருமொழி - கோலக்குதம்பை

1. கோலக்குதம்பையொருகாதொருகாது
சென்னிற மேற்றொன்றிப்பூ,
கோலப்பவணக்கச்சுங் கூறையுடையுங்
குளிர்முத்தின் கோடாலமும்,
காலிப்பின் னேவருகின்ற
கடல்வண்ணன் வேடத்தை வந்துகாணீர்,
ஞாலத்துப்புத்திரனைப்பெற்றூர்
நங்கைமீர்நானேமற்றூருமில்லை.

சீலைக்குதம்பை = உடுப்பையு பண்ணிக்கொண்டுவந்து சீனுவ மீன்ட்ரோனோலி வீடு,
கோலப்பிள்ளைக்கூட்டம் = லீலையுடனுள்ளையு ஜ்ஞானமுத்தினுக்கோடாலமும,
காலிப்பின்னே வருகின்ற = கடல்வண்ணன் வேடத்தை வந்தவர்கள்,
ஞாலத்துப்புத்திரனைப்பெற்றூர் நங்கைமீர் நானேமற்றூருமில்லை.

சீலைக்கோல = உடுப்பையு பண்ணிக்கொண்டு, குதம்பை = கிவியு ஆபரணவன்னு, ஒருகாது = ஒந்து கிவியு, ஒருகாது ஒருகாது = இன்னொந்து கிவியு, சென்னிறம் = பண்ண, மேல் மேல = மேலி, கோலம் = சொம்பு, நிறம் + ஒன்றி = சேருவ (நிறம் + நிறம் = சென்னிறம்; மேல + தொன்றி = மேற்றொன்றி), பூ = பூவன்னு, தரிசி, கோல மா கோலம் = சொகசாத, பண்ண பவண = தொட்டதாத, (கோலம் + பவண = கோலப்பவண), கச்சு மா கூ = சுபம் = நடுக்கட்டன்னு, கூ லாய் கூறை = கலசி நிறுத்திருவ பீதவட்ட, உடையு மா உடையும் = உடுவின்னு, குளிர் குளிர் = (கண்ணிகே) கொம்பின்னும்பமாடுவ, முத்தி ன் முத்தின் = முத்தின, கோடு கோடு = குப்பி நகள, ஆலமுமாகி லமும் = தாரவன்னு தரிசி (நிறமாடிகொண்டு), கால காலி = கருவள, பின்னே பின்னே = அந்தநகலியே, வருகின்ற = பருதி ருவ, கடல் வண்ண கடல்வண்ணன் = கடலபண்ணத, வேடத்தை = வேஷவன்னு, வேடத்தை = வேஷவன்னு, நங்கைமீர் = ஸ்த்ரியரே, வந்து = பந்து, காணீர் = நோடிரி. ஞாலத்து = பூலோகதல்லி, புத்திரனை = புத்ரனன்னு, பெற்றூர் = படிதவரெந்தர, நானே = நானொப்பளே, மற்றூரும = பேரெயரு, இல்லை = இல்ல.

ஒந்து கிவியே காணுலுட்டிருவ உடுபேயு பண்ணிகொண்டு பந்தி நோடுவ (ஹெமாயு) ஆபரணவன்னு தரிசி, மத்தொந்து கிவியே கெள்பண்ணக்கு தொட்டதாத தோவு பண்ணத பூவன்னு தரிசி, நடுவினே சுந்தரவாத தொட்ட நடுக்கட்டன்னு கட்டி, கலசி ஶ்ரேஷ்டவாத பீதவட்டவன்னு நிறுத்தி, கண்ணிகே சம்பாதிசுவ முத்தின குப்பி தாரவன்னு கொந்தகளல்லி தரிசி, கருவள அந்தெயிலி பருதிருவ கடலபண்ண

వన వాఁష్ణవన్న, స్త్రీయరే, బందు నోఁడిరి. భూలోకదల్లి గండుమూ
నన్న కడేదవళింద నానే, నానొబ్బళే, బేరే యారూ ఇల్ల. (1)

ఈ వివరణేయింద బాలకృష్ణన సుందరవాద చిత్ర కణ్ణముందే కట్టుకొత్తదే.
అవనాదరూ చడల బణ్ణదవను. ఇతరగోపవళంతే భిన్నవాద మైబణ్ణ
అవనదు. బట్టరుచ్చుదు బణ్ణద పీట్టుబట్టే. అదక్కే థోందిపోళ్ళువంతే అవన.
బందు కవియల్లి దక్కకడదే. మత్తొందరల్లి అచ్చ కెంపుబణ్ణదిద్దారు. తేలి
గే మీరివట్ట. నడుమనే అగలవాద నడుచట్టు. కెత్తినల్లి కుచ్చు ముత్తిన
దార. బణ్ణబణ్ణగళన్న థోరిసుత్తా అమ్ముక్కుగళు కపోలవన్న తరుక్కిదే.
ఇదు గోపవళ నామధేయవు కృష్ణన 'వాఁష్'. కొడిసింద వాఁష్ థారియూ
మనేగే బంతిరుసుకొత్తిరువుదు బణ్ణబణ్ణద కరుగళ్ళబంది. బంగడ బణ్ణ
గళ్ళ జోడణేయూ, అచ్చగళ వివర్స్ వేలప్ట్యాచూ కృష్ణన సుందర చిత్ర
వన్న స్పష్టవిడిసుత్తదే. భగవంత యావ 'వాఁష్' దల్లిద్దరే తానే ఏను?
బందుబందు చిత్తాకర్షకవే!

బాలకృష్ణనన్న కరుగళ్ళబంది కొడిగే కళ్ళుహాయువాగ రుచియే
గే ఎష్టు కంఠవాయితేంబ అదర మూమర్డియు గొంతేఁష్ అవను
బంతిరూ బరుత్తిరువాగ అవళగే. "బన్నీ, బన్నీ, నన్న మగ బరుత్తిరువ
ఈకియన్ను వాఁష్పవన్నూ నోడబన్నీ" ఎందు గోపకులద డింగవిరన్నెల్లా
అకుళ్ళెదదింద కరెదు కరెదు కేళుత్తాళే. కన్నష్టు చిల్ల్యా వంతళు బే
రొబ్బరు ఇల్లవేంబుదే అవళ ఎనోశే. భూమండలదల్లెల్లా అవళొబ్బళే
చిత్రవతి'యంతే. 'చిత్ర'నేందరే కృష్ణనొబ్బనే ఎందూ, 'రాయి' ఎందరే
తానే, బేరేయబ్బరూ ఇల్లవేందూ అవళ మత. భగవంతనన్నే మగనన్నాగి
పడెదు అవళు అష్టే డమ్మే పీడువుదు సహజవే. (లక్ష్మీవతీకరణాదవళల్లి) భక్తన తలేళే

పీఠివట్ట (కారవట్ట) నుక్కువవత్రే.

2. కణ్ణినుణ్ మామతిల్ శూழ్ తరు
ళుమ్ పొழిల్ కావిరిత్తైన్ణ రంగమ్,
మన్నియ శీర్ మదుసూదన కేశవా
పావియేన్ వాழ్ వగన్దు,
ఉన్నినైయిళంగన్ఱు మేయ్క్క
శిరుకాలే యూట్టియై యారుప్పడుత్తేన్,
ఎన్ణిల్ మణమ్ వెరియాళైయరు పెణ్ణిల్ పిఱ
వియై కుట్టవో ముత్తిదన్దా.

కన్నినానే మూమదిళ్ శూలోతరు హేమా చూలిలూ శాపింకేన్నిరజ్జామా,
మన్నియ శీర్ మదుశూదనా కేశవా పావియేనే మాలూ చ్రుడన్ను,
ఉన్నేయిళ్ళజ్జానాలు మేయిస్క శిరుతాలే యూట్టియేరుప్పడుత్తేనే,
ఎన్నిల్ మనవు వలియూళ్ళొరు వీట్టిల్నీ రియేనో కుట్టనాగి ముత్తినా.

కన్న కణ్ణి = అళవిల్లద, నల్ నుదల = ఒడళ ఒళ్ళెయ, మూమా = ముదా.

మదిళ్ళో మత్తిన్ = ప్రాకారమళ్ళింద, శూలాళరు శూల్గత్తరు = నిలుక్కువండిరువ, వ్యూహ = రూపిన, హోలుల్ పొరిగిల్ = లతాగృహదమళ్ళింద లూ, కోవిరి కూ = కోవేరి నదియిందలూ కూడిద, శేనోరిక్కుణ్ = దక్షిణద, అరజ్ఞి మా అరణ్యకం = దేవాలయుదల్లి, మన్నియ మణ్ణిగె = నేలసిరువ, శిరక్కూర్ = సంపద్భరితవాద, మదుశూదనా మత్తు శూకర = మధుసూ దనన్నే, కేశవా కెళువా = కేశవన్నే, పొరియిలేన్ పాపియేన్ = నాను పాపి, వాళూ వాళ్వే = బాళిన్న, ఉడన్దు ఒకన్దు = ఆదిక్కిచడిసి, ఉన్నైయె ఉణ్ణిన = నిన్నన్న, ఇళ అరిగ = ఎళియ, కన్ణు కణ్ణు = కరుగళన్న, మేయ్క్క మెయ్యక్క = మేయిసువుదక్కాగి, శిక్కు కాలే = ఉషఃకాలదల్లి ఏళియే, ఊట్టి ఒళాట్ట = ఊడిసి, ఒరువ్వడుక్కేనో రూపపడుత్తేతెణ్ = సిద్ధవడిసిదేను. ఎన్నిల్ ఎణ్ణిల్ = ననగింతలూ, మనమా మణం = మనస్సిన, వలయాళ్ వణ్ణ = యాగ్ = శరీరదల్లిరువవళు, ఒరు రూ = ఒబ్బ, వేరొణ్ణ = రొంద రూ, ఇల్లైయిల్లె = ఇల్ల, ఎనో ఎణ్ = నన్న, కుట్టనే కుట్ట మణ్ = మనుమే, ముక్తమా ముక్తం = ముక్తన్న, కొడు = కొడు.

కొశ్చకవాద ఒళ్ళెయ మదా ప్రకారదల్లింద నిలుక్కువండిరువ లూ వన శీతలకొయ్దవదల్లింద లూ, కోవేరి నదియిందలూ కూడిద దక్షిణద దేవాలయుదల్లి నేలసి కైపిడిమాడిరువ విభూతి పురుషనాద మధుసూదన నే కేశవనే నాను వాపి. ఇదలోకద బాళినల్లి ఆదిక్కిచడిసి నాను నిన్నన్న ఎళియ కరుగళన్న మేయిసదిరలెందు ఉషఃకాలదల్లియే నినగే బణ్ణిసిదే సిద్ధవడిసిదేను. ననగింతలూ కొల్లు మనస్సిన రొందసు ఒబ్బరూ ఇల్ల. (ననగే) ముక్తి కొడు. (2)

యశోదే కన్న మధుర కృష్ణనన్న కరుగళ్ళుందే కాడిగే అట్టి అవ నగే కొందరే కొట్ట విషయదల్లి నిజవాగి వివరిసిరుత్తళే. అవనన్న కుంతి కృష్ణ అవళగే గొత్తు: అవనే మధుసూదన; అవనే కేశవ; అవనే ఋషభవంతన అవతార రూపివాద శ్రీకృష్ణనే. ఆదరే, అవళు మనుష్యళు. ఇదలోకద జీవనదల్లి, అదర వ్యాపారగళల్లి మునుగిరదవళు. ఆద్దరింద, అవను కన్న మగనాగి పుట్టిద్దరూ, స్వయం అవతారపురుషనే, విభూతిపురుషనే ఎంబుదన్న అజ్ఞాన వశదింద మేరేసు ఇతర సామాన్యరంతే కృష్ణనే అవళగే అట్టుకొళ్ళలిల్ల. అవను కన్న మధుర కృష్ణనన్న ఎళియ కరుగళ్ళుందే కాడిగే అట్టుకొళ్ళలిల్ల. అవన అగలికేయింద అవళగే ఆగిద ఘోరట మేలే,

నినవే కష్ట కేమటే. నిన్నన్న కాడిన కట్టిదే. నానేంధ కరిణా ధృదయిల్లా!
నన్న దాన్నే కలిదేయి దేంనదు ఖోరే లుంటేం? నన్నన్న షే విలిసిదే నాయి.
ఎంబంకే. నినవే ఒందు ముద్దు కొడు.

ఆడిద మూరుమళ్లు యికోఁదేయువ్వ దిజ. ఆదరే, అవు ఆల్పూరిం
గు, ప్రతియొబ్బ అనన్య భక్తనిను అన్వయిసువ్వు. భక్తనాద వగ్గిను
శన్నన్న బాపియిందు, దీనవేందు డళ్ళదు కేళ్వువుదు, భగవంతనన్న
విభూతి పురుషనేందిగ, మహాపురుషనేందు పేంనళ్లువ్వదూ నిడజవాద
ద్దు. ఇదు శరణాగతియ కల్పవన్న లుదాహరిసిరుత్తదే. కరుణాళ్లువా
ద భగవంతను అహంకారపూరితియూ దేవాలయువళ్లి కైయో
ముడినేలిసిరువ్వదు భక్తనన్న అనుగ్రహిసువ్వదక్కిగింతలే. భగవం
తనల్లి నీలవేయల్లి కొండదువ్వదరింద భక్తన ఇడలారద ఆపత్తియు
న్న కడమే మాడుత్తదే. ఆద్దరింద భక్తను భగవన్నీలవేగాగి యిలి నిదా
హారరనాగరబేకు.

3. కాడుకణ్ణుడపోయ్ కణ్ణుకళ్ మేయ్త్తు
మన్నియోడి, కార్కకోటల్ల
కూడివరుకిన్న తాయిమోతరా
కన్నుత్తూళికాణున్నుడిం,
పేడెమయిల్ సాయల్ పిన్నే మణులా
నీరాట్ట మైత్తు వైత్తేన్,
ఆడియుమ్తు సెయ్యప్పణుమున్ డివు
నుణ్ణెడనే యుణ్ణపాణ్.

కాడుకళ్లుడుప్పోయ్ కన్నేలుడళ్ మేయ్స్త్తు
మలుయిలోడి, కార్కోటదల్లా
కూడివరూనేలు దామోదరా కర్త్రుక్కుళ్ళాణున్నడమోబు,
పేడెమయిలు సాయంతా పిన్నే మణాళ్లా నిలాబ్జమైక్కు వైక్కోన్,
ఆడియుమువు శీఘ్ర య్యప్పను మున్నోడిలనుకీనుళ్లోడుదనేయుణ్ణోన్.

కాడుకళ్ = కాడుకళ్ళు, లుడు ఉలాడు = మధ్యదల్లిల్లా,
పోయ్ పోయ్ = పోగు, మలుమన్ని = (కరుకళ్ళన్న) బందల్లి అట్టు
వుదక్కాగి, కిడి కొడి = కిడి, కన్నులుడళ్ కణ్ణుకళ్ = కరుకళ్ళన్న
మేయ్త్తు మేయ్త్తు = మేయిసి, కార్ కార్ = మళిగాలద, కోడదల్
కోకోడల్ల = (ముందరుగాద) కాడుగళ్ల వన్న, కూడివరుకిన్న = సుడుత్తిరువ, దామోదరా తాయిమో
తరా = దామోదర, లున్ ఉణ్ = సిన్న, లుడమేబు ఒడిం = ఉడమేబు,
మైయల్లా, కన్నులు కణ్ణు = కరుకళ్ల కిడాబదింద వుండాద, వేడ్డో
కూళి తూళి = ధూళు, కాణ్ కాణ్ = నోడు, మయిల్/మయిల్
పెడె = హెణ్ణినవిలిన, సాయల్ సాయల్ = బణ్ణద, పిన్నే పిణ్ణే,

నప్పెన్నెయ్ (నెయ్యాదేవియు), మణాళా మణాళా = వరియే, నీరా
ట్టు స్రోగాట్టు = ముజ్జనక్కగి, అమ్మక్కు అణమత్తు = సిద్ధవిడి
సి, మైక్కోన్ వైత్తేన్ = ఇట్టిద్దేనే, ఆది ఆది = ముజ్జనమాడి,
అముదు చెయ్ అముత్తు తెచ్చు = భోజన మాడు, అప్పన్ అప్ప
ణా = (నిన్న) తండ్రియూ, ఉణ్డిలన్ ఉణ్ణిల్ల = ఉండిల్ల, ఉన్నే
డు ఉణ్ణ్ రెండు = నిన్నొడనే, ఒడనే ఉట్టణ = తినలే, ఉణ్ణ
బాన్ ఉణ్ణాబాణ్ = ఉన్నువను.

కొడుగళ్ళ నడువళియల్లా నూరు కరుగళ్ళన్ను ఒందక్కే అబ్బుబుదక్కి
గిడి, కరుగళ్ళన్ను మేయిసి, మళ్ళంకాలద కొడుద్రావన్ను మూడిదు
కొండు బరుత్తిరువ దానోడదరా, నన్న మైయల్లా కరుగళింద మూడద
ద్దూళుకణా. దీన్ను నమ్మలన బణ్ణద నెయ్యాదేవియు వరియలే, ముజ్జన
క్కే సిద్ధవిడిసబిడదే. ముజ్జనమాడి భోజనమాడు. నిన్న (3)
తండెయూ ఉండిల్ల. నిన్నొడనేయలే తినలే ఉన్నువను.

కరుగళ్ళన్ను మేయిసలు కాడినల్లి భోజనక్కాగి కరుగళ్ళన్ను కాదినళ్ళు
ఎల్లకడెయూ నుగ్గి రెట్టిసికొండు భోజనదంతే అవుగళ్ళన్ను మూరే మరళిదు
వ ముళ్ళినింద శోలనదల్లి కొడబహుదు. అల్లదే, కరుగళ్ళన్నెల్లా కళ్ళత్తియల్లి నడ్డిదద
మేయిసి/మునిసి అవుగళ్ళన్ను భూమియింద బరిదు బందను. అవుగళ్ళ ముంద ఎ
అవన కివిగళ అవన మైయల్లా దూళు రుంబితు. ఆయ్తు తక్షణదే ఇదన్ను
అవన తాయియే అవనిగే ముజ్జనక్కే ఎల్లవన్నూ అణియిట్టళి కాదిద్దళు. అవనా
మనేయే ముంతెరువాద కొడతే అవనన్ను స్నానమాడిసి (మైతొళ్ళదుతొళ్ళుంటు)
ఎబ్బిసిదళ్ళు. అనంతర అవనిగే రథదాట. అవన తండెయూ ఉన్నల్లి
దే కొండరువనెందు, కృష్ణన ఇతర కేరియల్లియే తానూ ఉన్నువనేనెందు కొండ
రువనేందూ అవనిగే తిళిసిదళ్ళు. ఎందరే, తండెయు కృష్ణనల్లి మాత్రవల్లదే ఇ
ర్తు ఎంబుదన్ను ఇదు సూచిసుత్తదే.

4. కడియార్ పొళిలణి వేఙ్కడవా
కరుమం పోరేఱే, నీయుక్కుక్కుఙ్
కుడైయుఞ్చెరుప్పుఙ్కుళలుం తరువిక్కక్
కొణ్ణాదే పోణ్ణయ్ మాలిల,
కడియ వేఙ్కణాణిడైక్కణ్ణిన్ పిన్పోన
చిఱుక్కుట్ట చ్చెఙ్కమల
వడియుమ్ వైత్తుమ్బి, ఉన్కణ్కళ్ చివన్దాయ
ణైన్దిట్టాయ్ నీయెమ్బిరాన్.

కడియార్ పోలిలణి వేఙ్కడవా కరుమం పోరేఱే, నీయుడక్కుఙ్కూజా
కుడైయుమ్ శెరుప్పుఙ్కుళలుం తరుమిక్కొళ్ళాదే పోనాయ్ మాలే,
కడియు వేఙ్గణిడైక్కణ్ణిన్ పిన్ పోన శిఱుచుట్ట చ్చెఙ్కమల
వడియుమ్ వైకుమోబి, ఉన్ కణ్గళ్ శివన్దనియు శ్రీనివాసాయ్ నీయెమ్బిరాన్

కడికడి = వేంమళ్ళ, ఆర్ఆర = రుంబిదువ, హోలిల్ పాగ్లిల్ = లకొవ్వడనళ్ళింద, అణీ అణీ = అణియూసిరువ, మోళ్ళడవా ఉవుళు కడవా = వేంశటేశనే, హోరీ బోర్ = యుద్ధమాడుచు కొండసువ, కరు కర్ = కరియు, ~~[illegible]~~ ఏయ్ ఏ ర్ = వృషభదంశే ధైర్య వ్యవుళ్ళవనే, నీన్రో = నీలను, ~~[illegible]~~ లుడక్కుమా ఉకక్కుం = ఆశేవిడువ, కుడ్రేయుమా కుణిటియుం = కొండెయాసన్ను, శేలువుమా తెచరుప్పుం = వాదరషేయాన్ను, కులులుమా కుళ్ళియుం = కొళళలన్ను, కరువిక్క కుర్వికక = కొండుబ్బదన్ను (శంసిసువుదన్ను), శొళ్ళాదే తెకాళ్లాగా తెక్ర = కేసేదుకొళ్ళదేయిల్ల, హోనాయ్ బోగుయు = ధోరటు ధోడదే, మూలే బాగలు = ~~[illegible]~~ మడసీయునే, కడియుకుడియు = బడళ బిరుసాద, వేమగాయిం = బొంద, (చేయిన), కాన్ కాణ్ = కాడిన, ఇడ్రే తిణిడ = నీళ్ళనళ్ళల్లి, కన్లయిన్ పిన్ కణ్ణిగె పిన్ = కరుసళ్ళదందే, హోన బోగాణ = ధోడద, శిలు కిల్లు = శ్రేష్ఠం నాద, కుట్టన్ కుట్టణ్ = మనుమాద (నిన్న), శేమగాచం = కొంబినేయు, శేములమగా కమలం = కమలద, అడియుమగా అడియుం = బాదగళు, వేదుమగళు గాయత్రిం బిల్ = బొందు, లున్ ఉణ్ = నిన్న, శేణాడళ్ కణ్ణకళ్ = కణ్ణుగళు, శివన్నాయ్ కీళిన్రక్తా యిల్ = కొంబడందవు, అశ్వసిదట్టాయ్ అణాచన్రొట్టాయిల్ = నలు ధోడదే, ఎమగం = నమ్మ, పిరాన్ బిరాణ = స్థావియుయిల్.

వరిమళ్ళభంశాద లకొవ్వడనళ్ళింద ఉణియూసిరువ వేంకటేశనే, యుద్ధమూడలు కొండసువ కరియు వృషభదంశే ధైర్యవ్వళ్ళవనే, నీలను ఆశేవడువ కొండెయన్ను బాదరషేయన్ను కొళళలన్ను ~~[illegible]~~ కరం నుంబుదన్ను ~~[illegible]~~ కొళ్ళదే ధోడదేందు ఆశేయుళ్ళ మడసీయునే; బడళ బిరుసాద చేయువ కాడిన నీళ్ళనళ్ళల్లి కరుసళ్ళదందే ధోడద శ్రేష్ఠం ~~[illegible]~~ మనుమాద నిన్న కేందావరేయు బాదగళు బొంద చు; నిన్న కణ్ణుగళు కొంబడందవు; నీలను నలుగ ధోడదేయుల్లా, నమ్మ స్థావియింయే.

(4)

మక్కళన్నే కొండెయన్ను బుడిదుకొండు శిరుగాడువుదూ, బాదరషేయన్ను కొలగే కరులు శంసుసుకొండు ఓడాడువుదూ బడళ ఇష్టవాదద్దు. అవు ఎష్టే దొడ్డవాగలి. అవన్ను దూరదింయే ఎళ్ళదాగిరిసుకొండు ఓడాడువుదు మర్నాళ్ళే ఆశే. బాలకృష్ణను ఇదక్కే ధోరశోనల్ల. అవనిగే మక్కళు దు బడళ ప్రియవాద వస్తు: అదు అవన ~~[illegible]~~ కొళ్ళలు. అదన్ను కంటిసే డబ్బే నుడిసిదనందరే, ఏకువళ్ళు మోడదుమొళ్ళుచువు. అవన బళ్ళనే బందుసల్లువుదు. ~~[illegible]~~ ఈ మూరన్ను కృష్ణను కరసికొండు కాడిగే కొండుహోయ్యాదే దూరదింయే బందియల్లి అయ్యే కరుసళ్ళదందే కాడిగే అల్లి కరుసళ్ళదంద అలేదాడదనల్లా, కృష్ణ. అవన ధోరటు ధోడన బరుత్తదే? ఏకాడిగే, కొడ్డ బరోకాడుత్త కళ్ళనన్ను కోలెమల

కందాచారియుంధ్ర వాదనళ్లు బోందుభోఁడువల్లా. కణ్ణనళ్లు కోంభరిదవ
ల్లా. అవను # బుల్లవ భోగెయిందె నలువ భోఁడదనల్లా, ఎందు యాకె
ళే, అవను ఇంతిరుమాదాన అచనస్థితియన్న కండు, వ్యథే పడుత్తాళే.

5. పత్రూర్ నడుంగకుమున్ పాంచశన్నియత్తై
వాయ్ వైత్తపోగాదో, ఎన్
శిత్రూయర్ శింగమే శీతైతమణాళా
శిఱుక్కుట్ట శీశుంగకణ్ మాలై,
శిత్రూడైయుఞ్ శిఱుప్పత్తిరుమ
మివైకటిలిన్ మేల్ వైత్తుప్పోయ్,
కత్రూయరోడునీ కన్ఱుకళ్ మేయ్త్తుక్
కలన్తుడన్ వన్తాయ్ పోగుమ్.

పత్రూర్ నడుమ మున్ పాంచశన్నియత్తై వాయ్ వైత్త పోరే లూదా, ఎన్
శిత్రూయర్ శిఙ్గమే శీతైమణాళా శిలుక్కుట్ట చిట్టణ్ మాలే,
శిత్రూడైయుం చిలు ప్పత్తిరము మివైకటిలిన్ మేల్ వైత్తు ప్పోయ్,
కత్రూయరోడు నీ కన్ఱుకళ్ మేయ్త్తు కలన్దడన్ వన్దాయ్ పోలుమ

మున్ మూన్ = ఇందినకాలదల్లి, పత్రూర్ పత్రూర్ = శత్రుగళు, నడు
ఞ్ నడుంగ = నడుమువంతే, పాంచశన్నియత్తై పంచ చన్నియత్తిన
త్తై = పాంచజన్యవన్న, వాయ్ వైత్త వాయ్ నైవత్తిత్తు = బాయిగే ఇట్ట
(లూదిద), పోరే పోర్ = యుద్ధదల్లి మున్ననువ, ఏలోరాయిర =
వ్యష్టిళవే, ఎన్ ఎన్ = నన్న, శిఱు = పుట్ట, ఆయర్ శింగమే
ఆయర్ శింగమే = గోపవర్గద సింహవే, శీశ్రీ శీతైత్తు = సీతా
దేవియ, మణాళా మణాళా = పతియే, శిరుకుట్టనే శిఱు
కుట్టన్ = చిక్క మగువే, శీమా రిశం = సుందరవాద (విశాలవాద),
కణ్ కణ్ = కణ్ణుగళ, మాలే మాలే = దైవవే, (నీను) శిఱు = చి
క్కదాద, కిడైయుమా ఆడైయుం = లడుకెయ బట్టెయన్ను, శిఱు
శిఱు = చిక్క, పిత్తిరము మా పత్తిరుమం = కత్తియన్ను, ఇవ్వెరడ
= ఇవరడన్ను (ఇల్లిగే ఇల్లిరువ ఇవ్వనళన్ను), కట్టిలిన్ మేల్ కటి
లిన్ మేల్ = మంచద మేలెయే, వైత్తు = ఇట్ట, పోయ్ పోయ్ = పోదళు,
కన్ఱు ఆయరోడు కన్ఱు ఆయరోడు = గోపవర బాలకరొండనే,
కన్ఱుకళ్ మేయ్త్తు = కరువళన్ను మేయిసి, కలన్దు కలన్దు = అవరొడ
నే కలకు, ఉడన్ ఉడన్ = జొతెయల్లియే, నిన్రో = నీను, వన్దా
య్ పోలుమా వన్తాయ్ పోగుమ్ = బందిరువెయల్లవే?

ఇందినకాలదల్లి శత్రుగళు నడుమువంతే పాంచజన్యవన్న బాయిగే ఇట్ట
లూదిద యుద్ధదల్లి మున్ననువ వ్యష్టిళవే, నన్న పుట్ట సూపవర సింగవే,
సీతాదేవియ పతియే, చిక్క మగువే, సుందర విశాలనాద కణ్ణుగళ
దైవవే, నన్న చిక్క లడుగెయ వస్త్రవన్ను, పుట్ట శక్తియన్ను —

ఇక్కడ ఇల్లమే నుండు, ఇచ్చగళన్న - మంచిద మేలలియే ~~ఇట్టు~~
ఇట్టు కోండి, గుణవళ బాలకరొండనే కరుణళన్న మేళయిసి, అవ
శొండనాకలారు, ఇంకొయల్లియే నీను బందిరువియాల్లవే? (5)

యశోదెగి కన్న ముద్దు మోహనన్న ఎష్టు కూగళిదరూ కృప్తియిల్ల. అవ
ను భగవదవతారవే. ఆచిషియిదల్లి అవళనే నిందేడబిల్ల. ఆద్దరింద
భగవంతన బందిన అవతారదల్లి, ఎందరే, శ్రీరామచంద్రనాగి అవతరి
సిద్దన, అవను సీతెయన్ను బిష్టు బిన (శ్రీమన్నారాయణన)
దివ్యబాణాయుధగళల్లి బాంచె జన్య బందు. అదన్ను బాయిగే డబ్బిద
మూత్రక్కే శత్రుగళన్న నడుగిసిబిడుత్తిద్దను అదు. కృష్ణనాగి జనిసిరువుదు
గుణవళర వంశదల్లి, అవర యిజచూనన మోహనాగి — ఎందరే,
పుట్ట యిజ మోహననాగి. ఆద్దరింద, అవను "గుణవళర సిండ". అవ
న కణ్ణుగళు విశాలవాగి, సుందరవాగి, మనోహరవాదవు. దృష్ట
వే అవను. అవనన్ను కన్న కన్నన్ను అలంకరిసి కొళ్ళువుదక్కింత, కన్న
బింబయన్ను కోరి కొళ్ళువుదక్కింత, దూరదల్లిద్దరు కన్న వయస్సిన
గుణవళ బాలకర ఇంగితెయల్లి రువుదు; కరుణళన్ను మేళయిసిలు
అవర ఇంగితెయల్లియే అవరు కూగిదంతెయే కాడిగె కూగువుదు;
అవర బింబడిసువుదు; అవరొడనే విల్లు బాణగళన్ను కొట్టుకొం
డిరువుదు. తాత్పర్యవే, అవర ఇంగితెయల్లియే కరుణళబుందే, నంజే
గే, వుణిసే బంకిరువుదు. యశోదెగే ఇదల్లా గొత్తు. ఆదరూ,
కుతూహలబుంద, కన్న పుట్ట మోహన బాయిందలే ఎల్లవన్ను నివర
వాగి కేళబేకెందు అవనే ప్రశ్నే మాడుత్తాళె. కొంబుగే కన్న మక్క
ళు మూడిద 'గాడగి' గళన్ను అవర బాయిందలే కేళువుదొందర
బడ్డ ఇష్ట.

గుణవళరు దనగళబుందే అచ్చగళన్ను మేళయిసలు కాణిసే
కూగువరు. అవర మక్కళు అవర మాతినంతే కరుణళబుందే
అచ్చగళన్ను మేళయిసలు కాణిసే కూగువరు. ఈ అభిప్రాయవన్ను
ఎత్తి కోరిసువంతే ఒందు సుందర పాద తమిళు నుడిగట్టవన్ను
ఆళ్వారరు బళసిద్దారె: "కణ్ణాయిరం – కన్నుగళు +
ఆయిర – కన్నలు + ఆయిరం" ఎంబుదు. ~~పుట్ట~~ పుట్ట సౌందర్యవన్ను
నోడియలు ఇల్లదే ఒందు పుట్ట అవకాశ.

6. அஞ்சுடராழியுன் கையகத்தேந்தும்
அழகாநீ பொய்கைபுக்கு,

நஞ்சுமிழ்நாகத்திணை பிணங்கவும்
நாணுயிர் வாழ்ந்திருந்தேன்,
என் சையவை வென்னவயிறு மறுக்கிணைய
ஏதுமோரச்சமில்லை,
கஞ்சன் மனத்துக்கு கப்பனவே சையதாய்
காயாம்பூவண்ணங்கொண்டாய்.

అంజుడరాక్షి యున్ కైయడక్కేన్నుమా అలుండా నాపోండ్రైచ్చి,
నంజుమిళో నాడక్కినోడు వినాళ్ళవుమా నానుయిర్ వాళోన్దిరున్దేనో,
ఎన్ శెయ్యవేన్నై వయిఱు మఱుక్కినాయ్ ఏదుమోరచ్చమిల్లై,
కంజన్ మనత్తుక్కు కప్పవే శెయ్దాయ్ కాయామ్ పూవణ్ణంగొండాయ్.

అమ అం = దివ్యవాద, శుడర్ చుడర = శేజోమయమయిన,
ఆలు ఆళి = ఒక్రాయుద్ధవన్ను, కైయి అడక్కు ణాక అకత్తు = కైలో
యల్లి, ఏన్నుమా ఏన్దుం = ధరిసివ, అలుండా అళిగా = సుందరనే, నాన్రో=
నీను, పోయ్దై పొయ్ణాక = మడువన్ను, వేక్కు పుక్కు = ప్రేమిసి,
నంజు నఞ్చు = విషవన్ను, ఉమిళ్ ఉమిళ్ = ఉగుళువ, నాడక్కినోడు
ను నాగకత్తిణైడు = నాగ (సర్ప) దొండనే, పిణాళ్ళవుమా పిణంగుక
వుం = క్రూరాకృతిరలు, నాన్ నాణా = నాను, ఉయిర్ వాళోన్ను ఉయిర్
వాళ్ందు = జీవిసి, ఇరుందేన్ ఇరుందేణ్ = ఇద్ద. ఎన్ శెయ్య
ఎణ్ణ శెయ్యవ = మీనుమాడలు, (మీను మాడువుదక్కాగి), ఎన్నై ఎణ్ణా=
నన్నన్న, వయిఱు మఱుక్కినాయ్ వయిఱు మఱుక్కిణైయ్ = హొట్ట
కవిసిళోళ్ళువంతే మాడిదే, ఏదుమ ఏదుం = (ఏనూ) యావుదూ, ఓర్వార్ = బేకు
దుళ్ళలు అచ్చమ్ అచ్చం = భయవల్ల, ఇల్లై ఇల్లి = ఇల్ల, కాయామ
పూ కాయామ్ పూ = వాదంగ్రూపన, వణ్ణమ వణ్ణం = బణ్ణవన్ను,
కొండాయ్ కొండాయ్ = వీడిదిరువి, కంజన్ కఞ్చన్ = శంకిన,
మనత్తుక్కు మణత్తుక్కు = మనస్సిగె, ఉదవ్బనవే ఉకప్పణవె=
ఒళవాగువంతేయే, శెయ్దాయ్ శెయ్తాయ్ = మాడిదే.

దివ్యవాద శేజోమయమయిన ఒక్రాయుద్ధవన్ను కైయల్లి ధరిసువ నుందర
రనే, నీను మడువన్ను ప్రేమిసి నంజన్నుగుళువ నానెందొడనే హొగళ్దే
నిక్కిరలు నాను (హేగో) జీవవన్ను బిట్టిరదుకొండిద్దీ. ఈను మాడువుది
దక్కిగి నన్న హొట్టే కవిసికువంతే మాడిదేకి సనగే యావుదూ భేధవూ
భయవిల్ల, కాదరిద్రూ బణ్ణ బిడిదవనే, కంచిన మనస్సినే ఒళవాగువం
తేయే మాడిదే. (6)

ఇదర్ల్లి మత్తే యశోదెయ వేషాట వాదే. మగనన్ను ఒందు బగెయ
ల్లి దండిసువుదూ ఇదే. కృష్ణను యమునా నదియల్లిద్ద కొళిం ది మడువి
నల్లిట్టే, అవన జొతెగారరాద గోపవళ్ళరు 'బేడ బేడ' ఎందరూ ధుము
కిద. అల్లిద్ద కొళియు నెంబ నాగవన్ను కేణాకిద. అదరింతడనే స్నేహల

నివుకమవ్వా నేణాసిద. జుంకేగార్ నోలవళ్ళంగేల్లా బడళ్ళే ఒంకంద. అదక్కింతలూ దొడ్డ న వేఱుళ్ళి యుశోలదగే బంరు. ఆగ కృష్ణసనిదిన గతి బరువ్యదోల? బదుకు మేలక్కే బరువవనోల ఇల్లవో? ఇంగనేల్లా యోచిసికొండు దోనోల కన్న జీవవన్న చిగ పిడిదు కొండు బదుకిద్దళు. అవన ఆ దీనవాట అవళు కోటే శివిళం కొల్లువంతే ఆగిత్తు. అవళు కృష్ణనన్న కేళుతిత్తళే: "ఇంగేల్లా నన్నన్న వేఱెంగే సిక్కిసిద్దీకే? ఎన్న కాపాడివుదక్కాగి? బద్రాళ:, కంసనంగే ఇంతవన్నింతు మాడువుదక్కాగిను? సివనే అల్లాయ్వా కృష్ణ బందుంటే! కాళీయు సాంద హోగలు నిత్తిద్దరే, అదు సహజవాగి కంసనగే బేకాదదే! "సివనే యాపవుదర్ల ఎల్లిష్టూ భయ వే ఇల్ల!" ఎన్నుత్తాళియుశోలదే. ఎంథ గట్టి ముండిగే అవనదు! దేవ, అవను శ్రీకృష్ణారియల్లవే? ఇన్న, అవనగే ఏకర భయవు?

7. పన్రియు మానమయు మీనుమా కియ
పాற்கடல் வண்ண வண்ணமேல்,
கன்றினுருவாகி மேய்புலத் தேவந்நுத
கள்ள வசுரர்த் தம்மை,
சென்று பிடித்து சிறுக்கைகளாலே
விளங்கா யெறிந்தாய் போலும்,
என்று மெண் பிள்ளைக்குத் தோழமை செய்வார்கள்
அங்ஙன மாவர்கள்.

పన్రియుమ మా మీనుమా ఆమయు వాల్ శడల్ వణ్ణ వణ్ణమేల్,
కన్రినురువాగి మేయ్ పులత్తే వందు కళ్ళ వశురర్ తమ్మై,
శెన్ఱు పిడిత్తు శిఱుక్కైగళాలే ఎళ్ళాగా యేరిందాయ్ పోలుమ్,
ఎన్ఱు మెణ్ పిళ్ళైక్కుత్ తోళమై శెయ్వార్గళ్
అన్ఱు నాళ్ ఆవార్గళ్.

పన్రియుమ = మహావరాహమునూ, మీనుమా = మత్స్యమునూ, ఆమయుమా = ఆమె యుమ = కూర్మమునూ, మీనుమా = మత్స్యమునూ, ఆమయు = ఆకియ = ఆద, వాల్ పాల్ = పాలు, శడల్ కడల్ = శడలన, వణ్ణ వణ్ణ = వర్ణమునందు, మేల్ = నన్న మేలే, కన్ను కన్ఱు = కరువన, ఉరువాగి = రూపిశళిదు, మేయ్ మేయ్ = కరుగళు మేయుత్తిద్ద, పులత్తే = బయలనల్లి, వందు వందు = బంద, కళ్ళమా = వంచక్రనాద, అసురర్ తమ్మై = అసురరన్న, శెన్ఱు = (అవన బళగే) హోగి, పిడిత్తు పిడిత్తు = బిడిదుకొండు, శిఱు శిఱు = (సిన్న) చిక్క, కైగళాలే = కైగళిండలే, విళాంగాయ్ = వేలద మరద మేల కై, ఎరిందాయ్ పోలుమా = ఎసెదు బిట్టియల్లవే? ఎన్ఱుమా = యావకాలవో, ఎన్నాన్ = నన, పిళ్ళైక్కు = మకువిగే, తోళమై = స్నేహమ

న్న, శయ్యార్థం చెయ్యవార్థం = మూడువవ్వు, అజ్ఞానమూ అని
ర్థం = అదే ఆకియుల్లో, ఆవర్ధుల్ ఆవిర్భవించారు.

మడావరాడనూ చూమర్డనూ మళ్ళనూ ఆద డాలుచ్చడంన బబ్బాళ్ళ
వనే, నన్న మేలే శరువినరూ విశేళ్ళదు శరువుల్లు మేయిస్తిద్ద బయల
నల్లి బంద వంఛాసుర అసురనన్ను చూసి పండిదుకొండు నిన్న భీర్ట
క్ష్మగళిందలే భోలద చురద మేలక్కే ఎత్తిదు బిట్టేయల్లవే? యావళాల
క్ష్మే ఆదరూ నన్న మనుమాడే శంటే మూడువవర్థులే అదే ఆకియుల్లో నాశ
వాడుత్తారే. (7)

మళ్ళ, చూమర్డ, వరాడ మున్నాద అవతారగళన్నేత్తిద డాలుచ్చడం
నబబ్బాదవనాద భగవంతనే ఈగ శ్రీకృష్ణనాగి అవతరిసిరువుదు. ఇదు
యు చూడదే గొంతు. శ్రీకృష్ణనాగి అవను మూడిద నానా లీలేగళన్ను
మత్తే మత్తే నెనెసికొండు హొగళువుదు అవళశేలభ్యవాగదే. అవన
అద్భుతలీలేగళల్లి ఒందు వత్సాసురన విందార. చరుగళన్ను మేయిసిలు
అవుగళ ఒందే కాడనే హోదాగ, ఆ చరుగళ నడుమే చరువినరూపివన్ను
కళిదు వత్సాసురను కళ్ళకనదింద బలదు హోరాంటు. శ్రీకృష్ణనే విషయ
ఒడనేయే తిళియిలు. ఆ వంఛాసుర వత్సనన్ను చూసి పండిదుకొండ. రన్న
భీర్ట్ట కైగళిందలే అవనన్ను బోగవాగి శరూగిసి, భోలద చురద మేలే
ళువంతే ఎత్తిదుబిట్ట. వత్సాసురనూ చూడలే బిత్త. అల్లదే, భోలదడగ్గుగళూ
డోరళ్ళవాగి లుదురిదవు. మోహవళ్ళ బాలరు సంతోషదింద అదన్ను ఆడదరు.
తిందు నవిదరు. ఈ కథే యు చూడదే తిళిదిద్దరూ, శ్రీకృష్ణనందలే అదన్ను తిళి
యబేకెందు "ఇలగళల్లా మూడదే అల్లవే?" ఎందు కేళుత్తళే. యాకెంద
యెన్నుత్తళే: "నన్న భీర్ట మనుమనే యారు శంటే మూడలు బరుత్తారోలే
అవరు ఇవనేయే నాశవ్రోందుత్తారే." ఎందరే, మనుమాదరూ నిడు అవన
విష్ణుసహస్రద అంధాద్య ఎందు దేళిదుకొంయే.

8. ఆకట్టఱియాతన కెట్టకిణ్ణెన్
కేశవా కోవలరిందిరాత్తు,
కాటిద చోఱుంగఱియుంతయిరుం
కలంతుడణ్ణాయ్ పోయుం,
ఉళట్ట మూతళి లెణుణ్ఱన్నొ క్కెకాణ్డు
ఒరు పోతు మెనక్కరిదు,
వాట్ట మిలాప్పుకళ్ వాశుదేవా
ఉణ్ణొ యుణ్శువణిణ్ఱు తెట్టుం.

కేట్ట అయాదన కేట్టనోట్టోన్ కేశవా కోవలశిందిరలోకు,
కూట్టియ చోఱు ముట్టియున్నయిరువగ శలనుదినుణ్డాయ్ పోలువగ,
ఊట్టముదలాగినున్ అన్నెకొండు ఒరుపోదు మినక్కిదు,
వాట్టమిలా ప్పుడలో వాసుదేవా ఉన్నెయుంజువనిన్ అలు కొట్టుమా.

కేట్టు కెడుము = కేళి, అఱియాదన అఱియాతణా = తెళియదే ఇరువుదన్న, కేట్టుకొండేన్ కెడుకిఱేన్ = కేళ్తుకిద్దేనే, [redacted] కేశవా కెశవా = కేశవ, కోవలర్ కొవలర్ = గోపవళ్ళరు, ఇన్దిరణోడు ఇన్తిరనుక్కు = ఇంద్రునకే, కొట్టియ కాటు టియ = కోపపడ్డ (నైవేద్యక్కేందు), శోఱుమ కోఱుము = అన్నమన్ను, కఱియు మా కఱియుము = పల్య ముంకొదవన్ను, కయిరుమా కయిరుము = మోపిరన్ను, కలన్ద కలన్తు = చేరిసి, ఉడనే ఉడన్ = ఒట్టినే, ఉణ్డాయ్ పోఱు మా ఉణ్డాయ్ పోవుము = ఉండు బిట్టేయల్లవోయి ఊచ్చ ఉణ్ణ టుడ = (నినగే) ఉన్నోగలు, ముదల్ ముత్తల్ = (నాను) మొదలనోయవళ్ళు, ఇలేనో ఇల్లవో = ఇల్లవాదే. ఉన్ కన్నై ఉణ్ తణ్ణా = నిన్నన్న (ఉణ్ + తణ్ణా = ఉణ్ణుణ్ణా), కొండు = ఇట్టుకొండు, ఒరు పోదు మా ఒరుపోదుమా = ఒందు క్షణవాదరూ, ఎనక్కాగ ఎణగ్కు = నినగే, అందు అరిదు = అరియలవోసు? అరియలవోదే. వాట్టమా వాటటం = బాడుమనే, ఇలా ఇల్లా = ఇల్లద, వీడలో పకత్తే = కిటికియుళ్ళ, వాసుదేవా వాసుదేవా = వాసుదేవా, ఇన్ఱు ఇన్ఱైక్కు = ఇందినసంద, ఉన్నై ఉణ్ణా = నిన్నన్న, అంజు వన్ అంజుగిఱేన్ = అంజువేను.

కేళి శిశియదే ఇరువుదన్న కేళ్తుకిద్దేనే. కేశవా, గోపవళ్ళరు ఇంద్రునకే నైవేద్యక్కేందు కోపిసిద బడళ్ళ అన్నవన్ను బల్యముం కొదవన్ను మోపిరన్ను చేరిసి బట్టనే ఉండు బిట్టేయుంకే అల్లవే? నినగే ఉన్నోగలు నాను మొదలనోయవళల్ల వాదే. నిన్నన్న విడదు ఒందు క్షణవాదరూ నినగే అరియలు ఎదేయల్లే? బాడదేయే ఇరువ కిటికియున్నళ్ళ వాసుదేవా, ఇందినసంద నిన్నన్న కండు అంజువేను. (8)

గోపవళ్ళ కులదల్లి ఒందు సంప్రదాయ చెల్లిదు బందిత్తు. త్రివిక్రమనూ అవరు ఇంద్రనన్న పిలిసికొళ్ళువుదక్కాగి ఒందు దొడ్డ కబ్బవన్న మాడు కిద్దరు. అందు ఊరంచవరెల్ల కలసు ఊరహొరగే ఇంద్రపూజెనడసువుదు భక్ష్యభక్ష్య మాడి కరతి, అదన్న ఇంద్రునగే అర్పిసి, అవనంకర కొవ్వూ ఉండు నీరు యశనక నీరుకొట్టు బంద కాలక్కెల్లదు మనెయిందళగే బంకిరుసుకిద్దళు. బాల కృష్ణను ఇదన్న తిళిదు పిసిదను. ఇంద్రనిగా గోపవళరాద నీవు యావ బడియు నీరుబంద్దీ? ఏకక్కాగి అవనన్ను పూజిసబేకు? ఏకక్కాగి అవనగే ఇష్టెల్లా నివేదనెగళింద భారి ఎడెకొడబేకు? నిజవాగి నమ్మ బెట్టకొట్టిరువవను ఈ గోపవర్ధనగిరియే. ఇదన్నే పూజిసోణ. ఇదక్కే సాకిరువుదు ఈ గోపవర్ధనగిరియే. ఇదన్నే పూజిసోణ ఎందు అవరెల్లా సంచలిత. కేన్నెక్ష ఒలుపుకొండ. అందు, అతివృష్టియింద గోపవర్ధనగిరియు పూజెయు న్ను నడసి, ఊరంచబ్బ మాడి, నంగే ఎడెయన్ను బిడిసిదరు. గోపవళ్ళరు

సోడుకిరువంశంయిలో పవర్ఫుల్ డ్రగ్ ఇందు దివ్య వ్యక్తి పోరబిక్తు. అదు బడిపిద ఎడియన్నెల్లా, ఎందరో అన్న, వ్యంజన, మోనీరు ముంకాదువన్నె ల్లా లుండు అవరన్ను కరసి మూయు పాయికు. సూవళ్ళంనెల్లా ఇదు ముడదాశ్చర్యకరవాద, అశ్చర్యజనకవాద, విచిత్ర వేన్నిసిశు. అవరు అంధ వీరమూశ్చయువన్నెందూ క్రండిద్దిల్లా; కోళ్ళిదిల్లా; అరితిద్దిల్లా. ఆదరే, యశోద దేవి మాత్ర ఇందు నమ్మిరే. ~~ఈ~~ ఈ బగేయు అద్భుతకవళ్ళన్ను శోధిసిదు వవను కృష్ణ కృష్ణనల్లదే పోరే అల్లవే అల్ల ఎంబుదు అవళ మనదల్లి సాటి పోయితు. ఆద్దరింద కృష్ణనన్ను కేళ్వుకాళ్ళే: "ఇంద్రజాలాది బడిపిద అన్న, వ్యంజన, మోనీరు ఎల్లవన్నూ బిట్టిదే కలసి లుండు బిట్టియాంరే, ~~నిజ~~ అల్లవే? నిజవే ఆగద్ద మోషదల్లి, ఇవన పోట్టే ఎష్టు దొడ్డదు! అదన్ను కుంబుభవాదరూ సాధ్యవే?

దివ, బ్రహ్మాండవన్నే కన్న పోట్టెయల్లి ఇట్టు శోళ్ళువవనిగే మనుష్యమాత్రరు సాడువ ఎడే బిట్టే భారి బస్తిసిదరూ ఎల్లగే సాళు? బాలకృష్ణను యశోదెయు మదనేస్తిసికొండ, అష్టే. ఆదరే, ~~అవళొంబ్బళింద ఏ అవనుల్లూ ఇదల~~ అవళొంబ్బళే అవనిగే మొదలు లుణిసుకిద్దద్దు? ఎందిగూ ఇల్ల. ఆభిమ్య యశోదెగే ఇల్ల వేఇల్ల. కృష్ణను ఇడియ గోపకుల్లే సేరిందవను. అవను గోపకుల బాల. మొదల లుణియన్ను కొడుకిద్దవరు గోపకులదల్లి యారూ ఒబ్బరు, యశోదెయంరు అల్లవే అల్ల. యశోదెగే ఇదుందు భారి వ్యత్యా. కృష్ణ యూ మొనలూ అవళిగే అభరూ బిదే. ముందు పోగాదరూ అవన కెన్న బళి ఇట్టుకొండు అవన ఆట మాటగళింద, నోట్టు వటి దేహళింద బిడువ సంతోషవన్ను అవళు కాణళు. అవన కేశదియంరు అనాధారణా దద్దు. ఎందిగూ బాడదే ఇరువంథాద్దు. ఉజ్జలవాదద్దు. ఎల్లవన్నూ కిళిదు యశోదెగే ముందు బగెయు అంజియే ఆయికు.

9. తిణ్ణనార్ వెణ్ణ చెంగుడైయాయ్
తిరునాళ్ తిరువోణమిన్ నెడునాళ్,మున్
పణ్ణవర్ మొళియారైక్ కూవిముళైయట్టిప్
పల్లాణ్డు కూరువిత్తేన్,
కణ్ణలఞ్ చెయ్యక్
కఱియుంకలత్తతరిచియుమాక్కినైవత్తేన్,
కణ్ణనే నీరాయోత్తాట్టుక్కన్ఱిన్ పిన్ పోగేల్
కోలఞ్ చెయ్తిరుకెయిరు.

తిణ్ణార్ వెణ్ణ శంగుడైయాయ్ తిరునాళ్ తిరువోణమిన్ మున్నే లునాళ్,
కణ్ణలమా మొళుయూర్త్తి కూవిముళైయట్టి పల్లాణ్డు కూలువిత్తేన్,
కణ్ణలమా శెయ్యుళ్ళాయుమా శలత్తదరిశియుమా అళైత్తేన్,
కణ్ణా నీ నోళ్తై కొట్టుక్కన్ఱిన్ పిన్ పోదీల్ కోలమా శెయ్తిరువే
యిరు.

శక్తి = సామర్థ్య, పిరి ఆర = పొందవగి కుంబిరువ, వేణ్ణ = బిదియ, శఙ్ఖు = శంఖవన్ను, ఉడ్డియాయ్ = బళ్ళువనే, ~~కణ్ణ కణ్ణ~~ = కృష్ణనే, తిరునాళ్ = దివిత్ర దినద, తిరువోణమ = తిరుఓణం = దివిత్రనక్షత్రవు, ఇన్ను = ఇందిగే, మొదలు ఎనిసిద, వీణో పణ్ణ = గానద, మిర్ధర = కొందయిద్వన్ను, మేలు యూళ్కే మొళియాదర = మాతన్ను ఆడువవరన్ను, కూచి కొయ్ = కరెదు, ముళ్ళే అట్టి = అంకురార్పణ మాడిసి, విల్లు పుల్లాణ్ణ = మండళాకారవన్ను, తత్తిత్తాణ = మూడిసిదను. కణ్ణాలమ కణ్ణాలం = (కల్యాణవన్ను) శుభకార్యవన్ను, శేయ్య తయ్య = మూడలు (నోరమోళిగలు), కయి యుమ కన్నియుం = కాయిబిల్వగళన్ను, అంశియుమ అరిశి యుం = అక్కియన్ను, కలక్కదు కలత్తిత్తు = కలసి బోయిసిద్దుదన్ను, ~~ఆకి వేక్కేనే~~ ఆకి కణ్ణాలకణ్ణా = కృష్ణనే, నీన్రో = నీను, నాళ్ళె కొండు నాళెగా తిత్తాటు = నాళెయింద మొదలు మాడికొండు, కన్యుయిన్ పిన్ కణ్ణిన్ పిన్ = కరుగళ్ళ ఇంద, పోడోల్ ఓపాకు = పోగబేడ, శోలమ ఆకాల = అలంకారగళన్ను, శేరియుద తయ్తు = మూడికొండు, ఇజ్గో = ఇల్లియే, ఇరు = ఇరు.

సామర్థ్య కుంబిద శుద్ధ బళ్ళిందు శంఖవన్నుళ్ళవనే, ~~కృష్ణనే~~, నీను పుట్టిద దివిత్రదినద దివిత్రనక్షత్రవు ఇందిగే ఎళ్ళేదినగళు. నుప్రసిద్ధ గాన కొందయిద్వన్ను (ప్రభుదేవా) మాతన్ను ఆడువవరన్ను కరెదు అవరింద (స్త్రీన్ను పుట్టిదదబ్బకే) అంకురార్పణ వన్ను మూడిసి మండళాకారవన్ను మూడిసిదను. శుభకార్యవన్ను మాడి నోరమోళిగలు కాయిబిల్వగళన్ను అక్కియన్ను కలసి బోయిసి ముగిసిద్దేనే. ~~నీనా~~ కృష్ణ, నీను నాళెయింద మొదలు మాడికొండు కరుగళ్ళ ఇందే పోగబేడ. అలంకారగళన్ను మాడికొండు ఇల్లియే ఇరు.

(9)

ఇన్ను ఒందు మాత్ర ~~కృష్ణ~~ కృష్ణన పుట్టిదదబ్బ. యశోదేయే వీరమోళెయిదే. నుముండళయురన్ను కరసి అదక్కే అంకురార్పణ నడసుత్తాళే. అవరిం నుమండళయురన్ను కరసి అదక్కే అంకురార్పణ నడసుత్తాళే. శుభకార్యద ఆ మొదలిన దివసద ఆరతి ఆశీర్వాదద మూడినిసుత్తాళే. అనంతర, కృష్ణనిగే హేళుత్తాళే: "నాళెయింద కరుగళ్ళ ఇందే పోగబేడ. అలంకారగళన్ను మాడికొండు ఇల్లియే ఇరు." విధ విధ అలంకారగళన్ను మాడి, సోడి, నీను కోపిసబేకెందు అవళిగే ఆశే.

Gopal Srinivasan

దేవాలయగళల్లి భగవంతన మూర్తిగె అభిషేకవన్ను ఆచరిసువుదు
భక్తరిగే మాడిరి. ఆ పవిత్రదినక్కే కేలవరదినగళల్లి బంధు మిత్రరిగె
అందరిగూ వస్త్ర మత్తు అన్నవన్ను మాడుత్తారే. అల్లిగిద ముందక్కే బ్రతిదినవూ భోళ
గనల్లి బందంతే శుభకార్యగళన్ను ముందువరిసుత్తారే. సంజెగళల్లి
దినక్కొందరంతే బందంతే అలంకార మాడి భక్తరిగే సంతోషవన్ను
కొడుత్తారే. కడెయదిన, స్వామిగే రథోత్సవ నడసి, రాత్రి భోజనవన్ను
మొందిగే శుభకార్యగళన్ను ముగిసుత్తారే. ఈ మందళకార్యద
బగ్గే హాడుగళల్లి కండు బరుత్తదెయల్లవే?

10. పుற்றரவல்குல சோதைநல்லாய்ச்சி
தன்புத்திரன் கோவிந்தனை,
கற்றினம் மேய்த்துவரக்கண்டுகந்தவள்
கற்பித்தமாற்றமெல்லாம்,
செற்றமிலாதவர்வாழ்தரு
தென்புதுவை விட்டுசித்தன் சொல்,
கற்றிவை பாடவல்லார்
கடல்வண்ணன் கழலிணை காண்பர்களே

புట్టు పుற్రు = భుక్తదల్లి హొబిసువ, అరవు అర్థ = భక్తిభావంతో
అల్కుల్ అల్కుల్ = నకు వుళ్ళివళాద, అశోదై అ సోణాతై =
యశోదెయెంబ, నల్ నల్ = గుణవతియాద, పెయ్ చ్చి ఆయ్ చ్చి
= హొల్లతియు, శెన్ తన్ = చన్న, పుత్తిరన్ పుత్తిరాన్ = మగనాద,
కోవిన్దనై కోవిన్తనై = గోపాలనన్ను, కన్ఱు కాన్ఱు
= చరువళ, ఇనమా ఇన్ఱం = మందెయన్ను (కన్ఱు + ఇనం
= కఱ్ఱినం), మేయ్ త్తు మేయ్ త్తు = మేయిసి, వరవా =
బంతిరూ బరువుదన్ను, కణ్డు కణ్డు = నోడి, లతనన్ను ఒకన్
తు = సంతోషవీట్టు, అవళ్ అవళ్ = అవళు, కల్పిత్త కల్
ప్పిత్త = కల్పిసిరోళద, మాత్రమా మాఱ్ఱం = మూరు (పాకుర)
గళన్ను, ఎల్లామా ఎల్లాం = ఎల్లవన్ను, శేత్రమా చెఱ్ఱం
= ద్వేషగళు, ఇలాదవర్ ఇలాతవర్ = ఇల్లదవరు, వాళ్
తరు వాళ్ తరు = బాళువ రీతిళవాద, శెన్ తెన్ = సుందర
వాద, పుదువై పుదువై = శ్రీవిల్లి పుత్తూరిన, విట్టు చిత్తన్ విష్ణు
చిత్తన్ = విష్ణుచిత్తన, శొల్ చొల్ = మూరు (పాకుర)

కళ్ళన్న, కట్టు కథ్రు = కలకు, ఇమ్మే తిణు = ఇచ్చుకళ్ళన్న, పాడవల్లార్ పాట వుల్లార్ = పాడబల్లవరు, కడల్ వణ్ణనో కూడం వణ్ణణ్ణ = కడలన బణ్ణదవనాద భీమభంకర, కలుళ్ కుళ్ళి ల్ = పాద్ళల్లి ఇణ్ణో తిణ్ణా = ఎరడన్న, కాణోబర్డళ్లి కాణు పర్ కాణువవరే ఆనుకొత్తారే.

భుక్తదల్లి మాసిదువ నిబ్బిద్దంతే నడువుళ్ళ యుశోదెయిం బ గుణావతియూద గొల్లకియు రన్న మువనాద గోవిందను కరు గళ్ళ మందెయన్న మేయిసి కంకిరుది బరుచ్చుదన్న కండు నింకోపిసి అవళు కట్టిసి కోళిద మాశూరగళన్నెల్లా ద్వేషగొయ్యుగళ్లుదవ రు బాళువ సిద్ధళాద సుందరవాద శ్రీవిల్లి భుక్తొంద విష్ణుచిత్తర మూరుగళన్న కలకు ఇచ్చుగళన్న కాడబల్లవరు కడలన బణ్ణదవనాద భుగవంతన ఎరడు పాదగళన్న కాణువవరే ఆనుకొత్తారే. (10)

ఈ కిరుమొలుకే ఇదు పిలశ్రుతి. యుశోదెయిందల భాగ్యవతి బళిరొబ్బళల్లు. భుగవంతనన్నే ~~తన్న~~ మువనన్నాగి బిడిదవళు అవళు. యుశోదే సుందరి; బళువంవనడువుళ్ళవళు; అల్లదే, గుణావతి. తన్న మగనన్న కరుగళన్న మేయిసలు అవుగళ ఇందే కాడికే కళుహిసిద్దళు. బళిక, అవన అగలవే యిందల బిడళ్ళసొందళు. ఆదరే, నింకోయిసోళ్లనే అవను కరుగళ ముందెయన్న కిన్నాగి మేయిసి మునేగే కంకిరుగాసి కోం డు బరుచ్చుదన్న అవళ మనవ్యబ్బిసు. దూరే, నింకోపిసిందల అవళా డిద మూరుగళన్నే శ్రీవిల్లి భుక్తొంద నిపార్డరాద విష్ణుచిత్తర మాశూరగళ గొబ్బదల్లి కాడిదరు. ఆలుట్టరు హేళుత్తారే: "యారు ఈ మాశూరగళన్నెల్లా అద్యంతవాగి కలకు కాడబల్లరేనూ, అవరా భుగవంతన మాదగళన్న కాణువరు." ఎందరే, భుగవంతన నాపిన శ్రేష్ఠతెయన్న అవరు బిడెయువుదు విండిరే. భుగవంతనల్లి అనన్యభక్తి మాడువవనిగే 'భుగవంతన ఎరడు పాదగళల్లదే మత్తేనుబేకు? పాదాశ్రయిసిరిసంక, భుగవంతన మాదదల్లే మనస్సిడిసిరిసంక/ బేరేయదు అవనిగిల్ల.

అరియనడ్ళు: అళివార్ — శేల్వి కోవిల, కన్నికణ్ణి, కాడుకాడు, కరి కుడి, వీర్రార్ పత్తార్, అంజుతర్ అరుసుడర్, వినోది పణ్ణరి, శేట్టు కకూడు, కిణ్ణర్ తిణ్ణూర్, విక్కర పత్తర, (శల్వి తిరుమొళి).

Garani Srinivasan

- శ్రీః - (46) - శ్రీమన్నమః -

మూరనేయ దశక్ - నాల్నూరయు రిరుమోలి - కల్యోడళుస్తోజ్జలుమా

మూన్రుం పత్తు - నాన్కాంతిరుమొళి - తణిగళుందొంగలుం.

1. తణిగళుందొంగలుందుమ్బియింగుందు
తణ్ణుమైయక్కమత్తళిదాప్పీయి,
కుழల్గళురుంగీదముమాగియెంగుంగుం
గోవిందన్ వరుగిన్ఱకూట్టంగణ్డు,
మణిగోవలో వరుగిన్ఱదెన్ఱుసొల్లి
మంగైమార్చాలగవాసల్పట్రి,
నుణిలవనర్ నిఱ్పనరాగియెంగుం
ఉళ్ళంవిట్టుణ్మఱందొழிందనరే.

కల్యోడళుస్తోజ్జలుందుమ్బియింగుందున్ కణ్ణుమ్మైయిక్కమా మత్తళత్తాలా కులిత్తళుజ్జోశముమాంయింగుమా గోవిందన్ వరుమన్నాలా కూట్టజ్ పీలా, మలైక్కోలోవరుమన్నాదెన్నాలా శొల్లి మజ్జైమార్ శాలర్వాశల్ పట్రి, నుణిలవనర్ నిలావినరాంయింగుమా లుళ్ళమా విట్టాలా మున్నుమఱందనరే.

కల్యోడళుమా తణిగళుం = కపరుకోరణనళుం, కూట్టమా ఎంగుం = ఎల్లా మా తొంగుకుందుం = శూనుచుట్టనళుం, ఎంగుమా ఎంగుం = ఎల్లా ఇడమూ, కదుమ్బు తుదుంబి = కుంబి, కణ్ణుమ్మై తణ్ణుమైయం = మద్ద మురజుం, ఎక్కమా ఎక్కం = వీణైవుం, మత్తళ మత్తళి = మద్ద ళియుం, కాలా తాప్పి = కాళైయుం, పీలా పీయి = కొంబుకళనళుం, కులిత్తళుమా కుழల్గళుం = కూళలువళుం, నీరశముమా కోదుం = కుంబికొండు, (అవుళ్కొడిసే) గోవిందన్ గోవిందనాదశ్రీ కృష్ణను, వరుమన్నాలా వరుగిన్ఱ = బరుత్తిరువ, కూట్టమా కూట్ట = సమూహవన్న, కణ్ణుకణ్ణుడ = నోఁడి, మజ్జైమార్ మంగైమార్ = శోఁలైయిలవయువతియరు, మలైక్కోల్ మ మణిగోవల = మళైయా మోఁగవిరబ్రదాఁ, వరుమన్నాలా వరుగిన్ఱదు = బరుత్తిరువుదు, ఎన్నాలు ఎన్ఱు = ఎందు, శొల్లి ఎసాల్లి = చోల్లిక్కొళ్ళ శ్, శాలర్వాశల్ సాలగవాసల్ = కటిమియిన్నా వాశలిన్నా, పట్రి పట్రి = పిడిదుకొండు, (అవుళ్ళ మూలర్వాఁ) నుణిలవనర్ నుణిలవణర్ = సుగ్గి చోరబరుత్తి, నిలావినర్ నిఱ్పనర్ = నింకు కోళ్ళువవరు, ~~ఎజ్జుమా ఎంగుం = ఎల్లోరినళ్ళుమా~~, ఆగి ఆగి = నేరిదు ఇరువరరాఁ, ~~ఎజ్జుమా ఎంగుం = ఎల్లోళ్ళుమా~~, లుళ్ళమా ఉళ్ళం = మనస్సిన్న, విట్టు విట్టు = ఉరియుకొట్టు, లున్ ఉణ్ = ఊటవన్న, మున్ను మున్ను = అత్తవరంగళ్ మఱందు = మరిదుబిట్టు, ఒழிందనరే ఒழிందనరే = ఇరిద్దరు.

ఏడుగురు కోడలిదానవళ్లూ, కూడుకుచ్చినవళ్లూ, ఎల్లోళ్లయినా కుంబిరుత్తా, మురజూ, మీకనాదవ్వూ, ముద్దళ్లయినూ, కాళవ్వూ, కొంబుకడళ్లనవళ్లూ, కొళలనవళ్లూ, డాడునవళ్లూ ఎల్లోడయినూ కుంబికొండు, అవ్వనళ్లోడనే గోవిందనాద శ్రీకృష్ణను బరుత్తిరువ నిమూడవన్ను గోకులదయినువళియరు నోటి మళ్లీయమోడ బరుత్తిరబక్కదే ఎందు డోళ్లతోళ్లిక్తా కిటికియనోళ్లా బానలనోళ్లా ఆధారమోడికొండు నూర్గా భోరబరువవరూ శంకుకోళ్లువవరూ ఎల్లోళ్లందరూ నోడదు ఇరువవరాని కమ్మ మునన్ని న్ను (అత్త) డయినగూట్ట, లూటవన్ను మరేదుబిట్టు అళిదవరంతే ఇద్దరు. (1)

ఉందు, ఇడియ గోకులవన్నే కళ్ళరు కోడలిదానవళిందలూ, కూడుకుచ్చినవళిందలూ అలంకరిసిలానిక్కు. దొడ్డ కూట నోడిదక్కు. కూటద ల్లి డాడువవరు, మురజు మద్దళె కొళలనవళ్లన్ను బారిసువవరు, కొళలన వళ్లన్ను కట్టువవరు, మీకనాద కొంబులనవళ్లన్ను నూడిసువవరు, కొంబు కడళ్లనవళ్లన్ను ఉండిదు జనర లుక్ష్ణవన్ను కూరళిసువవరు—ఎల్లరూ నోడిదిద్దరు. ఆ లుక్ష్ణ నిమూడద నడువే అలంకరిసికొనా మేరెయిన్నూ అదరనడువే బాలకృష్ణనన్నూ కండు భ్రమిసిదరు. "ఇదేనిదు? ఇష్టు గద్దల? ఇష్టుకోలాడల? మళ్లీయ మోడమాధరకే ఇళిదు బరుత్తిరబహుదే?" ఎందే కమ్మ కమ్మోళ్లనే డోళ్లతోళ్లిక్తా, కెలవరు కటికిదవళ మూలా, మత్తే కెలవరు బానలనవళ మూలరన్నూ కూరబందరు. మత్తే కెలవరు భోరదే నింతు నోడకొండగదరు. ఎందే, గోకులదల్లి ఎల్లరూ నోడిదరియు వళియరే. అవర మనస్సిల్లా కృష్ణనల్లి కేలసిక్కు. కమ్మ నుక్తెల్లా జనత్తన్నే అవరు మరేతరు.. కమ్మనన్నే అవరు మరేతరు. దసిమ్మ బాయారంతేయూ కాదవ్వనళన్ను మరేతరు. ఎందే, ఎల్లవన్నూ మరేతు, కృష్ణనన్నే కమ్మ ఆక్షణదమట్టిగా మూడి, అళిదవరంతే ఇద్దరు ఆగగూడియరు.

ఎందిన శిరుమోలియల్లి డోళిదంతే, కృష్ణన ధృష్టిద డబ్బ ఇన్న మీరే దినవళ్లు! ఆద్దరింద అవను కరునళన్ను మోయిసిలు భోరనబారదేందూ, అందిన అవను అలంకారనళన్ను మూడికొండు గోకులదల్లియే ఆనంద మాగి శిరుకాడుత్తిరబేకేందూ యు చోదే అవనికే డోళిద్దళు. అదన్ను నడకుత్తిద్దాగే – కృష్ణనూ, అవన జొతెనే ఇరతరూ?

కృష్ణను శౌముఖిలన బన్ని చుళ్ళివను. ఆదరూ శోజుగవంత, ఆరష్టిక; మనమోడక. అవనిరువ కడికళల్లల్లా కొళ, మీళ, కొంబు, కడళ్లి, నృత్య, కిలకనళినే శోరకేయుంటే? అవన నిండడ ఇరువవర నింకోలష్టే ఎనోయుంటే?

Garani Srinivasan

2. வல்லிநுண் ணிதழ்ன்ன வாடைகொண்டு
வசையறத்திருவரை விரித்துடுத்து,
பல்லிநுண் பறழ்குகவுடை வாள்சாத்திப்
பணைக்கச்சுந்திப்பலதழைநடுவை,
மல்லைநன்னறுமலர் வேங்கைகமழ்ரணிந்து
பல்லாயர் குழாநடுவை,
எல்லியம் போதாகப்பிள்ளை வரும்
எதிர்நின்றங்கினவளை யிழவேல்மினே.

~~வல்லிநுண்ணிதழ்ன்ன வாடைகொண்டு~~

வல்லுநுண்ணிதழ்ன்ன வாடைகொண்டு வசையறத்திருவரை விரித்துடுத்து,
பல்லிநுண்பறழ்குகவுடை வாள்சாத்திப் பணைக்கச்சுந்திப்பலதழைநடுவை,
மல்லைநன்னறுமலர் வேங்கைகமழ்ரணிந்து பல்லாயர்குழாநடுவை,
எல்லியம்போதாகப்பிள்ளை வரும்மா எதிர்நின்றங்கினவளை யிழவேல்மினே.

வல்ல வல்லி = బళ్ళయ, నుణ్ణు = నయవాద, ఇదలూ = కిరుత్ :
ఎలేయ, అన్న అణ్ణ = డాళ ఇరువ, ఆడ్డై ఆణ్ణ = వస్త్రవన్న, కొండు
కొణ్ణు = కొండు, వళ్ళై వణక = మజ్జెయింద, అఱు అఱ = కుంచికొండు,
ఇరువ, శిరువరై (శిడిలువాగి) తిరు అణా = విచిత్రవాద నడువిన, వరిత్తు విరిత్తు =
బిడిసిదంతే / లుడుక్కు ఉడుత్తు = లుట్టుకొండు, వల్ల పల్లి = డల్లెయ్య,
నుణ్ణు నుణ్ణు = ~~నుణ్ణు~~ నుణుపాద, వట్టు పట్టు = బిడిరద, ఆడ ఆక =
డాళ, లుడ్డై ఉడై = లుడుకెయ్య / మాళ్ (నల్ల) వాళ్ = కత్తియన్న, శాత్తి కా
త్తి = ధరిసికొండు, వీణ్ణై పరిణ = విశాలవాద (అగలవాద), కచ్చు క
చ్చు = నడుకట్టన్న, లుస్తి ఉన్తి = కట్టికొండు, విలవిల = డలవు
బెయ్యు, శల్లి తణ్ణి = ఎలేకళ్ / నడువే నిన్రువై = నడువే, నల్
నల్ = ఉత్తమవాద, నలునిఱు = విరిమళ్ళచరితేవాద, ముల్లై మలర్
మొల్లె మలర్ = మల్లిగే పూ, వేఙ్గై మలర్ వెంగుగె మలర్ =
పూవన్న, అణిన్దు అణిన్దు = ధరిసికొండు, పల్ పల్ = అనే
క, తొయర్ ఆయర్ = గోపవళర, కుళామా కుళాం = పూట, నడు
వే నిన్రువై = నడువే, ఎల్ల ఎల్లి = సంజెయ, తుమా అం = సుందర
వాద, పోదు పొద్దు = సమయదల్లి, ఆడ ఆక = డాళయే, పిళ్ళై
పిళ్ళా = మగను (కృష్ణను), వరుమా వరుం = బరువను. ఎదిర్
ఎదిర్ = (అవన) ఎదురాగి, నిన్రు నిన్ను = సింకు, అంగు అంగు =
అల్లి, ఇనమా ఇణం = గోపవళర వంశవల్ల, వళై ~~వీణా~~ = శంఖవళ
న్న, ఇలమేల్మిన్ ఇళ నిదంతే / నుణుపాద = ఇళసిదంతే ధరిసిమాడిరి.

బళ్ళెయ పూపమలవాద / ఎలేయ డాళ ఇరువ విట్టు వస్త్రవన్న ~~కొండు~~,
మజ్జెకుంచిరువ విచిత్రవాద నడువిన సిడిలవాగి లుట్టు, డల్లెయ

Gayatri Srinivasan

నుణువాడండికదడా ~~అడ్డుపడు~~ కత్తియాన్ని ధరించి, అగలవాద నడుకట్ట
న్ను కట్టికొండు, ఉలవు నవిలుచరించళ్ళ నడుమే, లుక్తమువాద వింమళ్ళ
భరితవాద వుల్లగే ధూవన్ను ధరించికొండు, అనేక
గూఁవళ్ళర కూటద నడుమే, సింజోయ సుందర నివుయిదల్లి (నన్న) మ
గను (కృష్ణను) బరువను. గూఁవళ్ళర వంశవల్ల అవన ఎదురా (2)
సింకు, అల్లి, శంఖిగళ్ళన్ను ఇళ్ళిదంతే ధ్వనిమూడిరి.

బాలకృష్ణన ఒందు వర్ణనెయు ఇల్లిదే: అవను లుట్టిరువ
వట్టు వస్త్ర బళువ్యదు, బళు సుణుముత్తి. ఒళ్ళెయ కోమలవాద చిన్నుళిలి
యు సుణుటి నంతిద్దాను. నడుమిన బిగిదిరువుదు అగలవాద నడుకట్ట.
లుట్టిరువ బట్టెగే ధరించికొళ్ళువంతిద్దు. భుజాంటదల్లి, అదక్కె ఒందు
కత్తి. ఇల్లి హేగే అతి సుణుముత్తిద జాగదల్లి భద్రవాగి కుడిదు సింతిరు
వుదోంతే ఇవన సుణుకాద వస్త్రగళ్ళ నడుమే అదు. కెలగూదలనే నిం
దరవాద నవిలుచరించళ్ళు. కత్తిగల్లి వింమళ్ళ భరితవాద మల్లిగే
ధూపు వేంగళ్ళ ధూపు కేరిసి జోడిసిరువ ఆర్షకవాదదార.
అవన నిక్తముక్త అవన ఒడనాడిగళు - గూఁవళ్ళ బాలంర నిమూద.
ఇవగే, కృష్ణను సింగరిసికొండు సింజోయ సుందర నిమయదల్లి గూఁవ
లద బీదిగళల్లి మెరవణిగె బరుత్తాన. ఇడియు గూఁవళ్ళ కులవే
అవనన్ను ఎదురుగొళ్ళబేకు. గండరు కమ్మ కేళె శంఖగళన్ను కేళక్కె
ఇళ్ళిదంతే ధ్వనిమాడి అవనన్ను బరమూడిసికొళ్ళబేకు. డింభరు కావు
కొట్టిరువ కేబళ్ళగళు ధ్వనిళియుత్తిరువంతే, అవళ్ళె ఉదాయు బరదంతే,
కేనగళన్ను మేలక్కేరి జయకార మాడుత్త అవనన్ను బరమూడిసికొళ్ళుత్తిదే.

3. சூரிகையுந்தெறிவில்லுஞ்சுண்டுகோலும்
மேலாடையுந்தோழின் மார்விகாண்டோட,
ஒருகையாலொருவன்றன் தோளாயூன்றி
ஆநிரையினம்மீளக்குறித்தசங்கம்,
வருகையில்வாடியபிள்ளாகண்ணன்
மருங்கருமேனியும்வடிவுங்கண்டாள்,
அருகேநின்றுளன்பெண்ணணைக்கிக்கண்டாள்
அதுகண்டிவ்வாறொன்றுபுணர்க்கின்றதே.

కుంకేయుస్తేయి విల్లుంచేణ్డుకొళ్ళువుగ మేలాకేయు నోళ్ళిన్నార్ కొండోడ,
ఒరుకేయూలూరువనోయిన కోళ్ళేయూనోయి ఆనకేయినమ్మిళక్కెయుత్త శబ్దవు,
వరుకేయిల్ వాడియ పిళ్ళెవె కణ్ణనో మంజళ్ళువుగ మేనియుగ వడివుజ్జతిద్దాళ్,
అరుగే నినోయిన్ బేణ్డోక్కండాళ్ అదుకణ్డివ్వాతొన్నుపుణర్క్కిన్నదే.

శుంఠ్యయుమ = వెన్న కర్ణియన్ను, కేయ్యి = వెల్లుమ
ళ్ళుం = చోరభుకళింద బిడువ బిల్లన్ను, ఓండు కోలుమ = తెణ్ణు కొకా
ళ్ళుం = ఓండుకోలన్ను, మేలాడ్యెయుమ = మేలు
ళ్ళోదికెయన్ను, కేళ్ళున్నార్ = (కృష్ణన) కోలవళ్ళళ్ళో
యరు, కొండు = కేళదుకొండు, ఓడ = ఓడ్డిన్ను,
ఒరుక్కెయూళ్ = ఒందుక్కెయుల్లి, ఒరువన్ = ఒరువ
న్ = ఒబ్బన్ను, కోళ్ళై = కోలళ్ళన్ను, తోరిణ = తోరిసి,
ఉణ్ణుత్తి = ఆనందయుంగ మూడికొండు, ఆ = దనగళ్ళ,
నిరై = పాలుగళ్ళ, ఇనమూ = కూచవు, మిళ్ళ = మోళ్,
ండిరుక, కుళిక్క = బరువుదక్కి, శబ్దమ = శంఖవన్ను,
వుదరల్లి, మాడియ = బాడిద, పిళ్ళై = మగనాద,
కణ్ణన్ = శ్రీకృష్ణ, మంజళుమ = మంజళు
= అంశిన మయవాద, మేనియుమ = దేహవన్ను, వడివు
మ = రూపవన్ను, అదర = అధరకోలెయన్ను), అరుళ్
రుక = విక్కిదల్లియే, నిన్ = నింరుకొండు, ఎన్ = నన్న
ణ్ణ = నన్న మనళు, కణ్ = కణ్ణళ్ = నోడిదళు.
నోక్కి = గమనిసి, కణ్ = అదన్న నోడి, ఇ-ఊర్
ళు. అదుకణ్ = అత్తు = ఈ ఊరిన (గోకులద) జనరు, ఒన్ = ఒందు, ఇల్ల = ఇల్లద కెలసవన్ను
ఒందు, వెణ్ణ = వెన్న కట్టి కరడుత్తిరువరల్లవే!

వెన్న కర్ణియన్ను, చోరభుకళింద బిడువ బిల్లన్ను, ఓండుకోలన్ను, మేలు ళోదికెయన్ను కృష్ణన కోలవళ్ళ గళ్ళెయరు కేళదుకొండు ఓడిసు రలు, ఒబ్బన్ను కోలెయన్ను ఆనందయుంగ మూడికొండు దనగళ్ళ పాలుగళ్ కూచవు ండిరుగ బరువుదక్కి శంఖవన్ను ండిదు ఊదిదు, ండిరుగ బరువుదరల్లి బాడిద మనగాద శ్రీకృష్ణ శోభెరన అంశిన మయవాద దేహవన్ను అవయవగళ శోభెయన్ను మనస్సలల్లియే నింరుకొండు నన్న మనళు నోడిదళు. మత్తే అదన్నే గమనిసి నోడిద ఈ ఊరిన (గోకులద) బందు ఇల్లద కెలసవన్ను కట్టి కరడువవ రల్లవే?

(3)

వెణ్ణెకర్ణి, ఆటద బిల్లు, ఓండుకోలు, మేలుళోదిరి - ఇవుగళన్నెల్లా కృష్ణన గళ్ళెయరాద గోపవళ బాలరు కేళదుకొండు ముందు నడెయిబందరు. దనగళ మండెయన్ను ండిరుగ బరువుదక్కి బళకువ శంఖవన్ను ఒబ్బ గోపవళను ఊదిదను. కృష్ణనన్ను ధ్వనగళిసువుదకోస్కర ఎన్న వంతే. ండిదెయలే కృష్ణ. అవన ముఖ బాడిత్తు. ఆదరే, అవన దివ్యదేహవన్ను నోడలు సాధియ మనస్సలల్లే నింరిద్దళు. కృష్ణన అంశిన రుంబిద దేహవన్ను, అవయవ

Gargi Srinivasan

కళ్ళ శోభయిన్ను నోడిదళ్లు. అవళు అదన్ను మళ్ళీ నోడ బేకేన్నిసిరబేకు. నోడిదళ్లు; నమనిసి నోడిదళ్లు. శోకులద జన అదన్ను కండదు. నిరి, అవంగే అష్టే బాకాయకు. అవళన్ను కురిత్తు ఒందు మిళ్ళు కళే కట్టిదరు. మానవ స్వభావ ఎష్టు చేట్టదు! నడేదద్దన్ను నడేదహాగే హోళ్ళువుదర బదలాగి ఇల్లద విషయగళన్ను ఊహిసికొండు నిల్లద ఆరోపగళన్ను హోరిసువుదు ఎంథ అపాధు కాయ్!

4. కుణ్ణెడుత్తానిరెకాత్తపిరాన్
కోవలణయ్క్కుళలూతియూది,
కన్ఱుకళ్ మేయ్త్తుత్తన్ తోళ్ రోడు
కలన్దుడన్ వరువానైత్తెరువిల్ కణ్డు,
ఎన్ఱుమివనైయొప్పారైనంగాయ్
కణ్డఱియేనేడి వన్దు కాణాయ్,
ఒన్ఱుమిల్లావినైకళన్ఱు
తుకిలెన్దిళములైయుమెన్వశమల్లవే.

కుణ్ణెడుత్తా నిరైకాత్త పిరాన్ కోవలనాయ్క్కుళలూతియూది,
కన్ఱుకళ్ మేయ్త్తుత్తన్ తోళ్ రోడు కలన్దుడన్ వరువానైత్తెరువిల్ కణ్డు
ఎన్ఱుమివనైయొప్పారైనంగాయ్ కణ్డఱియేనేడి వన్దు కాణాయ్,
ఒన్ఱుమిల్లా వినైకళన్ఱు తుకిలెన్దిళములైయుమెన్వశమల్లవే.

కుణ్ణెడుత్తా = విచక్షణను, ఎడుక్కు ఎడుత్తు = ఎత్తి పెంచిద,
ఆనిరై ఆ నిరా = ఆళ్వమందియన్ను, కాత్త కాత్తు = రక్షిసిద,
పిరాన్ పిరాన్ = (లవకారియాద) భగవంతను, కోవలనాయ్ గోపాల
ణయ్ = గోపవళన, కుళల్ కుళల్ = కొళ్ళలన్ను, ఊదియూది
ఊతియ్యూది = మేలంద మేలే నుడిసి, కన్ణుళళ్ కన్ఱుగళ్
= కరువళన్ను, మేయ్త్తు మేయ్త్తు = మేయిసి, కన్ తన్ = కన్ను,
కలన్దు కలన్దు = కళ్ళియరుహుడనే, కలన్ద కలన్దు = కళ్ళి
వరువానై వరువాన = బరుత్తిరువవనన్ను, కరువిల్ తెరువిల్ = బాది
యల్లి, కణ్డు కణ్డు = నోడి, విడిగడి = వినే, నళ్గాయ్ నంగా
య్ = నాథనే, వన్దు వన్దు = బందు, కాణాయ్ కాణ్ = నోడు
నోడే, ఇవనై ఇవినై = ఇవనన్ను, ఒప్పారై ఒప్పారా = హోలు
వవరన్ను, ఎన్ణుమా ఎన్ఱుమ = యావక్కూ, కణ్డు కణ్డు = నోడి
అఱియేన్ అఱియేన్ = అరియను, వెన్ద ఎన్ద = ధరిసిద, కుళల్
తుకిల్ = ఉడుకెయు, కళన్ణు కళన్ఱు = కళవు హోగుత్తిదే, వళై
వినై = బళెగళు, ఒన్ణుమా ఒన్ఱుమ = ఒందూ, నిల్లా నిల్లా =
నిల్లువుదిల్ల, ఇళ తిరై = ఎళెయు, ముళ్ళుమినై = మొనగళు, ఎన్
ణ్ = నన్న, వశమా వశం = స్వాధీన, అల్లవే అల్లవే = అల్లవే
అల్ల.

పర్వతమును ఎత్తి పుడిదు దనవళ్ళ నిమూఢమన్ను రక్షించిన భగవంత
ను గోపవళ్ళనాగా కొళ్ళలన్ను మోలుంద మోలేనుడిసి, కరువళ్ళన్ను మే
యిస, తన్న గెళ్ళియరొడనే కలేరు అవర జాగకియల్లి బరుత్తిరువవనన్ను
బీదియల్లి కండు, మీనే కార్ష్ణియే, బందునోడే; ఇవనన్ను ధ్యోలువ
వరన్ను ఎందెందిగా నోడి అరియిసు. శలుట్టిరువ లుడుగే కళ్ళబ్బుత్తి
దే బళిగళు బందూ సిల్లువు. ఎళేయిస్తనగళు నన్న బ్రాధీనదల్లిల్లవల్లు. (4)

బాలకృష్ణన దంపతియన్ను అవన అనుపమ సౌందర్యద వర్ణనెయన్ను ఇల్లి వివరిసలాగిదే. దేవేంద్రన కడు కోపక్కే కుత్తాగి ఇడిసి
గోకులవే నాశవాగువ మళెయన్ను సురిసిదాగ అదు. తనగే గోపవళిందలే ఛోజు
కొల్లలల్లవెందు దేవేంద్రను మళ్ళు దినగళ కాల నిరంతరవాగి కల్లుమళే
యన్ను గోకులద మోలే సురిసిదు. ఆదరే, భగవంత గోకులదల్లి
గోపవళర నడువే గోపవళాగి అవతరిసిద్దరింద, ఆ గోపవళరన్ను
దనకరుణెయిందలూ రక్షిసిద. గోపవర్ధనగిరియన్నే ఎత్తి పుడిదు, అదర అడియల్లి
యల్లి గోకులవన్ను కాపాడిద. గోపవళనాదమోలే అవరిగే ప్రియవేనిసి
సిద కొళలన్ను నుడిసి లుల్లోడవన్ను ఆనంద వన్ను అవరల్లి హరడిద. బాల
కనాగదింద, కరువళన్ను మేయిసుత్త, గోపవళ బాలకృష్ణనడువే ఇద్దు.
అవరొందిగే కళేకు మళేయు, ఆటవాడి, ఓడిసి, నింకోపదింద మనసే
మంతిరువనుత్తిద్దు. అవన ఒందొందు కేలస్వల్లూ ఒందొందు వైశిష్ట్యవే,
ఒందు అరిమెయలే!

ఇన్ను అవన అనుపమ సౌందర్యద వర్ణనెయు: గోకులద
ఒబ్బరియువతి ఒందు సంజె బాలకృష్ణనను అవన గెళ్ళియరొడనే మం
కరుగుత్తిరువాగ కండళు. అవన అనవద్య సౌందర్యక్కే మారుహోగిదళు.
తన్న గెళ్ళతియన్ను కూగి కరేదు, తన్న ఆంతరంగదల్లి నడెయుత్తిద్ద విచార
గళన్నెల్లా అవళల్లి హేళికొండళు: "ఎలే సఖి, బేగ బందు నోడే!
ఇవనగే సమనాద సుందరనన్ను నాను కండిల్ల, కేళిల్ల, అంతిల్ల. ననగే
బహళ అనుభవగళాగుత్తివే" ఎందు తనగే తాను మాతనాడికొండళు.
ఆతిథియు వాగి పేళికొండళు. ఇబ్బరూ కులీన యువతియరు. ఇబ్బరిగూ
సాధ్యవాగలు. ఆదరేను, స్త్రీ సహజ వాద కేలవు అనుభవగళింద అవరా
దేలే దూర వాదరు?

భగవంతనన్ను "సామాన్యాన్యర్థమన్యర్థః" ఎందు వర్ణిసలాగిదే.
అవనే సాటి యిన్ను ఎల్లింద కరుయువుదు?

5. சுற்றிநின்ற குயர் தண்டிகளிடச்
சுருள் பங்கி நெற்றிரத்தாலணிந்து,

பற்றிநின்றுயர் கடைத்தலை யே
பாடவுமாடக்கண் டேன், அன்றிப்பின்
மற்றுருவர்க்கென் னோப் பேசலொட்டேன்
மாலிருஞ் சோலையெம்மாயற்கல்லால்,
கொற்றவளுக்கிவளாமென் றெண்ணிக்
கொடுமின்கள் கொடிராகிற்கோழம்பமே.

சுற்றிநின்றுயர் கல்மேடலத்தப்பட்டுள்ள விஜயநேத்திரத்தாலனிந்த,
பத்திரனின்றுயர் கதவுகளையே பாடவுமாடக்கண்டேன், அன்றிப்பின்
மதுரையர்க்கென்னோப் பேசலொட்டேன் மாலிருஞ்சோலையெம்மாயனல்லால்,
கோற்றவளுக்கிவளாமென்றெண்ணி கொடுமின்கள் கொடிராகிற்கோழம்பமே.

சுற்றி சுற்றி = சுற்றிக்கொண்டு, நின்று = நின்றிருவ, ஆயர்/ஆ
யர்கள் = கோவலர் பாலகர், கல்மேடலத் தூணிகள் = நவிலுகதியு
பீடிகைகளன்ன, இடந்திட = பிடிது, சுருள் சுருள் = சுருள்சுருள்
டிருவ, பத்தி பங்கி = சுருள்களன்ன, நேத்திரத்தால் நெற்றிரத்தால் = நவில
நகத்தினால, அணிந்து = அலங்கரித்து, பத்திபற்றி =
ஆச்ரயித்து, நின்ற நின்றிருவ (கல்மேடலத்தில்) ஆயர் = கோவலர், கதவுகளையே
கடைத்தலையே = கூடமே/வாடவுமே பாடவும் = பாடுவதன்னை, ஆட
வுமாடவும் = குனிதாடுகிறுவுதன்னை, கண்டேன் கண்டேன் = நோடி
தன், பின்பின் = அனந்தர, அன்றி அன்றி = அவசரமல்ல, மற்று மற்று =
மேர், ஒருவர்க்கு ஒருவர்க்கு = யாரோ இன்னாரு, என்னென் என்னை = நன்ன மது
யை, பேசல் பேசல் = மாதநாடுவதன்ன, ஒட்டேன் ஒட்டேன் =
நம்மாட்டார், (மாலிருஞ்சோலை மாலிருஞ்சோலை = மாலிருஞ்சோலை எம்ப
ரை நிலைநிறுவ, எம்மான் = நம்மை (நன்ன), மாயன் மாயர்க்கு = மோ
கனை, அல்லால் அல்லால் = அல்லதே) கோற்றவளுக்கு கொற்றவளுக்கு
க்கு = விஜயலக்ஷ்மியான நாச்சியாரே, இவள் இவள் = இவள், ஆமா ஆம்
= கர்ப்பவதி, என்று என்று = எண்டு, எண்ணி எண்ணி = யோசித்து (தீ
மானித்து), கொடுமின் கொடுமின் = கொண்டுபோய்விடுங்கள், கொடிர்
கொடிர் = கொடுமையே, ஆகில் ஆகில் = நேரானால், கோழம்
பமே கோழம்பமே = சதுரங்கமே.

(பாலகிருஷ்ணன்) சுற்றி முற்றி நின்றிருவ கோவலர் பாலகர் நவிலுகதி
யுள்ள பீடிகைகளன்ன பிடிது, (அவன) சுருள்களன்னிருவ கல்தூண்களன்ன
யும் நகத்தினால் அலங்கரித்து, (அவனன்னை) ஆச்ரயித்து நின்றிருவ
நவிலுகதியுள்ள கல்மேடலத்தில் கோவலர் கூடமே/பாடுவதன்னை குனிதாடுவதன்னை கண்டேன். அனந்
தர, அவசரமல்ல மேர் யாரோ இன்னாரு நன்ன மதுமையு மாதநாடுவ
தன்ன நம்மாட்டார்கள். (மாலிருஞ்சோலையில் நிலைநிறுவ நம்மை மோகிக்க
னை). விஜயலக்ஷ்மி நாச்சியாரே இவள் கர்ப்பவதி எண்டு நிச்சயி
த்து கொண்டுபோய்விடுங்கள் நேரானால் சதுரங்கமே!

గోపకులద కన్యయొబ్బళు హేళుత్తాళే: "నాను కండే, గోపవళ బాలకరు కృష్ణన ముఖవన్నే నమిలుగరియ బీదియల్లి గళన్ను హిడిదిద్దరు. అవన గుంపురు కురుళన్ను నమిలు కణ్ణుగళింద అలంకరిసిద్దరు. అవనన్ను ఆశ్రయిసి బరుత్తిద్ద గోపవళర దొడ్డ కూటవే కలకొళ్ళలిల్లి బట్టితు. అవరెల్ల హాడుత్తిద్దరు; కుణిదాడుత్తిద్దరు. అవర ఆనందక్కే పారవే ఇల్ల ఎన్నువంతే. హంసన గోపవళర నడువే, వైభవదింద కృష్ణను బరుత్తిరువుదన్ను నా కండే. ఆ షణవే నిధరిసిదే: అవనే ననగే పతి ఎందు." ఆ గోపకన్యె కృష్ణనన్ను మనసారె వరిసిదళు. అనంతర అవళ కందకాయిగళు, బంధు వర్గదవరు అవళ ముదువేయ మూరన్ను ఎత్తికొండాగ "విజయియాద ఆ క్షత్రియనల్లదే బేరొబ్బనిగే నన్నన్ను కొడువుదిల్ల" ఎందు మూరన్ను కూడ నాను నడనిసలారే," ఎన్నుత్తాళే. ఉళిద బంధరన్ను హేళిదరూ అవళిగే ఇష్టవిల్ల. అవళు తన్న కందకాయిగళిగే ప్రేమవన్ను కప్పిసువుదక్కాగి తన్న మనోనిశ్చయవన్ను హిడిదు హేళబిట్టు అవరొబ్బనిగే ఇవళు తక్కవళు ఎందు నిర్ధరిసుత్తాళే. "ఆ మోదక క్షత్రియనొబ్బనిగే నన్ను కొట్టుబిడి." ఒందు మాళే, ఇవన్ను మూడదిద్దరే? భ్రష్టనాయి మూరన్ను అలంకరిసిదరే? అదర విరూపవన్ను తన్న అంతిమ సిద్ధాంతవన్ను అవళు బిడిసి హేళుత్తాళే: "ఇవనే శాశ్వతవే ఇరబేకల్లవే?" ఇరుయురెంబ అభిమానదింద నన్న మనోభీష్టవన్ను నడసికొడదంతే, ఉళిదవరొబ్బనిగే నాను నాశవాదరూ కట్టిదరే, అదర విరూపవే శాశ్వతవే. ఇదే - ఎందు అంతిమ ఎచ్చరిసికొడుత్తాళే.

ఎంథ అనన్య ప్రేమ! ఎంథ నిశ్చల ప్రేమ! భక్తన ప్రేమవూ ఇదనే ఇరబేకల్లవే?

6. ఖిన్నురమిలங்கத்தன் திருநெற்றி மேல்
திருத்திய குறும்புந்திருக்குழலும்,
அந்தரமுழவத்தண்தழைக்காவின்கீழ்
வருமாய ரோடுடன் வளை கோல்வீசி,
அந்தமொன்றில்லாதவாயப்பிள்ளை
அறிந்தறிந்திவ்வீதிபோதுமாகில்,
பந்துகொண்டானென்று வளைத்துவைத்துப்
பவள்வாய்முறுவலுங்காண்போந்தோழி.

சுந்தரமலர்க்கரத்தால் சிறுநெற்றிமேல் சிருத்திய கோலமுமுந்தியகுழலுமே,
அந்தரமுலவுகரத்தோடுமிளஞ்சினைகளும் வரு மாயகோபனுடன் வளை கோல்வீசி,
அந்தமொன்றில்லாதவாயப்பிள்ளை அறிந்தறிந்திவ்வீதி போதுமாகில்,
பந்துகொண்டானென்று வளைத்துவைத்துப் பவளவாய்முறுவலுங்காண் போந்தோழி.

కోటు తొగ్గి = గళ్ళకియే, కన్నతణ్ణ = కన్న (అవన), కిరునెట్రి మేల్ తిరుగునట్రి మేల్ = విచిత్రవాద డణ్ణెయ మేలే, కిరుక్కియ తిరుత్తి య = కెడ్డద, శిన్దూరమ శిన్నత్తురం = సిందూరద కిలక్క హచ్చి, కోటు మావుమ కొరంబుం = కిలక్క బళి కుంకుమ, కిరుక్కులుమ తిరు క్కుళ్ళుం = సుందరవాద కురుళ్ళు, ఇలజ్ఞ శిలంగుక = చెళ్ళనుత్తి రలు, అన్దరమ అన్నత్తారం = నడువిన ప్రదేశదల్లిల్లా, ముళి వమ్మ మ్ళవం = భేరి, మురజు, మద్దళె మున్నాద కాళ వాద్యగళ శబ్ద కుంబిర లు, కళ్మేల్ తాణ్ణ = నవిలుగరియ, కణ్ తాణ్ణ = కెంపాద, కావిన్ కావిన్ = కూడగళ, కీళ్ కోణ్ = కెళ్ళగడె, వరుమ వర్రుం = బరు కిరువ, ఆయర్ కూడు ఆయర్ రాడు = గోవళ్ళ బాలంరొడనె, లుడన్ ఒ టన్ = కూడికొండు, వళ్ళి కోల్ వళి కాట్టు = (బగ్గిద కోలుగళన్ను) విశేషవాగి = బిళియక్కిరలు, అన్నమ అన్నతం = అందవు (అలంకార), బన్ లు ఒన్ను = స్వల్పవూ, ఇల్లాద ఇల్లాత = ఇల్లదంథ, ఆయప్పిళ్ళై ఆయప్పిళ్ళైగళ = గోవళ్ళ బాలరన్ను, అలంకార అలంకార అన్నిన్ను అన్నిన్ను = కెళ్ళదూ కెళ్ళదూ, ఇవ్వీది ఇవిథి = ఈ రీతియల్లి, పోదు మాల్ పొరుళు మాకిల్ = భోగవువుదాదరె, వీన్ను కొండాన్ పన్ను కొణ్ణాన్ = (నమ్మ) చండన్ను కేళదుకొండు బిట్ట, ఎన్ఱు ఎన్ఱు = ఎందు, వెళ్ళైక్కు వేర్కు వణ్ణత్తు ణవక్కు = (దూరన్ను) వళ్ళిసిబిట్టు, వివళ్ళవాయ్ పవళవాయ్ = కవళ్ళద బాయియ, ముళు వ మొత్తం మూర్ణవన్నుం = మునుళ్ళనేయన్ను, కొణ్ణోపోనో కాణ్ పోత్తు = నోడోణ.

(అవన)
చెళ్ళకియే, కన్నమిరువువ డణ్ణెయమేలే కిడ్డద సిందూరద కిలకవూ, కిలకద మోట్టూ, సుందరవాద కురుళ్ళూ, బెళ్ళనుత్తిరలు, నడువే ఇరువ కడెయెల్లా కాళవాద్యగళ శబ్ద కుంబిరలు, నవిలుగరియ కొడ్డగళ్ళ రంబిద కొడెగళ్ళ కెళ్ళదే బరుత్తిరువ గోవళ్ళ బాలకరొడనె కూడికొండు బళికేల న్ను బిళియక్కిరలు, అంద (అలంకార) వొందూ ఇల్లద గోవళ్ళ బాలంను (కృష్ణన్ను) కిళ్ళదూ కిళ్ళదూ ఈ బీదియల్లి బోగువవనాదరె, 'నమ్మ చండన్ను కేళ దుకొండుబిట్ట' ఎందు దూరన్ను బెళ్ళసి, (అవన) కవళ్ళద బాయియ ముళుళ్ళనేయన్ను నోడోణ. (6)

ఇబ్బరు గోపకన్యెయరు. ఆప్త నమియరు. ఇబ్బరూ కృష్ణనల్లి సాత్వికవాద వ్యామోహ. అవరల్లి ఒబ్బళు ఇన్నొబ్బళిగె ఉత్సాహదింద హేళుత్తాళె: "అకో నోడే, కృష్ణ బరుత్తిరువుదు. అవన కణ్ణెయల్లి కిడ్డద సిందూరద కిలకవిదే. అదర నడువే కిలకద మోట్టిదే. కురుళు సుందరవాగి కరడికొండిదే. బేరే యావ రీతియల్లి అలంకార మాడికొళ్ళ బిద్దరూ నిజ అవనిష్టు మనమోహకనాగిద్దానే నోడిదేయా? అవ న నున్న మున్న గోపి బాలకరిద్దారె. అవరు నవిలుగరియ కొడెగళన్ను

Gopal Srinivasan

ఒడిదు బరుక్తిద్దారే. అల్లదే, కేలవరు బళ్ళకోలు ఆటవాడుక్తా బరుక్తిద్దారే. కృష్ణ నమ్మ ప్రియ. అవనికి నమ్మ మనోహరక వేనేంబుదు గొక్కు. నావు కంటే మూడువ జన ఎంబుదు అవనికి గొక్కు. దూరువజన ఎంబుదూ గొక్కు. అవనిగళు ప్రియరు ఎంబుదూ గొక్కు. ఈవే, కిళ్ళదూ కిళ్ళదూ అవను ఈబీ బియల్లి బరువుదాదరే, నావు ఒందు లవ్వాయ ఠూడోణ. "నమ్మ ఛీం డన్ను కేళ్తుకొండ" ఎందు దొడ్డ కూగు వెళిబిట్టే, అవన అతిమధురవాద మంద హాసవన్నూ కటాక్ష వీక్షణాయసన్ను నమ్మకే హేళియోణ, నవి.

కేలవాదరూ మూడి, ఛగవంత కుడిసిరువ వనన్ను మునుళ్ళనేయి న్ను శిన్న కడెగే బరముడిసుళ్ళువ భక్తనే ధన్య!

7. కాలప్పన్ణిరైప్పిన్ణె తుళైక్కావిన్ కీళ్త్తు
తన్ తిరుమేణినిన్ఱొళిదికళి,
నీలనన్ణాఱుంగుంజినేత్తిరత్తాలణిందు
పల్లాయర్ కుళాంనుడువే,
కోలచ్చిలంబుమరైక్కణ్ మిళిర
కుళలూదియిసైపాడిక్కునిత్తు, ఆయరో
టాలిత్తువరుగిన్ఱవాయప్పిళ్ళాయ్
అళుగుకణ్ డెన్మగళ్ళయర్క్కిన్ఱదే.

కాలప్పిన్ణిరైప్పిన్ణె కలుళైక్కావిన్ కీళ్త్తన్ తిరుమేణినిన్ఱొళిదికళి,
నీలనన్ణాఱుంగుంజినేత్తిరత్తాలణిందు పల్లాయర్ కులాంనడువే,
కోలచ్చిలంబుమరైక్కణ్ మిళిర కుళలూది యిసైపాడిక్కునిత్తు, ఆయరో
టాలిత్తువరుగిన్ఱవాయప్పిళ్ళాయ్ అళుగుకణ్డెన్మగళ్ళయర్క్కిన్ఱదే.

కాలకాల = బడల, ప్పిల్ప్పిల = కులవు, నిళల్నిఱైర = దుమ్ముగళ్ళ మంద కళ, పిన్ణిప్పిన్ణె = కుందుగడే, కలుళిల్ తుళాయ్ = నవిలుగరియ, కావిన్ కావిన = నేరళిన, కీళ్ కీళ్త్తు = కేళగే, తన్ తన్ = కన్న, తిరుమేణి తిరు మేణి = దివ్యముఖవు, ఒళి ఒణి = కాంతియున్న, కిడలి తికళి = కిళగాడువంతే, నిన్ఱు నిన్ఱు = నింతుకొండు, నీలమా నీలం = నీల బణ్ణద, నల్ నిఱం = ఒళ్ళియ, నణు నిఱు = వింమళ్ళ కుంబిద, కుంజి కుంజి = కలిగూదలు (కుడుమి), నేత్తిరత్తాల్ నేత్తిరత్తాల = నవ లక్కణగళింద, అణిన్ద అణిందు = అలంకరిసికొండు, పల్ పల్ = బహుసంఖ్యెయ, ఆయర్ ఆయర్ = గోవీబాలకర, కులామగ కుళాం = గూటద, నడువే నడువే = నడువే, కోలమా కోలం = సుందరవాద, కణ్ణాలనే కెంజెత్తామరై = కేందావరే (కణ్ణు) యంత్ర, కణ్ కణ్ = కణ్ణు, మిళిర మిళిర = తూళియుక్కిరలు, కులల్ కుళల్ = కూళలన్ను, ఊది ఊదిద్, ఇసై పాడి = హాడు, పాడి పాడి = హాడి, కునిత్తు = (బన్ను) కుణిదాడి, ఆయరోడు ఆయరోడు = గోవీబాలకరు కడే, ఆలక్కు ఎళిత్తు = సంభ్రమిసి (సంతోషిసి), వరుబంతి వరు

Gokarn Srinivasan

கின்ற = బయలుదేరువ, ఆయర్ పిళ్ళై ఆయ్ర పిళ్ళై = నంద గోవిన మామ న్న, అలిక్కు అళుకు = అందమువన్న, ఎన్ ఏన్ = నన్న, మడళ్ మగ ళ్ = మనవళు, కణ్ణు కణ్ణు = కండవళ్ళ, అయర్క్కిన్ఱది అయర్క్కిన్ఱదు = బనివళ్ళిదద్దళ్.

అనేకానేక దనువళ్ళ మందేవళ్ళ ముందే, నవిలుగరంయి కొండేవళ్ళ నళ్ళలల్లి కన్న దివ్య ముఖద కాంతియున్న బేళ్ళగిరువ డాకే నింతిరువ, నీలయ బణ్ణద బిళ్ళెయు మింమళ్ళకుంబిద కలిగూదలన్న నవిలుగణ్ణినళ్ళింద అలంకరిసికొండిరువ, బళ్ళుమంది గోవిబాలర కూటద నడువే అందవాద కేండావరే ఎనిళ్ళనంద కణ్ణినళ్ళన్న కోళ పిడుక్కా, కొళలన్న ఊదుక్కా, డాడన్న డాడుక్కా, కూణిదాడుక్కా, గోవి దయావన్న నోడి నన్న మనళు బనివళ్ళిదద్దళ్. (7)

8. సిందూరప్పొడిక్కాణ్ణు శెన్నియప్పిత్తు
తిరునామమిట్టంగుకోరి
అందమిన్ఱిత్తన్నైఱిపంగినైయ
అళగియ నెత్తిరత్తాలణిందు,
ఇందిరన్ పోల్ వరుమాయప్పిళ్ళై
ఎదిర్నిన్ఱంగినవిళా యిళవేలైన్న,
సందియిల్ నిన్ఱు కణ్డార్ నగైక్కైన్ కుంబోడు
శిందుమాఱే.

సిందూరప్పొడి సింధూరద పొడియన్న, శెన్ని తలకాణ్ణి = కొణ్ణి తలకాణ్ణి = శిరసుమీండు, నడునెత్తి, అప్పి అప్పి = బచ్చిసొండు, తిరునామం = ఊర్ధ్వ పుండ్ర నామవన్న, ఇట్టు ఇట్టు = ధరిసి, అళగియ = సుందరవాద, ఒర్ ఒర్ = ఒందు, ఇళ్ళై శిన్నళ్ ఇళిల తిన్ణుల్ = ఎళెయింద, తిరునామ మా తిరునామం = ఊర్ధ్వపుండ్ర నామవన్న, ఇట్టు ఇట్టు = ధరిసి మేలే ఇట్టుకొండు, నేఱి నెఱ్ఱి = కుంకుమ, పణ్ణిప్పిరంగినైయ = కేళి మూదలన్న, అలయిల్ అళగియ = సుందరవాద, నోక్కిరత్తాల్ నెత్తిరత్తా ల్ = నవిలుకణ్ణినళింద, అన్దరమా అన్తరం = అంతర, ఇన్ఱి ఇల్లదంతే, అణిన్దు అణిన్దు = శృంగరిసికొండు, ఇన్ద్రన్ పోల్ ఇన్ద్రన్ పోల్ = దేవేంద్రనంతే, వరుమా వరుం = బరువ, ఆయప్పి ళ్ళై ఆయప్పిళ్ళై = గోవి బాలనన్న, ఎదిర్ ఎదిర్ = ఎదురాగి,

Gurani Srinivasan

అల్లు అక్కు = అల్లా (అవను బరువమాగడ్డల్లు), నిన్లు నిల్చు = సొంకుచ్చొండు, వళ్ళే ఇనమా వలె = కైబళ్ళెళ్ళన్నేల్లా, ఇలు వోల్ = కిళ్ళవేల్ = కళ్ళేదుచ్చొళ్ళబోడ, ఎన్న ఎణ్ణ = ఎన్నలు, నజ్జొత్తె నగు = నగ, శన్నియుల్ శూన్తియిల్ = అవను బరువ బీదియల్లి, నిన్లు నిల్చు = సొంకుచ్చొండు, శన్ తున్ = శన్న, కుండలొడు తు కిలొడు = శీలర్సొండనే, శంవళ్ళే శూరివలె = కైబళ్ళెళ్ళన్నుల్లి, శలుల్ మనోజ్ఞదే కణ్ణుల్కిన్ఱ తై = నడిలమాడిచ్చొండు బరువళ్ళల్లా.

బిందూరద వ్రీడియన్న నడునత్తిగే బచ్చి చ్చొండు, అల్లి ఒందు ఎలెయింద ఇన్నొందే నామవన్నిట్టుచ్చొండు, కుంకురు శలాగాదలన్న నవిలు కణ్ణినళ్ళింద అంశర మాత్ర ఇల్లదహాగే శృంగరించొండు, ఈ దేవేంద్రనం శ బరువ హూవిన బాలనిగే ఎదురాగి, అవను బరువ మాగద్దల్లి నించుచ్చొండు కైబళ్ళెళ్ళన్నేల్లా కళ్ళేదుచ్చొళ్ళబోడ ఎందు హేళిదరూ నీడ భూతుగాయు. అవను బరువ నీందియల్లే నించుచ్చొండు తన్న సీలర్సియన్నూ కైబళ్ళెళ్ళన్నూ నడిలమాడిక్కొళ్ళువళ్ళల్లా! (8)

కృష్ణను ఎంథ మనమోహకనెంబుదు హేళబలదవరాదల్లా గొత్తు. అదరల్లి స్త్రీయరంతే ఇదు మనవరంతేయూ విషయ. తన్న మనళు కృష్ణను శృంగరిసి కొండు బరువ దారియల్లి అవనిగే ఎదురాగి నించిద్ద అవనల్లి అనురక్తళాగి, మోహితళాగి, అవను అవళ కైబళ్ళెళ్ళన్నేల్లా అవళ కైగళింద కళచ్చి కొండు హోదరూ నీడ కిళ్ళియదంతే మోహిత శిశువళాగి వీరవళు నించుబిడ బల్లదు. ఆద్దరింద, అవళన్ను మున్నే ఒట్టిగే శేడుచ్చదు బిర ఎందుకొండు ఒబ్బ కాయు తన్న మనళన్ను హేళుత్తళే: 'ఎలేతే, అవను బరువ దారియల్లి అవనిగే ఎదురాగి నించిర బేడ. ఆవాగ, కైబళ్ళెళ్ళు హోదవు ఎన్న బేడ." ఆదరేను? "బరువ నీందియల్లే, అవనిగే ఎదురాగియే నించిర బేళ్ళా! అవళ సీలర్సియన్నూ కైబళ్ళెళ్ళన్నూ నడిలమాడిబేండళ్ళా!" ఎందు వీంశవిసుత్తళే - ఆ కాయు. కృష్ణన ఇంద్రజాల అంథాద్దు!

9. వలங்காதில் మేల్ తోன్ఱిప్పూవణిన్దు
మల్లిగై వణమాలై మెనవల్ మాలై,
శిలింగార త్తాల్ కుழల్ తాழ విట్టుత్
తేంగుழల్ వాయ్ మడుత్తూదియూదీ,
అలంగార త్తాల్ వరుమాయర్ పిన్నై
అழుగణ్ణిడన్ మగనాగిళప్పట్టు,
విలంగి నిల్లాదిదు తీర్ నిన్ఱు కణ్డీర్
వెళ్ళత్తిన్ మేగழిన్ఱు మెయ్ం మెలిగిన్ఱ తే.

Gayani Srinivasan

వలజ్జాదిల్ మేల్ కోనేటుమ్పొ వనాన్ను మల్లడ్పై వనమాల్పై మేవల్ మాల్పై,
శిలజ్జార కర్తాల్ కులిల్కాలు విట్టు శీజ్జులు తోల్ వాయ్ మడుక్కు బియుంది,
అలజ్జార కర్తాల్ వరుమాయ పిల్లళ్పై అటర్చ్ణు ఎనో మడళ్మాళ్పైవీట్టు
ఎలజ్జు నిల్లాదిదిర్ సినోలు కండీర్ వేళ్ వళ్పై కలునోయు మేయ్మ్మలంనోయుదా

వలజ్జాదిల్ వలంకుకార్తాల్ = బలంచియాల్లు, మేల్ మెలు = ఉత్తమ
వాద, కోనేటుమ్పొ తొగాన్ను ప్పై = కన్నెవిదిలో భూవన్ను, వనమా వణం
= కొడిన, మల్లడ్పై మాల్పై మలయిగ మాలు = మల్లనే హారవన్ను, మేవమ
మాల్పై మెలావం మాలు = జాజి భూవిన హారవన్ను, అణిన్ను ఆణాల్ను
క్కు = అలంకరించుకొండు. శిలజ్జార కర్తాల్ కిలింకుకార కర్తాలు = అందవా
ని, కులుల్ కుళ్ళు = కలకూజలన్ను, కాలు విట్టు తాళ్ళు విట్టు = ఇళి
యు బట్టు, శీమా తోం = మధురవాద, కులుల్ కుళ్ళు = కొళ్ళలన్ను,
వాయ్ వాయ్ = చాలునే, మడుక్కు మడుకక్కు = ఉండి, ఊది ఊది ఉ
కొలా కొ = ఊదికొండు, అలజ్జార కర్తాల్ అలంకుకార కర్తాలు =
~~అలంకరించుకొండు~~ అలంకారమళ్కొండినే, వదుమా వడ్రం = బరువ, తియు
ర్ పిళ్పై ఆయిర పిల్లలా = గూడవి బాలన, అలిన్ను అళ్కు = సొంద
ర్యవన్ను, ఎనో ఎన్న = నన్న, మడళ్ మకళ్ = మనళ్లు, కణ్ణు కుణ్
డు = నోడిదవళ్లి, ఆశ్పై వీట్టు ఆణాపిప్పట్టు = (అవనళ్లు) మోహ
డు నగొండు, విలజ్జు విలంకుకి = నందు, నిల్లాదు నిల్లలాత్తు = నిల్ల
దేయే, ఎదిర్ ఎతిర్ = ఎదురాయే, నినోలు = నింకుకొండు, మోళ్
వళ్పై ఐంగా మలా = (కన్న) శంఖద కైబళ్గళన్నూ, కలునోలు కుళ్ళు
= నడిల మాడికొండు, మెయ్ మెయ్ = మైయన్ను, మేలాంనోజుదా
లెంకికొండ్రు ఎత్త = నలుగిసికొండళ్లా.

బలగియల్లో ఉత్తమవాద కన్నెవిదిలో భూవన్ను కోడుమల్లనే హారవన్ను
కోడు జాజి హారవన్ను ధరించికొండు, కలకూ గూదలన్ను అందవాగి ఇళియ
బిట్టు, మధురవాద కొళ్ళలన్ను కుటికోడబ్బే ఊది ఊది అలంకరణళ్లో
ది కి బరుత్తిరువ నందగోవి బాలన సొందర్యవన్ను నన్న మనళ్లు నోడిద
వళ్లో అవనళ్లి మోహడకొండు, నందు నిల్లదేయే, ఎదురాయే నింకు
కొండు, (కన్న) శంఖద కైబళ్గళన్ను నడిల మాడికొండు, (కన్న) మైయన్ను
నలుగిసికొండళ్లా!

(9)

మీళ్లు, ఎంటు, ఒంబత్తనేయ పాకూగళల్లి కృష్ణన అనుపమ సొందర్య
వన్ను, అవనన్ను కండ గోలకన్యెయర వ్యామోహడవన్ను అదర వివరణా మా
డ అవర కొండ్రువన్ను నడకేయన్ను సుందరవాగి కడజవాగి వివరిసి హేళ
లాగిదే. కన్న పంచేంద్రియగళే కళ్ళంతే కృష్ణన అక్షరశ: స్వాభావికవాగి అలంకరిసి
కొండిద్దానే. 'అంద ఎల్లద వనాదరు' ఎంబ మూరినల్లి అవన కడజ సొందర్య
ద వర్ణనే అడగిదే. అవన కురుళ్లు, కలకూదలు, కొజ్జుమ్మ భూళియువ

Ganesh Srinivasan

ಕಣ್ಣನೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕವಳ್ವದ ತುಟಿ, – ಇವು ಒಂದೊಂದೂ ಒಕ್ಕಾಣ್ಣಿಕ. ಅವನು ಕವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಕೂವು, ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ ಹಾರ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿರುವ ಕೊಳಲು, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನವಿಲುಕಣ್ಣುಗಳು, ಹಣೆಗೆ ಹಚ್ಚಿರುವ ಸಿಂಧೂರದ ನಾಮ, ಸಿಂಧೂರದ ಬೊಟ್ಟು – ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಅವನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಲಂಕಾರಗಳು. ರುಚಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ ಕೆಳೆಯುನಾದವೂ, ರಕ್ತಕಣ್ಣಿನ ನೋಟವೂ, ಮುನುಳ್ನಗೆಯೂ – ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೃಷ್ಣನು ಗೋಕುಲದ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ, ಹೊಲಗಿ ಬಾಲರನಡುವೆ, ಅವರಷ್ಟೇ ಸಂದಣಿಯನಡುವೆ, ನವಿಲುಗರಿಯ ಕೆಂಪೆಡಿಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಅವರ ಆಟಕಾಟಗಳ, ಹಾಡು ಕುಣಿತಗಳ ನಡುವೆ, ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ – ಆಗ ಆದದ್ದೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಕವಿಗಳು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಗೋಧೂಳಿಯ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನೇ! ಅವನ ಮೂಡಿದ್ದನ್ನು ಏನು ಹೇಳಬಹುದು? ಆಗ, ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ವಿರವಶರಾಗಿ ಕೂಡಿಸೋಲಕ್ಕೆ, ಮುನುಳ್ನಗೆಗಾಗಿ ಅವರು ಹಾಹೋರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು! ತಾಯಂದಿರ ಮಕ್ಕಳು, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಲಿ ಅವನ ಆಗ ತಿಳಿಯುದ್ದು. ಪೂರ್ಣಾದರಾಗಿ ಮೂಡಿ ತಮ್ಮ ಮನೋಗತವನ್ನು ಅವನಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ. ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರುನಡಪದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳ ಸಿದರ್ಶನಗಳಿ ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ.

10. விண்ணின் மீதமர்கள் விரும்பித் தொழ,
மிளிறத் தாயர் பாடியில் வீதியூடே,
கண்ணன் காலிப் பின்னெழுந்தருளக் கண்டு
இளவாய்க் கன்னிமார் காமுற்ற,
வண்ணம், வண்டமர் பெழிற் புதுவையர் கோன்
விட்டுசித்தன் சொன்ன மாலை பத்தும்,
பண்ணின் பம்வரப் பாடும் பத்தருள்ளார்
பரமானவைகுந்தம் நண்ணுவரே.

ವಿಣ್ಣಿನ್ ಮೀದಮರರ್ಕಳ್ ವಿರುಮ್ಬಿತ್ತೊಳ ಮಣ್ಣೈತ್ತಾಯರ್ ಪಾಡಿಯಿಲ್ ವೀದಿಯೂಡೇ,
ಕಣ್ಣನ್ ಕಾಲಿಪ್ಪಿನ್ನೇ ಯೆಲುನ್ದರುಳಕ್ಕಣ್ಡು ಇಳವಾಯ್ಕ್ಕನ್ನಿಮಾರ್ ಕಾಮುಱ್ಱ
ವಣ್ಣಮ್, ವಣ್ಡಮರ್ ಪೊಲಿಲಾ ವೈದು ವೈಯರ್ ಕೋನ್ ವಿಟ್ಟುಚಿತ್ತನ್ ಸೊನ್ನ ಮಾ
ಪತ್ತಿನ್ಬಮ್ ವರ್ವಾಡುಮ್ ಪತ್ತರುಳ್ಳಾರ್ ವಿರಮಾನ ವೈಕುನ್ದಮ್ ನಣ್ಣುವರೇ.

ವಿಣ್ಣಿನ್ = ಆಕಾಶದ ಮೇಲಿನ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ, ಅಮರರ್ಕಳ್ = ದೇವತೆಗಳು, ವಿರುಮ್ಬಿ ವಿರುಂಬಿ = ಆದರಾತಿಶಯದಿಂದ, ತೊಳ ತೊಳಿ = ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು, ಮಣ್ಣೈತ್ತು ಮಿಣ್ಣೈತ್ತು = ತಿಲಕವಿಟ್ಟು, (ಕಲಿಯನ ಮನಸ್ಸನ್ನಾಗಿ), ಆಯರ್ಪಾಡಿಯಿಲ್ ಆಯರ್ಪಾಡಿಯಿಲ್ = ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ, ಕಣ್ಣನ್ ಕಣ್ಣಾಣ್ = ಕೃಷ್ಣನೇ, ಕಾಲಿ ಕಾಲಿ = ಕರುಗಳನ್ನು, ಪಿನ್ನೇ ಪಿನ್ನೆ = ಹಿಂದುಗಡೆ, ವೀದಿ ಊಡೇ ವೀದಿಯೂಡೇ = ನಡುಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಎಲುನ್ದರುಳ ಏಳ್ತಂದರುಳ = ಬಿಜಯಮಾಡಿಸುವುದನ್ನು, ಕಣ್ಡು ಕಣ್ಡು = ಕಂಡು ಇಳವಿರ್ ಇಳವಿರ್ = ಎಳೆಯುವಯಸ್ಸಿನ, ಕೋಯ್ ಆಯ್ = ಗೋವಿ, ಕನ್ನಿಮಾರ್ ಕನ್ನಿ

ణిమార్ = శన్యేయురు, కాముట్ర కాగుత్తు = కామవికారమొంద (కా
మం + ఉత్తు = కాగుత్తు), వణ్ణమూ వణ్ణాణం = విధానవన్ను,
వణ్డి వణ్ణు = దుంబిగళు, అమర్ అమర్ = ముత్తిరువ, హ్యోలుళ్
పొగళ్గిల = లతా మంటపగళింద కొంబిరువ, ప్రదుమ్మైపత్తు ణువయ
ర్ = శ్రీవిల్లిపుత్తూరిన్నల్లి వాసమూడువవర, శోణో కాణా = నివాడద్
నాద, విట్టు జీత్తనో విడు కిక్కత్తణా = విష్ణుచిత్తను, శొన్న కాణాణ్ణ
= హేళిరువ, మూల్మే మాళిల = వొశురమూలే, వీత్తమూ పత్తిత్తుం =
ఇరత్తన్ను, ఇనోబమూ తిణ్ణపం = సంశోషవు, వరవర = ఊరు లుళ్గిబరు
వంతే, మినోపణా = సుశ్రావ్యవాగి, పాడుమూ పాడుం = హాడబల్లు,
విత్తర్ పత్తర = భక్తరిగి, లుళ్ళార్ ఉళ్ళారార్ = ఇరువవరు, వీరమాన
పరమాణా = 'వీర'వాగి ఇరువ, వైకుణ్ఠమూ తాయకుణ్ఠత్తం = వైకుంఠ
వన్ను, నణ్ణువరే నణ్ణాణువరర = హేళి, అల్లి సిందానుక్కారే.

ఆకాశదిందాచేగే ఇరువ అమరరు తిదరాసిక్తళింద శ్రీవిల్లిపుత్తూరిన్నల్లి
వుదన్ను అలంకరిసి (శరణు మనస్సినాగి) నంద గోకులదల్లి కృష్ణనాగి
బందనళ్ళ సందుగడే నడుబీదియల్లి బిజయ మూడి సుశ్రావ్యవాగి హాడువుదన్ను కండు
ఎల్లరిగు వయస్సిన యువతియరాద శూలవిశన్యేయరు కామవికారదింద
విధానవన్ను, దుంబిగళు ముత్తిరువ లతా మంటపగళింద కొంబిరువ
శ్రీవిల్లిపుత్తూరిన్నల్లి వాస మూడువవర నివాడద్ నాద విష్ణుచిత్తను
హేళిరువ వొశురమూలే ఇరత్తన్ను సంశోషవు లుళ్గి బరువంతే సుశ్రా
వ్యవాగి హాడబల్ల భక్తరాగి ఇరువవరు 'వీర'వాగి ఇరువ వైకుంఠ
వన్ను హేళి అల్లి సిందానుక్కారే. (10)

ఈ తిరుమొలియల్లి ఇదు ప్రీలశ్రుతి. "విట్టినో మీదు" - ఎందరే, 'ఆకాశ
దింద ఆచేగే' ఎందానుక్కిదే. మనస్సినే గోచరవాగువ 'ఆకాశ' ఎంబ ఇతిది
యు సర్వవ్యాపియాదద్దు. ఈ ఆకాశదింద ఆచేగే, అతీతవాగి, ముక్తొందు
ఆకాశవిదే. అదే పరమాకాశ. అదే 'వీర' ఎంబుదు. ఈ 'వీర'వే వైకుం
ఠవేందూ హేళుత్తారే. అనన్య భక్తరాగి అమరరాగిరువవరు అల్లి నిత్యవాగినడసు
త్తారే ఎందూ, భగవంతన సేవేయన్ను అవరరితవాగినడసుత్తిరుత్తారేందూ వర్ణి
సుత్తారే. ఈ నిత్యసూరిగళిగే భగవంతన సేవేయొందల్లదే బేరే కెలసవూ ఇల్ల;
బేరేయోచనేయూ ఇల్ల. ఆనందదింద భగవంతన సేవెయల్లియే తొడగిరువ
వరు అవరు. ఆదరే, భగవంతను అంథవర సేవెయన్ను నిరపేక్షిసి, శూలవు
లదల్లి శ్రీకృష్ణనాగి అవతరిసిదను. అవన మోహక సౌందర్యక్కే మూరులోగ
మరుళాద శూలవిశన్యేయర కామవికారగళన్ను ఆళ్వారరు బడగళ్ద్వారవాగి
గి ఈ తిరుమొలియ వొశురగళల్లి హాడిద్దారే. "ఈ వొశురమూలేరియన్ను
రాగవుండ్మాగి సుశ్రావ్యవాగి హాడి అనుభవిసువ భక్తరు వైకుంఠవన్ను
శీఘ్రదే హోరుత్తారే" ఎన్నుత్తారే ఆళ్వారరు.

భగవంశనల్లి మూలవిశ్వాయిగే లుంటాద మహదాశయవన్నూ ఈ వాశురగళు తిళిసుత్తవే. భగవంశనన్న 'పరమపురుష' ఎన్న శ్తారే. వాస్తవవాగి, అవనొబ్బనే 'పురుష'. ఎల్ల జీవరూ అవనన్న భవద్దా ఆశ్రయిసబయసువ 'స్త్రీ'. ప్రాపంచికవాగి, స్త్రీయు పురుష న ఆశ్రయక్కాగి బేరే శవశ్యవిల్లవల్లవే. బేరే అవిల్లదే అవళ బాళ్వు భాగ్యవేనిల్లవేందే హాగేయే ఆధ్యాత్మికవాగి జీవను భగవంశన ఆశ్రయక్కాగి, భగవంశన బేకేగాగి, భగవంశనల్లి ఒందాగువుదక్కాగి బేడయక్కిగిరుత్తాన. అదన్న సాధిసువుదే 'జీవన గురి. సాధిసదరే లభిసువుదు ముక్తి. ముక్తియన్న సాధిసలు జీవను భగవంశనన్న శన్నవిరియన్నగి వంచి దృఢవాగి అనన్యవాగి ప్రేమిసువుదు ఒందు దారి న. అదన్నే మూలవిశ్వాయరు ఎడిదద్దు. ఆదరే/భక్తి మూలక. భగవంశనల్లి విశ్వాసవాగి శరణాగి, భక్తి మూలకవన్న అవలంబిసి అనుదినవూ ప్రతిజీవనూ భగవంశనన్న బేరబేకెందే ఆళ్వారర మహదాశయ ఇదరల్లి తిళిశవాగిదే.

—o—

అటియనకే: అటివార్ప - శబ్దక్కె కారణవాద, వల్లి బల్లి, శుంకవే మొదలాద కునాటు కుండు, శుక్తి మూక్తి. శిన్మాత్రమూ చిన్మాత్రం, శాలచాల. శిన్మాత్ర చిన్మాత్రవాదవరు, ఆనందమూ ఆనందం, విణ్ణోవిణ్ణ (తమ్మ తమ్మొడి చిన్మాత్రవాదవరు)

—o—

Garani Srinivasan

21/5/75

మూడనేయదశర్ - తిరువాయ్మొழி - అట్టుక్కుவி.

மூன்றும்பத்து - ஐந்தாந்திருமொழி - அட்டுக்குவி

1. அட்டுக்குவி சோற்றுப்பருப்பதமும்
தயிர் வாவியும் நெய்யளறுமடங்கப்
பொட்டத்துற்றி, மாரிப்பகைபுணர்த்த
பொருமாகடல்வண்ணன் பொறுத்தமலை,
வட்டத்தடங்கண் மடமான்கன்றினை
வலைவாய்ப்பற்றிக்கைகொண்டு, குறமகளிர்
கைகட்டைத்தலைப்பால்கொடுத்துவளர்க்குங்
கோவர்த்தனமென்னுங்கொற்றக்குடையே.

அட்டுக்குவி சோற்றுப்பருப்பதமும் தயிர் வாவியும் நெய்யளறுமடங்கப் பொட்டத்துற்றி, மாரிப்பகைபுணர்த்த பொருமாகடல்வண்ணன் பொறுத்தமலை, வட்டத்தடங்கண் மடமான்கன்றினை வலைவாய்ப்பற்றிக்கைகொண்டு, குறமகளிர் கைகட்டைத்தலைப்பால்கொடுத்துவளர்க்குங் கோவர்த்தனமென்னுங்கொற்றக்குடையே.

అట్టుక్కువి శోఱ్ఱుప్పరుప్పదముమ్ తయిర్వావియుమ్ నెయ్యళఱుమడఙ్గప్ పొట్టత్తుట్రి, మారిప్పగైపుణర్త్త పొరుమ్ కడల్వణ్ణన్ పొఱుత్తమలై, వట్టత్తడఙ్గణ్ మడమాన్కన్ఱినై వలైవాయ్ప్పట్ఱిక్కైకొణ్డు, కుఱమగళిర్ కైట్టైత్తలైప్పాల్కొడుత్తువళర్క్కుఙ్ కోవర్త్తనమెన్ఱుఙ్కొఱ్ఱక్కుడైయే.

అట్టు అట్టు = చేయిసి సిద్ధపఱిచిన, కువి = కూడిన రాశియాన, అద = శోఱు = అన్నమ్, పరుప్పదము = పరుప్పదమ్ (శోఱు + పరుప్పదమ్ = శోఱ్ఱుప్పరుప్పదమ్), తయిర్ = మోసరు, వావియుమ = వావియున్ను, నెయ్ = నెయ్, అళఱుమ = అళఱున్ను, అడఙ్గ = అడఙ్గువంక (ఇల్లదంతా), పొట్ట = పొట్ట (పొట్టిసినంతనాదంతా ఎనిసి), కుట్రి = కబళిసి, మారిప్పగై = శత్రువన్న, పుణర్త్త = ఎదురించిన, పొరు = పోరాడిన, మా = సమర్థనాద, కడల్వణ్ణన్ = కడలన పోలిసినవనాద కృష్ణన్ను, పొఱుత్త = పొలుత్త, మలై = పర్వతవన్ను, వట్ట = గుండనే, తడ = విశాలవాగి, (ఇరువ), కణ్ = కణ్ణున్నళ్ళ, మడ = అందవుళ్ళ, మాన్ = జింకెయ, కన్ఱు = కణ్ణు, వలైవాయ్ = బలియ మూలక్, పట్రి = పిడిదుకొండు, కుఱ = కుఱవర్ = కుఱవర్ణిండగళు, కొట్టైత్తలై = కైట్టై = కొడలు = పక్కియ బక్కియింద, పాల్ = పాలు, అవళ్ = తాయి, వళర్క్కుమ = వళర్క్కుమ్ = బెళెసువంతళిట్టు, కోవర్త్తనమ = గోపవర్ధన, ఎన్ను = ఎన్నువ, కొట్ర = కొట్ర = జయగళిసిద, కుడైయే = కొడెయలే (రక్షణెయలే).

అట్టు రాశిమాడిద అన్నద భక్ష్యవన్నూ మోసరిన బావియన్నూ కెయ్ద ఆరిసుట్టిదద్దన్నూ దయదరిల్లదంతే కూట్టినంతే ఎనిసి కబళిసి, క్రూరశత్రు

ವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಭೋರಾಡಿದ ಕಡು ನಿಮರ್ಧನಾದ ಕಡಲು ಹೋಳಿಸಿನ ಕೃಷ್ಣನು ಎಳ್ತಿದವಿವರ್ಣಕವೂ, ದುಂಡನೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಅಂದಚುಳ್ಳ ಜಿಂಕೆಯಾ ಮರಿಗಳನ್ನು ಬಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿದುಕೊಂಡು ಕೆಂಪುವರ್ಣದ ಹೆಂಗಳು ಡಕ್ಕಿಯಾ ಬಕ್ಕಿಯಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಹಾಲೂಡಿಸಿ ಬೆಳ್ಳನುವಂಧ್ರ ಶ್ರೀವರ್ಣಕವೂ, ಸೂಚವರ್ಧನ ಎಂಬ ಜಯಗಳ್ಳಿಸಿದ ಕೊಡೆಯೇ (ರಷ್ಣೋಯೇ). (1)

'ಅನ್ನದ ಬೆಟ್ಟ' - ಎಂದರೆ, ಬೆಟ್ಟದಷ್ಟು ಎತ್ತರದ ರಾಶಿಯು ಅನ್ನವನ್ನು ಬೋಡಿಸಿದ್ದರ ಡಿಸಿರುವುದು. 'ಮೊಸರಿನ ಬಾವಿ' - ಎಂದರೆ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿರೆಟ್ಟಿ ತುದರ ಕುಂಬ ಮೊಸರು ತುಂಬಿರುವುದು. 'ಅರಿಸಟ್ಟಿ ಕುಪ್ಪೆ' - ಎಂದರೆ, ಬಕ್ಕುಡಿಚ್ಚಿ ಪ್ರಮಾಣದ ಲ್ಲಿ ಕುಪ್ಪೆಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡುವುದು. ಇವಿಷ್ಟನ್ನು ಸೂಚವರ್ಧನು, ಕೃಷ್ಣನಮಾಶಿ ನಂತೆ, ಸೂಚವರ್ಧನ ವಿವರ್ಣಕದ ರೆಪ್ಪೆಲಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿವರ್ಣಕಕ್ಕೆ ಎಡೆಯಾಗಿ ಬಡಿಸಿ ದರು. ವಿವರ್ಣಕವನ್ನು ಭೋಜಿಸಿ, ಎಡೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನು. ಅವರು ಸೂಚ ಡುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಇಂದು ರೂಪಿ ಇಳಿದು ಬಂದು. ಬಡಿಸಿದ್ದ ಎಡೆ ಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೆಸರಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಬಳಿಸಿಬಿಟ್ಟಿತು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಆನಂದವೂ ಆಯಿತು. ಈ ಭೋಜನಯೂ ಎಡೆಯೂ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಸಿಲ್ಲಬೇಕಾಯ್ತು ಹಾಗೆ ಆದುದಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಸೂಚವರ್ಧನ ಆರ್ಭಟವನ್ನು, ಅವರು ದಾರಿತಪ್ಪಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಷ್ಟಿಸಿಬುದ್ಧಿಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಗೆದ. ಸೂಚವರ್ಧನ ಸೂಚಕುಲದ ಮೇಲೆ ಮಳೆಯಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಿಡದ ಛಲದಿಂದ ಮಳೆಸುರಿಸಿದ. ಸೂಚಕುಲಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ದೇವೇಂದ್ರನನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಎದುರಿಸಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಬೆಳ್ಳವನ್ನೇ ರಸ್ಣ ಹಿಡಿದಿಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಮರ್ಧನ್ಯದಿಂದ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಅದರ ಕೆಳಗಡೆ ಸೂಚವರ್ಧನನ್ನೂ ದನಕರುಗಳನ್ನೂ ರಷಿಸಿದನು. ಹಾಗೆ, ತೊಡೆಯಾಂ ತೆ ರಷ್ಣೋತ್ತೆಗ್ಟಿದ್ದು ಆ ಸೂಚವರ್ಧನ ವಿವರ್ಣಕ. ಕೃಷ್ಣನ ಹಾಗೆಯೇ ಸೂಚ ವರ್ಧನ ವಿವರ್ಣಕವೂ ನಿಮರ್ಧನ್ಯವಾದದ್ದೇ.

ಈ ಬೆಟ್ಟ ಕನ್ನಮೇಲು ನಡೆ ವಾಸಿಸುವ ಜನರಿಂದಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಾ ಗಾಢವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿ ವಿರಸ್ಪೆರ ರಷ್ಣಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬೆಟ್ಟದ ರೆಪ್ಪೆಲಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕುರುವರ ಹೆಂಗಳು ಎಳೆಯರು ಜಿಂಕೆಯಾ ಮರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ತೊಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೆಳ್ಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಬಕ್ಕಿಗಳಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹಾಲನ್ನೂಡುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮ ಗಳನ್ನು ರಷಿಸುವುದೂ ಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಬರುವ ರಷ್ಣೆಯೇ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ಆಲ್ವೀರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: ರಷ್ಣೋತ್ತೆಗಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಡೆಗಳ ಪರುವ ತೊಡೆಯೇ ಅದು.

2. வழுவொன்றுமில்லாச்சையகை வானவர் கோன்
வலிப்பட்டு முனிந்து விடுக்கப்பட்ட,
மழைவந்தெழுநாள் பெய்துமாத்தடுப்ப
மதுசூதனனெடுத்து மறித்தமலை,
இழிவதரியாததோர்நற்றுப்பிடி
பிளஞ்சேயந்தொடர்ந்துமுடுகுதலும்,
குழவியிடைக்காலிட்டெதிர்ந்துபொருங்
கோவர்த்தனமென்னுங்கொற்றக்குடையே.

వటువోనలు మిల్లా ఛ్ఛాయ్ద్ధ్వే వానవర్ కోఁనో వలవ్ప్ట్టు ముసిన్న బడుంష్ట్ర బ్ప్ట్ట్ల,
మలుల్వే వన్దే లునాళ్లో పోయ్దు మాక్కడుంట్ప ముదుమూదనోడుక్కు మలుత్తె మల్లో,
ఇలువుకరింయూదదోఁతీ ట్రమ్ప్ప్రిడియుళ్ళంజీరుస్నో డర్ష్ట్రీ ముడుంభ్రదలుమగ,
శులువియుడ్వేష్కాలట్టోదిర్స్ను పోరుజ్గోఁవర్క్కన మేన్న జ్గో ట్రవ్క్కడ్వేయిఁ.

వటు వడ్రు = బావ, ఓనోలుమగ ర్రెణ్ణుం = స్నేల్లబ్రూ (బందా), ఇల్లాతి
ల్లు = ఇల్లద, శేయ్ద్వే రకయ్యణాక = చాయద్ధ్నళ్లన్న మాడువ, వానవర్
వాణాయిర్ = దేవకేనళ్ళ, కోఁనో రకాణాం = ఒడోయ్నాన్ద్రే వేంద్రన్న, వలయుల్లి
= బలవంకేళ్ళ, వీట్టు పట్టు = ఒళ్ళవీట్టు, మునిన్నుది మ్రణిక్రుత్తు = కోఁవమోం
డు, విడుంష్ట్రప్ట్ట విడుక్కకప్పట్టట = బిడల్పట్ట, మలుల్వే మాట్లి = మళ్ళీ
యు, వన్నుది వక్రుత్తు = బందు, ఎలునాళ్లో రాత్రినాళ్ = మీళ్లుదినవళ్లు, పోయ్
డు పయ్ట్రుత్తు = నుందు, మా మగ = వీశువళ్ళన్న, కడుంప్ప్ర తొడుప్ప = కోఁయి
నలు, మదుమూదనో మత్తుక్రూకాణ్ = మద్దుమూదనను, ~~పాఱుక్క రాతిక్కాక~~ =
పాక్కిరాక్కిక, మలుత్త మర్రిక్రుక్క = ఋతదిందర కీక్కు, ఎడుంక్క రాడుక్కాక =
ఎక్కిద, మల్లే మగిలు = వివర్ణశవు, ఇలువుతిట్టిలు = శష్ట్రవన్న కరియూదు
కూరియాక్రుత్తు = భంగిలారద్దాద, ఓర్ ఓర్ = బిందు, ట్రమ్ప్రిడి రాత్రు
ప్పిడి = ఈనాద ధీన్నానేయు, ఇళతిరా = ఎళ్ళరియు, శీలయుమగ కో
యిం = బిందవు, కొడర్న్ను తొగాడర్ర్రుత్తు = బంచాలసి బందు, ముడు
ద్రదలుమగ ముడుక్రుకాణ్ణుం = ఎర్రగలు (మోలేబీళ్ళలు), కులు ఎక్రుళ్ళవి
= (కన్న) ఎళ్ళరుదవన్న, కాల్ కాగల్ = కాలుగళ్ళ, ఇడ్వే తిరిట = నడువే
ఇట్టు తిట్టు = ఇట్టుకొండు, ఎదర్న్ను తగ్గిర్ర్రుత్తు = ఎదురుసి,
పోరుమగ పొరుం = పోరాడువ, కోఁవర్క్కనమగ రాకాణ్ణుక్కాక
ణం = గోఁవర్ధన, ఎన్నమగ రాణ్ణుం = ఎన్నువ, పోట్రుకాక
ర్రుం = జయగళ్ళసిద, కుడ్వేయిఁ క్రుణాడ రాయ = కొండోయిఁ.

స్వల్పవూ వావిల్లద ఛాయద్ధ్నళ్లన్న మాడువ దేవకేనళ్ల ఒడేయనా
ద దేవేంద్రన బలాళ్కార్ళ్కే ఒళ్ళవీట్టు, కోఁవమొండు బాడల్పట్ట
మోలేవు బందు మీళ్లుదినవళ్లు మళ్ళీయున్న నీరిసి జనీవళ్లన్న
కొంయిదలు మద్దుమూదనను కూనిన్నే ఎళ్ళరియున్నలో ఎళ్ళరియు సిందవు
శవ్యవన్న ఛంభాలారద బిందు/ధీన్నానేయున్నలో ఎళ్ళరియు సిందవు
బంచాలసి మోలేరగలు, అదు కన్న ఎళ్ళరుదవన్న కన్న కాలుగళ్ళ
నడువే ఇట్టుకొండు సిందవన్న ఎదరిసి పోరాడువంతే ~~రాణాణాణాణా~~
గోఁవర్ధన ఎంబుదు జయగళ్ళసిద కొండోయిఁ. (2)

దేవకేనళ్లు యూవాగలూ భిన్నాఛాయద్ధ్నళ్లన్న మాడువవరు. ఎందోఁ
అవరు యూవాగలూ ఛిన్నలోఁహదవంతే కడాయరు. అవంతే ఒళ్ళీయుదన్న
మాడువవరు. ఆదరే, అవర ఒడేయనాద దేవేంద్రనిగే గోఁకులద మేలే
ఇల్లద కోఁవవుంటు. అవనిగే గోఁకులదవరు కెళ్ళ నిళ్కార మాడలల్లరిం
దు. ఆద్దరింద అవను మోడగళ్లన్న శరీదు ఆజ్ఞాపిసిదను: గోఁకుల
ద అవన బలవంకేళ్కే ఒళ్ళవీట్టు మోడగళ్లు గోఁకులద మేలళ్ళ

Ganani Srinivasan

ಬೇಡಂ ಆವಂಚಿಕೊಂಡು, ಮೀಳುದಿನಗಳ್ಳಾಲ ಬಿಡದ ನಿಂಮಳ್ಳಿಯನ್ನ ನಿರಾಸಿದವು. ಸೋಳಕುಲದ ದನಕರುನಳ್ಳಿಲ್ಲ ನೆನೆದು ಧೋದವು. ಮಧುಸೂದನನಾದ ಕೃಷ್ಣನು ಇದನ್ನ ನೋಡಿ, ಸೋಳಕುಲದ ಮಾನುಲಳ್ಳೀ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಯಿಯಂಕ ಆಶ್ರಯವಾದ ಚೆಟ್ಟವನ್ನ ಬುಡಸಹಿತ ಕಿತ್ತು ಎಕ್ಕಿ ಜಾಡಿಸಿದುಪ್ಪೇಂ ಡು ಅದರಳ್ಳಗಡೆ ಸೋಳವಳ್ಳರನ್ನೂ ಸೋಳಪ್ರಾಣಳನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸಿದನು. ಹಾಗೆ, ಈ ರಕ್ಷಣೆಗೆಟ್ಟ ವಿವರಣೆಯೇ ಸೋಳವರ್ಧನ ವಿವರಣೆ.

ಸೋಳವರ್ಧನ ವಿವರಣೆ ಇಂದು/ಹಿಂದಿನ್ನಾನೆಯಂತೆ ಕೃಷ್ಣವನ್ನ ಭಾಗವಾರದ್ದು ಅದು. ಅಂಥ ಜಿನೆಯ ಮೇಲೆ ಎಳ್ಳಸಿಂಗಳ್ಳೊಂದು ಬಂಬಾಲಿಸಿ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ, ಅದು ನಿಮ್ಮ ನರಳಾಟಿಕೇ? ಕನ್ನ ಎಳ್ಳೀಯ ಕರುವನ್ನ ಕಾಪಾಡಬೇಡವೇ? ಶತ್ರುವನ್ನ ಎದುರಿಸಬೇಡವೇ? ಅದನ್ನ ನಿರ್ನಾಮಿಸಬೇಡವೇ? ಈ ಎರಡುಕಾಯ್ದಗಳ್ಳನ್ನೂ ವಿಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಡೆಸಿಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹಿದ್ದಿಂದ, ಆಗ ಅದು ಕನ್ನ ಕರುವನ್ನ ಕನ್ನ ಕಾಲುನಳ್ಳ ನಡುವೆ ಇಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತ, ಸಿಂಹವನ್ನ ಎದುರಿಸಿ ಹೋರಾಡುವುದು. ಹಾಗೆಂದೇ, ಸೋಳವರ್ಧನ ವಿವರಣೆವು ತನ್ನ ಸಂತಾನವಾದ ಸೋಳವಳ್ಳರನ್ನೂ ಸೋಳಪ್ರಾಣಳನ್ನೂ ತನ್ನ ತಳ್ಳದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಭೀತಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದೇ ತಾಲದಲ್ಲಿ ಶತ್ರುವಾದ ಘೋರ ಮಳ್ಳಿಯನ್ನ ಎದುರಿಸುತ್ತದೆ.

3. ಅಮ್ಮೈ ತಡಙ್ಗಣ್ ಮಡವಾಯ್ಚ್ಚಿಯರು
ಮಾಯರುಮಾನ್ರಿರೈಯುಮಲ್ರಿ,
ಎಮ್ಮೈಚ್ಚರಣೆನ್ರು ಕೊಳ್ನೈನ್ರಿರಪ್ಪ
ವಿಲಙ್ಗಾಳ್ರಿಕ್ಕೈಯೆನ್ರತೈಯೆಡುತ್ತುಮಲಿ,
ತುಮ್ಮೈಚ್ಚರಣೆನ್ರುತುಂಬಾವೈಯರೈಪ್
ಪುನಮೇಯ್ಕಿನ್ರಮಾನಿನಙ್ಗಾಣ್ಮಿನೆನ್ರು,
ಕೊಮ್ಮೈಪ್ಪುಯಕ್ಕುನ್ರರ್ಶಿಲಕುಣಿಕ್ಕುಙ್ಗ
ಕೋವರ್ತ್ತನಾಮೆನ್ನುಙ್ಗಕಾತ್ರಕ್ಕುಡೈಯೇ.

ಅಮ್ಮೈರಡಜ್ಞಾಳ್ ಮಡವಾಯ್ಚ್ಚಿಯರು ಮೂನಾಯರು ಮೂನಾಳ್ಕೈಯುಮಲಿ,
ಎಮ್ಮೈಚ್ಚರಣೆನ್ರು ಕೊಳ್ಳೈನ್ರಿರಪ್ಪ ವಿಲಙ್ಗಾಳ್ರಿಕ್ಕೈಯೆನ್ರೆಯಡುತ್ತುಮಲಿ,
ತಮ್ಮೈಚ್ಚರಣೆನ್ರುತಾಯ್ತಂಬಾವೈಯರೈಪ್ಪ ಮೀನೆನ್ರಿನಙ್ಗಾಣ್ಮಿನೆನ್ರು,
ಕೊಮ್ಮೈಪ್ಪುಯಕ್ಕುನ್ರರ್ಶಿಲಕುಣಿಕ್ಕುಙ್ಗ ವರ್ತ್ತನಮೆನ್ನುಙ್ಗಾಕ್ಕುಡೈಯೇ.

ಅಮ್ಮ ಅಮ್ = ಅಂದವಾದ, ಮೈ ಣಮ = ಕಾಡಿಗೆಯಿಟ್ಟ, ಕಡತಡ = ವಿಶಾಲವಾದ, ಕಣ್ ಕಣ್ಣ = ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ, ಮಡಮಗ ಮಡಂ = ಸುಂದರಿಯಾದ, ಆಯ್ಚ್ಚಿಯರುಮ ಆಯ್ಚ್ಚಿಯರುಂ = ಗೋವಿಸ್ತ್ರೀಯರೂ, ಆನ್ ಆಯರುಮ ಆಣ್ ಆಯರುಂ = ಗೋವಿಪುರುಷರೂ, ಆ ಆ = ಬಿಕ್ಕುಳ್ಳ, ನಿರೈಯುಮ ನ್ರಿರೈಯುಂ = ಮಂದೆಯೂ, ಅಲಮಿ ಅಲ್ರಿ = ದೀನದ್ವನಿಂದ ಘೋಷಿಯೂಗಿ ಕೂಗಿ, ಎಮ್ಮೈ ನಮ್ಮೈ = ನಮ್ಮನ್ನ, ಶರಣ್ ಚರಣ್ = ಶರಣಾದವರು, ಎನ್ರು ಎನ್ರು = ಎಂದು, ಕೊಳ್ ಕೊಳ್ = ಸ್ವೀಕರಿಸು, ಎನ್ರು ಎನ್ರು = ಎಂದು ಇರವ್ ಇರಪ್ಪ = ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು, ವಿಲಙ್ಗುಮ ವಿಲಙ್ಗುಂ = ಕೊಳ್ಳಿಗಳು ಬಳ್ಳವ, ಆಳ್ ಆಳ್ರಿ = ಒತ್ತಾಯಿಯುದ್ಧವನ್ನ, ಕೈ ಣಕ = ಕೈಯಲ್ಲಿ, ವಿನೋದ ಏನ್ಕ್ಕು

ధంసి, ఎడుత్త గడుక్తక్ర = ఎక్కిద, మల్లే మఱి = వీర్యశాలి, కోమ్మైత్ = ఎకాయంణమ = ~~[illegible]~~ దష్ట పుష్ట భాద, పుయమా భుయం = భుజ దళ్ళుళ్ళ, కునోఱ్ ర్తుణ్ణార్ = బోట్ట కురుబరు, కమ్మైక్తుంణమ = కమ్మన్న, శరణ్ణో ర్తుణ్ణా = శరణు (రక్షిసి), ఎన్నోటి ణాణ్ణా = ఎన్నువ, శమా క్తుం = ~~[illegible]~~, కమ్మన్న ఆశ్రయిసిరువ, వాచ్మైయుళ్ళ పాణాయుణార్ = మడదియరన్న, చ్నమా భుణాం = ధూలనళ్ళన్న, మేయ్ంనోటి మెయ్ కిణ్ణా = మేయుక్కిరువ, మూనోమాణ్ణా భిణ్ = నోఁ కేనళ్ళ, ఇనమా తిణాం = ~~[illegible]~~ండు, కొణోమినోకాణ్ణా భిణ్ = నోఁ డం, ఎన్నోటు ణాణ్ణు = ఎందు, శిల్మై కిళు = బిల్లన్న, కుణిక్కుం = బిగిసి సిద్ధవాగిరువంథ, కోఁవర్క్తనమా ఱెకాణాఁర్ క్తక్తణం = గోఁవర్ధన, ఎన్నుమా ణాణ్ణుం = ఎంబ, కోట్రుమా ఱెకాణ్ణుం = విజయువంక, కుడ్మైయిఁ క్రుణాడ ఱెయ = కొడెయిఁ.

కొడిగెయిట్టిరువ అందవాద విశాలవాద కణ్ణుగళుళ్ళ నిందరియరాద గోఁవ్స్త్రీయరూ, గోఁవి భీరుషరూ, గోఁపమూఢరూ దీనస్వరదింద చిరుదాగి లుబ్ధకంఠదింద కూగి 'నమ్మన్న శరణొందవరు ఎందు శ్లోకదింద' ఎందు ప్రార్థిసలు, కోళ్ళన బళ్ళగుబ్ధవన్న శ్రీయుద్ధవన్న కైయల్లి ధరిసిద (రక్షిసిద) ఎక్కిద విపర్ధకవే దష్ట పుష్ట భుజగళుళ్ళ బట్యార కురుబరు కమ్మన్న రక్షిసి ఎందు కమ్మన్న ఆశ్రయిసిరువ మడదియరన్న ధూలగళన్న మోదు డాళుమాడుక్కిరువ జింకెయు ండు ఎందు (భ్రమిసి) కమ్మ బిల్లనళన్న బిగిసి సిద్ధవిడిసిరువంథ గోఁవర్ధన వేంబ విజయవంక కొడెయిఁ. (3)

శనక గోఁపళరు యథారీతియ సౌరవ కోరిచిల్లవేంబ కారణదింద కడు కోఁవగొండ దేవేంద్రను గోఁకులవన్న నీమున్ళూను మూఱిదివసం దు మళు దినగళకాల నిరంతరవాగి సురిమళెయున్న సిసిదను. గోఁవ్వనిళెయరూ గోఁపాలరూ గోఁనందోఁడవ్వూ దిక్కు కాణదాదరు. "భగవంత, నీనేనకి - నినగే శరణు" ఎందు ఆర్తరాగి ప్రార్థిసిదరు. భగవంతనూ శ్రేష్ఠను దివ్య చక్రాయుధవన్న ఒందు కైయల్లి ండిదు, ముళ్ళొందు కైయింద వీర్యశాలిత్వవన్నే తి ండిదు, అదరడియల్లి గోఁవ్ గోఁపియరన్నూ గోఁనందోఁడవన్నూ సంరక్షిసిదను.

బోట్ట కురుబరు జింకెయంతే అందవాద కణ్ణుగళుళ్ళ కమ్మ మడదియరన్ను కమ్మ ధూలనళన్ను నాశవిడిసువ జింకెగళ ండు ఎందు భ్రమిసి, కమ్మ బిల్లనళనే డెడెయిఁ ఎంబ అవరన్ను కొల్లలు ధూళిసిద్ధవాగిరువన్న "నమ్మన్న రక్షిసి, నావు నిమ్మవరే, నిమ్మ ఆశ్రితరే!" ఎందు కూగికూళ్ళ ద శూను అవర భ్రమె నిరసనగొళ్ళిసిద్దరింద, అవరు మత్తే జాంత్ర రాదరు.

భక్తద కుటుంబరు / కృష్ణ భూలనళ్లన్న నాశమాడువ జింతేగళింద మత్తు కృష్ణనిళ్లదిద్దరింద, ఎదురినే కాణువ శత్రుగళన్న కొల్లలు సిద్ధరాగిద్దరు. ఆదరే అవరు కృష్ణ ఆశ్రితరే ఎందు తిళిదాగ కృష్ణ బిల్లన్ను కళ్ళక్కే ఇళిసి బిట్టరు. దానేయిం శ్రీకృష్ణనూ ఒబ్రద్ధాంయుగా శత్రుసంహారక్కే సిద్ధనాగిద్ద. గోపకులద కడు శత్రు దేవేంద్ర. అవనిగే బల్లబారదవనాద ఎడేరిన్నల్లా కృష్ణనే లుండు, అవనిగే శిక్షే మూడిద్దే బాలదే? దానే అవనిగే అవమాన మాళిసిద్దే బాలదే? ఇంద్రియుద్ధదింద అవన కేలరియన్ను కేసదు బిడబేకే? దేవేంద్రను దీన శరణాగతనాగి బందిద్దాగ. ఆద్దరింద అవనన్ను రక్షిసిబేకల్లవే? ఈగల్లా యింతబద్ధ కృష్ణను ఇంద్రియుద్ధవన్ను లవియోగిసిలల్ల.

గోపవధూటిన్న విమర్శెదల్లి ప్రశాంత వాతావరణ విదే. యూర కోపవన్నదలి అదు శమన మాళ్పబల్లదు. అదు కరుణెయన్ను హృదయదల్లి తుంబుత్తదే. సన్యాసమృద్ధవాగి మనరంజనవాగి ఇరుత్తదే కృష్ణన కరుణెగూ రక్షణెగూ కారణవేన్న బహుదేనో.

4. కడువాయ్ చ్చిన వెణ్కటకణ్ణిఱ్ఱిఱుక్కుక్
కవళ మెడుత్తుక్కొడుప్పాణవణ్ పేర్వి,
అడివాయఱక్కైయిట్టెళిప్పఱిత్తిట్
టమరర్ పెరుమాన్ కొణ్డు నిన్ఱమలి,
కడల్వాయ్ చ్చెన్ఱు మేకంగవిళ్ందిఱంగిక్
కదువాయ్ప్పడనీర్ముగందెఱి, యంగుంగ్
కుడవాయ్ప్పడనిన్ఱు మళై పొళి యుంగ్
కోవర్త్తన మెన్ఱుంగొట్ఱక్కుడైయే.

కడువాయ్ చ్చిన వేల్ నెడుంకణ్ణిఱ్ఱిఱుక్కుక్ కవళమెడుత్తు కొడుప్పానవన్ పోల్,
అడివాయు మఱక్కైయిట్టే ఎళిప్పిట్టిట్ట అమరర్ పేరుమాన్ కొణ్డు నిన్ఱ మళై,
కడల్వాయ్ చ్చెన్ఱు మేగజ్ఞవిలోన్ది ఇంజ్ఞాన్ కుదువాయ్ పడనీర్ముగందెఱి,
కుడవాయ్ప్పడనిన్ఱు మళై పొళియుంజ్ గోవర్ధ్ధన మెన్ను ఇంజ్ఞాన్ కృష్ణయే.

కడువాయ్ కడువాయ్ = క్రూరమాద బాయన్ను, ఇనమా చినం = కోపవి, వేమా వెవం = కిఱిష్టనాద, కణ్ణా కణ్ = కణ్ణుగళన్ను లుళ్ళి, కణ్ణిఱ్ఱిఱుక్కు కణ్ణిఱ్ఱిఱుక్కు = ఆనేయొందిగే, కవళమా కవణం = కవళవన్ను, ఎడుత్తు ఎడుత్తు = ఎత్తి, కొడుప్పాన్ కొడుప్పాణ్ = కొడువవనాద, అవన్ అవణ్ = మూవటిన, పోల్ పోలె = దాన, వాయ్ వాయ్ = బుడద, ఈడి అడి = కెళగడిసి, లుఱి ఉఱి = ఒదిన్నిసి, కైయిట్టు కైగళన్ను బీసి, అమరర్ అమరర్ = దేవతెగళ, పెరుమాన్ పెరుమాణ్ = దేవనాద శ్రీకృష్ణను, కొణ్డు కొణ్డు = ఎత్తికొండు, నిన్ఱ నిన్ఱ = నిల్లువ, మళై మళె = వివ్వళెయ, కడల్వాయ్ కడల్ = కడలబళిగే, చెన్ఱు చెన్ఱు = హోగి, మేగమా మేకం = మేఘవు, ఇలంజ్ఞాల్ ఇఱంగి = ఇళిదు, కవిళ్ందిఱంగి = కవిదు ఆవరిసికొండు, కడువాయ్ప్పడ కదువాయ్ప్పడ = నెలమట్టవంతే, నీర్ నీర్ = నీరన్ను, ముగన్ను ముగందు = కోడికొండు,

Ganesh Srinivasan

వీతు ఏర్రి = మేలక్కే వీం, ఎల్లు మా ఏ ణుకుం = ఎల్ల కడనళ్ళల్లియూ, కుడమా కుడం = కొడగళు, వాయ్ప్పడ వాయ్ప్పట = బాయిడబ్బవష్టు (కుంబువష్టు), నినోలు నిల్ఱు = ఒందే నమనాగి నింరు, మలల్లి మరాళ్లి = మళ్ళరియున్న, పోలియుమా రపాళ్లియుం = నుంరువ, ~~కోవర్తన~~ శోవర్ ర్తనమా కోవర్తనం = శోవధ్దన, ఎన్నుమా ఏణ్ణుం = ఎంబదన్ ఱన, కొట్రవై కాఱ్ఱు = విజయవంక, కుడ్డియే కుడెయ = కొడెయియే.

క్రూరవాద బాయన్ను కోవిద కిష్నాద కణ్ణుగళన్ను లుళ్ళ ఆనేయొందక్కే కవళవన్న ఎత్తి కొడువవనాద మూవటినన కాగి, బుడద కళక్కే బోన్నగి కైయ్ డాబ్బి దేవదేవనాద కృష్ణన్ను ఎత్తి నిల్లువ మీవర్తవు, మోళియు కడలనే కోలగి ఇళిదు నీరన్ను కవిదు ఆవరిసి కొండు నేలముట్టువంతే అదర నీరన్ను ~~కుడి~~ ఒరరిసుండు మేలక్కేరి ఎల్లకడెగళల్లిరియూ కొడగళు బాయిడబ్బవష్టు ఒందే నమనాగి బుడద నీరు మళ్ళరియున్న నుంరువ శోవధ్దన ఎంబ ఱన, కొట్రవై కాఱ్ఱు = విజయవంక, కుడ్డియే కుడెయ = కొడెయియే. (4)

శోవధ్దన మీవర్త ఎంతాద్దు? ఈ ప్రశ్నేగే బళ్ళియ లుదాహరణే యొడనే వివరణే ఇల్లదే.. కోవిసుకొండ ఆనేగే లుంటు బేకాదరే, అదు అదర మూవటినగినిందే నుక్కు. ఎంద విరుద్ధవాగియూ అదర నివాడడంనే అవను. డాకియే, కృష్ణనన్నే నుక్కు శోవధ్దన మీవర్తవన్ను బోగే లుక్తమ వాగి బళసికొళ్ళువుదు ఎంబుదు. భయంకరవాద శాముద్రగల కడలసింద నీరన్ను బరియువంతే కుంబరిసుండు శోవధ్దన మీవర్తద మేలే బందు కొడ కొడగళ నాశ్రదల్లి నడుగిసువంత భయంకరవాద మళ్ళరియున్న నుంరుసుత్తిరువాగ, అదర్ భయవన్ను నివారిసి, అదన్ను లుక్తమ రీతియల్లి బళసిరోళ్ళబల్ల చతుర కాడిద కృష్ణ. కృష్ణన కళేయల్లి శోకరియూగి నింత విజయవంత మీవర్తనే శోవధ్దన.

5. వానత్తిలుళ్ళోర్ వలియీరుళ్ళోరే
లఱయో వందు వాళ్గుమిణ్ బవన్ పోల్,
ఏనత్తురువాగియ వీశనెన్నుత
యిడవనెళు వాళ్గియెన్ఱుత మలై,
కానక్కణియాగ తన్ కైకాంబిళన్దు
కదువాయ్ మదుగుశోరత్తన్ కైయెడుత్తు,
కూనర్ పిఱైవెణ్ణిలయణ్ణలన్దు నిర్కుం
కోవర్ధనమెన్ఱుం కొణ్ణ కుడైయే.

వానత్తిలుళ్ళోర్ వలియీరుళ్ళోరేలల్లియే వన్న వాళ్గుమినోబవన్ పోల్,
వీనత్తురువాగియ వీశనెన్దెయిడవనేలు వాళ్గియిడుత్త మలై,
కానక్కళియాగ్ద కన్ కొంబిలన్ను కదువాయ్ మదంజోర్త్తన్ కైయిడుత్త,
కూనలాగిల్లి వేంద్ర యణ్ణనన్దు నిలుకుజ్గోవర్ధనమన్న జ్గొండ కృష్ణయే.

వానత్తిల్ వానత్తిల్ = మేలల్లిరోర్కళల్లి, లుళ్ళోర్ ఇరుణ్ణోర్ = ఇరువవరే, వలియీర్ వలియీర్ = సామర్థ్య, లుళ్ళోరేల్ ఇరుణ్ణోరేల్ = లుళ్ళవరాదరే, అలియో ~~అలియో~~ అఱయో = కేళి, కేళి!, వన్దువన్దు = భూలోకక్కే ఇళిదు బందు, వాళ్గుమిన్ వాళ్గుగిణ్ = ఎళిరు కడియిరి,

(నోఁడోఁణ), ఎనోబవనో హోలో ఁణ్ణబవణ్ ఁపొగాల్ = ఎందు డోల్లూనవ నంకే, పినక్కు ఁణక్కిత్తు = ఁండియు, ఉరు ఆండ్రు ఆకియూరూవ్ శళ్ళదిద్ద, ఈశన్ ఁగాఁణ్ = ఈశను, ఎన్నబ్బె ఁణక్కిణక్ = నన్న కండియు, ఇడవన్ ఱిడవణ్ = మణ్ణిన డొంటేయుంకే, ఎలు ఁణ్ణి = అనాయూదవాగి, ఎడుక్క ఁణుక్కిక్ = ఎక్కిండిద, మల్లే ఁణిల = బివర్ధకవు, శానమూఁగాణ = ముదగజ ం = శాడిన, ~~ఁగణియాగిణ~~ = శళ్ళియూన్నే ఁగణియాగిణ = ముదగజ వు, శన్ ఁగణ్ = శన్న, శొంముబ ఁగాగాం4 = దంశవన్న, ఇలున్ను తిళ్ళి న్ఁక్కు = శళ్ళదుశొండు, శదువాండ్ ఁగక్కువాయ్ = ఆ శొంరశేయు స్థళ్ళదిం ద, ముదమూ ఁణక్కం = ముదజలవు, జొంర ఁశాగ = శొంలుశిక్కిరలు, శన్ ఁగణ్ = శన్న, శ్నేణాఁక = శొండిలన్న, ఎడుక్కు ఁణుక్కిత్తు = ఎక్కి ండిదు, ఁబాల్లూన్ ఁగూణ్ = భాగిరువ, నళ్ఁన్రల్ = సొంనగాద, బిఱ్ఱి బి ణాఁన = బాలచంద్రనన్న, మేణ్ణి ఁవణ్ణి = బిడుక్కి, అణ్ణా ఱిడ్డి అ ణ్ణ ఁణుక్కిత్తు = మేలే (చంద్రనక్కి) నోఁడుక్కి, నిఱూశుమూ ఁన్రిఁగ్రుం = నింరిరువ, శొంలవర్ ఁక్కనమూ ఁగాగవర్ ఁక్కిణాఁం = మోలవధ్దిన, ఎన్నుమూ ణాణ్ణుం = ఎంబ డేనగన, శొంట్రిఁగాఁగ్ = బిజయ్యవంశ, ఈబ్బిళ్ళి యుం ఁగూడ ఁయు = శొండియుం.

మేలణ లోంశర్గళల్లి ఇరువవరిగే, నామధ్యవుళ్ళవరాదరే, శళ్ళశళ్ళి, భూలోంశక్కే ఇళ్ళిదు బందు (ఈ బ్రహ్మాండదల్లియాన్ను) ఎత్తి ండియుంటోడనూ ఎందు భోడ్డి దాశువవనంతే, (ముండే) ండియు రూపవన్న శళ్ళదిద్ద శేశనాద నన్న కండియు మణ్ణిన డొంటేయున్న ఎత్తిశొండ్రువంతే అనాయూదవాగి ఎత్తి ండిద బివర్ధకవు, శాడినముద గజవు శన్న దంశవన్న శళ్ళదుశొండు ఆ శొంరశేయు స్థళ్ళదింద ముద జలవు బిగదుశిక్కిరలూ, శన్న సొండిలన్న మేలళ్కే ఎత్తి ండిదుబిట్ట రువ సొగనాద బాలచంద్రనన్న చోడుక్కి మేలే నోఁడుక్కి నింరి రువ మోలవధ్దిన ఎంబ డేనగన బిజయ వంశ శొండియుం. (5)

భగవంతన అమిత సామధ్యక్కే ఎనేయుంటే? అదక్కే యాపుదు ఎదురు? ముదా వరాహనూ బ్రహ్మాండవన్నే శన్న శొంలశే ~~[illegible]~~ యింద ఎత్తి బద్రంగీద స్థానదిగే మోలవధ్దిన బివర్ధక ఎష్టు బారిశ్రేద్దు? ఎష్టేం దొడ్డదు ఎన్నిబశేండరూ అదేం దు మణ్ణు డొంటేయంతే డగురవాదద్దే. భగవంతనిగే మేలణ లోంశర్గళల్లి రువవరల్లు యారు పూజి యూదారు? ఎల్లరూ అవనిందలే సృష్టియూదవరల్లవే? అవన అధీనరల్లవే?

మోలవధ్దిన బివర్ధకవన్న ముదగజక్కే హోలిశలాగిదే. మత్తినింద శొను మాడిద కార్యద్దల్లి అదు శన్న దంశవన్న మురిదుశొండితు. గగనదల్లి బాల చంద్ర శొంబోళ్ళనుశ్రిద్దుదన్న అదు నోఁడితు. శన్న ముంద దంశక్కే బదలాగి చంద్రన బందుశొంబు పూజి ఎనిసితు. ఆద్దరింద, సొండిలన్న అదు మేలళ్కే ండిదు చంద్రనన్న బిందుపోంబు శొండందు చోడువంతే, శొన్ననోలవధ్దిన బివర్ధ

Gajani Srinivasan

కంమోళియుక్కిదే ఎన్నక్కుఱై - ఆల్వార్లరుం.

6. செப்பாடுடைய திருமாலவன்றன்
செந்தாமரைக்கைவிரலுந்திரளையும்,
கப்பாகமடுத்துமணிநெடுந்தோள்
காம்பாகக்கொடுத்துகவித்தமலை,
எப்பாடும்பரந்திழிதெள்ளருவி
யிலங்குமணிமுத்துவடம்பிறழ,
குப்பாயமெனநின்றுகாட்சிதரும்
கோவர்த்தனமென்னுங்கொற்றக்குடையே.

శెప్పాడుక్కైయు తిరుమూలవన్లిన్ శెన్దామర్పైక్కైవిరల్లైన్దన్నైయుమ్,
కప్పాగమడుత్తు మణినెడున్దోళ్ కామ్బాగక్కొడుత్తు కవిత్త మలై,
ఎప్పాడుమ పరన్దిళి తెళ్ళరువి యిలఙ్గు మణిముత్తువడమ పిఱఴి,
కుప్పాయ మెననిన్ఱు కాట్చి తరుమ కోవర్త్తనమెన్న క్కుడైయే.

శెప్పాడు శెప్పాడు = దివ్యాద గుణాలన్ను భోగాళంగళన్ను, లుడ్డైయ = ఉడైయ = లుళ్ళవనాద, తిరుమాల్ త్తిరుమాల్ = లక్ష్మీ పతియాద, అవన్ = కృష్ణన్ను, కన్ తన్ = కన్ను, శెన్దామర్పై = శెన్దామరై = శెన్దామరైయిన్ = శెందామరైయంధ్ శెయ్ = శెయ్యు, విరల్ విరల్ = వీరళ్ళు, ఇన్ను మా ఇన్ను = ఇదన్ను, కప్పు ఆగ = సుందర (ఆరంష్ శా) వాగ కువంశ, మడుత్తు మడుత్తు = మడిసికొండు, మణి మణి = అందవాద, నెడు నెడు = పీఱంష్ వాద, తోళ్ తోళ్ = భోగళన్ను, కామ్బు ఆగ కామ్బు = కావిన (శక్తియి) దాగ, కొడుత్తు కొడుత్తు = ఊరి కొండు, కవిత్త కవిత్త = కవిదు కొండిరువ, మలై మలై = పర్వతమ్, ఎప్పాడుమ ఎప్పాడుమ = ఎల్లా కడెగళల్లియుమ్, పరన్ద పరన్దు = పరవిక్కొండు, ఇళిందిళిందు = ఇళియుకిరువ, తెళ్ తెళ్ = తిళియాద (స్వచ్ఛవాన), అరువి అరువి = భోగద ఝరగళ్ళ జలపాతగళు, ఇలఙ్గు ఇలఙ్గు = భోగనుకిరువ, మణి మణి = సొగసాద, ముత్తు ముత్తు = ముకిన, వడమ వడం = హారవు, పిఱఴి పిఱఴి = తోళియుకిరువు, కుప్పాయమ కుప్పాయం = మేలె తోందిరువు, ఎనన ఎనన = ఎన్న వంతె, నిన్ఱు నిన్ఱు = నింరు, కాట్చి కాట్చి తరుమ కాట్చి తరుమ్ = తోఁచుకిరువ, కోవర్త్తనమ కోవర్త్తనమ = శ్రీవర్ధన, ఎన్న మా ఎన్నుమ్ = ఎంబ డిగిన, కొత్రక్ కొత్రక్ కాట్రు = విజయవంత, కుడైయే కుడైయే = కొడెయే.

దివ్యాద గుణాగళన్ను భోగాంగళన్ను లుళ్ళవనాద లక్ష్మీ పతియాద కృష్ణన్ను తన్న శెందామరైయంధ్ కన్న కైయుమిదు బేరళుగళన్ను ఆరంష్ శాఖావంశే మడిసికొండు, అందవాద పీతాంబరవన్ను ధరిసికొండు ఇళియుకిరువ దివ్యవాద భోగద ఝరగళ్ జలపాతగళు భోగనుకిరువ సొగసాద ముకిన హారవు తోళ్

యుక్తిరలు, మేలుద్రోదికేయుం ఎన్న వంక సంకు కోలంయుక్తిరువ సహోదర ధర్మన ఎంబ దేవియ పజయవంక కొడియుం.

అవలవా, ఎల్ల కడియుం ధరడికొండిరువ బట్టియన్ను అదక్కే ఆధారవాగిరువంక నడువణ కోలన్ను లుళ్ళద్దు కొంకే. కృష్ణన అంద వాద లుద్దనాద కోల్లోక్కొండియు కడి. ఎత్తిండిదిరువ దివ్యశ్వ ఎల్లా కడెగళుం విశాలవా ధరడికొండిదే. అదర మేలే, శిఖరదింద కోళ్ళే ఇళిదు బరుత్తిరువ బోట్టుగళుం అవ్యాహత జలధారెగళు సుందర వాద ముక్తినధారదంక కోలుత్తిదుక్కా, కొండియు మేలే ధరడిరువ మేలుద్రోదికేయుం ఎంబంక కాణుత్తదే. ఇదర్ంద, మోహవర్ధన ఎంబ దివ్యశ్వ దివ్యాద పజయవంక కొండియుం నిజవాగియూ.

7. పడంగళ్ పలవుముడైప్పాం పరైయన్
పడర్ పూమియత్తాంగిక్కిడప్పవన్ పోల్,
తడంగై విరలిరుంతుం మలరణైత్తుత్
తామోదరన్ తాంగు తడవరై తాన్,
అడంగలుం శెన్ఱిలంగైయై యీడళిత్త
అణుమన్ పుగళ్ పాడిత్తంగుట్టన్ కొల్,
కుడంగైక్కైగాణ్డు మందిరగళ్ కణ్విళిత్తుం
గోవిర్త్తనమెన్ఱుంగైకాట్ర క్కుడైయే

వడజ్గళ్ పలవుముడ్ పై మబ్బయన్ పడర్ప్ప మియ్ఱి కాజ్గిక్కిడప్పవన్ పోల్,
కడజ్గళ్ విరల్గిన్ఱమా మలర వైక్కుం మోదరన్ కాజ్గు కడవర్క్కాన్,
అదజ్గిసోజుల శ్రేయ్ఱి యీడలుత్త అనుమన్ పుడళ్ పాడిక్ కాజ్గన్ దట్టుం,
కుడజ్గళ్ కైగాణు మందిరళ్ కణ్ విళిత్తుం గోవర్ధనమెన్ఱు కాట్ర క్కుడైయే

వడజ్గళ్ పడంగళ్ = కిడేగళు, పలవుముడ్ పుమ్ప అరైయన్ = ఆది లుళ్ళ ఉడల = లుళ్ళ, పూమియ్ అరైయన్ పాంపు = భూమియు శేషను, విరిందు పడర్ = వ్యాపిసిరువ, పూమియిల్ పూమి = భూమియు, తాంగి = ధరిసువ, కిడప్పవన్ పోల్ = ఇరువవన దాదీ, తామోదరన్ = దామోదరనాదర్ష్ణను, పెరిద తడ = విశాలవాద, కైగళ = కైయు, విరల్ = బెరళు, మలరై = బేరళు, ఐన్దుమ = ఐదన్ను, మలరవైక్కు మలరవైత్తు = అరళిసి ఇట్ట, కాజ్గు తాంగు = ధరిసు, పెరిద తడ = విశాలవాద, అరైక్కాన్ అరైతాన్ = దొడ్డ దివ్యశ్వవే ఇలం కైయిల్ అడంగైయ = లంకా పట్టణక్కే, శెన్ఱు = హోగి, అడజ్గ అడంగ = దుష్టరన్నవంక, ఈడు ఈడు = దొడ్డ ఆశియల్ల, అలుత్త అళిత్తత = నాశమాడద, అనుమన్ అణుమన్ = హనుమంత నన్ను, ~~మందిరళ్ మంత్రిగళ్ = జీన్ను~~ పుడళ్ పాడి పుగళ్ పాడి = హొగళి పాడి, మందిరళ్ మంత్రిగళ్ = జీన్ను కేలశగళు, శమర్ పిత్తం = అవుళ్ళ

కుట్టనడళ్ళి కుట్టనంకలా = మరిచిపోవడమన్న, కుండక్కైకొండు కుడుత్తా
కైకలాణ్ణు = అంగీకరించడమన్న ఎత్తికొండు, ~~[illegible]~~ కణ్ణువళర్
క్కుమా కణ్ వళర్త్తుం = ముదిపిసి నదీ మూడినిరువంథ, కోపవ
ర్ధనమా కోవర్ధనం = గోవర్ధన, ఎన్నుమా ఎన్నుం = ఎం
బ, కొట్టుకాట్రుమ్ = విజయువంక, కుడ్కైయిలే కుడయే = కొడియోయి.

అనేక డిడిమళ్ళ ఆదిశేషను విస్తారవాద భూమియన్న హోత్తు ఇరు
వవనదాదే దామోదరనాద కృష్ణను తన్న విశాలవాద కైబీరళుగళిందన్నా
అరళిసిట్టుకొండు హోత్త బద్రదొడ్డ పర్వతవనే, ~~[illegible]~~ లంకాపట్టణక్కే
హోగి రాక్షసర దినరదనువంథ మూడ్డీరియల్లి నాశమాడిద దనుమతం
తనన్న కాడి హోగళుత్త, బిన్నుకొండిరువళు తమ్మ మరిగళన్న అంగైగళిం
ఎత్తికొండు ముదిపిసి నదీ మూడినిరువంథ గోవర్ధన ఎంబ డిడిమ (7)
విజయవంక కొడియోయి.

ఆదిశేషన డిడిగళిగె కృష్ణన బీరళుగళిగె హోలిసిదరె శర
లాగదే. డిడిడగళన్నే ల్లా విస్తీర్ణ, దరదొడువ భూమియన్న ఆదిశేష
ఎత్తి ఇడిదిద్దానే. కాణయోయి, కైబీరళుగళన్న అదరిసి బేట్టవన్న
ఎత్తి ఇడిదిద్దానే కృష్ణ. ఇదు ఒందు ~~సొందర~~ లీలెయాగిదె. గోవర్ధన పర్వత
శదల్లి తోరిసిరువుదు అతిశయోక్తియాగదె. డిండిమ కేళిసిరువుదు కేవల మరిగళన్న
న్న అంగైగళల్లిట్టుకొండు ముద్దు మాడి నదీ మూడినిరువుదు, అవుగళన్న
వంశక్కే బేరింద ఆంజనేయను హోగి లంకాపట్టణదల్లి రాక్షసర బెట్ట
డదువంక అవరన్న నాశమాడిద వీరియన్న కాడి హోగళుత్తే ఎందు
ఒందు లక్షప్రక్షేపయ మూలెయన్న నీడిసలాగిదె. ఇదు భక్తస్వరూపియాద
ఆంజనేయ నన్న హోగళు శూరర లక్ష్మీశవుళ్ళద్దు. అల్లదే, రామనకా
రదల్లి ఆంజనేయ రామభక్తనాగి రామనిగే లక్ష మనేగళన్నల్లిసిద; ఈ
గ, కృష్ణనకార నడెయుత్తిరువుదు ~~[illegible]~~ వంశదవరు భగవంతనలీలా
వినోదగళన్న శ్రవణకండు నలియులెందల్లే, తమ్మ హిరియజనాద
ఆంజనేయనన్న మరెయుదంతే, అవన మంచియన్న తమ్మ మక్కళు మరి
గళిగె కాడుత్తిరలెందల్లే ఇల్లి సొగసాద శ్లోక కండు బరుత్తదే.

8. చలమాముకిల్ పల్కణప్ పోర్క్కళత్తుచ్
చరమారి పొళిందెదిరుం పూచనిట్టు,
నలివాణురక్కేడగంగోప్పవన్ పోల్,
నారాయణన్ మున్ముగంగాత్తమలు,
ఇలవెయ్ కురంబైత్తవమాముని వ
రిరుందార్ నడువే చెన్ర రర్చొరియ,
కొలవాయ్చ్చిన వెంగణగణిన్రురంగుం
కోవర్ధనమన్నుంగొట్రక్కుడయే.

శలమూ ముంతాదవిల్శణపుష్పాలంకృతళాగి పోలినిజ్జాంమగా పోశభట్టు,
నలవానుళ్ళేడదల్లి జ్వలిసువవనా పోల్ నారాయణనా మున్నిదమగా కార్తమళ్ళి,
ఇత్తలేయిం కురమ్మళ్ళిత్తవమా మునివరంగళ్ నడువే శోభిసుతిరువ,
కొల్లువాయిట్టనా వాజ్జేదనోలు లాభ్దమగా కోవర్ధనమన్న బ్రోత్సహిసుత్తేనె.

శలమ = నీరు కుంబిద, ~~మూషిక~~ = మూ ముఖంల్ మాగ్ముకిలు = ముడా ముసిలువళ్ళు, ~~మీల్ బల్~~ (హేబులద) = అనేక, కణమ కణం = కణాలళ్ళా, ఎల్లుమ రాజుకుం = ఎల్లా శడేవళ్ళల్లాయూ, ~~ఆ~~ ఫ్రోశల్/ఫ్రెష్ల్ శలు తిట్టు = ఆచ్ఛాదమాడి, ~~ఫ్రోల్~~ పోర్ = యుద్ధ, శళ్ళక్కు కూగాక్కు = భూమియ, శరమ శారం = బాణవళ్ల (శరవళ్ల), మోరి మారి = మళ్ళీయు, భద్దమాడు వడాళే, ~~ఫ్రోలిస్ను~~ పొట్టిస్తు = కుంబిల, నలవాన్ నులివాణ్ = బాణే విడువుదు, లుఱు ఒర = మిశిమీరలు, నారాయణాన్ నారాయణా ణ = నారాయణానే ఆద కృష్ణను, శేటకమ కెడకం = రషణోయిన్న (గురాణియన్న), శూలవ్వివన్ ~~ఫ్రోల్~~ కొప్పువుణ్ పొల్ = ఎత్తిపిడియు వవనంశే (ఫ్రోణిసిపిడియువవనంశే), కొడియూగ, ~~పత్తిపిడియు~~, మునోమువ = కాదుశొట్ట (నడసిశొట్ట) మళ్ళే మిల = వివర్తవు, శూల్లవ బాయిన్నళ్ళా ళ్ళ, ఒకాశిలువాయ = శూల్లవ బాయిన్నళ్ళా ళ్ళ, ఒనమ కీణం = బదు శోవిద, మేజ్గ్లేడ్ళల్ ~~ఫ్రో~~ ఇవుణాకకగ్గ = ధూమగళు, ఇల్ఫ్ఫిలు = ఎలేగళంద్ల్ ~~లూ~~ వేయిల్ ~~ఫ్రో~~ ఇవు = బిదిసిందలూ, ఆద, శురమ్బెబ్బి క్రూరం ణ = శుటిరగళల్లి (నుడిసిలువళల్లి), ఇరున్నారో ~~ఫ్రో~~ ఇరున్నారో = ఇరువ (వాసిసువ), రవమ త్రివం = శబ్దిస్టిగళాద, మూ ముసివర్ మాగ్ణిబ్ర = మడా ముసిగళల్ల, నడువే న్రుడివ = మధ్యదల్లి శోలు రకాణ్ణు = ధ్వోగలు, ఆర్ణార్ ~~ఫ్రో~~ ణ్ణు = శుక్తిగళన్న, శూలియు రకాణ్ణియ = శుంశిలు, అవు, సినలు న్రిణ్ణు = సింశు శొండు, లులుల్లుమ ఒర ణ్ణుకుం = దుమి నిద్ద మాడువ, ఫ్రోవర్ శ్నమ ~~ఫ్రో~~ కావుర్త్తణం = గూఢవర్ధన, ఎన్నువ, శుట్ర్ ~~ఫ్రో~~ కాణ్ణు = విజయవంశ, శుడ్లియ ~~ఫ్రో~~ క్రాడియ = శొడియ.

నీరు కుంబిద/కాముండిగలువళు అనేక ~~కీణ~~ కుండు వళ్ళా గూఢశులద ఎల్లా శడేవళ్ళల్లాయూ ఆచ్ఛాదిసుత్తే. యుద్ధ భూమియల్లి బాణవళ్ల దూరమళ్ళియు శద్దమాడువ దాగే, కుంబిదాన, బాణే విడువుదు డోల్ల, నారాయణాను ఎత్తిపిడిద రషణోయు గురాణియంశే సింశు, భవవంశన ఆశ్వాసనే యన్న కొడుశొట్ట వివర్తవు, శూల్లవ బాయియుళ్ళ బదులోవిద ధూమవళు వీణాశాలేగళల్లి వాసిసువ శవిస్టిగళాద మడా ముసిగళ నడువే ~~ఫ్రో~~ నుగ్గి ~~ఫ్రో~~ దాన, ~~ఆ~~ అవ్యగళ శుక్తిగేయన్న శుంసలు, అవు సింశిరువ దాగేయే దుమి నిద్దే మాడువంశే అవశాశ శొడువ గూఢవర్ధన ఎంబి విజయవంశ శొడియే.

(8)

గూఢవర్ధన వివర్తద బంబమేయన్న ఇల్లి విచారిసలాగిదే: కృష్ణను గూఢళతిగే ళోళిద్దను: "వర్ష వర్ష నీవు ఇంద్ర ధ్వోజ మాడుత్తీరి. బేళ్ళదష్టు ఎడే శొడుత్తీరి. ఇదరింద నివుగే యావ ప్రయోజనవిల్ల

ಇಕೋ, ನೋಡಿ: ಇಲ್ಲಿಯೇ ಈ ಗೋವರ್ಧನ ಪರ್ವತವಿದೆ. ಇದೇ ನಮಗೆ ರಕ್ಷಕ. ನಮ್ಮ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಮೇವನ್ನು ನಿಮಗೆ ನೀರಿನವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇದೇ. ಇದನ್ನೇ ಪೂಜಿಸಿ: ಗೋವಳ್ಳರು ಕೃಷ್ಣನ ಮಾತಿನಂತೆ ಗೋವರ್ಧನ ಪರ್ವತದ ಪೂಜೆ ನಡೆಸಿದರು. ಇಂದ್ರನನ್ನು ಮರೆತರು. ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೋಪ ಬಂತು. ಗೋವಳ್ಳರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಲು ಗೋಕುಲದ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಿರುಸಿನ ಮಳೆಸುರಿಸಲು ಕಾರ್ಮುಗಿಲುಗಳಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ. ಬಿಲ್ಲುದನದ ಮೂಲಕ ಆರ್ಭಟಿಸಿದ. ಆಗ, ಭಗವಂತನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಹುಸಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಗೋವರ್ಧನ ಪರ್ವತದ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆ.

ಗೋವರ್ಧನ ಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಮುದಾಮುನಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ; ಛಾಯಾಂಕರಾದ ಪಕ್ಷಿಗಳೂ ಇವೆ. ಮುದಾಮುನಿಗಳು ವಿಘ್ನಕಟಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಟ್ಟಿಸುವರು. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಶಿಕ್ಷಿಸುವರು. ಶಿಕ್ಷೆ ಕ್ರೂರವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪಕ್ಷಿಗಳು ಶಿಕ್ಷೆ ಕ್ರೂರವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವುದಾಂಶವಿಟ್ಟು, ಮದಾಶಕವಿಚ್ಛಿನ್ನಗಳ ಕುಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನುಗ್ಗಿದಾಗ, ಅವರು ಶಾಂತವಾಗಿ ಅವ್ಯಕಗಳ (ಶ್ರೀಮಂತಗಳ) ಶಕ್ತಿನ್ನು ಕುಂದಿಸುತ್ತಲೇ, ಅವ್ಯಾಹತ ಶಿಕ್ಷಾ ಕ್ರೌರ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಸಾಂತ್ವನಗೊಳಿಸಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಪ್ರಭಾವಯುತ ವಾತಾವರಣ ವುಳ್ಳದ್ದು ಅದು. ಗೋವನ್ನು ಕೊಂಡ ಇಂದ್ರನಿಗೂ ಇಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ಈ ಪರ್ವತವೇ. ಇದಕ್ಕಿಂದು ಬಂಧವು ಅದರದು.

ಈ ಎರಡು ಬಂಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಸುಂದರವಾದ ಲಘುಮಾನವಳ್ಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮುಗಿಲ್ಲಿನಿಂದ ಭೋರ್ಗರೆಯುತ್ತಾ ಸುಳಿಸುಳ್ಳುವ ಬಿರುಸು ಮಳೆಗಾ, ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಸೆಣಸುವ ವೀರಪುರುಷರಿಗೆ ಆಗುವ ಬಾಧೆ. ಈ ಬಾಧೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿ ಕಾಪಾಡುವ ಯೋಧನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎರಡರಿಂದಲೂ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಲಾಗಿ ತಡೆಯುವುದು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯುದ್ಧಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಗುರಾಣಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವೀಯ ಬಿರುಸು ಮಳೆಯಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಗೋವರ್ಧನ ಪರ್ವತ.

ಇನ್ನೊಂದು ಲಘುಮಾನ: ಮದಾಮುನಿಗಳ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಬ್ಬುಲಗಳು, ದೇವೇಂದ್ರನಿಗೂ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರೂರವಾದ ಹಿಬ್ಬುಲಗಳು ಶಕ್ತಿನ್ನು ಕುಂದಿಸುವುದರಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ಹೋಗಿ ಶಾಂತ ಗೊಳಿಸಿ ಬಿಡುವುದೇ ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯನ್ನೆತ್ತಿ ಬಿಡುವುದು, ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಮುಖಭಂಗ ಮಾಡಿ, ಅವನು ಶರಣಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದವನು ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬುದು ಈ ಸುಂದರ ಹೋಲಿಕೆ.

೧. வன்பெயும்மெலியுண்ட தோர்வாயுடையன்
வன்தூணைன நின்ற தோர்வன்பரத்தை,
தன்பேரிட்டுக்கொண்டு தரணி தன்னில்
தாமோதரன் தாங்கு தடவரைதான்,
முன்பே வழிகாட்டமுசுக்குணங்கள்
மூதுகிற்பெய்து தம்முடைக்குட்டன்கோள்,
கொம்பேற்றி யிருந்துகுதிபயிறறுங்
கோவர்த்தனமென்னுங்கொற்றக்குடையே.

వనపేయ ముల్లోయుండ్డి మోరీ వాయుడ్డేయనో
వనోరుగానోన నినోలా దోరీ వన్ చీరక్కేవ్,
కనోబోరిట్టు కొన్నుండ్డి కరణా కన్నిలో కామోఱేశరనో కాఙ్గు కడవర్నేక్కాన్,
మునోవ్వే వలుకాట్ట ముకుళ్ళణాఙ్గళ్ళో ముందుఱుఙో వీరిట్టు
కమ్మిడ్డేయ్ కుట్టనోడళ్ళే,
కొమగబోత్రియురున్న కుకివీంబుట్టు ఙ్గోవర్తోన్న మేన్న ఙ్గోళ్ళ
కొన్నడ్డేయరో.

వల్వల్ = బలమ్మీళాద, పేయ్ = రాక్షసియ (వల్+పెయ్ = వణ్పెయ్), ముల్లోగ్రహ = విష్ణుసంబద్ధ మోళాయున్న, ఉణ్ణాడు = ఉణ్ణుడు, ఇర్ = ఇరు, డత్తు = లుండడ్డ, ఓర్ = ఒండు, వాయ్ లుడ్డేయనో = వాయ్ ఉడెయణ్ = ఙాయి (సామర్థ్య) పుళ్ళవణ్ణాద, కామోఱేశరనో త్రాపోత్తరణ్ = దామోఱదర నామ కృష్ణను, కనోత్తణ్ = కన్న, పేర్ = పేర, ఇట్టుకొణ్ణుపిట్టు కొణ్ణు = ఇట్టుకొండిరువ, వల్వల్ = బలమ్మీళాద, వీరక్కేవ్ భారక్కు = భారవన్న, నినోలు నిన్రు = ధ్రోళక్కు నింరు, ఓర్ = ఒండు, వల్వల్ = బలవాద, కోలో ఎన త్రాణ్ణా రాణా = కంబమ్పోలె ఎన్న వంశ, కరణికన్నిల్ త్రాణి తణ్ణిల్ = భూమియల్లి, కాన్ త్రాణ్ = కాను, కాఙ్గు త్రాఙ్గు = ఆధారమాండు నింరిరువ, కడత్తడ = విశాలవాద, అర్కే అణ్ర = బండెయూద విధవళలే; మునోబ్బే మున్ఱెప్ = మొదలన్నే యలే, వలుకాట్ట వళ్ళికాట్ట = దారితోరిసలు, ముకుళ్ణాఙ్గళ్ = ముచు జాతియ కొలెకళ్ళు, కమ్మిడ్డేయ క్రమ మూడెయ = కమ్మి కమ్మ, కుట్టనోడళ్ళే కూట్టణ్ణ కొణ = మురువళ్ళన్న ముడుఙల్ మూక్కుగళిల్ = బిన్నినమేలె, వీంబు ణబయ్తు = కట్టికొండు, కొమ్ము కొమ్ము = కొంబెయున్న, పిత్తి రాత్రిగి = ఉత్తి, ఇరున్నదిగి రుక్కుత్తు = ఇద్దు, చూది కుత్తి = ఒందు కొంబెయింద ముక్కొందక్కే దారువు దక్కే వియ్రుమా బయిగిర్రుం = భిక్షనువ్వుదక్కే, అనుకూలనువ, కొలవర్తనమా రొగావర్త్తణం = మోహవర్ధన, ఎన్నమా రాణ్ణుం = ఎన్నవ, కొట్రుమా రొగాగిర్రుం = విజయవంశ, కుడ్డేయరో కూడ రొయ = కొడెయరో.

బలమ్మీ రాక్షసియ విష్ణుద మోళాయున్నుండ నిమగ్నరాద దామోదరనాద కృష్ణన మక్కళన్నే ఇట్టుకొండిరువ బలవాద భారవన్ను ధ్రోళక్కు నింర ఒందు బలవాద కంబమ్పోలె ఎన్న వంశ భూమియల్లి కాను ఆధారమాండు నింరిరువ విశాలవాద బండెయూద విధవళలే, ముచు జాతియ కొలెకళ్ళు కమ్మి కమ్మ మురువళ్ళన్న కమ్మి బిన్నినళ్ళమేలె కట్టికొండు, ~~అవక్కే మొదలే దారితోరి~~ ~~కొడదే~~, కొంబెయళ్ళన్న ఉత్తి వ్యదు, ఇరువ్యదు, ఒందు కొంబెయింద ముక్కొం దక్కే దారువ్యదు - ఇవ్వనళ్ళన్న అవక్కే మొదలల్లే దారితోరిసి కొడదు అనుకూలనువంథ విజయవంశ కొడెయరో.

Gurani Srinivasan

'బలఙ్ రాష్ట్రియ విషీద మోలయున్నంథ' – ఎంబుదర్ళ్ళి వ్యాకరణద దృష్టిఇంద విశ్లేషణే మాడిదే.

"దామోదర" – ఎంబుదర్ళ్ళి, యశోదే కృష్ణన ఒళిత్యేనళ్ళన్ను కడెయలారదే అవనన్ను ఒరళ్ళనే ఉన్నదింద బిగిదిద్దర దృఢవాగిదే.

"కన్నడేనర్నే ఇట్టు కొండిరువ బలఙ్ రావణ" – ఎంబుదర్ళ్ళి 'గోవర్ధన' ఎంబ హేసరు కృష్ణనిగూ బిట్టవళిగల్లి ఇదే అన్వయ వాగుత్తదే ఎంబుదన్ను గమనిసిక్కుదే. కృష్ణ ధరిసిద్ద గోవర్ధన పర్వతవన్ను ళళ్ళి ళళ్ళిదద్ద రాక్షసియరు – గోవిందనాగి, గోవర్ధనవన్ను ళళ్ళిరువ వృద్ధరళ్ళి, కాయుత్తిద్దవరళ్ళి, తమగే ముదవాగలి. ఆద్దరింద కృష్ణను "మోహన వర్ధన"నే. ళళ్ళిద్దళ్ళి దుమ్మాణియగి ఇల్లి సీరు దనగళిరువళవనే ఎందు కేళుత్తదే. లుక్తవు ఆగిరియూ ఇదే. ఆద్దరింద, అదు 'గోవర్ధన' విరుద్ధవాగిరలిల్ల. కృష్ణ ఆ ళళ్ళిత్వవన్ను ళోక్తు బలవాద సంబంధగళన్ను సంకట గోళిసుత్తిద్ద. రాక్షసియరు, గోవర్ధన విరుద్ధవాగి మాడిద భూమియ మేలే ఆధారవాగి విశాలవాగి పరడికొండిరువ బంచే యే అదు.

10. కొడి యెఱు సెన్దామరైక్కై విరల్గళ్
కోలముమ ళిన్దిల వాడిత్తిల,
వడి వెఱు తిరువుగిర్ నొన్దుమిల
మణి వణ్ణన్ మలెయు మోర్ శమ్బిరతమ్,
ముడి యేఱియ మా ముగిఱ్ పల్కణఙ్గళ్
మున్నెఱ్ఱి నరైత్తణ పోల, ఎఙ్గుమ్
కుడి యేఱి యిరున్దు మళై పొళి యఙ్
కోవర్ త్తనై మన్ఱు కాఱ్ఱఙ్ కుడైయే

కొడియేఱు సెన్దామరైక్కై విరల్గళ్ళ్ కోలముమళిన్దిల మాడిత్తిల,
వడివేఱు తిరువుగిర్ నొన్దుమిల మణివణ్ణన్ మలెయుమోర్ శమ్బిరతమ్,
ముడియేఱియ మా ముగిఱ్ వెట్కణఙ్గళ్ళ్ మున్నేట్రి నరైక్కైన పోల, ఎఙ్గుమ
కుడియేఱి యిరున్దు మళై పొళియుఙ్ కోవర్ త్తనై మన్ఱు కాఱ్ఱక్కుడైయే.

కొడి కొడి = ధ్వజద (ఙొణ్ణి), వెఱు ఏఱు = కొండిరువ (మూడిరువ),
సెన్దామరైక్కై సెన్దామరై కొడి = కెంపాదవరేయంథ కైయు,
విరల్గళ్ళ్ విరల్గళ్ = కైబెరళుగళు, కోలముమళ కోలముమ = స్వాభావిక అవుగళ సౌందర్యవన్ను,
కళ్ళదు కొళ్ళలల్ల; మాడిత్తిల వాడిత్తిల = మాడిద్దిలవల్ల; వడి వు వడి వు = కాంతియు, వెఱు ఏఱు = ~~వృద్ధియింద~~ దొడ్డ, తిరు తిరు = విశిష్ట వాద, లుగర్ ఉగిర్ = లుగురుగళు, నొన్దుమిల నొన్దుమిల = నోవయిల్ల; మణివణ్ణన్ మణి వణ్ణన్ = నీలమణియం

శ బణ్ణవుళ్ళ కృష్ణనూ, మల్లేయుమా మళియుం = వివణశ్రీ, ఓర్ఖిర = ఒందు, శమ్బెరశమా తుంబిగ్రకం = ఇంద్రజాలమే ఆనర్తు; ముడి మూడి = శిఖరవన్న, వేలియ ఆగిగి = బింద, మా మయిల్ మాగుకిల్ = అరిదొడ్డ మోడద తుద, వీల్ కణాజ్గళ్ = అనేకానేక కుండుగళాగి, ఎజుమా గాజు కుం = ఎల్లల్లియూ, మలేయ మణి = మళేయన్న, పోలిన్ను బిరి తిరిన్తు = సుంసి, మున్ మూణ్ = ముంభాగద, నేత్ర ఆగిన్గిగి = నళియు, నళ్ళిన పోల్ ఆగాద తుణ బోల్ = నరేకుబిట్ట కే, కుడి కుడి = శిఖరవన్న, వేలి ఆగి = డక్కి (పం), ఇరువన్ను మా తిరుగిన్తుం = ఇరువంథ, కోవళర్ కన్నమా తోవిర్ తుణం. మోవదణ్ణ, ఎన్నమా ఆణ్ణుం = ఎన్నువ, తిరుగిన్ = కొడియోల. విజయవంశ, కుడియోల కుణిట = కొడియోల.

థ్రజద ఒంట్టి మూడిరువ శేందావరియంథ కైయు బోరళ్ళునళ్ళూ శమ్మ కడజవాద శొందయుడవన్న శళ్ళదుకొళ్ళలిల్ల; పాడలిల్ల; కొంకి యుడిట్టద ప్రసిద్ధవాద లునురుగళ్ళూ నోయలిల్ల; నీలమణి బణ్ణద దేహదవుళ్ళ కృష్ణనూ బివర్ణశ్రీయూ ఒందు ఇంద్రజాలమోడిగ కండరుం శిఖరవన్న ఏంద అరిదొడ్డ మోడద కలవారు కుండుగళ్ళూ ఎల్లల్లియూ మళేయన్న సుంబుక్త నళియు ముంభాగ నరేకుబిట్ట కే శిఖరవన్నేరి ఇరువంథ మోవదణ్ణ ఎంబి విజయవంశ కొడియోల. (10)

నీల మణియ బణ్ణద దేహదవనాద కృష్ణను మోవదణ్ణ బివర్ణశవన్న మళు దినగళశాల ఎత్తికొండిరిద్దను. బివర్ణశ్రీ ఆధార వాగి ఇద్దద్దు అవన కైల్లి మత్తు కైబోరళ్ళూగళ్ళు. కడు భారవన్న థ్రోక్తిద్దరూ కడ అవన కైల్లి మత్తు బోరళ్ళూగళ్ళు చండాగలిల్ల; పాడలిల్ల; రమ్మ రమ్మ కోలమలకేయన్న శళ్ళదు కొళ్ళలిల్ల. ఉనురుగళ్ళ శళ్ళకొంది కుందల్లిల్ల. ఎల్లరూ రమ్మ రమ్మ కడజ శొందయుడవన్న శళ్ళదిద్దరు. అదరంతేయే, అష్ట నీల బణ్ణద మోవదణ్ణన బివర్ణశద శిఖరవన్న డక్కిద్ద కొముడినలి అనేకానేక కుండుగళాగి బిడదే మళేసుసిదవు. అవు రమ్మల్లి అడగిద్ద జలాంశవన్న శళ్ళదు శొండ బళిక బిళిచి శొండు, నీల కోవద నళియుముంభాగదల్లి నరేకు సింకిరువంతే, థ్రజద్రోణ చిన్న వంతే ఇద్దవు. తోబళియ కోబను కృష్ణనినా బివర్ణశక్కింత నిమదవాగి, మత్త కొలదల్లి 'అదేను ఇంద్రజాలద్రోణ' ఎన్నువంతే

శోభిల్లుచిత్రము.

"ఇంద్రజాల" – ఇల్లా, ఇంద్రుని శోభాలీలవధీనా డూడిన అద్భుతవాద మాయాజాల; మంత్రమువల్లవేయిలీ.

"శిరు" లుమరు – ఐన్నవల్లా భవ్యవంశన నారసింహావతారద లుమరిన శ్రీవత్సశోయన్ను వా విత్స్య # [redacted] నీలు ఓడినుప్పదల్లవే? అంగ్లేయుల్లా ఇల్ల ద్వజవ ఓడ్డోయన్ను మహా పురుష లక్షణవేం దు [redacted] ముద్రిం శాస్త్రి హేళుత్తదే.

II. అరవిల్పళ్ళికొండ డరవన్తురసిదట్ట రవప్పగైయూర్తియవణ్ణుడైయ,
కురవిల్కొడిముల్లైకణ్ణుంబుమగిళ్ంగు మేల్,
తిరువిల్పొలిమగిழ் వాణర్పుత్తూర్త్
తికழ்ప్పట్టర్పిరాన్చొన్న మాలైపత్తుం
పరవుమనన్కుడైయప్పత్తరుళ్ళార్
పరమానవైకున్తున్నణ్ణువరే.

అరవిల్ అరవిల్ = ఆదిశేషునమేలే, పళ్ళికొండ పళ్ళిగొండ = పవడిసిరువవను, అరవన్ అరవణ్ణ = (కాళీయనెంబ) సర్పవన్న కురసిట్ట తుళన్తిట్ట = (మడువిసిద) హోరడిసిబిట్టవను, అరవమా అరవం = సర్పక్కే, పణ్ణై పగై = ఉగియుత్త గరుడనన్న, ఉరగియ వణ్ణుడైయ ఉరగత్తిలియవణ్ణుడైయ = మాడనవాగి లుళ్ళవను ఆద కృష్ణన, కురవిల్ కురవిల్ = కురవ/మరదల్లి, కొడిముల్లై (తూబళు, కాళ ముంకొద) మల్లి = మొల్లెయ కుడిగళు, నిన్లు నిన్రు = ఉరడిహోండు, ఉళంగుమగ ఉరంగుం = నిద్రిసువ (మలగిరువ), కోవర్త్తనమా కోవర్త్తనం = శోభవద్దిన, ఎన్నమగ ఎణ్ణుం = ఎంబ, కొడి మగ కొற்றం = విజయవంక, కుడ్డి ఈ మేలే కుడై = కొడి యు మేలే = విష్ణుయవాగి, తిరువిల్ తిరువిల్ = శ్రీవత్సయుక్తవంద, పొలి పొలి = బెళగువ, మలర్మే వాణర్ మగిழ் వాణర్ = వేదవండిత రు వాసిసువ, వీర్కూర్ పుత్తూర్ = శ్రీవిల్లి వీర్కూరినల్లి, తికళ్ తికழ் = బెళగువ, పట్టర్ పిరాన్ పట్టర్ పిరాన్ = వంశయ భట్టను (వీరంగూ లుపూర్వరు), చొన్న చొన్న = హేళిద, మాలై పత్తుమ = గీతె మాలే పద్యవన్న, పరవుమ పరవుం = అభ్యుదయవాది హరడువ,

Granthasiri Vaasan

మనమా ణాం = మనస్సున్న, నళ్గు న్రంగుక్ర = ఒకేన్నాగి, లుక్కొ ణాడ = లుళ్మవరాద, విక్తర్ పత్తిర్ = భక్తరు, లుళ్మార్ ఒల్లాగార్ = ఉళ్ళ ఇరువవరాదారో, విరమూన పరమాణ = వీర'వాద, మైనుస్దమూ ణాయిక్రుంత్ర ం = మైకుంఠవన్న, నణ్ణు వాకేన్రుణ్ణులయిగార్ = భోందుకేవవరో.

ఆదికేష్ణన మేలే వవడిసిరువవనూ కాళిలియనేంబ నర్ప్పవన్న మడుచిసెంద భోరడిసబిట్టవనూ, నవీన్కే ఉనేయూద గరుడనన్న వాడన వాగి లుళ్మవనూ ఆగిరువ కృష్ణన చుక్కు కేంను, కాళ్ళి, తీబడలు, ముంకొబ్ మరగళల్లి మేల్నోయి బిళ్ళిగళు ఉర్రడికోండు ములగిరువ గోవర్ధన ఎంబ పెజియవంక కేంకడేయు విష్ణయవాగి త్రిశ్చయిందద బోక్కనువ వేద ండికరు వాసిసువ త్రీవిల్లి పుత్తూరినల్లి బళ్ళనువ టుంయుచాట్యనాద వేంయూల్వార్ డోళ్ళద సీలకమూలంకే డక్కెన్నూ అభ్యాసమూడి డర్రడువ మనస్సున్న ఒకేన్నాగి లుళ్మవరాద భక్తరు ఇరువవరాదరో, అవరు 'వీర' వాద మైకుంఠవన్న భోందుకేవవరో. (11)

ఇదు ఈ కిరుమాలుకే వీలక్కుకి. షీరనాగరదల్లి ఆదికేష్ణన మేలే వవడిసి రంగనాథన మాడువ త్రీమన్నారాయణనాను. గరుడవాహననూ అవనే. కాళీయ నర్ప్పవన్న దమనమూడిదవనూ అవనే. గోవాల నాగ గోవర్ధన పర్వతవన్న ఎత్తి ుడిదు ఇడియు గోలక్కులవన్న ఇంద్రన కోపదింద రషిసిదవనూ అవనే. అవన అవతారగళియూద అవను కేంకడేయుంతే ఎత్తిుడిద గోవర్ధన పర్వతవన్నూ కురుకు విధవిధ వాగి, నిశ్చర్మ భోరాడివాగి, మనమోహరంజకవాగి, భక్తి భోరాడివాగి బిర్రు మునగళ్మొడనే విష్ణు భక్తరు సీలకమూలంకేయన్న రచిసి డాడిద్దారో. ఈ సీలకేగళన్న కేన్నాగి మనస్సిట్టు అభ్యాసమూడి డాడి డర్రడువవరిగే భవవంకనల్లి సిక్కిల వాద భక్తియుంటావక్కదే. ఈ భక్తియు త్రీహరిప్రసాదింద విశేషదింద ఇడలోకద బంధన కేథిలవేగుండు అవరు 'వీర' ఎన్ని సుకోళ్ళువ వైకుంఠవన్న కప్పదే సేరుక్కారే..

—o—

అతియనడే: అథివీరరు — అట్ట అడుగు, వలు యుద్ధ, అమ్మన్నె అమ్మాయి, కతు కడు, మాన్ యాణ్, శేష్ణాదరు రకెప్పాడు, పదమూ పడుం, శేలమూ కేసుం, వనమేయ్ యాణ్ పెయ్, తోటి రకాడి, అరవిల్ అరయిల్, (సావల్ స్రావల్)

—o—

2/6/75: மூன்றாம் பத்து - மூன்றாம் திருமொழி - நாவலம் பெரிய

1. நாவலம் பெரிய தீவினில் வாழும்
நங்கைகீர்க் கணிதோரற் புதங்கேளீர்,
தூவலம் புரியுடை திருமால்
தூயவாயிற் குழலோசை வழியே,
கோவலர் சிறுமியரிளங்கொங்கை
குதுகலிப்பவுடலுள விளைந்து, எங்கும்
காவலுங்கடந்துகயிறுமாலையாகி
வந்துகவிழ்ந்துதின்றனரே.

நாவலமா பீடிய கீடவிசில் வாலுமா நஜ்ஜுலை மீர்க்கடி கூரஞ் சீரஜ்ஜுலீர்,
சூவலமா ப்ரியமுடை திருமால் கூய வாயிலா குழலோசை வழியிலே,
கோவலர் கலுமியரிளங் கொங்கை குதுகலிப்பு உடலுள விளைந்து, எங்கும்
காவலுஜ்ஜுடனு கயிறு மாலையாகி வந்து கவிழ்ந்து தின்றனரே.

அம = அழகான, பீடிய பெரிய = விசாலமான, நாவல் நா
வல் = ஜம்பூ (நேரளி), கீடவிசில் தீவினில் = த்வீபத்தில், வாலு
மா வாழும் = பதுங்கி வாழுகிற, நஜ்ஜுலை மீர்கள் நங்கைகீர்க
ள் = ஆணுவசியமான பெண்களே, கர் ஒர் = ஒன்று, அலா சீரமா
அற்புதம் = அற்புதமான, இது இத்து = இதனை, கேளீர்
கேளீர் = கேளுங்கள், சூ தூ = பரிசுத்தமான, வலமா சீரி வலம்புரி
பலமுடி சங்கு வகை, லக்ஷ்மியு உடைய = லக்ஷ்மி, திருமால் திரு
மால் = லக்ஷ்மி பதியான, சூய தூய = சுந்தரமான, வாயில் வாயி
யில் = வாயிலில், சூ லல் குழல் = சுழலுகிற, ஓசை = ஓசை
நாத, வழியே வழியே = மூலம், கோவலர் கோ
லர் = கோபாலர், சிறுமியர் = பருவமடையாத, இளங்கொங்கை = மோகங்கள், குதுக
லிப்ப = ஆசை ஆசையாக, விடல, உடல் உடல் = உடலும்,
உள் உள் = மனதிலும், அவிழ்ந்து = சிதிலமாகி,
எங்கும் = எல்லா இடங்களிலும், காவலுங் காவலும் = கா
வலை, கடந்து = அதிக்ரமித்து, கயிறு மாலை = கயிறுகளை மாலை
யாக, வந்து = சேர்ந்து, கவிழ்ந்து = முகுர்ந்து, தின்றனரே = நிறைய தின்றார்கள்!

அழகான விசாலமான ஜம்பூ த்வீபத்தில் பதுங்கி வாழுகிற
ஆணுவசியமான பெண்களே ஒன்று அற்புதமான இதனை
கேளுங்கள். பரிசுத்தமான வலம்புரி பலமுடி சங்கு வகைகளை லக்ஷ்மி பதியான
வாயினால் ஊதுகிற கோபாலர் மூலம் கோபர்களுடைய

ఎళయమోళగళు ఆశీఆశుర వీడుక్కిరలు, అవర ఒడలూ మనస్సూ శిథిలగొండు ఎల్లోళ్లి యూ ఇరువ కావలన్న మీరి ఉద్గద నిరదంకే ఆగి బందు ముసుంకొండు సంకుచి. (1)
ట్టరల్లా!

కృష్ణన శోళలన మడతేవేను? కృష్ణను తన్న శోళలన్న కుటిసి ఉష్టదను. అదర మధుర నాద ఎల్లోట్లూ హరడిసు. అదు గోపకులద యువతియ రసిసాగిరక్కు. అవరోళ్ల నిద్దూ నువతియరే. ఆదరే, అవరూ భ్రమిసిదరు. మన స్సు భంభలగొండిరు. ఒడలు శిథిలగొండిరు. అంగాంగగళల్లి ఆశీఆశుగళూ కుంబిదవు. తమ్మ తమ్మ మనేగళల్లి అంకరియల్లరుభుదన్న మరితరు. తమ్మ మంతయర కావలన్న లక్షిసిదరు. మనేయింద హొరబిద్దరు. ఒబ్బళ ఒబ్బళంకే, ఉద్గద నిరదంకే, ఎల్లరూ కృష్ణనిరువ కడేగళ్కే ధావిసిదరు. జోరనుముసుంకదంకే అవనన్న ముసుంకొండరు. అల్లి, అవన దివ్యరూపమన్ను దల్లి తమ్మన్నే మరిరు సంకుచిట్టరల్లా! అద్భుతవల్లవే ఇదు!

2. కిడవణరెయిడత్తోరణరుచాయ్త్త
తిరుగెకూడప్పురువం నెరిగొత్తెర,
కుడయిరుపడవరాయ్కడెకూడక్
కోవిందన్కుళల్కొడుతిన పోతు,
మడమయిల్కళొడుమాన్పిణె పోలె
మంగెమార్కళ్మలర్క్కూంతలవిళి,
ఉడెనెకిళవోర్గెయాల్తుకిల్పర్రియాల్కి
యోడరిక్కణ్ణెడనిన్రనరే.

ఇడవణశ్రేయిడత్తోళ్తోడు చాయ్శక్తిరుక్కే కూడప్పురువమూ నంసే లి,
కుడవయిలూ వీడవాయ్కడ్కే కూడ కోళ్తో విన్నదో కులుల్ కేశదీదిన పోలు,
మడమయిల్ కళ్తోడు మూనో పిణ్కే పోలే మజ్జే మూర్ధళ్లూ మలర్శ్మన్నలవిలి,
లుక్కే నేఒలు పోలర్ క్కే యూల్ కుబుల్ వీత్రియోల్ ఓయోడరంక్కణ్ణోడ నినోలినరే.

కోవిందన్ = కోవిందను, (కన్న) ఇడతిడ = ఎడ, అణర్ణె అణార = కల్లువన్న, ఇడ తిడ = ఎడ, శోళ్తోడు తోరణ = కోళ్తోళే, చాయ్క్కు చాయ్త్తు = ఆనిసి, ఇరుతిరు = ఎరడు, కైకూడ కూడ = కైగళల్లూ (శోళలన్న) ఇట్టుకొండు, పురువమూ పురువం = పుబ్బుగళు, నెరిగొత్తు = బిల్లనంకే బగ్గి, వీతు ఎర = వీరలు, కుడయిరు కుయిరు = కోట్టెయు, కుడమా కూడం = కూడదంకే, వీడపడ = కోరలు, వాయ్ వాయ్ = బాయియ, కడ్కే కాణ = కొనే గళు, కూడ కూడ = కూడలు, కులుల్ కుళల్ = శోళలన్న, కూడు కొడు = ఒప్పువంకే, లూదినతోదు ఉలుత్తిన పోతు = లూది దాగ, మడమా మడం = సుందరవాద, మయిల్ కళ్తోడు మయిల్ క = నవిలుగళ్తో, మూన్ మాన్ = జింకెగళ్తో, పిణ్కే పిణె = పెణ్ణు (స్త్రీని) ప్రాణిగళు, కిడు కొడు = ఒడనే, (ప్రాణియదల్లి కూడికొండిరువవాగి), తోళే పోలే పో లె = (ప్రాణియదల్లి కూడికొండు) ఇరువవాగి, మజ్జే మూర్ధళ్లో మంగ ణెక మార్కళ్ = (శోళకులద) యువతియరల్లి, మలర్ మలర్ = పూమ

డిదరువ, కూన్దల్ కూన్తల్ = కూదలు, అవలు అయిళ్ = బిచ్చ నడ
లసోళ్ళలు, లుడ్డె ఉడె = లుడుకియు, నేఁలం నెరకిళ్ = జారుకి
రలు, ఓర్కైయూల్ ఓర్ శీకయాల్ = ఒందు కైయింద, కుఱల్ తుకి
ల్ = సీరేయున్న, విట్ట పర్రి = బిడిదుకొండు, ఒల్ల ఓడు ఒత్తుకి ఓడు
= బిగిబడిద మనస్సినింద, ఓరె అరి = నోబగిన, కణ్ణో ఒడు కణ్ణ ఓడు
నేట్ట = దృష్టియింద కూడి, నిన్నోజనరే నిణ్ణరా ? = నింకుబిట్టరల్లా !

గోవిందను తన్న ఎడగల్లవన్న ఎడకోళ్ళకే తనిసి, ఎరడు కైగళ్ళల్లా
కోళ్ళలన్న హొరాండిసికొండు, తుబ్బిగళ్ళన్న బిల్లినంతే బగ్గిసిరిసి, హొట్టే
యన్న కొడదంతే మాడికొండు, బాయియు కుడిగళ్ళన్న కూడిసి, కోళ్ళల
న్న ఒప్పువంతే లూడిదాగ, సుందర పాద నవిలుగళు జింకెగళు మత్తు
హెణ్ణు (భక్తిని) ప్రాణిగళు ఒట్టిగే మ్రీణాంయదల్లి కూడికొండిరువ దాశ్యక్కే,
(గోపకులద) యువకియరల్లి హూవముడిద కూదలు బిట్ట పడిలకోళ్ళలు,
లుడుకేయు తారుక్కిరలు, అవరు ఒందు కైయింద సీరేయున్న తడిదుకొండు
బిగితడిద మనస్సినింద, సోబగిన నోట్ట దృష్టియింద కూడి నింకిరు (2)
వరల్లా !

కృష్ణన ఇనిదాద కోళ్ళంతే వికుసిత మృగగళు సోలెవు. తమ్మ ఇతర
కర్మాదిగళన్న బిట్టు, శుద్ధ ప్రీణాయదల్లి మత్త సోండవు. నవిలుగళోను,
జింకెగళోను, ఇతర ఎల్లా భక్తి ప్రాణిగళోన్నూ ఎల్ల మృగగళోను,
ఎల్లరూ ఒట్టాగి కూడి
కొండవు. కిరుచోజంకుగళ్ళంతే ఇరువాగ, మానవ వర్గక్కే అదర
క్రీణామ ఇన్నూ గాఢవల్లవే! గోపకులద యువకియర చంతే బుద్ధి
కేళ్ళలన ఇంచరవు అవర ఒడలు మనగళ మేలే విశ్వాలదల్లి ప్రీతి
యే రెందవు. హూముడిద కెలసగాదలు బిట్టరు. ఒందు క్షణదల్లి నీడిల
గొండ సీరేయున్న అవరు తడిదుకొండు, మనస్సిన్న బాగళిసి, తమ్మ
సోబగన్న తోరువంతే సోలెవన్న కృష్ణన మేలే కేలుత్తిదరు. మత్తు
అవన వీరమ సౌందర్యదల్లి శరీరు భ్రోలవంతే మైమరెసి నింకుబిట్టరు
ఏనద్భుతే ఇదు!

3. వాణిళ వరసు వైకుంత క్కుట్టన్
వాసు దేవన్ మదురై మన్నన్, నందర్
కోణిళ వరసు కోవలర్ కుట్టన్
కోవిందన్ కుళల్ కొడ్ తిన పోదు,
వాణిళం పడి యర్ వందు వందీండి
మనమురుకి మలర్క్కణ్ కళ్ పనిప్ప,
తేనై వకైరి కూందలవిళ్
ఎన్ణి వేర్ప్పచ్చెవి చేర్త్తు నిన్రనరే

వానిళవరశు మేలుగున్దక్కుట్టనొ వాసుదేవన మధురేమన్ననో, నన్ద
గోపిళవరశు గోపవలర్కుట్టనొ గోవిన్దనొ కులుల్ కొడుతినపోదు,
వానిళవుబడియర్ వన్దువన్దీడిణో మన మురుకి మలర్ కణ్ణోడళ్ పనిప్ప,
తేనళవు తేయుం కూన్దలవిలు జ్ఞానిన్ను వేర్ప్పు జ్ఞాపి చేర్క్కు నిన్రనరే.

వానొవాణ్ = మేలణ లోకగళల్లి, ఇళిదిళా = ~~ಇಳಿದಿಳಾ~~ ఎళియు వయస్సిన, అరసు అరసు = రాజను, మైసుందర్ ణివకుంఠర్ = వైకుంఠదల్లి వాసిసువ నిత్యసూరిగళల్లి, కుట్టనొ కుట్టణ్ = ప్రీతివాత్సను, వాసుదేవన్ వనొవాసు తేవణ్ = వాసుదేవను, మదుర్మై మన్నన్ మధురాధిపణ్ణణ్ = మధురాధిపతియు, నన్దర్ కోనన్ నన్దకుర్ కోణ్ = నందగోపన మనగె, ఇళిదిళా = (మగనాగి) ఎళియు, అరసు అరసు = రాజను, కోవలర్ కోవియర్ = గోపవళగిన్ కుట్టనొ కుట్టణ్ = మగనంతె ఇరువవను, ఆద, తోళివిన్దన్ కోవిన్దన్ = గోపికెయ సఖను, పులిల్ కుళిల్. = కొళలన్ను, కొండు కొడు = ఎత్తికొండు, ~~ಆದಿನ~~ లూదిన పోలు లోకగళల్లన, ఇళిదిళా = ఎళియు, పడియుర్ పడియర్ = బరుత్తు యురు, వన్ద వన్ద వన్దు వన్దు = (బృందావనక్కె) బందు బందు, తొళి ణాణ్గి = ఒట్టుగూడి, మనమొ ణం = మనస్సిన్ను, లురుజు ఒరుగి = కరగిసికొండు, మలర్ మలర్ = కావరెయంతె ఇరువ, కణ్ణోడ్ద కణ్ కణ్ = కణ్ణినగళింద, విసివ్ పణిప్ప = ఆనంద బాష్ప వన్ను కండు, శేనొ తేణ్ = జోనియే, అళవు అణావు = ~~నిమగ్నవాద~~ ~~నిమోసవాద~~ శేలు తెఱగు = దట్టవాద, కూన్దల్ కూన్దర్ = కూదలు, అవిలు ~~ಆ~~ అవిళి = నడిలనాళలు (బిచ్చి ళోడలు), శెన్ని తెణ్ణి = నడునెత్తి, వేర్ప వెర్ప = బేవరలు, శెళిదెయి = తివియన్ను, శేర్న్దు తెరిత్తు = సేరిసు, నిన్ఱనరే నిణ్ణణరె = నింతిరువరల్లా!

మేలణ లోకగళల్లి ముట్ట రాజను, వైకుంఠవాసిగళిగె ప్రియవాగువ కవను, వాసుదేవను, మధురాధిపను, నందగోపన ఎళియ కృష్ణన రాజను, గోపవళర మనువు ఆద గోపిందను కోళ్గలన్ను ఎత్తికొండు లూదిన నిమయదల్లి స్నేగాది లోకగళల్లన ఎళియు ప్రాయద హుడుగియరు బృందావనక్కె బందు బందు, కూడికొండు శంకేయ్ల మనస్సన్ను కరగిసికొండు, కావరెయంథ కణ్ణినగళింద ఆనంద బాష్పగళన్ను సురిసి, జోనియే నిమగ్నవాద (కృష్ణ) దట్టవాద కూదలు బిచ్చి ళోడదరు, నడునెత్తిభవరుత్తిద్దరు, కవ్లకివియన్ను కోళ్గలన ఇంతర దల్లి కేళ్దొళిసువవరల్లా! (3)

నింతిరువరల్లా!

భూలోకదల్లి వాసిసువ మనుష్యర మేలెయూ, పశు పక్షి మృగాదిగళ మేలెయూ కృష్ణన కోళ్గలన ప్రభావ ముడక్కరవాదద్దు ఎంబుదంతు గంయుష్టే. ఆదరే, అదర ప్రభావ లూ ధ్రువ్ లోకగళల్లి వాసిసువర మేలూ నడెదిరువుదేందరే ఆశ్చర్యవల్లవే? అదు ఎంథాద్దు ఎంబుదన్ను ఈ వాక్యద నిరూపిసుత్తదే. భూమియ మేలే ఇరువంతెయే మేలణ లోకగళల్లియూ నిరూదనియమగళిద్దాగే; యువకనియరిద్దారే. మూనవనితిరువంతెయే అవరిగూ ఆశే ఆకాంక్షెగళివే. భూమియింద మేలే, బృందావనదల్లి నడెదిరు

Gurani Srinivasan

తిరువ మనమోఁడశ్ విద్యమాన నళ్ళన్న అవరు కేళ్ళి, కిళ్ళిదవరాగా, అదన్న కావు నీట్టళ్ అనుభవిసి ఆనందిదలోఁక్కిర, బృందావనక్కే బందు బందు అల్లియవరొడనే కలీతు కేళ్ళు క్రీడిదరు. కృష్ణన దుక్క ముక్క నడెయువ భ్రామక విషయగళన్న కండాగ అవర కణ్ణుగళల్లి ఆనందబాష్పగళు తుంబుత్తవు. మనస్సు చరసువుదు. కలీకూడలు బిట్టు బరియువుదు. నోత్తి బేవరువుదు. ఈగల్లా లుబ్ధనాగొండవరాదరో అవరు కృష్ణన దివ్య వేణునాదక్కే మరుళాగి ఒమ్మనదింద అదన్న కేళువుదరల్లే మున్నడెసువరు.

4. తేనుగన్ పిలంబన్ గానియనెన్ఱుత్
తీప్పప్పూడగళాడుగవుక్కి,
గానగమ్బడియులావియులావిక్
గరుంజిఱుక్కన్ గుళలూదినపోదు,
మేనగైయొడుతిలోత్తణైయరమ్బై
ఉరుప్పశియరవర్ వైళ్గిమయంగి,
వానగమ్బడియిల్ వాయ్ తిఱప్పిన్ఱి
ఆడల్పాడలినైవమాఱినర్ తామే.

తేనుగన్నో పిలమ్బునో కాళియనేన్ను నీత్తీప్పుడు దళడక్కు చులిక్కి, కానగమ్మడియు లావియు లావి క్కరుశిఱుక్కనో కులలూదిన పోదు, మేనగైయొడు తిలోత్తమై యరమాట్టి లురుప్పశియర్ వళ్గిమయంగి, వానగమ్మడియిల్ వాయ్ తిఱప్పినాలు ఆడల్ పాడలమ్మై మానినర్ కామీ.

తేనుగన్ = ధేనుకాసుర, పిలమ్బున్ పిలంబన్ = ప్రలంభాసుర, కాళియన్ గానియన్ = కాళీయ, ఎన్నుమ ఎన్ఱుమ్ = ఎంబ, శెర్ప్పై తీర్ప్ప = కడుదుష్ట, తీడుదళ్ పూడగళ్ = కాయ్దగళన్ను, అడక్క అడగ్క = అడగిరోధనువంతే, లులక్కు ఒళిక్కి శొడగదవరన్ను, = నాశవడిసి, ఈన్ గాన్ = కడల్లా, అడమాట్టి అగమ్ బడి = ఎల్లవన్నూ మనోయోగంతే, లులావి లులావి ఉలావి ఉలావి = కుంకాడుత్తా, ఇరువ, కరు కరు = కరియ బణ్ణద, శిలుక్కిన శిఱుక్కడుత్తా, ఇరువ, కరు కరు = కరియ బణ్ణద, శిలుక్కిన శిఱుక్కణ్ = బాలకను, కుళల్ కుళల్ = శొళలన్న, ఊదిన పోదు ఊతిణ పోతు = ఊదిదాగ, మేనగైయొడు మేనగొయాడు = మోహళియొడనే, శిలోత్తమై తిలోత్తణమ = శిలోత్తమే, అరమాట్టి అరమ్ బై = రంభే, ఉరుప్పశి ఉరుప్పశి = ఊర్వశి, అరవర్ అరవర్ (ముంతాదవరు) = అప్సరెయరు, వళ్గిమయంగి వళ్గి మయంగి = నాచికొండు (ఖుషిపడు), మయంగి మయంగి = మోహగొండు, వాన్ వాన్ = స్వర్గద, అడమాయ అగమ్ = భూమియ, పడియిల్ పడియిల్ = మెట్టిలల్లి, వాయ్ వాయ్ = బాయన్న, తిఱప్పిన తిఱప్పు ఇన్ను తిఱప్పు ఇల్లి = తెరెయదే (బిడదే), ఆడల్ ఆడల్ = నాట్య మాడువుదన్ను, పాడల్ పాడల్ = హాడువుదన్ను, ఇవ్వై నామ ఇవైతామ = ఇవుగళన్ను నావాగియే,

Garani Srinivasan

మూలనారాయణ = బిట్టు బిట్టర్లా! (బదలాయింపు బిట్టర్లా!).

ధేనుకాసురుడు, ప్రలంబాసురుడు, కాళీయ అంటి కడు దుష్ట ప్రవర్తనతో రన్ను ఇబ్బంది పెట్టడంతో నాశనమొందిన, కాడో లేన్న మనోయింబంతో ఎల్లోళ్ళ రయ్యూ శిరుగాడుతూ ఇరువ కరియు బర్నాద బాలరను కొళ్ళలన్న లుంది. దాన మేనకే, శిలోత్తమే, రంభే, ఊర్వశి ముంటాద అప్సరోయిరు నాటంకోయింద బిల్లిచ్చుకొండు, మోడదుకొండు స్వర్గభూమియళ మోట్టిలల్లి ఖాయిబిడదంతే, నాట్యాడువుదన్నూ కూడువుదన్నూ కొటాగయే (4) బిట్టు బిట్టలల్లా!

కళ్ళియు రూపవన్న ధరిసి కాడినల్లి కృష్ణనన్న కొల్లలు బందవ ను ధేనుకాసుర. కృష్ణను అవన ముంగాలు నళ్ళన్న బడిదు, గిరగిరనే శిరుగిసి, బిరుసిసాంద, కొళ్ళియు మరనళ మేలక్కే ఎసెదు. అవనన్న శేందు కూకిదను.

ప్రలంబాసురనన్న కొందవను బలరాము. అవను కృష్ణన అణ్ణ, మత్తు యూదవరూ అవనన్న అదలదే జొగెయల్లే ఇద్దవను. బలరాము నిమ్మ కృష్ణనూ యూదవ భయ భేదవన్నూ కట్టిబిద ఆటుట్టారరు, ప్రలంబ నన్న కృష్ణనే కొంద ఎన్నుత్తారే. ? (శత్రుక్కుగూ శత్రు శత్రువాదుదరింద మిత్రభేదవిల్లవేనో! శత్రు-శత్రుక్కు భావ)

యమునానదియ కాళింది మడుబినల్లి బాసిసుత్తిద్ద విషనీర్ కళ్ళియ. అదన్ను కృష్ణను కరెల్లిసి, మేట్టి కుళిదు, (డణ్ణు మూడి), నాగ రక్కే కెడిసిదను.

భవవంతేసనే కాడుగే లేన్న మనోయినే, మేలడుగే లేన్న మనోయినే. ఎల్లవూ తాను శ్రేష్ఠనేంబ ప్రక్కళికియినే. కృష్ణను కాడు, మేలడు ఎన్నదే ఎల్లోళ్ళియూ శిరుగాడుత్తా, దనకరుణళన్న మేలయిసుత్తా స్వేచ్ఛెయింద ఆనంద మానదద్దా. "కరియు బర్నాద చాలక" ఎందు ఆట్టారరు అవనన్న వర్ణిసిద్దారే.

కృష్ణను కొళ్ళలు దొడ్డాన మేనకే, శిలోత్తమే, రంభే, ఊర్వశి ముంటాద దేవలోకద అప్సరోయరు ఆ దివ్యగానవన్న కేళి మిరవ శరాదరు. రేమనే మూక్రేమో గానవో నాట్యవో మోదలొందు అభిమాన గొండిద్ద అవరు తమ్మ నాటంకోయిందలే బిళిచుకొండరు. అల్లదే, ఇన్న ముంటే దేవలోకదల్లే ఆనలి, భూలోకదల్లే ఆనలి రేమ్మ ప్రీతి ష్టోయిసన్న కూరిసు కొవ్వు ఇన్న ముంటే బాయి బిడలు సాధ్యవిల్లవేందు కిళిదిరు. ఆద్దరింద, కూడువుదన్నూ, నాట్యమాడువుదన్నూ అవరు కొటా గియే సిల్లిసిబిట్టరు. కృష్ణన కొళ్ళలన గాన అష్టు అద్భుతవా గిత్తు; ఆకర్షకవాగిత్తు!

Garani Srinivasan

5. முன்னரசிங்கமதாகியவுணன்
முக்கியத்தைதமுடிப்பான் மூவுலகில், மன்னாகுசும்,

மதுசூதனன்வாயிற்குழலிணைசை
செவியைப்பற்றிவாங்க,
நன்னரம்புடையதும்புருவோடு
நாரதனுந்தந்தம்விணமறந்து,
கின்னரமிதுனங்களுந்தந்தங்கின்னரம்
தொடுகிலோமென்றனரே.

முன்னரசிஜ்ஜமதாடியவுணான் முக்கியஜ்ஜை முடிஜ்ஜான் மூச்சுலஜல், மன்னரஞ்சும்,
மதுசூதனன் வாயிலூ குலுலனோட்ஜை செவியைஜ் ஜ்ஜிவாஜ்ஜ,
நன்னரமுபுடையதும்புரு வோடு நாரதனுமூ சனோசமூ வீணைஜ்ஜமலிஜ்ஜு,
கின்னரமிதுனஜ்ஜுலூன் சந்தஜ்ஜின்னரமூ சொடுலஜலோ மின்லுனரே.

முன் முன் = பூர்வ காலதல்லி, அரசிஜ்ஜமூ அரகிங்கம = நர
சிंहनु, அदु அத்து = அவர், ஆடி ஆகி = கள்ளது, அவுணான் அ
வுணன் = அசுரன, முக்கிய தைத = ப்ரதான்யதே
யன்ன (ப்ரமுக்யதெயன்ன), முடிப்பான் = முடி
சோனகாणிசदவனூ, மூரு = மூரு, உலகில் = லோக
நல்ல, மன்னர் மன்னாத் = ராஜரு, அंजுமூ அஞ்சும = அंजु
வंशदவனூ, மதுசூதனன் மதுசூதனான் = மधुசூதनन,
வாயில் வாயில் = பாயிंद, குழலின் = கொள்ளுன,
செவி ஓணச = நாதவன்னு, செவியை செவிணை = கिவियन्न, விट्रि
பற்றி = பिडिदु, வாங்க வாங்க = आकर्षिसलु (எళ்ளியலு), நல்
நரம்பு = उत्तमவाद, நரமூபு நாம்பு = नरनळु, உடையது = उळ्ळ,
உம்புருவோடு = रोंबुरुन, நாரதனுமூ நாரதனும் = नारदनू, சமூ சமூ
தும்புரு தும்பு = रम्मे रम्मे, வீணை வீணை = वीणेगळन्नु,
மறந்து = मरेयु, கின்னரமிதுன = किन्नरमिथुनगळु கின்னரமிது
னங்கள் = किन्नरमिथुनगळु, சந்தமூ தந்தம் = रम्मे रम्मे,
கின்னரமூ கின்னரம் = किन्नरवन्नु, கொடுலோமூ தொடுகி
லோம் = मुट्टलिल्लु, எனோலுனரே என்றனரே = एन्नुत्तारल्लू !

பூர்வகாலதல்லி நரசिंहावतारवन्नु கள்ளு அசுரன वंशवन्नु
சோனகாणிசदவனூ, மூரு லோககளல்லி ராஜரு அंजுவंशद इरुवव
னூ ஆद मधुசூதनन मधुसूदनन பாயிंद கொள்ளுன நாद वन्नु செவி
யன्नु पिडिदु எళ்ளியலு, உत्तमवाद நரளல்லுள்ள रोंबुरुनू நார
दनू रम्मे रम्मे वीणेगळन्नु मरेयरु. किन्नरमिथुनगळु रम्मे

శమ్మ కిన్నర వన్న ఇన్న మేలే ముట్టే వు ఎన్న క్తార్లా!

నరసింహావతార్వన్న కళ్లేదు ఒరణ్యకశిపిన ఉల్వన్న అడగిసి
ఉవద్ది భృగవంశక్కే శ్రీలు నుసుంసింద. మూరు లోఁక్ద రాజరు నడూమా
వంకే మగడిద్ది భృగవంశ ద్వరశురామనాగి – శన్న కోడలయింద.
శ్రీలు నురూ, కోడలయూ మూరక్ష్త్రగళు. క్షత్రియ బ్రాహ్మనవాదవు.
ఆదరే, మద్దు బుద్ధనగాగి, జీవిగళ శను మనగళన్న నిర్మిసుం
తద్ది కోళ్ళలసింద. కొళ్ళలు నిర్మోఢరాగ్రి. మూరు లోఁక్ద
ళల్లా ఓదరాంక వీణా వాదక్రాద తుంబురనన్నూ నారదనన్నూ
నాకు వంకే మగడిద్ది శ్రేష్ఠన వీణెయు వే. అవరు శమ్మ శమ్మ వీణే
గళన్న బదిసిట్టు, శ్రేష్ఠన వీణెయాగనద ల్లే మూన్న రూపరు. కిన్నర
రయమళరు శమ్మ కిన్నర వాద్యగళన్న ఇన్న ముంద ముట్టేవు ఎందు
ఆణే మగడువంకే మగడిబట్టద్దు అదే. ఎందరే, శ్రేష్ఠన కోళలు
న ఇంపిగే బేరే యూవ వాద్యవూ సాటియల్ల ఎంతలే!

"నరమోబు" (=నర) ఎంబ పదవన్న వీణెగే వియోజయవాగి లుక్తమవాద నరగళన్న బళసు
సిద్దారే. వీణెయ శంతిగళగే బదలాగి లుక్తమవాద నరగళన్ను బళసు
త్తిద్దుంటుమాడిగలూ పటీలన ఎరడు శంతిగళాదరూ నరద్దు ఎంబుదన్న
గమనిసి బద్రవాగిదే.

6. శెంపెరుందడఙ్ణ నోరిరడోళన్ దేవకిశిలువన్ దేవర్కళ్శిఙ్గమూ,
నమవిరమసిన్నోర్ కులలూదక్కేట్టవర్కళూ ఇదరుట్రనకేళీర్,
అమవిరస్తియుజ్ఞాస్తవ్పేర్ల్లామూ అముదగీరవల్లియాణా శురుక్కుణ్డి,
నమవిరమన్ తోలోలు నాభియుజ్నిన్ను శోర్నదుకైమ్మలిక్కు నినోలనకే.

శెమ్మ = సుందరవాద, పేరు పెరు = దొడ్డదాద, కెడ కడ = విశాల
వాద, కణ్ణన్ కణ్ణాణ్ = కణ్ణుగళుళ్ళవనూ, శిరళ్ తీరాన్ = దుండగువ,
కోళన్ తొరాణ్ = కోలెయుగళుళ్ళవనూ (తీరాన్ + తొరాణ్ = తీర
డొరాణ్), దేవకి శిలువన్ తేవకి శిరువణ్ = దేవకియ మగ
నూ, దేవర్కళ్ తేవర్కళ్ = దేవతెగళ, శిఙ్గమూ శింగం = సింహవూ,
నమగ్రుం = నమ్మ, తిరమన్ పరమన్ = స్వామియూ, ఇనాళ్ తిరాన్ =
ఈ దివసదందు, శులల్ లూద కుళల్ ఉలాత్ర = కోళలన్ను లూదుత్తా, కేట్ట వ
ర్గళ్ కేట్టవర్గళ్ = అదన్ను కేళిదవరూ, ఇడర్ తీర్ = సంకటవన్ను,
లుట్రన ఉట్రణ = అనుభవిసిదవన్ను, కేళీర్ కేణ్మీర్ = కేళిరి, ఎంబ

రమా అంబరం = అంబరదల్లి, శీయుమా క్రీరియుం = అలీదాడువ,
కాన్తవ్వర్ కాన్తర్పవర్ = గంధర్వరు, ఎల్లా మా నల్లాం = ఎల్లరూ,
అముదమా అమృతం = అమృతక్కే సమానవాద, శీరమా కీర్తం = కీర్తియన్ను
రువ, వల్లియాల్ వలియాల్ = బలదింద, శురుక్కిండి సురుక్కుండు
= సిక్కిబిద్దు, నమా నరం = నమ్మ, భారమా భారం = భార్య, అనోలు
అన్ను = అల్ల, ఎనలు ఎన్ను = ఎందు, నానీ నాణి = నాచి కొండు,
మయ్ మయంగి = విరవశరాగి, నైనోదు నాణిన్ను = ~~మనస్సన్ను~~ వ్యాకులగొండు
కొండు, శోరేస్ను కోర్చిన్ను = దేహవన్ను, కై మణిక్కు కాణద
నిత్తు = కైగళన్ను కిరిచిచి కొండు, నినోడనరే నిణ్ణణ రా = నింరు
బిట్టరల్లా!

సుందరవాద దొడ్డ విశాలవాద కణ్ణుగళుళ్ళవను, దుండు కోలళుళ్ళ
వను, దేవకీయ మగను, దేవకీగళ్ళ సింహవు, నమ్మ స్వామియు
(ఆద కృష్ణను) ఈ దినదందు కొళ్ళలన్ను లూదలాగి అదన్ను కేళ్ళదవరి
రు అనుభవిసిద వేదనేయన్ను కేళిరి. అంబరదల్లి అలీదాడువ గంధ
ర్వరు ఎల్లరూ అమృతక్కింతలూ మనస్సిన కీర్తివాద (వేణుగానద)
బలియల్లి సిక్కిబిదు "ఇన్ను ~~హాడువ~~ (హాడువ) భార్య నమ్మదల్ల" ఎందు
నాచి, విరవశరాగి, ~~మనస్సన్ను~~ వ్యాకులగొండు, దేహవన్నియన్ను కళ్ళదు
కొండు, కమ్మ కైగళన్ను కిరిచుకొళ్ళ నింరుబిట్టరల్లా! (6)

గానవిద్యే గంధర్వరింద మీరిదలు. మూరు లోకగళల్లూ అవరే గాన
కలా నిష్ణాతరెంబ ఖ్యాతి అవరిందే. గంధర్వగానదింద ఎల్లరన్నూ కలీదుగిసలు,
కృష్ణనిద్రెయిసలు అవరిందే ముడదాగి. గంధర్వరు గగనదల్లి కింబరవిరుత్తిరువాగ
కృష్ణన వేణుగాన ~~మన్ను~~ అవర కివిగె బిత్తు. కూడలే అదు అవరన్ను ఆం
షిసితు. మనస్సన్ను కొరగిసుండితు. అమృతవాద మూడిదష్టు ఆనందవూ
కృప్తియూ లుంటాయితు. కమ్మ గానకలెయు బగగె నాచికేబందితు. ఇష్టు లుత్త
మ కలే కమ్మ అబ్బలల్లవల్లా ఎందు వ్యాకుల ~~మనస్సు~~ గొండరు. కైకై బిసుకం
కొళ్ళుత్త, కృష్ణన అమర వేణుగానదల్లి కల్లీనరాగి ఎల్లవన్నూ మరెతు
నింతరు. అవరల్లి ఎన్నిసితు: "ఇన్ను ముందె గానకలెయింద ముంక్రమిసుత్తిరు
వుదన్నుంటు మాడువ భార నమ్మదల్ల. అదన్ను నడసిసుకొండు హోగలు బేకాగిబందిదానే." ఈగినక్కు కృష్ణన వేణుగానద ముడక్కే!

7. పుయియుள் நான் கண்ட தோர்ற்புதங் கேளீர்
பூணிமேய்க்கு மிளங் கோவலர் கூட்டத்
தவயுள், நாகத்தரிணை யான்குழலூத
அமாலோகத்தள வுற்ற சென்றிசைப்ப,
அவியுணமறந்து வானவரெல்லா
மாயர்பாடி நிறையப்புகுந்தீண்டி,
எவியுணவின் சுவை கொண்டு மகிழ்ந்து
கோவிந்தரிணத்தொடர்ந்தென்றும் விடாரே.

భువియుల్లో నానా కణ్డదోరలూ భుశజ్ఞోళ్లర్ వ్రోణిమోయ్చ్కు మిళజ్గోవలర్
కవ్వయుల్లో, నాడుక్తజ్ఞోయూనోచుటూద అమరలోకత్తళచుం జోసోబుంళ్లోప్పే.
అవియుణా మటిన్ను వానవశ్లూ మాయార్ పాడిసిబుంళ్లోయు భుచుస్సిదణ్డే,
శవియుణా వినో శుమ్మేళోండ్డు మటిలూనోదు కోలవిన్నన్నే కోడర్నడ్డోలుమా
విడారే.

భువియుల్లో పణియుల్ = భూమియమీలే, నానో క్రాణ్ = నాను, కణ్డదు
కణ్టతు = నోడిరువ, ఓర్ ఛార్ = ఇందు, అలూభుశమూ అర్పుతక్తుం =
అద్భుశవన్ను, కేళ్లర్ కాంగోర్ = కేళ్తి. వ్రోణి పూణి = దనవన్ను, మోయ్చ్కుమా
మేయ్ క్కుం = మేలియిరువ, ఇళ్లమా తిణం = ఎళ్ళెయు వతాద,
నూవలర్ కాయ్వలర్ = నోలవళ్లర, కూట్టక్కు కూట్టతక్తు = కూటద,
అమ్మేయుల్లూ అణైయుల్ = కభ్భియుల్లి, నాడక్కు క్రాకతక్తు = శేషన,
అణ్ణేయూనో అణైణాయాణ్ = డాసనేయూగి లుళ్ళవనాద కృష్ణను, కుబుళ్
లూద కుట్టిల్ ఉణాతక్ = కొళ్ళలన్ను లూదలు, అమరర్ అడారర్ = దేవకేదళ్,
లోకక్కు లోకతక్తు = లోకద, అళివుమూ అణావుం = లుద్ధక్కూ, శోనోణు
తిన్ఱు = నించరిసి, ఇళైప్పు తిణైప్పు = ధ్వసిమాడలు, మానవర్ ఎణా
ణవర్ = దేవకేదళు, ఎల్లామూ రాలలాం = ఎల్లరూ, అవి అవి = ఆవి
న్నిన్ను, ఉణా ఉణ్ణ = లుణ్ణువుదన్ను, మణిన్ను డుర్రక్తు = ముళికు, ఆయు
ర్వాడి ఆయర్పాడి = నోకులద, నిలుళ్లోయు క్రిణైయ = రుంబ,
వుణ్ణనాదు పుకుక్తు = సేరిసుండు, ఈణ్ణి తాణ్టి = బట్టు నూడి,
శవి తిరువి = కవియు, ఉణా వినో ఉణ్ణవిణ్ = లుణిసిన, శుమ్మేళోం
ణ్ణి కూవి తికాణ్ట = రుచియున్ను తీర్థాదిసి, మణిలూన్ను డుకిళ్ళి
క్రుక్తు = ఆనందిసి, కోలవిన్నదన్నే కాయిక్రతణ = నోలవిందనన్ను,
కోడర్న్ను తొడార్క్రుక్తు = ఇందే బిడ్డ, ఎనోలుమూ రాణ్ఱుం =
ఈ ఎందిగూ, విడారే విడాదీర = (అవనన్ను) బిడరల్లా!

భూమియు మేలే నాను నోలడిరువ ఇందు అద్భుశవన్ను కేళ్తి: దన
కళన్ను మేలియిరువ ఎళెయు నోలవళ్ల కూటద కభ్భేయుల్లి శేషశాయి
యూద కృష్ణను కొళ్ళలన్ను లూదలు, అదు దేవలోకవన్నెల్లా ఆవరిసి
ధ్వసిమాడలు, దేవకేదళెల్లరూ డవిసిన్ను లుణ్ణువుదన్ను మరేకు, నోలకూలద
రుంబ నోరి బట్టునూడి కవియు లుణిసిన రుచియున్ను నవిదు ఆనందిసి,
నోలవిందన ఇందేబిడ్డ ఎందిగూ బిడరల్లా! (7)

కృష్ణన వేణుగానద మడక్కే ఏంతాద్దు? అదు దేవకేదళ్ల డవిసిగింత
లూ రుచరవాదద్దు. అదర్ంభూమియు మేలే మూక్రవే అల్ల; దేవలోకవ
న్నెల్లా ఆవరిసిబిటు అవరన్ను ముళ్ళిసి బిటిరు. ఆగ దేవకేదళు కమ
కే రోది డవిభాగవన్ను లుణ్ణలూ మరేకు బిడువంతే మాడిరు. ఆద్దరింద,
అవరు ఆగానవన్ను ప్రభుంతకొండు భూలోకక్కే బరువంతే మాడిరు. నోలకు
లదింద అదు భోమ్మున్కిరువుదన్ను అవరు కండుకొండు అల్లనోరిదు కూడువం
తే మాడిరు. కృష్ణన వేణుగానవేంబ కవియురోసిన రుచియున్ను నవిదు
ఆనందిసువంతే మాడిరు. అష్టే అల్ల. అవరెల్ల నోలవిందనన్ను బెన్నబిడదే
కిడాడుక్కిరువంతేయూ, స్వర్గవన్నే మరేకు బిడువంతేయూ మాడిబిట్టరు.
ఇదేందు అద్భుశవల్లవే? ఎందరే, భగవంతను నందనోలకులవన్నే

ఛూమ్మైకుంఠవాస మూర్ఛించిపడిపోయినట్లున్నదే?

8. చిరుమిరల్‌కలు తొడవిప్పరిమాఱఁ
చెంగణ కోటఁచెయ్యవాయఁకాప్పవిప్ప,
కుఱువెయర్ప్పురువంకూడలిప్పఁక్
కోవిందన్ కుழల్‌కొడుదినపోదు,
పఱవైయిన్ కణంగళ్ కూడుతుఱందు
వందుసూழ్ందుపడుకాడుకిడప్ప,
కఱవైయిన్ కణంగళ్ కార్‌పరప్పిట్టుక్
కవిழ్ందిఱంగిచ్చెవియాట్టకిల్లావే.

చిలుపిరల్‌డళ్ళ కడవిప్పరిమాలు ఛీఛ్ఛీనాఁకోడఁచ్చీయ్యవాయ్‌కొప్పళిప్ప,
కులుంపెయర్‌ప్పురువఁక్కూడలప్పిక్కోవిందన్ కులుల్‌కొడుందినపోదు,
వలమ్పైయిన్ కణంగళ్ కూడుకులుసు వచ్చుకూలూన్ను విడుదొడుకిడప్ప,
కలమ్పైయిన్ కణంగళ్ కాల్‌పరప్పిట్టుక్కలూన్ను సీదలఁఛీఛీవియాట్టఁల్లావే.

చిలుం చిఱు = మీట్ట, విరల్‌డళ్ళ విరల్‌కణ్ = చీరళ్ళువన్నలు, కడవి
తొడవి = కొళ్ళలన టకొళ్ళవళ్ళన్న నవరం, పిరమాల = ఒలయుక్తి
రలు, శెమ్మ చెం = సుందరవాద, కణ్ణ కణ్ = కన్నువళ్ళు, కూఁడ కొ
ట = వక్రించుండలు, శెయ్య చెయ్య = కొంబల్లేద, వాయ్ వాయ్ = చాయు
(కుటికళ్ళు), కొప్పళిప్ప కాప్పణిప్ప = ముక్కళిదలు, కుఱుంగుఱు =
దొడ్డదాద, వెయర్ వెయర్ = బీవరు(డసనళ్ళు), పురువమ్ పురువం =
రుబ్బుగళ్ళమీలే, కూడలిప్ప కూడలిప్ప = కూడిరుళ్ళలు, కూఁవిన్నదన్ కొ
విన్దన్ = గోవిందను, కులుల్ కుழల్ = కొళ్ళలన్ను, కొడుంకాడు =
ఎత్తికొండు, లూదినప్పోదు ఊదిన పోదు = లూదిదాన, వలమ్పైయి
న్ పఱవైయిన్ = విష్ణువళ్ళ, కణంగళ్ కణంగళ్ = నమూదనళ్ళు,
కూడు కూడు = కమ్మకమ్మగూడువళ్ళన్న, కుఱన్ను దుఱందు = లొరీదుబిట్టు,
వన్ను వందు = (కృష్ణనిరువడినే) బందు, సూలూన్ను సూழ్ందు = ముత్తి
కొండు, పడుపడు = దట్టవాద, కొడుకాడు = కొడిగట్టినల్లూరువంశ, కిడ
ప్పిక్కిడప్ప = మైమరిరు ప్రేమప్రేయింద బిద్దిరలు, కలమ్పైయిన్ కఱవై
యిన్ = దనకరువళ్ళ, కణంగళ్ కణంగళ్ = గణనళ్ళు(సుంవి
నళ్ళు), కాల్‌కాల్ = కాలువళ్ళన్న, విరప్పిట్టు పరప్పిట్టు = ఒఁపి కొండు,
కవిழ్ందిఱంగి = బగ్గి, ఇణంగి ఇఱంగి = ఇళిదు, శేవిక
ళ్ = కివినళ్ళన్న, ఆట్టఁల్లావే ఆట్టకిల్లావే = ఆడినివుదిల్లవ
ళ్లా!

మీట్ట చీరళ్ళువళ్ళు కొళ్ళలన రంధ్రవళ్ళన్న నవరం కొండు చలనచిత్రరలు,
సుందరవాద కణ్ణువళ్ళు వక్రవాదలు, కొంబల్లేద బాయి(కుటికళ్ళు)ల్ల ముక్క
ళ్ళిదలు, దొడ్డదొడ్డ బీవర డసనళ్ళు రుబ్బుగళ్ళమీలే కూడికొళ్ళలు,
గోవిందను కొళ్ళలన్ను ఎత్తికొండు లూదిదాన, విష్ణువళ్ళనమూదనళ్ళు
కమ్మకమ్మగూడువళ్ళన్న లొరీదుబిట్టు, బందు, ముత్తికొండు, దట్టవాద
కొడినల్లూరువంశ మైమరిరు ప్రేమప్రేయింద బిద్దిరలు, దనకరువళ్ళసుంవి

గళ్లు కొలుగళ్లన్న చాఁకొండు బగ్గి ఇళదు కలిగళ్లన్న అలుగదదే ఇరు (8)
వవల్లా!

కృష్ణన కొళ్లలన నాదవు విషగళ్లన్నూ ఆకర్షిసిరు. ఆ ఇంచర్రవన్న కేళ్లద కూడలే అవు శమ్మ నూరుగళ్లన్నే మరేశవు. బృందావనదల్లి దారి బందవు. కృష్ణనన్న ముసురాకొండవు. అదేను బృందావనవో, మాక్షవపాద విడుకాడో ఎంబంతే మూడిబిట్టవు. కొళ్లలదసనే బేరగాగి దానేంతే ఆనందదింద మేగువు శేకవు.

విశుగళ్ల ఆనంద వంతూ హేళతీరదల్లి. గానద ఇంపిగే కవి నిమి ఐసు సంశిరు. కొలుగళ్లు చాఁదవు. రక్తు బగ్గిరు. ఎల్ల విశుగళ్లూ ప్రీతి మనళ్లంబంతే కృష్ణనన్న బళ్లసి సంతు వేణు గానవన్న నవియలు తొడగదవు.

విశుగళ్లు మీషగళ్లు గానరసద నవియన్న అనుభవిసువుదే దశే ఎష్టు దొడ్డదల్లవే!

9. తిరణ్డెழுతழை மழைமுகில்வண்ணன்
செங்கமலமலர்சூழ்வண்டினம்போலே,
சுருண்டிருண்டகுழல்தாழ்ந்தமுகத்தா
னுதுகின்றகுழலோசைவழியே,
மருண்டுமான்கணங்கள்மேய்ணகமறந்து
மேய்ந்தபுல்லுங்கடைவாய்வழிசோர,
இரண்டுபாடுந்துலுங்காப்புடைபெயரா
எழுதுசித்திரங்கள்போலநின்றனவே.

కిరణ్డెలుకలల్లే మలల్లే ముఁల్వణ్ణనా శేజ్గమల మలర్శూలా వళ్డినమగళ్లోళే,
కురుణ్డిరుణ్డ కులుల్ కొలూన్ద ముదక్కానుదుసోఁజు కుతిలోశ్లే వలియలే,
మురుణ్డు మూనోశణాజ్గళ్లా మేయ్శ్లే మటన్ద మేయ్ద పుల్లుజ్జి కైవాయ్ వలిశోర్,
ఇరణ్డు కాడుగుమ్మలజ్జా వీడ్లే కిరియర్ (కిరికిరియాగి),
నిలిదు చిత్రిరజ్జళ్లా వోలనినోఁజినవే.

కిరణ్డి తిరణ్డు = నుక్కి నుక్కి కొండు, ఎలు ఎళ్తు = ఎద్దు నింతిరువ, తళ్లే తళ్తి = ఒతనుంనంతిరువ, మలల్లే ముఁల్వణ్ణనా మళ్తిముగిల్ వణ్ణనా = మళ్ళె ముగిలనంతే ఇరువ బణ్ణదవనాద కృష్ణను, శేమగళ = సుందరవాద, కమలమగ కమలం = కమలద, మలర్ మల్లర్ = పూవన్ను శూలా శూళ్తు = మురుఁతిరువంతిరువ, వణ్డి వణ్డు = దుంబిగళ, ఇనమగ ఝినం = గుంపిన, వోలే లేపాలె = తాళే, శురుణ్డి శురుణ్డు = నుక్కి నుక్కి కొండు, ఇరుణ్డి ఇరుణ్డ = కవ్వినగిరువ, కులుల్ కుళ్లల్ = కురుళ్గళ్ను, కొలూన్ద తాళ్తిన్ద = కళ్తిదరువ, ముదక్కినా ముకత్తాణ్ = ముఖదవనాగి, లూదుసోఁజు ఊతుకిన్ర = లూదుత్తిరువ, కులుల్ కుళ్లల్ = కూళిన, కైశ్లే ధ్వనిగె = నాదద, వలియలే వళ్తి లేయ = కుళ్లిన కైళ్లల్లి (బక్కబద్ద), మాన్ మాణ్ = జింకెగళ, కణజ్గళ్లా కణ్ణుగళ్ = ముఁండుగళు, మరుణ్డి మరుణ్డు = మైమరిసు, మేయ్కైమేయ్ణక = మేయువుదన్ను, మటన్ద మరన్ద్తు = మరిసు, పుల్లుమా పుల్లుం = (బాయియల్లి నోటుకొండిద్ద) పుల్లన్ను, కడైవాయ్ కుడె వాయ్ = కట్టబాయియ, వలి వళ్తి = మూలక, శోర్ సోర = నీరుసుక్కి, ఇరణ్డు ఇరణ్డు =

ఎడమరడు, వాడుమళ పాదుం = కాలునళ్లన్నూ, కులుజ్గా క్రుళ్ళుంకుగా: అలుగనదంకే, పుక్కిళ్ళ పాట = ఇక్కిలనళ్లల్లు, పీయురా రపయరా = చాదరి ఊకుడోఁనదంకే, ఎటుదు రాత్రిత్తు = బరేద, ఒంత్తిరజ్జాళ్ళూ పోల శిక్తక్రిరంకు న్ రబాళల = ఒంక్రేన్నళ్లడాన్, సినోలిన చేన్రిణ్ణాణవు = సింశిరువవల్లూ!

కుంక్తికుంక్తిశోండు (శ్రీకృష్ణయ్యా) ఎద్దు సింశిరువ బళ్ళాయు ఒంగుంనంశిరువ మళ్ళ ముగి అన బండవ కృష్ణను సుందరవాద కమలద భూవన్న ముసుంశోండిరువ దుంబిన సుంపీనడాన్ కుంక్తికుంక్తిశోండు రబ్బినే ఇరువ కురుళ్లన్న కళ్ళదిరువ ముఖవ్యళ్ళావనాగా లూదు త్తిరువ కోళ్లలన నాదద జాడినల్లు బిక్కి బిద్ద జింరేనళ్ల ఇండుగళ్లు మేళమరే కు, మేఁవన్ను మరేకు, బాయుల్లరువ ఢుల్లున్ను కట్టబారియు యు మూలక్ సోఁ రిసుక్తా కమ్మ ఎరడేరడు కాలునళ్లన్నూ అలుగనదంకేయూ ఇక్కిలన (9) ళ్లల్లు ఓడించోఁనదంకేయూ బరేద ఒంక్రేనళ్లడాన్ సింశిరువవల్లూ! సింశెంకో

బళ్ళి ఒంగురుక్తా బళ్ళేరియువాగ అదు కుంక్తికుంక్తిశోండు ఎద్దుశ్రీశిసుంక్తా శన్న అందవన్న శోఁవిడిసుక్తదే. ఆనేయోఁ, కృష్ణన కణియ గుంగురు కురుళ్లునగళూ. ముఖక్కే అంఒందు కట్టిదంకే అదక్కే కాంశియున్ను డోఁట్టసు క్తా బళ్ళేరియుక్తివే. ఇదు ఒందు ఉవమాన. కుంక్తికుంక్తిశోండు, దిగంకదిం దవ ఎదు ఇరుక్కిరువ కాముర్గిల మూలే బానిన కాంశియన్న డోఁట్టసుక్తదే. అదు ఒందు బళ్ళియంకేయోఁ శోఁభియుమాన. ఇదు ఒందు ఉవమాన. సుందరవాద అరళిద కమలద భూవనిగూ కాముర్గిల బండ్దవనాద కృష్ణన ముఖక్కూ ఒం దు ఉపమాన. కమలద భూవన్న దుంబినళ్లండు ముఖవన్ను రిశోళ్లుక్తదే. ఆనేయోఁ, కృష్ణన ముఖక్కే కణియ గుంగురు కూదలు. ఈ మూరు ఉపమాన గళూ ఒందక్కొందు డిణ్ణేదుశోండిదే. ఇవేల్ల కృష్ణన ముఖద సౌందర్యవన్ను వివరిసుక్తవే.

ఇన్ను కృష్ణన కోళ్లలన గానద విశేషవు: ఇంరేనళ్లన నాద ఒందు ఆకర్షణే. అదు ఎల్లింద బరుక్తదే ఎంబుదన్ను కండుశోళ్ళువుదక్కాగి, అవు లుసరన్ను బిసిండిదు, కదలదే సింశిద్ద, కేలవు మోళే గాయు వుదూ లుంటు. ఆనే, కృష్ణన కోళ్లలన ధ్వనియన్ను జాడినల్లి జింరేనళ్ల ఇండుగళ్లు సిక్కి బీళ్ళుక్తవే. ముందిన ఎరడు కాలునళ్లన్నూ ఇంది ఎరడు కాలునళ్లన్నూ జోశే జోశేయూగి జోఁడిసి నిల్లుక్తవే. ఢుల్లు మేఁయు వుదన్ను నిల్లిసు క్తవే. బాయుల్లి కుంబశోండు అధర అగిదిద్ద ఢుల్లున్ను సుంగదే, ఫోరిగియూగి అగియదే, ఆనేయోఁ అదన్ను కట్టబాయియుల్లి సోఁరిసుక్తా వంచేయిల్లదంకే ఎల్లి ఎత్తలూ నోఁడదంకే, బేరేశడేనళ్లన్ను జరుగదంకే, శన్న సిద్ధళవన్ను బిట్టుకొదలదంకే, బరేద ఒంక్రేనళ్లడాన్ సిల్లుక్తవే. వేణు నాదద మహత్వ అదు!

10. కరుంగణ్ డోగైగ మయిల్ పిలియణిందు
కట్టి నన్ గుడుత్త పీతగవాడ,
అరుంగల వురువి రయర్ పెరుమా
ణవ నిరువన్ గుళలూదిన పోదు,

Garani Srinivasan

మరங్కళ్ నిన్ఱు మత్తాణారగళ్ పాయుం
మలర్గళ్ వీళుం వళర్ కొంబుగళ్ తాళుం,
ఇరంగుం కూంబుం పుత్తిరుమాల్ నిన్ఱ నిన్ఱ
పక్కం నోక్కి అవైసెయ్యుం కుణంగళ్.

కురుఙ్గళోశోక్కై మయిలూ పీలయాణిన్ను కట్టి నన్నుడుత్త పీతకవాడ్డై,
అరుఙ్గలవురువిన్ ఆయర్ పేరుమాన్ అవనొరువన్ కులూదిన పోదు,
మరఙ్గళ్ నిన్ఱు మదుతార్ పాయుమా మలర్ండళ్ వీళుమా వళర్ కొంబుగళ్,
ఇరఙ్గుమా కూమ్ పుత్తిరుమాల్ నిన్ఱ నిన్ఱ పిక్కమా నోక్కి అవైసెయ్యుం కుణంగళే.

కురుఙ్గళ్ = దప్పిగిరువ కండ్లగళుళ్ళ, శోకై మయిల్ పీఅ
తోగై = బాలదశైక్కగళుళ్ళ నవిలు గరియన్ను, ~~అరుఙ్~~ ~~అరుఙ్~~ ~~అరుఙ్~~
అణిసు అణిన్ద = ధరించుకొండు, నన్ఱు నిణ్ఱు = చేన్నాగి, కట్టియుడుత్త
కటియుడుత్త = భద్రమాగ లుట్టిరువ, పీతకవాడై = పీతాంబరవన్ను (పీతకం + ఆడై = పీతకవాడై), అరు అరు =
లుక్తమవాద, కలమా కలుం = ఆభరణాగళన్ను (అరు + కలం = అరుఙ్గ
కలం) కొట్టు, లురువిన్ ఉరువిన్ = (సుందరమాగి) అలంకరించుకొండ
రూపిదవనాద, ఆయర్ ఆయర్ = గోపవళర్, పేరుమాన్ అవన్ = పెరు
మాన్ అవన్ = దేవరన్ను సకొండ అవను, ఒరువన్ ఒరువన్ = ఒబ్బనే,
కులుల్ లూదిన పోదు గుళల్ ఉదిణ పోదు = కొళలన్ను లూదిదకాల
దల్లి, మరఙ్గళ్ మరఙ్గళ్ = మరగళు, నిన్ఱు నిణ్ఱు = నిశ్చలవా
గి నింకు, మదు మదు = మకరందద, తారైగళ్ తాణారగళ్ = తారెగళు,
పాయుమా పాయుం = దంసువంద, మలర్ండళ్ మలర్గళ్ = పుష్పగ
ళు, మీళుమా వీళుం = తిళిదే నింకు, వళర్ వళర్ = బెళెయుత్తిరువ,
కొంబుగళ్ కొంబుగళ్ = కొంబెగళు, శోలైగళ్ తాణారగళ్ = తోటగళ్,
బెళెయువుదన్ను కడిదు నింకు, ఇరంగుమా ఇరంగుం = బగ్గుత్తువుదూ,
కూమా వుమా కూంబుం = నమస్కరిసువంతే ఇరువుదూ, అవై అవై =
ఆ మరగళు, తిరుమాల్ తిరుమాల్ = శ్రీయఃపతియాద కృష్ణను, నిన్ఱ
నిన్ఱ నిణ్ఱ నిణ్ఱ = ఎల్లెల్ల నిల్లుక్కనే ఆయా, పిక్కమా పక్క
ం = కడెగే (తిరుగళల్లి), నోక్కి నోక్కి = నోడుత్తా, సెయ్యుమా
సెయ్యుం = మాడువ, కుణమే కుణంగళ = వ్రతగళే.

కరియ కణ్ణగళ బాలదశైక్కగళ నవిలు గరియన్ను ధరిసికొండు, పీతాం
బరవన్ను చేన్నాగి భద్రవాగి లుట్టు, లుక్తమవాద ఆభరణాగళన్ను కొట్టు, గో
పళర దేవరన్ను సకొండ అవను ఒబ్బనే కొళలన్ను లూదిద నామయిదల్లి,
మరగళు నిశ్చలవాగి నింకువు; మకరందవన్ను ధారెయన్ను దంసువంద తూవు
ళు లుదురదంతే నింకువు; బెళెయువ కొంబెగళు మేలక్కే బిరువుదన్ను కడే
దు బగ్గి నమస్కరిసువంతే నింకువు; ఆ మరగళు శ్రీయఃపతియాద
కృష్ణను ఎల్లెల్ల నిల్లుక్కనే ఆయా కడెగళన్ను నోడుత్తా మాడువ
వ్రతగళే.

గోపళర దేవరన్ను సకొండ కృష్ణను దివ్యవాగి, గాంభీరవాగి, గోప
ళర రీతియల్లి అలంకరిసికొండ: కలితే నవిలు గరియన్ను జోడిసిద.

మేనిగే పీతాంబరవన్న అందవాగి బిగిసిక్కిద. ఒళ్ళియ ఆభరణగళన్న కొట్ట. అనంతర, తన్న కొళలన్న ఒడిదు లూదిద. ఆగ, స్థావరగళల్లిద్ద కొండ మరగళూ తమ్మదే ఆద ధ్వనియల్లి భగవంతన్న పూజిసి, అవన వేణుగానవన్న కేళి ఆనందిసిదవు: మరగళు స్తబ్ధవాగి సంశయ. పూగళు మధువన్న సుంకిల్ల. అవు లుదుం పోల్లలిల్ల. కొంబెగళూ మేలక్కే బేళెయలిల్ల. తలేబాగి నమస్కరిసువంతే, కొంబెగళల్లి తలెగళే భాగిదవు. కృష్ణన కొళలు బరువ దిక్కిగే, కృష్ణనునిల్లవ దిక్కే ఆ మరగళు ముఖమాడికొండిద్దవు. ఈగే నడెయుత్త మరగళు పోజె.

11. குழலிருண்டு சுருண் டெறியகுஞ்சிக்
கோவிந்தவுடைய கோமள வாயில்,
குழல்முழுஞ் சுகனிரூடுகுமிழ்த்துக்
கொழித்ததுழுந்தவமுதப்புனல்தன்னை,
குழல்முழவம் விளம்பும் புதுவைக்கோன்
விட்டுசித்தன்விரித்த தமிழ்வல்லார்,
குழலெவென்ற குளிர்வாய்ணராகிச்
சூதுகோட்டியுள் கொள்ளப்படுவாரே.

కులుతరుండ్డు కురుండ్డేలియం కుంజకోమేవన్నదుడ్డియు తోమళవాయిల్, కులల్ముళుంజుకళ్ళనూడు కుమిలోక్కు కోలుత్తిరువదముదప్పినల్తన్నై కులల్ముళవమగ విళమ్బువమగ వీదుమేళ్కొన్ని విట్టు శిత్తనోవిరిత్త తమిళ్ మూవల్లర్, కులలేవెనోల కుళిర్వాయినరాగి ఛూదుకోట్టియుళ్ కొళ్ళప్పడువారే

ఇరుండ్డ కిరుణ్డు = కప్పగే, తురుండ్డు సురుణ్డు = బంకిబంకిగొంమ్ముండు డిరువ, బేళెయు ఏరిద = హరడికొండిరువ, కులల్ కుళల్ = తలెకూద రుళ్ళన్న, కుంజి కుంజి = కూదలు+ఉళ్ళ, కోవిన్దనుడైయ కోమళవాద, వాయిల్ = బాయిందల, కులల్ కుళల్ = కూళలన, ముళుంజుగళినాల్ = రంధ్రగళ, ఊదు ఉళుదు = నడ్డువే, కుమిలోక్కు కుమిళ్తిత్తు = ఊదబేయుత్త, ఎలెబిద్ద ఎళుంత = ఎద్ద, అవ అముదమాగ అవు అమృతం = ఆ అమృతవే పునల్ = ప్రవాహవన్న, కుళల్ కుళల్ = కూళలన, ముళవమాగ = నాదవన్న, విళమ్బువమగ = ధ్వనిసుత్త, వీదుమేళ్ పుదువై = శ్రీవిల్లిపుత్తూరిన, కోమానాగ = నివాసిసువ, విట్టు శిత్తన్ = విష్ణుచిత్తను, ఎంద విరిత్త = వివరిసిద, తమిళ్ = తమిళన్న, వల్లార్ = బల్లవరు, కులలే = కూళలన్న, వెన్ఱ = గెలిదవరు, కుళిర్ = మనసూ తంపాద, వాయినరాగి = మూరిన వరూ, కూడు కొట్టియుళ్ = సాధువళగూ కొట్టి

యల్లి, కేళ్ళువ్వడువారే ఏకాగ్రచిత్తరాగి = సేరిసి కేళ్ళువ
డువవరే.

శబ్దవే గుంపురాగి ధరడిక్కొండిరువ మునుంపురుళిన కూదలుళ్ళ నోడి
విందన కోమలవాద బాయింద కేళ్ళలన రంధ్రగళ నడువే లూటీయూ
గి లుక్క త్రీకరిసుత్తిద్దు ఎద్ద ఆ అమృతద బ్రీవాడవన్న కేళ్ళలన నాద
వు ప్రీతి మీడిసిరువుదన్న శ్రీవిల్లి పుళ్ళూరిన సివాచార్యర నాద విష్ణు
చిత్తను విచరిసిద కెలవు ళ్ళన్న (కెలవు ళ్ళు ఎంబుదు శాస్త్రీయ ళన్ను) బల్లవరు కేళ్ళ
లన్న నోలిసువంథ మునీశ్వరరాద మూరినవరాగి సాధుగళ్ళకూ (11)
టదల్లి సేరిసికొళ్ళువవరే ఆగుత్తారే.

ఇదు ఈ శిరువేగలిగే శీలశ్రుతి. మున వోడంబాద శబ్దనేయు
గుంపురు మునుంపురళ్ళిన కూదలు నోడి విందన మురి శాంతియన్ను
కెడిసి కుత్తదే. అవన కోమలవాద బాయిన్ను ఆశ్చర్యిసిరువుదు
కేళ్ళలు. అదక్కే కృష్ణను మధురవాద లుపరన్ను కేరికేళియూ శుం
బుత్తానే. కేళ్ళలన రంధ్రగళ నడువే సేరిసికొండ్దిలుపరతేకగళ్ళు
దివ్యవాద అమృతనవొనవాద నాదద ధ్వనిలన్ను లుక్కిసి డంబిసుత్తదే.
ఆగ, అదు ధ్వనిస్ఫీతి బ్రీతగేళ్ళిసువుదు ఇల్లి కేళుడాగిరువుదు అనిశానంద వన్ను
వన్ను. కేళువవన హృదయవన్ను అదు శుంబిసువుదు అనిశానంద వన్ను
అదన్నే విష్ణుచిత్తరు తమ్మ కెలవు ళ్ళు బాశురగళల్లి విచరిసి డాడిద్ద
రే. బాశురగళ మూలకవన్ను (కాలిక్కవన్ను) గానవన్ను అరితుకొండ
వరు తప్పదే సాధుగళాగుత్తారే. అల్లదే, అవరు కేళ్ళలన ఇంపన్ను
సేరిసువంథ మునీశ్వరరాద మూరు సారరాగుత్తారే. ఆద్దరింద,
అవరన్ను సాధుగళు తమ్మ కూటదల్లి ఒందు మూడి కేళ్ళుత్తారే.

ఈ శీలశ్రుతి ఇతర శీలశ్రుతిగళంతే అల్ల. ఇదర్ల్లి మైమరి
తవన్నగలి, బేరే లోకగళన్నగలి, భగవంతన సాన్నిధ్యవన్నగలి.
భగవంతన సేవెయన్నే ఆగలి మునందిట్టూ ఆశేకోలరిసిల్ల. భగవం
తన దివ్య కల్యాణ గుణగళన్ను డాడుత్త బరువవను అచ్చరుళన్ను
చేన్నాగి అరితుకొళ్ళుత్తానే. అదన్ను మేలింద మేలే డోళ్ళుత్త,
డాడుత్త మైమరవుత్త బరువుదరింద అవను నిశ్చలనాగియూ
గద్గదనాగుత్తానే. నాధుగళ కూటదల్లి సేరలు యోగ్యనాను
త్తానే. డాళియే భగవంతన సాన్నిధ్యవన్ను బిడలియలూ అద్ద
నాగుత్తానే. అదక్కాగియన్ను బిడద బల్లరే భగవంతనన్ను సేరలు
దు మిగిలే వే.

అడియనదే: అడియార్ — నావలే గ్రామగళు, ఇడగిడ, మానవగాణ, కేరళ
దల్లి తిరుమకుడల్, మునోడుణ, శేమ్బరుమూ రేచంబెరుమ, భూమి పృథి, శీలు
పాలు, కిరణ్డు తిరుణాళు, కరుకరు, కులుల్ కుళ్ళలు, (ప్రియ ఐయ).

— o —

మూరనేయు దశక - పిళ్ళనేయు తిరుమొళి - తియుళుయుడి

మూన్రుం పత్తు - ఏళ్ నాంతిరుమొళి - ఐయపడ్రతి.

1. ఐయపడ్రతియుడంబళాంతివళ్ పేచ్చుమలంతలైయాయ్,
చెయ్యతూలిన్ శిట్రుడై చెప్పణుక్కవుం వల్లళల్లళ్,
కైయినిల్ శిరుతూతైయోడివళ్ మున్రిల్ పిరిందుమిలళ్,
పైయరవణైప్పళ్ళియాణ్డు కైవిత్తివళ్ వరుమే.

తియ ఐయ = సూగనాద, వుళుది పడ్రతి = మణ్ణన్న, ఉడంబు = శరీరం, అళైత్తు = బళిదుకొండిరువ, ఇవళ్ తి = ఈ బాలికయు, పేచ్చుమూచ్చు = మాశనాడలు, అలందళ్ళి = అందవాద, సూలనే నూలిన్ = చిట్టిగుడ్డ (చిరు+ఆడై = చిట్టిగుడ్డ), ఆడై ఆడై = ఉడుపయన్న, శేవ్వనే చెప్పణ్ = ఒయ్యారంగా, ఉడుక్కవుం = ఉడువుదన్ను, వల్లళల్లళ్ వల్లలాల్లలా = శక్తియుతమైన, ఇవళ్ తివళ్ = ఇవళు, కైయినిల్ = చేతిలో, శిలు చిరు = చిట్టి, కైయిందమ్ = చేయిడనే, ముట్రిల్ మున్రిల్ = ముచ్చలన్న, పిరిందుమూ పిరిందుమ్ = బిట్టూ, ఇలళ్ తివళ్ = ఇరలారళ్లు. ఇవళ్ తివళ్ = ఇంద్ర వళ్లు, పైంబై = పిడియుళ్ళ, అరవు అరవ = శేషన, అణైత్తు = డాసిన, యుల్లి, పళ్ళియాణ్డు పణ్ణియాణ్డు = వివడిసరువన్నొడనే, కైవిత్తు = చేతిచేతిలోడిసి, వరుమే వరుమే = బరువవళ్లు.

సూగనాద మణ్ణన్న మేనిల్లా బళిదుకొండిరువ ఇవళు (ఈ బాలిక) తొందిశెయ్యుల్లదంకే మాశనాడువవళ్లాగా, అందవాద ఆడనూలిన ఉడుపనన్ను యిడలు శెయ్యదవళ్లాగా, కైయిందమ్ ముచ్చలు శుడిరేగళన్ను బిట్టుకొండవళ్లాగా (ఇద్దగా నీడ), ఆదిశేషన మేలే వివడిసరువవన కైనే కైవిడదవళ్లాగా (ఇద్దగా నీడ),

గళన్ను విడియువ రనక భవచంకన్ కృకిగే కాశ్రనానలార.

2. వాయిల్ పల్లు మెళ్ళుంతిల మయిరుమా ముడి కూడిత్రిల,
కాయ్ విలాద కలున్దల్లే బిచ్చలు బిళ్ళెవ కళోడిణంగి,
కేయిణక్కిణంగాడి వన్దివళ్ కన్నన్న కేమ్మెవ శొల్లి,
మాయన్ మా మణివణ్ణన్ మేలవణ్ మాలుం ణనలూళ్ళే.

వాయిల్ వాయిల్ = బాయిల్లి, పల్లుమా పల్లుం = దుల్లగళు కూడ,
ఎళుంద్రిల ఎళున్తిల = పుట్టిల్ల. మయిరుమా మయిరుం = కూదలూ
ముడి కూడిత్రిల ముడి కూడిట్రిల్ల = గంటు మాకువష్టు లుద్దనాగి
బేళ్ళదిల్ల. కాయ్ పు కాయ్ వ = కూరకేయూచ్చుదూ, ఇలాద విలాత = ఇల్ల
ద, కలున్దల్లే కఱుంతిల = రలే కట్ట, శిల శిల = దలచు, బిళ్ళెవ దళ్ళు
దు బిళ్ళోకళోడు = దిణ్ణి మక్కళ్ళూదనే, ఇణంగి ణంగి =
జొకేకూడి, కేళ్ = కేట్ట, ఇణక్కు ణంగక్కు = దడవాగి, ఇణంగాడి
ణంగాడి = ఆటదల్లన్న ఆడి, వన్దు వన్దు = బందు, ఇవళ్ ఇవ
ళ్ = ఇవళు, రన్ తన్ = రేనగే, అన్న అణ్ణ = ఒప్పువ, కేమ్మెవ రెచం
ణం = సొగసు మూరువళన్న, శొల్లి రెచాలి = హేళి, మాయన్ మా
యన్ = అద్భుతరు, మా మణివణ్ణన్ మా మణివణ్ణన్ = ముడా
ఇంద్రనీలమణియు బణ్ణదవను ఆద కృష్ణన, మేల్ డుమల్ = మేలే,
ఇవణో ణివణ్ = ఈ వయస్సినల్లి, మాల్ మాల = ప్రేమవన్న, లుల
ణనలూళ్ళే ఒళుకిణ్ణురుతా = కిచ్చాగి కరగుత్తిద్దళల్లా!

బాయిల్లి దుల్లగళుకూడ పుట్టిల్ల. రలేయు కూదలుణ్ణు ముడి కూకు
వష్టూ లుద్దనాగిల్ల. కూరకేయుందూ ఇల్లద కట్ట రలేయు దులవు దిణ్ణుమ
క్కళ్ళ జొకేకూడి కట్ట దడవాగిద ఆటదల్లన్న ఆడి బంద ఇవళు రేనగే
ఒప్పువంథ సొగసు మూరువళన్ను హేళి అద్భుతరు నీలమణియు బణ్ణ
దవను ఆద కృష్ణనమేల్, ఈ వయస్సినల్లి, ప్రేమవన్ను అరియాగి కరగు

త్తిద్దళల్లా!

'బాయిల్లి దుల్ల మోళ్కెరిల్ల; రలే కూదలు గంటినే బరువుదిల్ల' – ఇంథ
నుడిదట్టిన మూరువళనే 'కుడుగా ఇన్నూ చిక్క వయస్సినవళు; ంయోవన
ద హోసలన్ను ఇన్నూ కుళ్ళిదిల్ల, ప్రేమవేందరేను ఎంబుదు కళ్కదిల్ల' ఎంబు
అర్థనాను క్కదే.

ఎళ్ళరియు వరియస్సిన మక్కళనే ఆటద మేలే ఇష్ట, దిట. ఆదరే, అవర్గె
ప్రేమచేష్టెగళు కిళియువుదిల్ల.

'కూరకేయిల్లద కట్ట రలేయు దిణ్ణుగళు:' – మనేయల్లి యుద్ధ చాళ
ఆద నిరవంకర దిణ్ణు మక్కళు. అంతేయిల్లదే అవరు చళ్ళిదవరు. హోళి

ಬಟ್ಟೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಹೊರಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಂದ, ಲೈಂಗಿಕ ಬಯಕೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದಂದ, ಅವಳ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಬಂದ್ದದ ಯೋಚನೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶುಂಬಿಕೊಂಡು ಕಲೆಯನ್ನು ಕೆಡಿಸುತ್ತವೆ. ಹಿದ್ದರಿಂದ, ಅವರದು ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸ.

ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯರು ಇಂಥ ಕೆಟ್ಟಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿ ಬಂದಿರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಮುಸುಬಿನ ಯೋಚನೆಗಳು ಪ್ರಾಯಂಚಿತ ಕೆಟ್ಟ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲ. ಅದುಬಕನೂ ಗಾರುಡಿಕನೂ ಹಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಇವಳು ತನ್ನ ವಿಶುದ್ಧವಾದ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವವಳು. ಆ ನೋವನು ಮಾಯವನ್ನೇ ಹಾಡುವಳು. ಇದೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇ ಅಲ್ಲವೇ?

3. ಪೊಂಗುವೆಣ್ಮಣಿಗೊಂಡು ಶಿಲ್ಪಿಯುಂ ಮುತ್ತಿನ ತೆಳ್ಳಕ್ಕಲುಗಿಲ್,
ಶಂಖುಚಕ್ರವನಿತ್ತುಂಡುವಾಳ್ ವಿಲ್ಲುಮಲ್ಲದಿಳೆಕ್ಕಲುರುಳ್,
ಕೊಂಗೆಯಿನ್ನಿಲುವಿನ್ ತೆಳುನಿಲ ಕೊಳವಿನ್ದಲೆ
ಶಂಖವಾಯಿಸೆಯನ್ನುಮಿನ್ನಿಳಿಮಾ ನಾಡುಲುನ್ತಟ್ಟುಮಾಂಬಾಳೇ.

ಪೊಂಗು ಪೊಂಗುತ = ಸುಡುವ, ವೆಣ್ = ಬಿಳಿಯ, ಮಣಿಯ್ = ಮರಳನ್ನು, ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು = ಕೆಸೆದುಕೊಂಡು, ಮುತ್ತಿನ್ = ಮುತ್ತಿನ ತೆಳ್ಳಕ್ಕಲುಗಿಲ್ = ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ, ಶಿಲ್ಪಿಯುಂ = ಶಿಲ್ಪಿಯು (ಇಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿನ ಕಪ್ಪು ಮಣಿಯನ್ನು), ಇಲುವಿನ್ = ಇಲ್ಲಿಯ, ತೆಳ್ಳಕ್ಕಲುಗಿಲ್ = ಕಣ್ಣಿನ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ, ತಗದಾಗ, ಶಂಖು ಚಕ್ರಂ = ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ವಿಲ್ಲುಮಲ್ಲದು = ಬಿಲ್ಲು, ಅಲ್ಲದು ಅಲ್ಲ = ಇವೆರಡನ್ನೂ ಅಲ್ಲದೆ, ಇಳೆಕ್ಕಲುರುಳ್ = ಕಣ್ಣಲು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೊರಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಮಿನ್ನಿಳಂ = ಇಷ್ಟೆ, ಕೊಂಗೆಯಿನ್ನಿಲುವಿನ್ = ಮೊಲೆಗಳು, ಕುವಿನ್ದು = ದುಂಡಗೆ, ಎಲುನಿಲ = ಎಲುಬನ್ನು ಲು = ಉಬ್ಬಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವಳ್ = ಇವಳನ್ನು, ಕೊಳವಿನ್ದಲೆ = ಕೊಲವಿಂದಲೆ = ಕೊಲವಿಂದಲೆಂದರೆ. ಶಂಖ್ = ಶಂಖಿ, ಎನ್ ಉಳ್ಳಮಾ = ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು, ನಾಳ್ = ನಾಳು (ನಾಳ್ + ತೋಱುಂ = ನಡೆಯುಂ), ಕಟ್ಟುಳುವ್ = ಕಟ್ಟಳವ್ = ಕಟ್ಟಳವಲ್ಲ, ಆಗಿನ್ಱತೆ = ಆಗಿರುವುದಲ್ಲ.

ಸುಡುವ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಯ ಮರಳನ್ನು ಕೆಸೆದುಕೊಂಡು ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಹೊರಡಿದಾಗ, ಶಂಖ ಚಕ್ರ ಗದೆ ಬಿಲ್ಲು ಮತ್ತು ಬಿಲ್ಲು -

ಇವಳನ್ನಿಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಕೊಡಲು ಬದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಮೂಲೆಕಳ್ಳು ದುಂಡಗೆ ಬಿಚ್ಚಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶಂಕಿಸಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಯಾವಾಗಲೂ ಕುಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲ! (3)

ಇವಳ ವಯಸ್ಸೇ, ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಬಿಸಿಲನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಆಟಕ್ಕೆ ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿಗಾಡುಕ್ಕುತ್ತಾ ವಯಸ್ಸು. ಇವಳಿಗೆ ಮೂಲೆಕಳ್ಳು ಬಿಚ್ಚಿಲ್ಲ; ದುಂಡಗೆ ಬೆಳ್ಳಿದಿಲ್ಲ. ವಯಸ್ಸಿನ ಕಕ್ಕುಂದ ಆಟದಲ್ಲಿ ಇವಳು ಕೊಡಹಿ ರುವುದು ಬಿಟ. ಆದರೆ, ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಗೂಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಭಗವಂತನ ಪಂಚ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳನ್ನಿಲ್ಲದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇನು ಬಿಚ್ಚಿಲ್ಲ? ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೇಮವೇ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಇವಳನ್ನು ನೋಡಿದಕ್ಷಣ ನೋಡಿದೆ ಶಂಕಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಂಡು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಕುಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯಲ್ಲಾ!

4. ಏಣಿಪೆಣತೆಯೊರ್ ಬಾಲಕನ್ ವನ್ದು
ಎಣ್ಬೆಣ್ ಮಗಳೊಣ ಯ್ವಿಳ್ಕಿ,
ತೋಳ್ಮಿಮಾರ್ ಬಲರ್ ಕೊಣ್ಡು ಪೋಯ್ ಚ್
ಚೆಯ್ತ ಕೂಳ್ಚ್ಚಿಯೆಯಾರ್ಕ್ಕುರೈಕ್ಕೆಕೊಣ್,
ಆಳಿಯಾನೆನ್ ಱುಮಾಳ್ಗೊಮಾಣಿಯಿಲ್
ಪಾಯ್ಚ್ಚಿಯಕಪ್ಪಡುತ್ತಿ,
ಮೂಳೈಯುಪ್ಪಱಿಯಾತತೆನ್ ಱುಂ
ಮೂತುರೆಯುಮಿಲಳೊ.

ವಿಟ್ಟೈ ಪೇದೈಯೊರ್ ಬಾಲನ್ನೊವನ್ದು ಎನ್ನ ಪೆಣ್ಣೊ ಮಡಪ್ಪೈಯಿಳ್ಳಿ,
ಕೋಲಿ ಮೂರ್ ವಿಲರ್ ಕೊಣ್ಡು ಪೋಯ್ ಶೆಯ್ದ ಶೂಳ್ಚ್ಚಿಯೈ ಯಾರ್ಕ್ಕುರೈಕ್ಕೇನ್,
ಅಟಿಯಾನೆನ್ನ ಮಾಲಿ ಮೇಲಟ್ಟೈಯಿಲ್ ಪಾಯ್ಚ್ಚಿಯಡಪ್ಪಡುತ್ತಿ,
ಮೂಟ್ಟೈಯುಪ್ಪು ಅಱಿಯಾದದೆನ್ನ ಮಾ ಮೂದುಳ್ಳೆಯುಮಿಲಳ್ಳೇ.

ವಿಟ್ಟೈ ಏಣಿ = ಅಜ್ಞಾನಿಯಾ, ಪೇದೈ ಪೆಣತೆ = ಎಳ್ಳಿಯ ವಯಸ್ಸಿನವಳೇ, ~~ಈ ಬಾಲಂಯ್ಯಾಗಿ~~ ಎನ್ ಏಣ = ಅವ, ಒರ್ ಒರ್ = ಒಬ್ಬ, ಬಾಲನ್ = ~~ಶೂಳ್ಚ್ಚಿಕಾರ~~ ನನ್ನ, ಪೆಣ್ = ಪೆಣ್ = ಹೆಣ್ಣು, ಮಡಪ್ಪೈ ಮಗಳೊಣ = ಮನಳನ್ನ, ~~ಯಿಳ್ಕಿಯ~~ ~~ಣ್ಕಿ = ಹಂಚಿಸಿ~~, ತೋಳ್ಮಿಮಾರ್ ತೋಳ್ಮಿಮಾರ್ = ಸೆಳ್ಳತಿಯರು, ವಿಲರ್ ಬಲರ್ = ಕೆಲವರು, ವನ್ದು ವನ್ದು = ಬಂದು, ಯಿಳ್ಕಿ ಯಿಳ್ಕಿ = ವಂಚಿಸಿ, ಕೊಣ್ಡು ಪೋಯ್ ಕೊಣ್ಡು ಪೋಯ್ = ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಶೆಯ್ದ ಚೆಯ್ತ = ಮಾಡಿದ, ಶೂಳ್ಚ್ಚಿ ಯೈ ಕೂಳ್ಚ್ಚಿ ಯೈ = (ಕವಿಚದ) ಶೀಲವನ್ನು, ಯಾರ್ಕ್ಕು ಯಾರ್ಕ್ಕುಂ = ಯಾರಿಗೆ, ಉರೈಕ್ಕೇನ್ ಉರೈಕ್ಕೇನ್ = ಹೇಳಲಿ ಹೇಳ್ಲಿ? ಆಲಿಯಾನ್ ಆಳಿಯಾನ್ = ಜೂಜುಗಾರ, ಎನ್ನುಮಾ ಎಣ್ಣುಂ = ಎನ್ನುವ, ಆಳುಮಾ ಆಳ್ವಂ = ಬಡ್ಡ ಶಿಳವಾದ, ಮೇಲಟ್ಟೈಯಿಲ್ ಮೊಣಿಯಿಲ್ = ಮೋಸದ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ, ಪಾಯ್ಚ್ಚಿ ಪಾಯ್ಚ್ಚಿ = ಕಳ್ಳ, ಅಡಪ್ಪಡುತ್ತಿ ಅಕಪ್ಪಡುತ್ತಿ = ಸಿಕ್ಕಿಸಿ, ಮೂಟ್ಟೈ ಮೂಣಿಯಿ = ಸೊಟ್ಟು, ಉಪ್ಪು ಉಪ್ಪು = ಉಪ್ಪಿನ್ನ, ಅಱಿಯಾದದು ಅಱಿಯಾತತು = ಅರಿಯಲಾರದ್ದು, ಎನ್ನುಮಾ ಎಣ್ಣುಂ = ಎನ್ನುವ,

Gurani Srinivasan

మూడుశ్చేయుమా ఆత్తుణారయుం = గాదేయుద్దు, ఇలల్లా అవళ ఇల్లదవళాగిరువళల్లా!

అజ్ఞానియూ ఎళేయవయస్సినవళూ ఆగిరువ బాలకియ మనసిన్న ఈ నన్న చిన్నుమగళన్న కేలవరు కళ్ళికియరు బందు వంచిసి కరెదుకొండు హోగి మూడిద (శవిటద) కేలసవన్న యారిగూ తిళియదంతే మాడి ఆళవాద మోరిద ప్రవాహదల్లి కళ్ళి అదరల్లి సిక్కిసి సోటిని లుప్తనాదరు ఎంబ కాదేయు ఇల్లదవళాగిరువళల్లా! (4)

'పేదై' - பெதை = ఎళేయ వయస్సినవళు' ఎందరే ఎరడు వర్షదింద మేలు వర్షదవర వయస్సిన బాలక అథవా బాలకి. ఇదన్న 'ఎళేయ వయస్సినవళు' ఎందు భాషాంతరిసిదే.

'బాలకన్ - பாலகன்' ఎంబుదు హుల్లింద బాలక. ఇల్లి 'బాలక' ఎంబ అర్థదల్లి ప్రయోగవాగిదే. గండుమక్కళన్న 'మగనమ్మా, బామ్మా' ఎందూ, చిన్నుమక్కళన్న 'మగప్పా, బారోం, బాప్పా' ఎంబుదూ కరెయువుదు, సంబోధిసువుదు సామాన్య. ఇవు ప్రీతిసూచకపదగళు మాత్ర; అంత సూచకపదగళల్ల.

ఎళేవయస్సిన మక్కళు మనసు అరియదవు. అవర్గె ఆశే తోరిసి దరెదాగ, మనసు మాడిందరే అదన్న మూడుక్కవే; ఎల్లవన్న కెరెదుకొయ్దరే అల్లవన్న హోలిసుక్కవే కష్ట సుఖగళ అరివినల్లి అనుభవానుభవగళిల్లా అవర్గె ఇల్లవెన్నబారదు. ఆద్దరింద, వంచిసువుదు అవు మనుష్యభావవే. ఈ కారణదల్లి బరువ ఆ ముగ్ధ బాలకియన్న అవళ నేళకియరు వంచిసిద్దు హేగో లుపాయదింద అవళన్న కరెదుకొండు హోగి, మేలక్కే బిద్దు బరలాగదంథ ఆళవాద మోరిద ప్రవాహదల్లి అవళన్న కళ్ళి బిట్టరు. అవళన్న అదరల్లి సిక్కిసి బిట్టరు. హావు, ఆ బాలకియ కరుళు కొయ్యువ ఎష్టు నింకటవో! అవళ హృదయ మేదనెయన్న యారిగూ తోరిసికొండరూ, ఎల్లల్లి కూడికొండరూ సేరదు.

"ఒబ్రగాం ఎంబ ఆళవాద మోరిద ప్రవాహదల్లి అవళన్న కళ్ళి, అదరల్లి సిక్కిసిబిట్టరు" — ఇల్లి ఒందు నిందర వాద రూపకవిదే. ఆళవాగియూ నీళ్ళిందలూ తుంబిరువ ప్రవాహదల్లి కిళిదూరె కిళియదేయోరె సిక్కబిద్దరే అల్లింద రక్షిసికొండు బరుత్తదె హాగాగి ఇల్ల. సిక్కబిద్దవనన్ను అదర బేళెక ఓట ఇరువత్త ఎళెదుకొండే హోగబేకాగుత్తదే. ఆళవాద భక్తియూ. అంతాద్దే. భక్తియ నీళ్ళియల్లి, అదర ప్రవాహదల్లి సిక్కబిద్ద బళిక ఆగియారు; రక్షిసికొళ్ళలు ఆగువుదిల్ల. ఆగిన హృదయ మేదనెయల్లా భగవంతనన్ను చేరవ తీవ్రతెయల్లవల్లా ఎంబుదే. భగవంతనన్ను తోరి విజయిసువ శాశ్వతానందానుభవక్కాగి తా తోరెయువుదే.

"కొటు లుప్పన్న అంయదు" — ఇదు ఒండు గాదే. లుక్కమ రూపిలే
డేదు. లుప్పినల్లయూ, లుప్పి ఇరువ విదార్థగళల్లయూ అదు కేలుక్కె
ముళుగుత్తా ఇద్దరూ అదళ్కే లుప్పన రుచి గొత్తిల్ల. దాసయ్యా కేదేడు
భగవంతనన్న కన్న ఒళగూ కన్న హొరగూ ఎల్లియూ ఇట్టు కొండిద్దరూ
బిడ, ఆ భగవంతనన్నే శిళిదుకొళ్ళుదక్కె భగవంతన బగ్గే భక్తి
యింబ రసానుభవవన్న అరియండిరువ బాళు వ్యర్థ. ఆదారక్కె
లుప్పు దేహవే దాన జీవిగె భగవంత. లుప్పిల్లద భిదార రుచియిదు;
దేహక్కె దృష్టి కొడదు. భక్తి యిల్లద జీవన వ్యర్థ. అదు బం
ధబర్ధు జీవన.

5. నాడుమూరుమఱియవే పోయ్
నల్లతు ళ్ళాయలఙ్కళం
శూడి, నారణన్ పోలిడ మెల్లారుం
శోదిత్తు ళ్ళితరుకిన్రుర్,
కేడువేణ్డుకిన్రుర్ పలరుమార్
కేశవనెడివళిల,
పాడుకావలిడుమినన్ఱెన్ఱు
పార్తడుమాఱినతే.

నాడుమూరుమఱియవే పోయ్ నల్ల కులూయలఙ్గళ్
శూడి, నారణన్ పోలిడమెల్లారుం శూడి కూరుమినో లూళ్,
కేడు వేణ్డుమినో లూర్ వెలరుళ్ళర్ కేశవనోడివళ్ళే,
పాడుకావలిడుమినన్ఱెనో లోనో లు పార్కడుమా లుమినదే.

నాడుమూ నాడుం = దేశదవరెల్ల, మూరుమూ ఊరుం = మూరిన చరెల్ల,
మఱియవే అఱియవె = కిళియువ దాసయ్యా, పోయ్ పోయ్ = ధ్యా
ళ్, నల్ల నల్ల = శనియాద, కులూయ్ ళ్ళాయ్ = కుళ్ళాయి, అలఙ్గ
ళ్ అలఙ్కార = తూ దారవన్న, శూడి శూడి = ధరిసి, నారణన్ నారా
ణన్ = నారాయణను (కృష్ణను), పోలిమూ పోలుం = ధ్యానిసువ,
ఇడమూ ఇడం = స్థళగళన్న, ఎల్లామూ ఎల్లావుం = ఎల్లవన్నూ,
శూడిక్కె శోదిత్తు = శోధిసి, లుళు ళ్ళిత్తు = ఆగ, కేడుమినో లూళ్
తరుకిన్రుర్ = లుక్షిసుళ్ళుత్తిళ్. కేడుకెడు = శోధన్న, వేడుమినో
లూర్ వెడుకిన్రుర్ = బయసువవరు, విలర్ పలర్ = అనేకరు,
ళ్ళర్ ఉళ్ళార్ = ఇద్దారే. కేశవనోడు కెశవ = కేశవనొడనే,
ఇవళ్ళే శివళిల = ఇవళన్న, వీడు పాడు = ఎల్లశబ్దగళల్లియూ, శావ
లిడుమిన్ కావలిడుమిన్ = శావలు ఇంబుది, ఎన్ఱు ఎన్ఱు ఎం
ఱు ఎన్ఱు = ఎందు, ఎందు, వార్ పార్ = భూమియల్లి (దేశదల్లి),
శడుమా లుమినదే తడుమాఱినతే = ధ్యాయ్దాడువుదల్లా!

మూరినవరూ దేశదవరూ ఎల్లరూ కిళియువ దాసయ్యా (మనేయిందె)
ధ్యానిసి, శనియాద కుళ్ళబియ దారవన్న ధరిసి, నారాయణను ధ్యానిసువ

Garani Srinivasan

నీళ్ళలన్నిల్లా కూడుకి శోడిసి దాన లుక్కొడమోల్లుకైళ్ళి ఇదుచ్చాన్నిళ్ళ కేలడుబడియువవరు అనోకంద్దారి. ఇవళ్ళన్న కేళిశవన్న బిందడ్డి ఎల్ల కడేయల్లా కావలు డాకంది ఎందు ఇడియు భూమియుంటే కొక్కొక్కుదల్లా!

5

భగవంతనన్న నోరలు ఇచ్చేయుళ్ళ భక్తను మూడబోకొద్దన్న ఇల్లా హేళనేలాగిదే. మొదలు అవను మనేయుంద దూరవాగబోకు. అద్ళే నాజుకే బీడబారదు. భగవంతనిగే అవిభక్తవాద, ~~అంతే~~ అవన ప్రకాద రూపిమాద భూమిన శుల్కసియు డారవన్న ఆనక్తియుంద, విశ్వస్ దింద, నంబికేయుంద, భక్తియుంద, ధరిసిబేకు. భగవంతను ఓడాడిద, ~~ప్రాణయుంటాద~~ ప్రేమభావవన్న బీంద బీమిత్రే నీళ్ళలన్నిల్లా నుక్తాడబేకు. బదా లుక్కొడదింద ఇరబేకు. భూమియల్లి భక్తనినే అసుశూలగళు ఇద్దారి; ప్రేశిశూలనళు ఇద్దారి. ప్రేశిశూలనళు అవన భక్తనే అడ్డిమాడువవరు. అవనన్నే శోడుబడియువవరు అవరు. ఆదరే, అసుశూలగళల్లు భక్తన్నళ్ళి కాణువ భగవంతన ఒలవన్న బేజ్జే నుచ్చదరల్లియు, అవనిగే బదనువ కేడక్కన్న దూరమాడువుదరల్లియు బదా శోడుతారుశ్తారి. భక్తనన్న భగవంతనింద శోరగడిద్ బారదు ఎంబుదే అవర ఆశయ. అదక్కాగి అవరు ఏనన్నాదరూ మాడువుదక్కే సిద్ధ.

6. పట్టఙ్గుకట్టి ప్పొఱ్ఱుడు పెయ్దు
ఇవళ్ పాడగముఞ్చిలమ్బుమ్,
ఇట్టమాగవళర్త్తెదుత్తెణుక్కు
ఎణ్ణెడిరుక్కవుర్రుళ్,
పొట్టప్పోయ్ప్పుఱప్పట్టు నిన్ఱు
ఇవళ్ పూవైప్పూవణ్ణైవణ్ణుమ్,
వట్టవార్కుழల్మఙ్గైకేళ్
ఇవళ్ మాదవిగొఙ్గైయే.

పట్టమా పట్టం = నేత్తియ బొట్టన్న, కట్టి కట్టి = కట్టి, పొన్ పాణ్ = పెన్నద, కోడు తెణుగు = చెవియోలేగళన్నూ (పొన్ + తెణుగు = పొన్నోడు), పాటకమా పాడగం = కాలందుదేగళన్నూ, శిలమాబుమా శిలంబుమ = కాల్గెజ్జెగళన్నూ, పేయాదు పెయ్దు = కొడిసి, ఇవళ్ ఇవళ్ = ఇవళు, ఇట్టమా ఇట్టం = ఇష్టద, ఆగ ఆగ = ఆనందదే, వళర్త్తు వళర్త్తు = బెళసి, ఎదుత్తెణుక్కు ఎదుత్తెణుక్కు = ఎత్తి ఆడిసిదవళాద, ఎణ్ణెడు ఎణ్ణెడు = నన్నొడనే, ఇరుక్కవుర్రుళ్ ఇరుక్కవుర్రుళ్ = ఇరలోల్లే నేస్తకైళ్. పొట్టప్పోయ్ పొటట ప్పోయ్ = (నన్నన్న) కొరే

దేబిట్టు, వుటాప్పిట్టు ఫుర్రుప్పుట్టు = ధూరటు, సానాటు నీళ్ళాబు = సాం
కు, ~~ఇవళ్ళు ఇయ్యాల~~ = ఇవళ్ళు, వూవ్వే వ్యూణ్ణ = ధూవన్న, ధూవణ్ణా వ్యూవ
ణ్ణా = ధూవిన బణ్ణదవనే, ఎన్నువా రాణ్ణాబుం = ఎన్నువ, ఇవళ్ళూ ఇ
వళ్ = ఇవళ్ళు, వట్టమా బుట్టడం = దుండవే, వార్ వార్ = లుద్దనాటి, ~~ఆక్కే~~
కులల్ క్రుట్లు = కూదలుళ్ళ, మజ్జూవ్వే మీర్ మంగణ కూర్ = కాయుందిరే,
ఇవళ్ళూ ఇయ్యాల = ఇవళ్ళు, మూటు బుంటినాటూళ్ళే మాబ్బుబ్బుకిణ్ణిరుగా =
వ్యామోఢగొండిరువళ్ళల్లా!

నేత్రియ మోట్టన్న కట్టి, ఒణ్ణద కవియోలేనళ్ళన్నూ కాలందునేగళన్నూ
కాల్గెజ్జెగళన్నూ కొడిసి, ఇవళ ఇష్టద డాగంయే బోళ్ళసి ఎత్తి ఆడిసిబదవళాద
నన్నొడనే ఇరలోల్లనేన్నుక్కాళ్. నన్నన్ను కేళరేదే బిట్టు ధూరటు సాంబు, ధూ
వన్ను ధూవిన బణ్ణదవనే ఎన్నువ ఇవళ్ళు, దుండనూ లుద్దనాగియూ ఇరువ (6)
కూదలుళ్ళ కాయందిరే, ఇవళ్ళు వ్యామోఢగొండిరువళ్ళల్లా!

నామాన్యవాగి, డబ్బు మక్కళిగే అలంకార ఆభరణగళ మేలే ఆశే.
అవర కాయుందిరు అవరు ఒప్పువంతేయే అవరన్ను అలంకరిసి, అవర
ఇష్టదంతేయే సోఢిసికొళ్ళుక్కా, ఎత్తి ఆడిసి బోళ్ళసుక్కారే. తమ్మ డబ్బన్ను మక్కళు
సుఖవాగి బాళిరువుదంతూ, అవర మనస్సిగే సోలవాగదంతే దాన సోఢిసిళ్ళ
బేకెందూ కాయం దిరు శ్రమియుక్కారే. ఆదరే, ముందల్ల బందు దిన ఆ డబ్బన్నూ మ
క్కళు రమ్మన్ను అథవా ధూరాటు బవరే! ఇదన్ను కాయుంబిరు మనవంతే మా
డికొండిద్దరే సాకు. ఆగ, అవరింద బరువ అథవా ఒందేయూ ఇరువుదిల్ల;
వ్యథేయూ ఇల్ల.

ఈ సామాజదల్లి, 'మనగళు' ఒక్కవయస్సినవళ్ళు. ఇన్నూ కేలవు వర్ష
గళాదరూ అవళ్ళు కాయియన్ను బిట్టు అథవా నింభవవే ఇల్ల. ఆదరే,
ఇల్లి ఆదద్దేను? అవళు భగవంతనల్లి అక్కాశేగొండవళాగి, అవనన్ను ధ్యా
నిసుత్తా, కాయుంయన్నూ మనేయన్నూ బిట్టు ధూరటక్కే బిడుక్కాళ్. దారియల్లి,
సుందరవాద అరళిరువ కమల నేత్రదిలేనళుంద ధూవన్ను సోఢిద కూడలే, మో
హగొండు అదన్ను "ధూ బణ్ణదవనే" ఎందు నింకోళిసుత్తాళ్. భగవంతనన్ను
కాణబేకెందూ, అవనొడనే కూడికొళ్ళబేకెందూ అవళిగే తాంకర్ద. అవళ
కాయుకే వ్యథే. తన్నొడనే తన్న మగళు ~~ఇల్ల~~ ఇరద ధూరటు ధూరాటుక్కాళల్లా
ఎందు వ్యథే. ఇదన్ను ఇతర కాయుం దిరల్లి ~~ఇదన్ను~~ కండోళిగొళ్ళుక్కాళే.

ఇదలోకద సుఖ నింకోళిష్టగళల్లి ఆసక్తియిట్టిరువ జీవను, ముందల్ల
ముందు దిన అదన్ను ఇద్దక్కిద్దంతే కొగరేదు, భగవంతనక్కె సాధనళేబేకు. ఇదే
జీవనగే ఇరబేకాద ధ్యేయ. అవన్ను ఇదన్ను మరెయబారదు; అలక్షిసబా
రదు. ప్రాపంచిక జీవన చాదరగళు అవనన్ను ఆకర్షిసుత్తిరుత్తవే. ఆగ ధూర్తిసు
త్తవే. ఇల్లియే ఇద్దుకొండు అదరల్లంతేయే కొళ్ళబుక్కా ఇరబేకేన్నుత్తదే. జీవను
ఇదలోకద ఆసక్తియన్ను దూరమాడబేకు. అదర ఆశేగే బదలాగి భగవం
తనల్లి ఆశేయన్ను హెచ్చిసికొళ్ళుక్కా ముందువరియబేకు. భగవంతనల్లే
వ్యామోఢగొళ్ళబేకు. ఇదే క్రమ; ఇదే మూగద.

Garani Srinivasan

7. பேசவுந்தரியாத பெண்ணமையின்
பேதைபெயன் பேதையிவள்,
கூசமின்றி நின்றிரர்கள் தம்மெதிர்
கோல்கழிந்தான்மூடையாய்,
கேசவாவென்றுங்கேடியீயென்றுங்
கிஞ்சுகவாய்மொழியாள்,
வாசவார்குழல் மங்கைகீர்
இவள் மாலுறுகின்றிலளே.

பேசவுந்தரியாத பெண்மையின் பேதைபெயன் பேதையிவள், கூசமின்றி நின்றிரர்கள் தம்மெதிர் கோல்கழிந்தான் மூடையாய், கேசவாவென்றுங் கேடியீயென்றுங் கிஞ்சுகவாய் மொழியாள், வாசவார்குழல் மங்கைகீர் இவள் மாலுறுகின்றிலளே.

பேசவுமா பேசவும் = மாசனாடுவுதன்ன, சரியாத தரியாத = பரிசயமில்லாத, பெண்மையின் = ஸ்த்ரீத்வபாவத்தினால், பேதைபெயன் = எள்ளற்கு இடமானவள், பேதையிவள் = இவள், நின்றிரர்கள் = நிற்பவர்கள், தம்மெதிர் = தமக்கு எதிரில் (மரியாதையன்னு விடாதே) நிற்பவர்கள், கூசம் = பயம், இன்றி = இல்லாமல், கோல் = (ஆதரவான) சொல்லை, கழிந்தான் = கழிந்தது, மூடையாய் = மூடன், கேசவா = கேசவா, கேடியீ = கேடு இல்லாதவனே, கிஞ்சுகவாய் = பருப்பு வாய், மொழியாள் = (இனிமையான) சொல்லையுடையவள், வாசவார்குழல் = நறுமணமுள்ள நீண்ட கூந்தல், மங்கைகீர் = பெண்களே, மாலுறுகின்றிலள் = மயங்குகிறாள் இல்லை.

(பொருள்) மாசனாடுவுதன்ன பரிசயமில்லாத ஸ்த்ரீத்வபாவத்தினால் எள்ளற்கு இடமானவள் (மரியாதையன்னு விடாதே) நிற்பவர்களெதிரில் பயமின்றி, கோலை கழிந்தது மூடன், கேசவா, கேடு இல்லாதவனே, பருப்பு வாய், இனிமையான சொல்லையுடையவள், நறுமணமுள்ள நீண்ட கூந்தல் பெண்களே! இவள் மயங்குகிறாளில்லை.

(7)

Garani Srinivasan

சுகபாவம் பெண்களுக்கு இயற்கை. அதனால் சிலர் மாசனாடுவுதன்னை பரிசயமில்லாத,

మూకన్ను చేళ్ళద కూడలో అవరిన్ ఆళ్లు బరుంక్కదే. ఎళ్ళకెనడింద బదువ ఈ దివ్భాగదవరు ఆశ్రయు విల్లదే జీవిసిదలారరు. ఈ రాశూరదల్లి 'మనళ్లు' బడవర్ల ఎళ్ళరియు వయస్సినవళ్లు. అవళ్లదు డొంగరుళినల్లి డొంగరుళ్లు. అంధవళ్లు, నింకిరువవర ఎదురినల్లే మనేయిన్నూ, కేన్న నిర్వర్ణ్యవన్నూ కొరేదు హోరటు బిడబల్లుదే? మయూరదేయు జన మేనేన్నువుదిల్ల? కాయియు ఆచారేయున్న కళ్ళదు శోండు బిడబల్లుదే? మోడక వాద ఇంగాదదనియల్లి 'కేశవా', 'అచ్యుతా' ఎందు బున్నక్కళంకే కూగుత్తా అలేదాడబల్లుదే? అవళగకి మనాగువుదో? — ఇదు బ్రాహ్మంతర ఈకియు ప్రశ్నే.

భగవంతనల్లి పూర్ణ వ్యామోహగొండు, ప్రాపంచిక జీవన నవన్ను లెక్కిసదే, భగవంతనన్నే ఆరసువవరింద భగవంత ఆశ్రయు కట్టిదే లభిసుత్తదే. 'నాశరహిత' పదవాగిదింద శాశ్వత నాశవిల్లద వరాగుత్తదే. ఈ ధ్యేయు సాధనేగాగియే జీవన రూపిసబేకల్లా.

'కూలన్ను కళ్ళదుకొండ కోటు' — ఇదు ఒందు సుందరవాద రూపక. కోటినల్లి ఎరడు భిగగళిమే: ఒందు బట్టలు; ఇన్నొందు అదక్కే జోడిసిరువ లుద్దనేయ ఉడి - 'కూలు'. ఉడియిల్లదిద్దరే, కోటు కోటినంతే బుకయోలగక్కే బరువుదిల్ల. అదక్కే ఉడియు ఆనవే ఇరోరోరేకు. దానింద్లే స్త్రీ. అవళిగే ఆశ్రయు బేకేబేకు. ఒళ్ళం మదు అవళిగే తాయి (తందే)యు ఆశ్రయు. మదువేయాద బళిక జీవయ ఆశ్రయు. ఆశ్రయు విల్లదేయే దొంగను మయూరదేయు జీవన నడెసువుదేందరే బదుకు ప్రియవాగువుదే?

ఈ రాశూరదల్లి 'మనళ్లు' ఇల్ల తాయియు ఆచారేయున్న అవళిగే కొరేదు బిట్టవళు. బదుకు ఒంటియవళు. అవళిగే మదువేయాను వ వయస్సిన బందిల్ల. ఆద్దరింద గండన ఆదరవిగే ఈగలే బదనదు. ఇంథవళు దొడ్డ బాళ్వువళిగే — ఇదు తాయియు కొరను. మనళాద రూ 'కేశవ'న, 'అచ్యుత'న ఆశ్రయు కోరి అవనన్ను అరసుత్తా రూ ధ్యానిసువుదు. అవళదూ ఒందు కొరను. ఇదరల్లి యావుదు ఈకియల్లి బాళ్లు లుక్తమవాదద్దు? యావుదు శాశ్వతవాదద్దు?

భక్తినాదవనిగే ప్రాపంచికర నగు, దాస్యగళు లెక్కవిల్ల. అవను 'నాటకే బిట్టవను'. భగవంతనన్ను తన్నిష్ట బందంతే కూగి హాడువదను. అవన కూగు భగవంతనన్ను ముట్టువుదందు అవన ధ్యానం బిగే. రాశూరద 'మనళ్లు' గిళియు నిత్యవిదంతే ఇనిదాద దనియింద భగవంతనన్ను కూగుత్తా అలేదాడిదళ్లు. కేళువవరిగూ అదన్ను మరవన్ను తందిరిసు!

8. காறை பூணுங் கண்ணடி காணும்
தன் கையில் வளை குலுக்கும்,
கூறை யுடுக்கு மயர்க்கும்
தன் கொவ்வை செவ்வாய் திருத்தும்,
தேறித் தேறி நின்று யிரம் பேர்த்
தெவன் திறம் பிதற்றும்,
மாறில் மா மணி வண்ணன் மேல்
இவள் மாலுறு கின்றன ளே.

காலாலே வீணுமா பூணும் = கழுத்திலே ஆபரணவ
ன்னு, வீணுமா காணும் = நெங்கு நோடிகொள்ளுகிறாள். கண்ணாடி கண்ணாடி = கன்ன
டியு முன்னே, கானுமா காணும் = நெங்கு நோடிகொள்ளுகிறாள். கன்னத்
ன் = கன்ன, கையில் = கையிலுள்ள, வளை வளை = பளிங
ளன்ன, குலுக்குமா குலுக்குகிறாள். கூறை = (நழுவிவிடிசிகொண்டு) உடுத்
பீதாம்பரமன்ன, உடுக்குமா உடுக்குகிறாள். அயர்க்குமா அயர்க்குகிறாள்: பே
சொள்ளுகிறாள். கன்னத்தன் = கன்ன, கொவ்வை கொவ்வை = கொண்டைகனிகளை
ரசொள்ளுகிறாள். செவ்வாய் = செம்மையான, வாய் வாய் = பேசுதலையுள்ள, திருத்துமா
கே, சீவுமா நகம் = நகத்தினாலே, திருத்தும் = நவண்டிகொள்ளுகிறாள். தேறி தேறி = மூளுகையிலே
தெளிவுகொள்ளுகிறாள். தேறி தேறி = நம்பிக்கையுன்னு தீர்மானிசிகொள்ளுகிறாள். நின்று
~~நின்றன = நாது நிலுகிறாள்~~. நின்று = நாது நிலுகிறாள். இரம் பேர் = நாமதேய, தேவன்
இரமா ஆயிரம் = நாமதேய, தேவன் = தேவதை, திறமா திறம் = குணாதிசயங்களன்னு, பி
தெவன் = தேவதை, பிதற்றும் = உதறுகொள்ளுகிறாள். மாறு மாறு = வ்யாஜ
ற்றுமா பிதற்றும் = உதறுகொள்ளுகிறாள். மாறில் மாறு = வ்யாஜ
மாகளு, இல் இல் = இல்லாத (மாறு + இல் = மாறில்), மா மா =
ஸ்ரேஷ்டமான, மணிவண்ணன் மேல் மணி வண்ணன் மேல் =
நீலமணியை யொத்தவனை மேலே, மாலுறு மாலுறு கின்றன ளே = மோஹங்கொள்ளுகிறாள்
றுகின்றனளே = மோஹங்கொள்ளுகிறாள்ளா!

இவள் கழுத்திலே ஆபரணவன்னு தரிசுகொள்ளுகிறாள். கன்னடியை முன்னே
நெங்கு நோடிகொள்ளுகிறாள். கன்ன கை பளிங்குகளன்னு குலுக்குகிறாள். பீதாம்பர
ன்னு நழுவிவிடிசிகொண்டு உடுக்குகிறாள் லுக்ஷ்யமாக்குகிறாள். பேசுதலையுள்ள
ளி. கொண்டைகனிகளை ஒத்திருவ கன்ன ஜோடுதிகளன்னு நாமதேயங்கொள்ளுகிறாள்
மூளுகையிலே நிச்சயிக்கிறாள். நம்பிக்கையுன்னு தீர்மானிசிகொள்ளுகிறாள். கா

సంకిరువ డానేయిలే నాంబర డేవరుళ్ళు దేవదేవన గుణాంశేయిగళన్న కన్నష్ట్రక్కే కానే బదరింకే ళ్ళుక్కాళే. మూబిన్ల్లదవనాద దివ్యేంద్రనీల మణియు బన్ల్లదవన మేలే అవళు ~~ఆకర్షిత~~ మోహగొండిరువ (8) ళల్లా!

ఈ వాశుర 'మగళు' మూ మణివణ్ణనల్లి డోల్లశీరదష్టు వ్యామోహ-గొండిద్దళే. అవనే కినగే ప్రియుశేమ, కెన్న బిరి, కెన్న నాయక. ఆదరే, అవనన్న ఇందు బలవాదరూ కణ్ణార్ కండిల్ల. అవన దివ్యవాద గుణగళూ అవన ~~ఆకు~~ ~~ఆడ్డి~~ అనుభవు గొండ యర్ధవూ అవళిగే గొత్తు. కెన్న ప్రియుశేమనిగే నాంబర డేనరుగళు. ఒందొందూ ఇందు విశిష్ట గుణవన్న డోల్లుక్కదే. ఇదన్నెల్లా అవళు బల్లళు. ఆదరింద, డోగాదరూ మూడి, ఆ మూబిన్ల్లదవనన్న ఆ శోశ్చశేనన్న కాను బిలసికొళ్ళలే బేకు ఎందు అవళ నిశ్చయిసి. కెన్న ప్రియుశేమనిగే కెన్న అపారవాద ప్రేమవన్నిష్టేంబుదు గొత్తు. ఆద్ద రింద, అవను కెట్టిదే కెన్న బళిగే బందే బరువను ఎంబుదు అవళ దృఢ విశ్వాస.

కెన్న ప్రియునన్న కాను బిలసికొళ్ళువుదు హేగే? అవను యావాగ బరువనేనే? యావ ష్ణణదల్లి బరువనేనే? అవను బరువ వేళెగే కాను హేగిరబేకు? ఇదన్ను యోచిసి, అవన్న కణ్ణన్నిన్ను నోడి మోహవనేంబ జ్వరవశేయింద, అవన చర్మిగే ఆకర్షితళాగి కోతియువంతే కెన్నన్ను శృంగరిసికొళ్ళుక్కాళే. కర్తిగల్లి అడ్డిశేయన్ను ధరిసుక్కాళే. చెందుటియన్ను ధరిసికొళ్ళుక్కాళే. కైగె బళెగళన్ను కులుకుక్కాళే. నెరిగళన్ను ధరిసికొళ్ళుక్కాళే. కన్నడియన్ను ముందే నింరు అవనిగే బిట్టిగే యారూ లేనే ఎందు నోడికొళ్ళుక్కాళే. అవన బరవన్ను ఈ రీతి ష్టవూ నిరీక్షిసుక్కాళే. ~~కెన్న ఆకురక్కే కెక్క కాగే బోగ బరఅల్లవల్లా~~ కాదు నిల్లుక్కాళే. కెన్న ఆకురక్కే కెక్క కాగే బోగ అవను దేవదేవన కామర నామద గుణాంశేయిగళన్ను కెన్నష్ట్రక్కే కానే బదరికొళ్ళుక్కాళే. కెన్న ఆకురక్కే కెక్క కాగే బోగ అవను బరలారనల్లా ఎందు బోధరిసుక్కాళే. బనవళియుక్కాళే. ఉల్లోడగుందుక్కాళే. మూర్ఛే హోగుక్కాళే. వుక్కే, కిళిదాళుక్కాళే. కెన్న నంబికెయున్ను దృఢ పిడిసికొళ్ళుక్కాళే. ఉన్మత్త లంతే అవళూ ఎంతల్లా ఆడుక్కాళే.

భక్తనూ ఇంతనేయే. భక్తియు అతిరేశదింద అవను ఉన్మత్తనే. అవనిగే పరమగురియాద భగవంతనన్ను నోరువుదంబ దృఢవిశ్వా

నవన్న అవసందిగా కళ్ళదుక్కోళ్ళువుదిల్ల. అదన్న నాణ్ణదే బిడు
వుదిల్ల.

9. కైకత్తలత్తుల్ళ మాడలియ కణ్ణలంగళ్ చెయ్దు, ఇవళ్నె
వైత్తువైత్తుక్కొణ్డెన్న వాణిబమా నమ్మె వడువ్పడుత్తుమా,
శెయ్త్తలెయి లు నాట్రు పోల్ అవన్ శెయ్వన శెయ్దుకొళ్ళ,
మైత్తడ ముగిల్ వణ్ణన్ బిళ్ళె వళరవిడు మినోడళో.

కైకత్తలత్తుల్ళ = కైయల్లి, లుళ్ళ ఉల్ల = ఇరువ, మూడు మాడు = కణ్ణవల్ల, అలియ అళియ = వేష్ట మూడి, కణ్ణల్ల = కణ్ణలంగళ్ = మంగళకాయ్దగళన్న, శెయ్దు చెయ్తు = మాడి, ఇవళ్నె ఇవళ = ఇవళన్న, వైత్తు వైత్తుక్కొణ్డిణవత్తుణవైత్తుక్కొణ్డు = కడిదిట్టుకొండు, వాణిబమా వాణిబం = లాభ, ఎన్న ణ్ణ = మీను? నమ్మె నమ్మ = నమ్మన్న, వడువ్పడుత్తుమా వడువ్పడుత్తుం = కూరగిరుత్తదే. శెయ్ చెయ్ = కూలద, కళ్ళ తలె = మేలే, ఎలు ళాట్రు = బెళ్ళెయువ, నాట్రు పోల్ నాట్రు = నాటియ వ్యోమన కాళె, అవన్ = ఈశ్వరను, శెయ్వన చెయ్వణ = (కాను) మాడ బేకెంబుదన్న, ~~శెయ్దు చెయ్తు = నడసి~~ శెయ్దుకొళ్ళ చెయ్దుకొణ్ణ = నడసికొళ్ళలు, మైణమ = కొడికేయం కే(బణ్ణవుళ్ళ), శడతడ = విశాలవాద, ముగిల్ = ముగిల్ మ, వణ్ణన్ వణ్ణణ్ = బణ్ణదవద (కృష్ణన), బిళ్ళె బిళ్ళె కళ్ = మున్నులల్ల, వళర వళర = బెళ్ళెయలు, విడుమినోడళో విడుమిణ్ణకడ = బిట్టు బిడి.

కైయల్లరువ కణవన్నెల్లా వేష్ట మూడి ఇవళన్ మంగళకా యిగళన్న మూడి ఇవళన్న కడిదిట్టుకొళ్ళువుదరింద బరువ లాభ వేను? అదు నమ్మన్న కూరగిరుత్తదే. కూలదల్ల బెళ్ళెయువ నాటియు వ్యోమన కాళె ఈశ్వరను మాడబయసువుదన్న నడసి కొళ్ళువంతే కొడికేయంతే విశాలవాద ముగిలన బణ్ణదవన మున్ను లల్ల ఇవళన్న బెళ్ళెయలు బిట్టు బిడి.

ప్రపంచంలో రీతియల్లా 'మదువే' ఎంబుదు మంగళకాయిగా. అదన్న కాంక్రీదాయకవాగా నడసుక్కారే. మదువేయింద ఒట్టు గూడువ దోస్తిగి గండిగూ కులవు కట్టువాడువళివే అవుగళన్న అవరు వాలంటలోబు ఇల్లవాదరే, కులక్కూ సమాజక్కూ అదు కళంక తరుక్కదే. ఈ దృష్టియింద మదువే ఎంబుదు ఇహలోకదల్లి 'బంధన'వే. మదువేయూద బళిక గండూ హెణ్ణూ తమ్మ తమ్మ స్వాతంత్ర్యవన్న మోటకు మాడికొళ్ళబేకాగుత్తదే. కేలవొమ్మే హెణ్ణాగలు గండాగలు ఈ బగేయల్లి బంధనక్కే బళగాగలు ఇష్టవాగదే ఇరబహుదు. అంథవర ఇహలోకద జీవన బడళ్ళదుంటుతర్ర. కే అల్లదే, కైయల్లిరువ ధనవన్నెల్లా వేశ్యేమాడి, కత్తె బరిదు మూడికొండు, మనళ్ళనే నేమ్మది తరదంథ ఈ మదువే యింబ మంగళకాయిందింద బరువ లాభవేను? అదు నమగే నిం కటతరుత్తదే. ఆజీవ వియుక్తంతేవూ నమ్మన్న కొరగుమంతే మాడుత్తదే.

"కూలదల్లి బేళెయువ నాటియ బైరిచ డానే నవోణ్ణర్గను రొసు లువిమాన. ఒక్క ఒక్క బైరిన నిసినళన్న అల్లల్లి క్రమవంతు (ధ్రోపదల్లి) నాటుక్కారే. అవు క్రమక్రమవాగి బెళెదు దొడ్డనాగుత్తవే. డానేయే, ఈ వాకురద 'మనళ్ళన్న కామయుక్తనిలవణ్ణన పక్కదల్లి బిట్టరే దాకు. అవళు క్రమక్రమవాగి బెళెయుత్తళే.

మదువే యింబ కొరగిసువ బంధనక్కే మానవ మనస్సన్ను ఈడుమాడువుదర బదలాగి అవనన్న భక్తి సాగరదల్లి ఇళిసిదరే గాళు. అదు ఇహలోకద బంధనదింద దూర్మాడువుదు. జనన మరణవేంబ వ్రీమాడదింద కప్పిడువుదు. శాంతియన్నూ సౌఖ్యవన్నూ తరువుదు. అదరింద ఈవే మాడువుదరింద బరువ లాభ అపారవాదద్దు.

వేరియూ లూథరరు స్త్రీయరు బ్రహ్మచారిగళు. మదువేయు బంధనవెందు అవరిగే తిళియదు. భక్తి, సేవేగళల్లి తమ్మ జీవనవన్న నివేదిసిదవరు. ఆద్దరింద మదువేయన్న బంధన వేందు భావిసి ఇదన్ను నిరాకరిసిదరు; ఇల్లవే, తమ్మ దాకు మనళాద గూడదే థేరియరు భగవంతనల్లి తీవ్ర భక్తియన్నిట్టు అవనన్నే మదువేయాగువనేందు దృఢనిశ్చయ మాడిదరు, దేవరూ అదన్న దాటిసిద్దన్ను మనసందు ఇదన్ను నిరాకరిసిదరూ ಹೇಗೋ?

10. పెరుప్పెరుత్తకణ్ణులంగళ్ సెయ్దు
పేణి నమ్మిల్లత్తుళ్ళే,
తిరుత్తువానణ్ణి నామిరుక్క
తివ్రమొన్ఱెణ్ణుగిన్ఱోం,
మరుత్తువప్పదమ్నోంగిఱైన్ఱుమ్
వార్త్తైపడువదన్మున్,
ఒరుప్పడుత్తిడుమినివినై
ఉలగాళ్ందాణిడక్కే.

పేరుప్పేరుత్త కణ్ణాలజ్జళ్ళా శేయిదు పోణీ నమ్మిల్లక్కు ళ్ళోళ్,
ఇరుక్కువానొణ్ణీ నామిరుక్క ఇవళు మోనాతోన్ను జనోఱూళ్ళా,
మరుక్కవప్పిదేవగ నీఱోనాళ్ళన్న మగ వాక్కైన్ వీడువదనో మున్,
ఒరువ్వీడుక్కిడు మినిసిళ్ళై లులడళ్ళనాదినిడ్డైక్కోళ్.

పీదమగ పేరుక్క పెరుం పెరుక్తత్త = బడళ విశేషవాద, కణ్ణాలజ్జళ్ళా కణ్ణాలుక్కుళా = ముంగళ కాయ్యగళన్న, శేయ్దు తశయ్దు = మాడి, పోణీ పెణ్ణీ = ఇశేయింద, నమగ్రుం = నమ్మ, ఇల్లక్కుళ్ళోళ్ ఇరుక్కత్తుళ్ళాళో = మనేయల్లియే, ఇరుక్కువానొణ్ణీ ఇరుక్కత్తువాణ్ణా = ఇట్టుకొళ్ళోణమేందు, ఎణ్ణీ ణాణ్ణా = యోచిసి, నామగ్రాం = నావు, ఇరుక్క ఇరుక్క = ఇరలాగి, ఇవళుమగ ఇవగ్రుం = ఇవళూ కేద, బనాయు ణాణ్ణు = బేకొందన్న, ఎణ్ణుబనాయూళ్ళా ణాణ్ణు = యోచిసిరువళు. మరుక్కవమగ మరుక్తవం = దోంకే య, మీదమగ పక్తం = నుదిమయవన్న, నీఱోనాళ్ళా నోక్కుణాణ్ = కళే దుకొండళు, ఎన్నుమగ ణాణ్ణుం = ఎన్నువ, వాక్కైవార్క్తాక్త = అవవాదవన్న, వీడువదనో మున్ పడువక్తాణ్ = వీడువుదక్కింత మున్ముంబోయే, ఇవళ్నై ఇవళా = ఇవళన్న, ఉలగ్రు = లోకవన్న, అళదనో అణక్తాణ్ = అళిదవన, ఇక్కైక్కే ఇణైక్కిడక్క = కైళక్కేయే, ~~ఒరువ్వీడుక్కిడు మినిసిళ్ళై లులడళ్ళనాదినిడ్డైక్కోళ్~~ = ఒరువ్వీడుక్కి ఒరుప్పడుత్తి = ఒప్పిసి, ఇడుమిన్ ఇడుణాణ్ = బిడి.

బడళ విశేషవాద మంగళ కాయ్యగళన్న మాడి, ఆచేయింద నమ్మ మనేయల్లియే (ఇవళన్న) ఇట్టుకొళ్ళోణమేందు యోచిసి నావు ఇరుత్తిరలాగి, ఇవళూ కేద బేకొందన్న యోచిసుత్తిరువళు. దోంకేయ నుదిమవన్న కళేదుకొండళు ఎంబ అవవాదద మూలేన్న వీడువుదక్కింత మున్ చిక్కవాగియే ఇవళన్న మూలలోకవన్న అళిదవన కైళక్కేయే ఒప్పిసి బిడి. (10)

మదువే మున్నాద మంగళ కాయ్యగళన్న నడెసువుదు కులద ముక్త సమాజద సియమగళన్న పాలిసువుదక్కే. మగళిగే వయస్సు బరువుదక్కింత ముంచెరవాగి మదువే మాడిదరే, అవళిగే వయస్సు ప్రాప్తి వాదాగ మక్కళన్న పడెయలు అడ్డళాగుత్తాళే. మదువేయాగువుదర శీలగళల్లి ఇంతు కింతాగప్రాప్తి ఎంబుదు ఇందు. వయస్సినల్లి మదువేయాగదిద్దరే, ఇల్లద కిల్లద అవవాదగళన్న కట్టిదే ఎదురిసబేకాగుత్తదే. మదువేయాగదిరువు దు సమాజద కట్టుపాడినే విరుద్ధవాదద్దు. ఆద్దరింద, జనసామాన్య రు నడెసువ రీతియల్లింయే నడెదుకొళ్ళువుదు కర్తవ్య వేనిసువుదు. మదు వేయాద కరువాయ మగళు కాయికరాదగళన్న అనవ శ్రోరటేశ్రోణువు దల్ల. అవళు కన్న కేరుమనేగే బందు శ్రోణుత్తిరబహుదు. కన్న కణ్ణీనుంద కన్న మగళు బాళబేకెంబ కాయియు ఇచ్ఛెయూ ఒందు రీతియల్లి మొగ్గి కొండంతేయే. ఇదే ప్రామాణిక క్రమ.

ఆదరే, కేలవు అవరుగళింద భంగవాగుత్తదే. మొదలిన 'మగళ్ళంతే, దేణ్ణు మగళు సామాన్య రీతియు మదువేయన్నాగలి, ప్రామాణిక

శక్తియు జీవనవన్నానలు యోజించవలసిందిగా ప్రార్థించినది. ప్రాపంచిక జీవన అవసరాలు తీరినది. అవళ్ళకే ఖరీదైన వస్తువులను కొనుక్కొనే సామర్థ్యం ఉన్నది. ఇద్దరూ ద, భగవంతనన్నల్లదే ఖరీదయిన వస్తువులను కొనుక్కొనే శక్తియున్నది వరించినందువల్ల అవళ్ళకు అవళ్ళు బిడువుదల్ల. అదన్ను సాధించి తీళ్ళువ వరకూ అవళ్ళు విడువుదిల్ల. అదశ్కే బరువ అడ్డి ఆకంక్షలన్ను లక్ష్యపెట్టువుదిల్ల. అంథ ఆసక్తులన్ను విషయాదల్లి కొయిసి కడయలారదష్టు సంతోషవాగబల్లదు. ఎల్లరంతే కొనుకొళ్ళువల్లా. కన్న ఆసక్తులూ ఇల్లవల్లా ఎందు తోరసబల్లదు. ఆదరే, అదరంద బరువ వీలవేనూ కాణే. అవళన్ను అవళ దారియల్లే హోగనీట్టు, భగవంతనే అవళన్ను కామబిట్టి బిట్టు నేవ్మదియన్ను మాడుకొళ్ళుదే ఆనందద క్రమవాదిరలు.

ప్రాపంచిక జీవన నడపి, జనన మరణగళిగే తీడాడుత్తిదర బదలు, భగవంతనల్లి జీవనవన్ను ధారపడుత్తిదరింద జీవసిగే కాళ్జిర ముఖ్య సంతియూ లభిసుత్తిదే. ఇదన్ను ముఖ్యనుభవియూ ఆగిద్దాళే, నుడియన్ను కాణిసిదలు యత్నిసిదళు.

11. శీలమెట్రుముణ్డాణిలత్తుయిల్
నారాయణనుక్కు, ఇవళ్
మాలదాగి మగిళ్ందనవెన్రు
తాయుర చెయ్తతేనా,
కోలమార్ పొళిల్ శూళ పుదువైయర్ కోన్
విట్టుచిత్తన్ శొన్న
మాలైపత్తుం, వల్లవర్ కట్కిల్ల వరుదియరే.

శీలమెట్రుముణ్డాణిలత్తుయిల్ = లోకవన్ను, ముట్రుమ = ఎల్లవన్ను, ఉణ్డు ఉమ్ణ్డు = సుంగిబిట్టు, ఆల్ ఆల్ = ఆలద, ఇలై మిల = ఎలెయ మేలే, శయిల్ తుయిల్ = యోగనిద్రెయల్లి మలగువ, నారాయణనుక్కు నారాయణనిగే, ఇవళ్ ఇవళ = ఇవళన్ను, మాల్ మాల్ = వ్యామోహవన్ను, ఉదు ఆమ అదు ఆగి = ఉదాసీన, మణాళనాళ్ మగిళ్ందనళ్ = ఆనందిసిదళు, ఎనోలు ఎన్ఱు = ఎందు, శాయ్ తాయ్ = తాయి, ఉళ్ళ ఉణర = వివరణెయన్ను, శెంమ్దదనాళ్ శెయ్తతేనా = మూడిదన్ను, శోలమగ కోలం = సొబగు, ఆర్ ఆర్ = శుంబద, పొళిల్ పొళిల్ = లతాగృహగళింద, శూళ్ శూళ్ = సుత్తు వందిరువ, పుదువైయర్ పుదువైయర్ = శ్రీవిల్లి పుత్తూరినవర, కోన్ కోన్ = నివాసిగళన్ను, విట్టుచిత్తన్ విట్టుచిత్తన్ = విష్ణుచిత్తన్ శొన్న శొన్న = హేళిద, మాలై మాలైయన్ను, పల్లాణ్డు పల్లాణ్డు = నిత్యవెందు

Gopalakrishnan

ವಲ್ಲವರ್ಕಚೆಳು ಬಲಲಯರ್ಕಟಕ್ಕ = ಬಲ್ಲವರೂಗಳನ್ನ, ವದುಕುಯರ್ ಬಗ್ರಕ್ಕು
ಬಗ್ರ = ಕಷ್ಟನಿಂಕ್ಟವನ್ನು, ಇಲ್ಲೆವೆ ಇಲ್ಲ = (ಇಲ್ಲವೇ) ಇಲ್ಲ.

ಲೋಕದಳ್ಳಿಲ್ಲವನ್ನೂ ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟು ತಲದ ಎಲೆಯಮೇಲೆ ಯೋಗನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವ ನಾರಾಯಣನಾಸೆ ಇವಳಾಗಿಸ್ಥೋ ಎಂದು ಕಾಯಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪೂರ್ತಿ ಲೋಕಗಳಿಂದಲೂ ಹುಡುಕ್ಕುವಂದಿರುವ ಶ್ರೀವಿಲ್ಲಿ ಪುತ್ತೂರಿನವರ ನಿವಾಡಂನಾದ ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತನು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅಲೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರೂಗಳಾದ ಕಷ್ಟನಿಂಟಗಳು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ.

ಇದು ಈ ತಿರುಮೊಳಿಗೆ ಶಿಲಪ್ರಕಿ. ಭಮಿಷ್ಟ ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಎಂದರೆ ಇಡಿಯ ಬ್ರಿಹ್ಮಾಂಡವನ್ನೇ ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟು, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅದ್ಭುತ ಭಯಂಕರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ತನ್ನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ತಲದ ಎಲೆಯಮೇಲೆ ಹಿಂಟಿಯೂ ಮಲಗಿರುವ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನೇ ತನ್ನ ಪತಿಯೆಂದೂ ಅವನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತಾನೆಂದೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡ ತನ್ನ 'ಮನಳ್' ವಿಷಯವಾಗಿ 'ತಾಯಿ' ಯಾಗಿದವಳು ತನ್ನ ಜನರಲ್ಲಿ ವಿಧ ವಿಧವಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಂಕ್ಟವನ್ನು ಕೊಂಡಿಕೊಂಡಳೆಂಬುದು ಈ ತಿರುಮೊಳಿಯ ವಿಷಯವಾ. ಪಕ್ಕ ಪಾತುರಗಳಲ್ಲಿಯೂ 'ಮನಳ್' ಪ್ರೇಮದ ವೀರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ, ತಾಯಿ. ಪ್ರೇಮದ ಉನ್ಮತ್ತತೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು ತುಲವನ್ನೂ ಭಮಾಜವನ್ನೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಅವಳು ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡಳೆಂದೂ, ತನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಗಾಢವಾದ ಅನುರಕ್ತಿಯನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರ್ಪಡಿಸಿದಳು ಎಂದು ತಾಯಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತುಲ ಹೇಳಿದ ತನ್ನ 'ಮನಳ್' ಅನ್ನು ತಾಯಿ, ಇದೇ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತಳಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇ. ಇಡಲೋಕದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಶೌಮ್ಯವನ್ನೂ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುವುದು ಅವು ನಶ್ವರವೆಂದು ತೋರ್ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ನಿತ್ಯವೂ, ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವೂ, ಶಾಂತಿಪೂರ್ಣವೂ ಮತ್ತು ಆನಂದಮಯವೂ ಆದದ್ದು ಭಗವಂತನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅವನ ಎಡೆಬಿಡದ ಧ್ಯೇಯ. ಅದನ್ನೇ ಈ ತಿರುಮೊಳಿಯಲ್ಲಿ 'ಮನಳ್' ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು.

ತಿರುಮೊಳಿಯಲ್ಲಿನ 'ತಾಯಿ' ತನ್ನ 'ಮನಳ್' ದಿವ್ಯ ಪ್ರೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ವಿಷ್ಣುಚಿತ್ತರು

కథలు బాపురమణల్లో వివరించబడ్డారో. ఎందుకు దృష్టి ఉంచి అవరోధాలు ఆ 'మనుషులో' ఆగిపోయిందో అన్వేషించాలి. (అథవా, ఆ 'కాయి' యే ఆగిపోయిందో?) ప్రేమలో ఫీల్ అయిన వ్యక్తి తన ప్రేమ జీవనవస్థను నిలిపివుంచిన ఈ ఆలుమగలు ఆ బాపురమణ ప్రేమవస్థలు. అదన్న అవన్న ప్రేమలో ఫీల్ అయిన ఈ ఆలుమగలు ఆ బాపురమణ దగ్గర్లో యూవ కాండోడ్చూ ఇల్లు. ఆ బాపురమణ కనక నాయక, కాసు అవనదాసి, నిర్వశ' ఎంబీ భావనే ఛిక్కినల్లు మూడిన ప్రేమలు, మళ్ళీ అదు శ్రీరంగాప్రేమవశాత్ గాఢనాన ప్రేమలు, ఛిక్కినదే అవన భక్తియు ఫీల దోరకదు.

ఈ కథలు బాపురమణల్లో కండుబరువ ముఖ్య విషయాలోంద రే,— సామాన్యవాద ఇదలోకద జీవనక్కంత శాశ్వతవాద భవ వంకన కాన్సెప్ట్ నుఖిల్లాగి భవడదా ప్రేమి జీవియూ ప్రేమించబేరు ఎంబుదు. జీవియు భగవంతనల్లి ఎష్టు గాఢనాగి అనుర్క్తనాగి రబేకు, హాగే భగవంతనన్ను ఒలిసికొండు కన్నవనన్నాగి మాడికొ ళ్ళబేకు ఎంబుదన్ను చెన్నాగి అరితవరిగే, ఇదలోకద కష్ట నింకట గళన్ను అవరు అనుభవిసిరుత్తిద్దరూ నిజ, భగవత్ప్రేమియింద అవుగళ న్ను పరవాద లోకియల్లి అనుభవిసి, బళిక, కష్ట నింకటగళిగే ఎదెయలే ఇల్లద మైకుంఠవాసరాగి, భగవంతన కాన్సెప్ట్ వన్ను కట్టిదే వదెయుత్తారే. ఇదర్లో యూవ కాండోడ్చూ ఇల్లవెన్నుత్తారే, ఆలుమగలు.

— o —

అడియనడే: అభివ్యక్తి - ఐయ జియ, మాయిల్ వాచిస్, మోజ్గు బాగు, వీలుపత్తి, నాడునాడు, విద్యుమగు పటలం, వేశవుమగు పెచవు, కాలుపత్తి కాగాని, కష్టకరమగు కతకతలం, పేరుబడ్డ, ఇంపలమగు రూపాలం, (నల్ల నిమలు)

— o —

మూడనేయ దశక - ఎంటనేయ తిరుమొళి - నల్లతోర్ కామర్పొయ్ప్పై

మూన్రుం పత్తు - ఎట్టాన్ తిరుమొళి - నల్లతోర్ తామరైప్ పొయ్గై

1. నల్లతోర్ తామరైప్పొయ్గై
నాణ్మలర్ మేర్పనిశోర,
అల్లియున్తాదు ముదిర్న్తిట్టళగళిన్
తాలైత్తతాలో,
ఇల్లం వెరియోడిట్రిలో
వెన్మగనైయెంగుంగాణేన్,
మల్లరైయట్టవన్ పిన్ పోయ్
మదురైప్పుఱంపుక్కానిల్ గాలో

నల్లతోర్ కామర్పొయ్ప్పై నాణ్మలర్మేల్ వినశోర,
అల్లియున్తాదు ముదిర్న్తిట్టళగళిన్తాలొత్తకాలో,
ఇల్లమ్ వెరియోడిట్రిలో నిన్మగనైయెంగుంగాణేన్,
మల్లరైయట్టవన్పిన్పోయ్ మదురైప్పుఱంపుక్కానిల్గాలో.

నల్లదు నల్లతు = సుందరమాద, ఒర్ ఒర = ఒందు, కామర్ తామరై = కావరియు, పొయ్ పొయ్గై = కొళదల్ల, నాళ్ నాణ్ = అరళి, మలర్ మలర్ = పూవిన, మేల్ మేల్ = మేలె, పని = మళెయు, శోర శోర = బిడద సుందర, అల్లియుమ్ = అదర (అదర) దళగళూ, కాదుమ్ తాదుమ్ = కేసర ముంగామళు గళూ, ముదిర్న్తిట్టు ఉదిర్న్తిట్టు = ముదురిహోగి, అలిన్దు అళిన్దు = (అదర) సొబగు, తాలొత్తకాలో = హొందిశేయాగువుదే? ఇల్లమ్ = మనెయన్ను, వెల్లమ్ వెన్ = బిట్టు కదిహోగి బిట్టళహోగి, మగనై = మగన్ను మనళన్ను, ఎఙ్గుమ్ = ఎల్లియూ, కాణోమ్ = కాణోను, మల్లరై = మల్లరన్ను, అట్టవన్ = అడగిసిదవన, పిన్ పిన్ = ఒందే బిద్దు, పోయ్ పోయి, మదురై మదురానగరియ, పుఱమ్ = హొరగడల్లి, పుక్కానిల్ = ప్రవేశిసిదళహోగె?

సుందరవాద ఒందు కావరియు కొళదల్ల హొసదాగి హొణ్ణినాగి అరళిద కమలద పూవిన మేలె బిడద మళె నీరిదు అదర దళగళూ కేసర ముంగొదువుదనళూ ముదురిహోగి అదర సొబగు అళిదరె నోడువుదక్కె కారణవేనే? ఉన్నక్కెళంకె మనెయన్ను బిట్టు కదిహోగిరువుదే? నన్న మగనన్ను ఎల్లియూ కాణోనల్లా! మల్లరన్ను సంహరిసిదవన ఒందే

ಹೋಗಿ ಮಧುರಾನಗರಿಯ ಮನ್ಸುಲಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳ್ಳೋ?

ಬಂದಿನ ಕಿರುಮೊಟಿಯ ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೇಮದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಈ ಕಿರುಮೊಟಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಕಾವರಿಯು ಕರೋವರಕ್ಕೆ ಕಾವರಿಯು ಹೂವು ಅಂದ. ಪೂಜೆಗೆ ಅಂದವನ್ನು ಕರುವುದು ಅದರ ಸುಂದರವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ದಳಗಳೂ ಕೇಸರಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿದೆ. ಆಗಲೇ ಬಿಂದ ಕಾವರಿ ಹೂವು ಕಣ್ಣ ವರ್ಣಮಯವನ್ನು ಹೋರಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ, ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತಾ, ಕಣ್ಣ ಸೊಬಗನ್ನು ಕಾಸಿರುವ ಗಿಳಿಯ ಪೊಬಗನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು. ಇದು ನಿಡಜವಾದದ್ದು

'ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಳಿದ ಕಾವರಿ ಹೂವಿನ ಮೇಲೆ ಬಿಡದೆ ಮಳೆ ಸುರಿದಾಗ, ಅದರ ದಳಗಳೂ ಕೇಸರ ಮುಂತಾದುವುಗಳೂ ಉದುರಿ ಹೋಗುವುದು. ಬರಿಯ ಕಾವು, ಹುಮುರಾದ ಪುಷ್ಪವಿಶ್ರೇಷ್ಠವೂ, ಪೀಠವೂ ಉಳಿಯುವುದು. ಆಗ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಚಳ್ಳಿಯಿಟ್ಟಿರುವ ಮುನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲಣ ವ್ಯಾಮೋಹ ವೆಂಬ ಮಳೆ ಬಿಡದೆ ಸುರಿದ ವಿರಿನಾಮವಾಗಿ ಅವಳು ಉನ್ಮತ್ತಳಂತೆ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದಳ್ಳು. ಮನಸಿನ ಶಾಂತಿಯನ್ನು, ಉತ್ಸಾಹವನ್ನು ಆನಂದವನ್ನು ತೆರುತ್ತಿದ್ದ ಅವಳು ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಈಗ ಮನೆ ಅಂದವಿಲ್ಲದ್ದಾಗಿ, ಶಾಂತಿಹೀನವಾಗಿ, ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ಇದೆಯಲ್ಲಾ!'

ಹೀಗೆ ವಿಲಪಿಸುತ್ತಾ 'ತಾಯಿ' ತನ್ನ 'ಮಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಮುಷ್ಟಿಕ ಚಾಣೂರಾದಿ ಮಲ್ಲರನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹೊಗಳುತ್ತಾ, ಅವನಲ್ಲಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಅನುರಾಗಗೊಂಡು, ಅವಸರಿಸುವ ಹೋಕುಲವನ್ನೆಲ್ಲ ಬೇಡಿದಳ್ಳೋ? ಇಲ್ಲವೇ, ಮಧುರಾನಗರಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಸಾದಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಅಪಾಯಕ್ಕೀಡಾದಳ್ಳೋ? ಎಲ್ಲಿ ಹೊರಟುಹೋದರೂ ನನ್ನ ಮಗಳು ಸಿಕ್ಕಿಬಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ!' ಎಂದು ಹಲುಬುತ್ತಿಳ್ಳಳಾಯಿ.

ತಾಯಿಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಅಗಲಿದ ದುಃಖ ಒಂದುಕಡೆ. ಒತ್ತಿವಯಸ್ಸಿನವಳಾದ ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಕಷ್ಟ ಹೊರದನುವುದೋ? ಇದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ. ಬಿಂದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ, ಶಕ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಅನುಭವವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವಳ ಗತಿಯೇನು? ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲಣ ವ್ಯಾಮೋಹ ದಿಂದ ಅವನ ಬಂದ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟಳಲ್ಲಾ! ಅವನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರಂತೂ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಹಾಗೆ, ಅವನನ್ನು ನೋಡದೆ, ಕಂಸಾದಿಗಳ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವಳ ಗತಿಯೇನು? ಅವಳು ಮಧುರೆಯ ಮನ್ಸುಲಲ್ಲೇ ಇರುವ ಹೋಕುಲವನ್ನು ಕಲುಷಿಸಿದರೆ ಬದಲಾಗಿ ಮಧುರೆಯನ್ನೇ ಪ್ರವೇಶಿಸದಿರಬೇಕೇ? ಅವಳು ಪ್ರಸಾದಳ್ಳೋ? ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದವರುಂಟೇ?

కృష్ణనోడనే
అవళు నిమ్మవాగిరువవళెందు శిక్షిసువవరుంటే?

2. ఒన్ను మత్తి వొన్నిల్లాద
ఉరువణెక్కే కోపాలర్ తంగళు,
కన్ను కాల్ మాను మాడోలే
కణ్ణియిరుత్తా ఒణక్కె కాణ్డు,
నన్ను ంగిత్తి సెయ్దు పోణ్ణ
నారాయణన్ సెయ్ద తీమె,
ఎన్ను మేమర్డళ్ళ కుడిక్కే కుడి
క్కే కొట్టు కొల్లాయిడుజుగే లోకా.

ಒನ್ನು ಮತ್ತಿ ಫೋನ್‌ಲಿಲ್ಲದ ಉರುವಲ್ಲಿ ಕೊಳಲೂದುವ ಗೋಪಾಲರ ಕಣ್ಣಳ್ಳಿ,
ಕನ್ನುಕಾಲ್ ಮಾನು ಮಾಡೋಲೆ ಕನ್ನಡಿಯಿರುತ್ತಾ ಒಣಕ್ಕೆ ಕಾಣ್ಡು,
ನನ್ನು ಜ್ಞಾತಿ ಸೆಯ್ದು ಪೋಣ ನಾರಾಯಣನ ಸೆಯ್ದ ತೀಮೆ,
ಎನ್ನು ಮೇಮರ್ದಳ್ಳ ಕುಡಿಕ್ಕೆ ಕುಡಿಕ್ಕೆ ಕೊಳಲಾಯಿಡು ಜುಗೆ ಲೋಕ.

ಒನ್ನು ಒಂದಾದರೂ, ಮತ್ತಿವ್ವು ಮರ್ತಿವ = ಕೊರತ್ತೆಯೂ ಇಲ್ಲದ, ಉರು ಒರು = ದೊಡ್ಡ ಸಂದರ್ಯವನ್ನು, ಅಣ್ಣೆ ಅಣ್ಣ = ಕೊರಲನ್ನೂ, ಉಳ್ಳ, ಕೋಪಾಲರ್ = ಗೋಪಾಲರು, ಕಣ್ಣಳ್ ತಂಗಳ್ = ಕಣ್ಮಣಿಗಳಾ, ಕನ್ನುಕಾಲ್ ಕನ್ನುಕಾಲ್ = ದನಕರುಗಳನ್ನು, ಮಾನುಮ ಮಾಡುವ = ಕೈಬದಲಾಯಿಸುವ, ಆ ಪೋಲೆ ಆ ಪೋಲೆ = ಹಾಗೆಯೇ, ಕನ್ನ ಕಣ್ಣಿ = ಕಪ್ಪಿನ ಯಾ, ಇರುನ್ದಾಳ್ಳೆ ಇರುತ್ತಾ ಒಣ = ಇದ್ದವಳನ್ನ, ಕೊಂಡ್ರು ಕಾಣ್ಡು = ಕರೆದುಕೊಂಡು, ನನ್ನು ನಾನ್ರು = ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ, ತಿಱು ತೀಯಾದು ಗಿಱಿ ಗಿಚ್ಚು = ಲುಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಪೋಣ ನಾನ್ ಪೋಣ್ಣ = ಹೋದನು. ನಾರಾಯಣನ್ ತ್ತು = ನಾರಾಯಣನು, ಶೆಯ್ದ ಸೆಯ್ತ = ಮಾಡಿದ, ತೀಮೆ = ಚೇಷ್ಟೆ, ಎನ್ನು ಎನ್ರು = ಎಂದು, ಎಮರ್ದಳ್ಳ ಎಮ್ಮರ್ತ್ತಕಳ್ = ನಮ್ಮವಳ, ಕುಡಿಕ್ಕು ಕುಡಿಕ್ಕು = ವಂಶಕ್ಕೆ, ಒರ್ ಒರ್ = ಒಂದು, ಕೊಳಲ್ ಕೊಚ್ಚಲ್ = ದೂರು, ಆಯಿಡುಮ ಕೊಲೋ ಆಯಿಡುಂ ಕಾಣಲಾ = ಆಗಬಹುದಲ್ಲಾ!

ಯಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲೂ ಕೊರತೆಯಾಗದ ಗಾತ್ರವಾಗಲಿ ಇಲ್ಲದ, ಸುಂದರವಾದ ಹವನ್ನು ಕೊರಲನ್ನೂ ಉಳ್ಳ ಗೋಪಾಲರು ಕಪ್ಪು ಕಪ್ಪು ದನಕರುಗಳನ್ನು ಕೈಬದಲಾಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೆಯೇ, ಕಪ್ಪುಕಣ್ಣಿಯಾದ ಹುದ್ದವಳನ್ನ ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಲುಕ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಹೋದನು. ನಾರಾಯಣನು ಮಾಡಿದ ಚೇಷ್ಟೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಂಶಕ್ಕೇ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಅಪವಾದ ಆಗಬಹುದಲ್ಲಾ! (2)

ನಂದಗೋಕುಲದ ಗೋವಳ್ಳರ ವಂಶವಿದ್ವಂಸ. ಅವರು ಸುಂದರ ದೊಡವುಳ್ಳವರು. ಇನಿದಾದ ಕೊರಲು ಅವರಿಗೆ. ದನಕರುಗಳೇ ಅವರ ಸಮೃದ್ಧ ಸಂಪತ್ತು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕಪ್ಪು ಕಪ್ಪಲ್ಲಾ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಅದಲು ಬದಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು. ಆದ್ದಾಂದ, ಅವರಿಗೆ ಆ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಈ ಚೇಷ್ಟೆಯೂ ಇಲ್ಲ; ಇನ್ನವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ವಂಶದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆಶ್ರಯಿಸಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ 'ಒಳ್ಳೆಯದು' ಮಾಡುವನು. ಹೀಗೆ ಅವನು ವಿರಮಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವಿದೆ: ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ತನ್ನನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದ ಪ್ರಾಣಿ

నయించ్చళ శుద్ధవాద ప్రేమమళ్ళే ఒలదు, అవళ కైహిడిదు, అవళన్నే వన్న సాధిసి, కేసన్నుందళే అవళన్న ఈరీదుహియ్దను. అవన మదదు బికారవల్లవే అదు? ఆదరే, నమ్మ జనళ్ళే అవను మూడిద్ద బడళన్నే కేట్టిద్దదు ఎంబ భావనే. 'నీను అరియద ధృడూహియన్న మోడిసోళపి కళ్ళి కేనదల్లి అవళన్న ఈరీదుహియ్ద' ఎంబ కేట్ట అరవాద అవసనే అంటికల్లా!

3. కుమరిమణంజెయ్దు కొండు
కోలంజెయ్దిల్లతిరుత్తి,
తమరుం పిఱరుమఱియత్
తామోదరర్కెండ్రు చాట్రి,
అమరర్పతియుడైత్తేవి
యరచాణియైవళిపట్టు,
తుమిలమెళప్పఱైకొట్టిత్
తోరణంనాట్టిడుంగొకాలో.

కుమరిమణంజెయ్దుకొండు కోలంజెయ్దిల్లతిరుత్తి,
శమరుమం పిఱరుమలియ్యక్కా మోదరర్కళూ కేనలు చాట్రి,
అమరర్ పతియుడైత్తేవి యరశాణియైవళి వట్టు,
కుమిలమేట్టు ప్పఱైకొట్టి తోరణంనాట్టిడుంగొకాలో.

కుమరి కుమరి = కోమయిద, మణంజెమణం = మంగళకార్యగళన్ను, కొండు/జెయ్దు కొండు = మూడి ముగిసి, కోలం జెయ్దు = కోలం = అలంకరిసికొండు, అలంకారగళన్ను, కోయ్దు తెగెయ్దు = మూడి, ఇల్లత్తు తిల్లత్తు = మదువేయ మనేయల్లి, ఇరుత్తి తిరుత్తి = కుళ్ళిసి, శమరుమం తమరుం = కొబ్బరిగళూ, పిఱరుమం పిఱరుం = ఇతరరూ, అలియ అఱియ = తిళియువంతే, కొమోదరరల్లంకు తామోదరర్కు = దామోదరనిగే, ఎన్దు ఎండు = ఎందు, కొట్రి చాట్రి = ఘోషిసి, అమరర్ పతియుడైత్తే అమరర్ పతియుడై = దేవర దేవనొడనే, కేవి తేవి = దేవియన్ను, అరశాణియైవళి అరచాణియ = వివాహవేదికెయన్ను, వట్టు వళిపట్టు = ప్రదక్షిణే మూడిసి, శుమిలమం తుమిలం = వివిధకవాద శబ్దగళవు, ఎలె రాట్టి = తిళువంతే, పల్లైకొట్టి పఱైకొట్టి = దరే మత్తు కొంబవాద్యగళన్ను చారిసి, తోరణం తోరణం = వివిధ తోరణగళన్ను, నాట్టిడుంగొకాలో నాట్టిడుంగొకాలో = అల్లల్లి నోట్టు సిద్ధవిడిసిరువరేనే?

కోమయిద మంగళకార్యగళన్ను నడసి, వధూ ఆభరణవన్ను మత్తు మత్తు అలంకారగళన్ను కొడిసి, మదువేయ మంటపదల్లి కుళ్ళిసి, కొబ్బరి ఇతరరూ తిళియువంతే దామోదరనిగే ఎందు ఘోషిసి, దేవరదే వనొడనే దేవియన్ను వివాహవేదికెయన్ను ప్రదక్షిణే మూడిసి, శబ్దగళవు

ಬಡಿಸುವಂಥ ಹಿಳುವಂಥ ಹರೆ ಮುಂತಾದ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಬಾರಿಸಿ, ವಿವಿಧ ಶೋಭನಾ (3)
ಕಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಅಲಂಕರಿಸಿರುವರೋ?

ವಾಕುರದಲ್ಲಿ ಕಾಯಿ ಕನ್ನ ಮನಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಂಥೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಮದುವೆಯಾ
ಡಿಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಣ್ತುಂಬಿಸೊಂಡು ಮನನಾರ ನಲದು ಕೈಪಿಡಿ ಬೇಕೆಂದಿ
ದ್ದಳು. ಆದರೆ, ಅದು ಅವಳು ಬಯಸಿದಂತೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನ ಮನಗಳು ಕೃಷ್ಣ
ನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಮೋಹಗೊಂಡು ಉನ್ಮತ್ತಳಂತೆ ಮನೆಯಂಯನ್ನು ತಾಯಿಯಾನ್ನು
ತೊರೆದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋರಟು ಹೋದಳು. ಅವಳ ಅನಂತೆ
ಯಿಂದ ತಾಯಿಗೆ ಆದ ಹಿಂಸೆ ಬಡಿಸಲಾಗದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ನಡುವೆ ಬಂದು
ನಿಮೂಢಾನದ ಹಿಂಸಕಿಯನ್ನು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲೆ: "ನಾನು ಮದುವೆ ಮಾ
ಡಿ ಆನಂದಿಸಲು ಆಸದೆ ಹೋದರು ಸಹ ಅವಳ ಗಂಡನ ಮನೆಯವರಾದರೂ
ಆ ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದನ್ನು ಬಿಡದಂತೆ ನಡಸುವರೋ? ಶಾಸ್ತ್ರೋ
ಕ್ತವಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಾಡಿರೊಳ್ಳುವರೋ?" ಕನ್ನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾಂ
ದಿಗೆ ಅವಳ ವಂಶಯರು ಸೋಲಿಸಿಕೊಂಡಂತೆಯೇ!

ಮದುವೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ವಾಕುರದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಿಂದಲಾಗದೆ. (ಮೊದಲು
ಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಮದುಮಕಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು.) ಅವಳನ್ನು ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣಾ
ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವುದು. ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆ ಮಂಟಪಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವುದು.
ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿರುವ ಬಂಧುಗಳ ಮುಕ್ತ ಇಷ್ಟ ವಿಮರ್ಶೆ ನಿಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿ
ಗೂ ಕಿಳಿಯುವಂತೆ "ಈ ಕನ್ಯೆ ದಾಮೋದರನಿಗೆ!" ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವುದು
ವುದು, ವಿವಾಹ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡಿ ಹೋಮ ದಿನಗಳನ್ನು
ನಡಸಿ, ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿಸಿ, ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಅಗ್ನಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿಸು
ವುದು. ಆ ಮಂಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹ ಮಂಟಪವನ್ನು ಕಳಚಿ ತೆಗೆಯಾ
ಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸುವುದು. ಹರೆ ಮುಂತಾದ ಮಂಗಳ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಧ್ವನಿಸು
ಸುಮಲಪೆಬ್ಬಿಸುವುದು. (ಸಮಾಜದ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನಂತೆ, ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ
ನಡೆಯುವ ವಿವಾಹ ಇದೇ.)

ಮದುವೆಯ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಸಾಲಂಕೃತಳಾದ
ಪುರುಷನನ್ನು ಮಾಡಿ "ವಿಷ್ಣುವೇ ನಿನಗೆ ಇವಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ದಾನಮಾಡಿ
ದೆನೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಮದುವೆ ನಡಿಸುವ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರೆಯುವುದು.
ಇದು ಧಾರೆ. ಇದೇ ಕನ್ಯಾದಾನ. ಧಾರೆಯಿಂದ ಕನ್ಯಾದಾನ ಪ್ರೋಕ್ಷಿಯಾಯಿಂತು.

4. ತಿರುமகள் தன்னை யுடை யேன்
உலகம் நிறைந்த புகளால்,
திருமகள் போல வளர்த் தேன்
செங்கண்மால் தான் கொண்டு போனான்,
பெருமகளாய்க் குடி வாழ்ந்து
பெரும் பிள்ளை பெற்ற வகோதை,
மருமகனைக் கண்டு கந்து
மணாட்டுப் புறஞ் செய்யுங் கொலோ.

ఒరుమడ్లూశన్నేయు డ్నేయేనా లులడమగ నిలూనేన్ద వీడళాల్,
శిరుమడళూపోల వళర్క్నేనా శేణినామాల్కానా కోనాన్ను పోనానా,
కీరుమడళాయ్ శ్నుడి వాళ్తోన్ను వీరుమాపిళ్ళెవి వేర్రువశోయిదే,
మరుమడళ్ళే శ్నుండనాదు మణాక్కు వ్వులు శంశేయ్యుబాస్గ లాగా.

ఒరు ఒరు = ఒబ్బళే, మడళూ రన్నేవె మకళా కాణ్చిగా = మనళన్నే,
లుక్నేయేనా ఉణాడయెణా = లుళ్ళవళాదా నాను, లులడమగ ఉలకం
= లోకవెల్లా, నిలూనేన్ద నిరాకారత్తె = రుంబిద, వీడళాలూ పకలా
లు = కీలకిదియింద, శిరుమడళూ పోల కీరుమకళా ధనాలు = శ్రీదేవి
యుంశేయలే, వళర్క్నేనా వుణాగిత్తె ధనాణా = బేళసిదే. శేమా క్నేనా
శకుం కణా = శేందావరేయదళదంశే పాశాల నేదక్రునాద, మూల్ మాగా
= నవిద్యేశ్వరను, కానా కాణా = బిట్టకం, కొండ్డు పోనానా కాకాణా
కాణాడు ధనా అణా = (అవళన్ను) కరేదుకొండు పోదను. పీరు
కు = పెరు = ప్రసిద్ధనళాద, మడళాయ్ మకలాగాయ = మడదియాగి,
కుడికుడి = భంగారియాగి, వాలూస్ను వాగ్రిస్తు = బాళి, పీరుమా
పిళ్ళెవి పెరుం పిణ్గిగా = శ్రేష్ఠ (ప్రసిద్ధ) నాద మవనన్ను, పీర్ర
పెట్ర = కడేద, అశోకవే అశోకాణాకి = యశోదేయు, మరు
మడళే మరుమకగా = సొసెయన్ను, కట్టి కణాడు = నోడి,
లుడన్ను ఉకస్తు = కషిదిసి, మణాక్కు వ్వులుమా మణిట్టుప్పుగ
ం = మదువేయనంశేరద మంగళకాయిదళన్ను, శేయ్యుమా శోలగా
శెయ్యుం ధికాడలా = మాడువళ్గోఁ డోనోఁ?

ఒబ్బ మనళన్నే లుళ్ళవళాద నాను లోకవెల్లా కుంబిద శీలకియింద
శ్రీదేవియుంశేయలే అవళన్ను బేళసిదే. శేందావరేయదళదంశే కన్నినళు
ళ్ళ శవిద్యేశ్వరను బిట్టకం అవళన్ను చూండొయ్దను. ప్రసిద్ధ మడదియాగా
సింసారవన్ను నివర్తిసుత్త బాళ, ప్రసిద్ధనాద మగనన్ను వీడద యశోదేయు
రన్న ఈ సొసెయన్ను కండు కషిదిసి మదువేయ నంశేరద మంగళకాయిద
నళన్ను మాడువళ్గోఁ డోనోఁ?

(4)

బాశురద కాయి రన్న మూరిన నిరణయవన్ను ముందువరిసుత్తాళే: "ననగే
ఒబ్బళే మనళు. అవళన్ను బడళ అక్కరేయింద బేళసిదే. అవళు దాషోళో
శ్రీదేవియిందలో భాసిసి అవళన్ను నోడికొండే. అవళగే మదువే మాడి
కొట్టు. ఆ మంగళకాయిదళన్ను నోడి నలయ బేకెంబ ఆశేయన్ను మన
దల్లి రుంబిత్తు. అదు ఈడేరలిల్ల. నవిద్యేశ్వరనే బిట్టకం అవళన్ను కరిదుయ్ది
ను. అదు సంకోచష్టే. ఈగ యశోద అవళగే అక్కియాగిద్దాళే. అవళు
నందగోపన మిత్ర మడది. దొడ్డదాద గోకులద సింసారవన్ను నివర్తిసి
వవళు. శ్రేష్ఠరీతియ బాళన్ను బాళువవళు. లోకప్రసిద్ధనాద మగనన్ను
పడేదవళు. అంథవళగే కొడె ఇవళు. ఇవళన్ను అవళు ఆదరదింద బర
మాడికొళ్ళువళ్గోఁ? మదువేయ నంశేరద మంగళకాయిదళన్ను నోడ
వా నేరవేరిసువళ్గోఁ?"

అక్క కొడెయర సింబంధ బడళ్ళలియదు. ఉళ్తమ సింస్కారియన్ను

పడీదు, బదుక బాళిద, కులీన మనేకెనదళ్ళ అత్తే కన్న మనసిగే మడదియాగి
ధోనదాగి కన్న మనేగే బంద "మరు మంగళ" న్న కన్న స్వంక మనళ్ళంకెయిలే,
ఇన్ను బందు వీట్టు డిఛ్ఛాగియిలే, నోడి కొళ్ళుక్కెళే. అదు, ఆ "మరుమన
ఛనే" కాను హుట్టిద మనేయన్ను కాయిలు మయుంకొండ ఆక్కియందరన్నూ బిట్టు
ఎందూ అరియద ధోనమనేగే బందేనల్లా ఎంబ భావనెయన్న కరదంతే,
కాను కన్న మనేయల్లియే ఇద్దేనే ఎందూ, ~~కన్నడి~~. కాను హుట్టిద మనేగం
శ కాను ధోక్కే ఈ మనేంతిలే కెనగే డీఛ్ఛు ఎంకచరవేందూ మనచరిసెయూ
సుళ్ళదు. ఇంగిసెయ బాళూ అల్లి నేమ్మదియింద కూడిరువుదు. ఏకేంద
కాయిగే కన్న మంగళగే ఇంథ అత్తే బేకేంబుదే. అవళగే నోడ్కొ
యుశోదే శ్రేష్ఠద జీవియ అత్తేయిలే ఎందు. అవళు కన్న "మరు
మంగళన్న" వాత్సల్యదింద నోడికొళ్ళువళెందూ, అదు అవళ నిం
త్యశియు వీలవేందూ సాధినంబిసే. ఆదరూ మంగళ కాయిలు కాయిలిలే
అల్లవే? కన్నన్న అనుభవద బబ్బళే మంగళన్న యుశోదా కాయి,
అవళ అత్తేయాగి, అవళన్న ఒళ్ళగి నోడికొళ్ళువళంతే ఇల్లవళూ
ఎంబ అళుకు అవళన్న బాధిసుత్తదే.

5. తుంబ మామన్ నందగోపాలన్
తుళ్ళి ఇక్కె కాణ్ణిడెన్ మకళా తణ్ణె,
ఎంబ మాత్తిరెయెన్రు ఎరాళవిట్
ఎళు నుంగయిన్ కణ్ణు రుళుంబెయ్ వాయుం,
కొంబు మళుమలయు మిడైయుం
~~తుళ్ళి~~ కొళుం పవళత్తోళ్ కరుంగణ్ణి ట్టు,
ఇంబమిగప్పెట్ర తాయ్ర్
ఇణిత్తరియారెన్రు ంగొరాలో.

శమా మామన్ తుంబ మామన్ = అవళ (నన్న మగళ) మావనాద్ద నందగోప
పాలన్ నందగోపాలన్ = నంద గోపాలను, ఎన్ మదళ్ళిరణ్ణ
మకళన్ = నన్న మగళన్ను, కలుత్తు ఇక్కొండు తిళ్ళిక్కెకాణ్ణిడు = బేరే
మదాద ఆలంగసికొండు, శేమా నిందరు ఎంబ మాత్తిరు = సీట్టగే నిల్లు,
ఎన్నలు రాణ్రు = ఎందు, కొళ్ళ ఎరాళవిట్ = కోళి, (అవళ) ఒళు ఎళు =
ఏళబగన, శయల్ కయల్ = మీసనం తిరువ, కణ్ణు మా కణ్ణుళుం =
కణ్ణుగళన్నూ, శేమా ఎంబ = కేంపిగిరువ, వాయుమా వాయుం = బాయి
కుటిగళన్నూ (ఎంబ + వాయుం = ఎంబవాయుం), కొంబు మళు
మ = (బలకు) బళ్ళిదిరువ, మయిలెయు మా మూలెయుం = మేలిగళన్
న్నూ, ఇడైయు మా ఇడైయుం = నడువన్నూ, కొలుమా ఎకాళుం =

Gangajinivasan

ವೈಷ್ಟವಾದ, ಪಣ್ಣೆ ಬಿಣಾ = ಹಿಬಿದಿನಂತೆ ನೀಳವಾದ, ಕೋಳ್ಳೂಡಳ್ಳುಮಾ ತ್ರೋಗಲ್ಗಾ ಕಲ್ರುಂ = ಕೋಳಿಯನ್ನು, ಕಳ್ಳೆಡಿಟ್ಟು ಕಣ್ಣಾಡಿಟ್ಟು = ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿ, ಇಮ್ಮಾಡಳ್ಳೆ ಹಿಂಮಕಲಾ = ಈ ಮನೆಯನ್ನು, ಬೆಟ್ರಾಬಟ್ಟಿ = ಬಡಿದ, ಕಾಯಿರ್ ತ್ರಾಯಿರ್ = ಕಾಯಿಯು, ಇನಾಹಿಣಾ = ಇನ್ನು ಮುಂದೆ, ಕಂಯಾಳ್ಳೋ ತ್ರಾಯಿಗಳ್ = ಭಾಷಿಲಾರಳ್ಳು (ಬದುಕಿರಲಾರಳ್ಳು), ಎನ್ನುಮೋಕೊಲೋ ಎಂಣಾಣುಂ ಕಾಗಲಾ = ಎನ್ನುಕ್ತಾನೋ ಏನೋ?

ಅವಳ (ನನ್ನ ಮನೆಯ) ಮೂವನಾದ ನಂದಗೋಪಾಲನು ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡು, 'ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಲ್ಲು' ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವಳ ಸುಂದರವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು, ಕೆಂಪಗಿನ ತುಟಿಗಳನ್ನು, ಬಲಕುಳಿಬಿದ್ದಿರುವ ಸ್ತನಗಳನ್ನು, ನಡುವನ್ನು, ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ನೀಳವಾದ ಕೋಳಿಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ನೋಡಿ, 'ಈ ಮನೆಯನ್ನ ಕಡೆದ ಕಾಯಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬದುಕಿರಲಾರಳ್ಳು' ಎನ್ನುಕ್ತಾನೋ ಏನೋ? (5)

ಹಿಂದಿನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೆಯ ಅಕ್ಕೆಯ ಮನೆಯೊಳಿಗಿನ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಾಯಿ ಊಹಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ, ಅವಳ ಮೂವನಾದ ನಂದಗೋಪಾಲನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಊಹಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸುಕ್ತಾಳೆ: ತನ್ನ "ಮರುಮನೆಯಳ್ಳು" ತನ್ನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳನ್ನು ಪಕ್ಕಿರ್ಳ್ಳೆ ಕರೆಯುಕ್ತಾನೆ. ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಆಲಂಗಿಸಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುಕ್ತಾನೆ ಅವಳು ಮನೆಗೂ ಹೋಗಬಲ್ಲು, ಮೂವನನ್ನೂ ಹೋಗಬಲ್ಲು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವಳಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ. ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ನೆಲವನ್ನು ನೋಡುಕ್ತಾ, ಕೊಲ್ಲು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವಳಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ. ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ನೆಲವನ್ನು ನೋಡುಕ್ತಾ, ಕೊಲ್ಲು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅವಳಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ. ತಲೆತಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ನೆಲವನ್ನು ನೋಡುಕ್ತಾ, ಕೊಲ್ಲುವಳ್ಳಿಂದ ನೆಲವನ್ನು ಕೆರೆಯುಕ್ತಾ ನಿಲ್ಲುಕ್ತಾಳೆ. ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಅವಳ್ಳ ಮುಖವು ಕೆಂಪಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಂದಗೋಪಾಲನು ನೋಡುಕ್ತಾನೆ. "ಮನು, ನಿನ್ನ ಕೋಳಿ ಬಡಬೇಡ. ನೆಟ್ಟಗೆ ನಿಲ್ಲು" ಎನ್ನುಕ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆ ನಾಂಕ ಅವಳ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡುಕ್ತಾನೆ: ಅವು ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ. ತುಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡುಕ್ತಾನೆ: ಅವು ಕೆಂಪಡೆದ್ದಿರುವ ಚೆರಿಹಣ್ಣುಗಳು. ವಕ್ಷಸ್ಥಳವನ್ನು ನೋಡುಕ್ತಾನೆ: ಅಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲಕ ದುಂಡನೆಯ ಸ್ತನಗಳು. ನಡುವನ್ನು ನೋಡುಕ್ತಾನೆ. ನಿಂಡದ ನಡುವಿನಂತೆ ಅತಿಸಣ್ಣನಡುತ್ತಾಣುಕ್ತದೆ. ಇಳುವಳ್ಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ನೋಡಿ, ತನ್ನ "ಮರುಮನೆಯಳ್ಳು" ನಿಜಕ್ಕೂ ಸುಂದರಿಯೇ ಹೌದು ಎಂ ದು ಧೃಢೀಕರಿಸುಕ್ತಾನೆ. ಅವಳ ಕಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನೆನ್ನುಕ್ತಾನೆ: "ಇಂಥ ಚೆಲುವೆಯಾದ ಹೆಣ್ಣು ಮನೆಯನ್ನು ಕಡೆದ ಕಾಯಿ ಇಷ್ಟು ದಿನವೂ ಅವಳನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವಳನ್ನು ಸಾಕುಕ್ತಾ, ನೋಡಿ ನಲಿದು ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಳಲ್ಲಾ. ಈಗ ಅವಳ ಮನೆಯಿಂದ ಅವಳು ಅನಂದದಲ್ಲು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅವಳು ಬದುಕಿರಲಾರಳ್ಳು. ಅವಳ ಅನಂತೆ ಅಷ್ಟು ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾ ಪಾಪುಪ್ರಾಣಿಯೇ? ಅನಂಯಾ ಕೊರಗನ್ನು ಇದ್ದು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅವಳು ಸಾಯುವುದು ಲೇಸೆನ್ನಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದೆಯೇನೋ?

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕಾಯಿ ತನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಹೀಗಳೆದ ಬಳ್ಳಿ ಅವಳ (ಮನೆಯ) ಮೂವನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮನೋಗತವನ್ನೂ ಹೀಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಾರ್ತ್ರ ವಿಡಿಸುಕ್ತಾಳೆ

6. வேடர்மறக்குலம் போலே
வேண்டிற்றுச்செய்தென்மகனை,
கூடிய கூட்டமேயாகக்
கொண்டுகுடிவாழுங்கொடாலோ,
நாடுநகருமறிய நல்லதோர்கண்ணலஞ்செய்து,
சாடிறப்பாய்ந்தபெருமான்
தக்கவாகைப்பற்றுங்கொடாலோ.

వేడర్ మఱువ్కులమా పోలే వేణ్డి ట్రుచ్చెయ్దెన్ మడళ్ళై,
కూడియ కూట్టమేయాడ కొణ్డు కుడివాళుమా కొళ్ళూ,
నాడునగరుమఱియు నల్లదోర్ కణ్ణలమా శెయ్దు,
శాడిఱప్పాయ్న్ద పెరుమాన్ తక్కవాగైప్పట్రుంగొడాలో.

వేడర్ వేటర్ = బేడరు, మఱువర్ మఱవర్ = కొడుకురు బదు, ముంగొండ వర కులమా కుళుం = కులదవర్, పోలే పోలే = డాగే, వేణ్డిట్రుశ్ యుద వేణ్డిట్రు చెయ్దు = కన్నన్న బేడువంశే మాడి, ఎన్ తన్ = నన్న, మడళ్ళై మగనై = మగళన్ను, కూడియ కూడియ = గండు దిణ్ణుగళ భేరికెయ, కూట్టమే కూట్టమే = కూటవే, ఆడ ఆగ = మదువే యిండా, కొణ్డు కొణ్డు = తిళిదుకొండు, కుడివాళుమా కొళ్ళూ కుడివాళుం కొడాలో = సంసార మాడువనేనో? నాడుమా నాడుం = గ్రామవాసిగళూ, నగరుమా నగరుం = పట్టణ వాసిగళూ, అఱియ అఱియ = అరిదుకొళ్ళువంశే, నల్లదు నల్లదు = ఉత్కృష్టవాద, ఓర్ ఓర్ = ఒందు, కణ్ణలమా కణ్ణలం = మదువెయన్ను, శెయ్దు చెయ్దు = మాడి, శాడు శాడు = శకటవన్ను ఇలు ఱిప్ప = నాశవాగువంశే, పాయ్న్ద పాయ్న్ద = రూఢిసి ఒదెద, పెరుమాన్ పెరుమాన్ = స్వామియు, తక్క తక్క = (శాస్త్రోక్త) రక్ష దాద రీతియల్లి, ఆ ఆ = రీతియల్లి, కైప్పట్రుమా కొళ్ళూ ణాక ప్పట్రుం కొడాలో = కైహిడియువుదిల్లవే?

బేడరు మరవరు ముంగొండ కులదవర్ డాగే కన్నన్న బేడువంశే మాడి, గండు దిణ్ణుగళ భేరికెయ కూటవే మదువే యిండు తిళిదుకొండు గ్రామవాసిగళూ నగరవాసిగళూ అరియువంశే బహిరంగవాగి ఉత్కృష్టవాద ఒందు మదువెయన్ను మాడి, శకటవన్ను నాశవాగువంశే రూఢిసి ఒదెద స్వామియు, శాస్త్రోక్తవాద రీతియల్లి అవళ కైహిడియువనేనో? (6)

మదువే ఎంబుదు ? ? బేరే బేరే విద్వగళల్లి నడెయు బరుత్తదెందు వివరిసిద్దారే. బేడరు మరవరు ముంగొండ కులదవరు మాడువ మదువే అవర కులాచార రక్షే సంబంధిసిద్దు. గండు దిణ్ణు వర్ధిసిదరే, ఒందు ఒళ్ళెయ దిన అవంబూ కూడికొండరే అవర మదువే మునియుతు. అనంతర అవరు గండ డిండిరాగి సంసారవన్ను నడెసికొళ్ళుత్తారే. ఈ బగెయ ఎవాడవన్ను "కూడికే" ఎన్నుత్తారే. ముక్కొందు బగెయదు విధివత్తాద

Garani Srinivasan

వివాహ. అదన్ను అన్నికాష్ఠంయూని నడపిరిక్కన్దు. గండినడోన్దోన రండేశాయి గళూ ఇ బంధుగళూ ఇష్టమిత్రరూ సుట్టాగి భోజి, ఒందు మూర్తాద శుభదినదందు, గండు హెణ్ణుగళన్ను క్రోంగరిసి, ముదువే మంటవి క్కే కరేదోయ్దు, ఎల్లర సమ్ముఖదల్లి, అన్నికాష్ఠయూని, ముంక్రియాపూర్వకవాగి గండు హెణ్ణినకైయన్ను కొడియువుదు మత్తు 'ధర్మ అర్థకామాగళల్లి అతిచరిసువుదిల్ల' ఎందు వరప్రేర వాగ్దాన మాడువుదు. (సాంకేతికవాగి) బాళుద కాయుత మనస్సినల్లి భోయ్దాట. కన్న ముఖళన్ను కృష్ణను మదువెయ్యలు మూళిసి, అవనన్ను చోడువంకే మూడి అవళన్ను కన్నల్లినే కరేదోయ్దనష్టే. అల్లి కూడిరియు ఆకాశదల్లి మదువే మాడికొండు ఇవళు ఇడనే సింహార నడెసువనోలే అథవా, పద్మవక్తగి, బిజంరంగవాగి, ఎల్లరేదురినే శుభదినదందు అవళ పాణిగ్రహణ మాడువనోలే కాణిసల్లి ఎందు యోచనే మాడిదళు. కన్న ఒబ్బళే మహళన్ను ఎల్లరూ నోడువంకే, ప్రేక్షింసువంకే అద్దూరియు వివాహ విధిపూర్వకవాగి నడెయువుదన్ను కాను కణ్ణుంబ సోడి నలియుత్తే కొంబుదు అవళ ఆకే. అదక్కే ఈగ ఎడెయిల్లదంతే అయిదళ్లు ఎంబుదు ఇంతే.

7. అణ్ణడత్తు మరర్ పెరుమాన్
ఆళియాణిన్ రెన్ మకళా,
పణ్ణప్పళిప్పుక్కళ్ సెయ్దిట్టు
పరిశు వాణ్డిడుంగొకాదలా,
కొణ్డుకుడి వాళ్క్కై వాళ్ందు
కోవలప్పట్టంగు కవిత్తు,
పణ్ణై మణాట్టి మార్మున్నే
పాదుకావల్ వైక్కుంగొకాదలా.

అణ్ణక్కు మరర్ పేరుమాన్ ఆళియాసిలోత్తోన్ మడళ్వై,
వణ్డివిళిప్పుక్కళ్ శొల్లి వ్వింశతి వాశ్రీడుదోళ్ లోల,
కోణుక్కుడి వాళ్క్కైవాళ్ న్ద కోవలర్ వీట్టమర శవిత్తు,
పణ్ణైవై మణాట్టి మార్మున్నే వాదుకావల్ వైక్కుం జోళ్ లోల.

అణ్ణక్కు అణ్ణడత్తు = బ్రహ్మాండద్ల అమరర్ అమరర్ = అమరరిగెల్లా, పేరుమాన్ పెరుమాణ్ = స్వామియూ, ఆళియాన్ ఆళియాణ్ = చక్రవర్తియూ (ఆద కృష్ణను), ఇన్ళు ఇన్ను = ఈవందు, ఎన్ మడళ్వై ఎణ్ మకళా = నన్న మహళన్ను వివాహమాడువంకే, పళిప్పుక్కళ్ = కొరతేగళన్ను, శొల్లి కొణ్డు = హేళి, పంచు పరిశు = అంతస్తు అథ అఱ = భోగిరియాగి ఇల్లదంతే, ఇణ్ణుమొకొల్లల ఆణ్డుం కొడాదలా = (అవళమేలే) యూజమాన్య నడెసువనోలే? కొణ్డుకొణ్డు = (ఇవళన్ను) మయూర్దెయింద స్వీకరిసి, కుడివాళుక్కై కుడివాళ్క్కై = సంసారియు జీవనవన్ను, మాళూ మాళూన్ను వాళ్ందు = నడెసుత్త

(బాళుత్త)

ಕೋವಲರ್ ಕೊಗಾವಲರ್ = ಗೋವಳ್ಳರ, ಪಟ್ಟಮಗ ಪಟ್ಟಣಂ = ಯಾಜವಾ
ನ್ಯವನ್ನ, ಕವಿಕ್ಕು ಕವಿತ್ತು = ಹೊಂಚು, ಪಣ್ಣೈ ಪಣ್ಣಾಡ = ಹುಳಿಯ
[illegible], ಮನಾಟ್ಟಿ ಮಾರ್ ಮಣ್ಣಟ್ಟಿ ಮಾರ್ = ಪಟ್ಟ ಮಹಿಷಿಯರಾದವರ್,
ಮುನ್ನೇ ಗುರ್ ಗೋ = ಎದುರಿನಲ್ಲಿ, ಪಾದುಕಾವಲ್ ಪಾತುಕಾವಲ್ = ಅಂಕಕ್ಕೆ
ಪೊರದ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ, ವೈಕ್ಕುಮಗ ಕೆಳಲೋ ವಾಯಕ್ಕುಂ ಕೊಗಾಲೊ = ಇಡುವ
ನೋ?

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿರುವ ಅಮರರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾಮಿಯೂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯೂ
ಆದವನು (ಕೃಷ್ಣನು) ಇಂದು ನನ್ನ ಮಗಳನ್ನು ಕೂಡಲು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡು
ವಂತೆ ಕೊರಕೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಡಿದು ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಂತಸ್ತೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ
ಅವಳ ಮೇಲೆ ಒಡೆತನ ನಡೆಸುವನೋ? ಇಲ್ಲಾ, ಇವಳನ್ನು ಮಯೂರದ
ಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿಂತಾಗಿಯು ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳುತ್ತ, ಇವಳಿಗೆ ಸೋ
ವಳ್ಳರ ಒಡತಿಯು ಪಟ್ಟವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಕೆನ್ನ [illegible](ಪಟ್ಟ)ಮಹಿಷಿಯರ ಎದುರಿ (7)
ನಲ್ಲೇ ಅಂಕಕ್ಕೆ ಪೊರದ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸುವನೋ?

ಪಾಶುರದ ಕಾಯಿನ ಕೆನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನ
ದಲ್ಲಿನ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯರೂ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ. ಕೆನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ ಗಂಡನಾಗಿರುವವನು
ದೇವಾಧಿದೇವನು, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡನಾಯಕನು, ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಅವನ ಸುತ್ತಾ ವಿಭೂತಿಗಳಲ್ಲಿ
ಎಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವನು ಶ್ರೀದಾಸಿ ಕೈಹಿಡಿದ (ಕೆನ್ನ ಮಗಳ ಗುಣಾದಿಗಳಲ್ಲಿ
ಅವಳ ಯೌವ್ವನವನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ತಿಳಿದಿಲ್ಲದೆ)
ಕೊರಕೆಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಡಿದು, ಅವಳಿಗೆ ಯಾವ ಒಡೆತನವೂ ಸಿಗದಂತೆ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ
ದಂತೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಲೂಳ್ಳವದವಳಂತೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವನೋ?
ಇಲ್ಲವೇ, ಶ್ರೀದಾಸಿ ಕೈಹಿಡಿದವಳೆಂದು ಅವಳನ್ನು ಆದರದಿಂದಲೂ ಗೌರವದಿಂದಲೂ
ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವನ ಹುಳಿಯ ಪಟ್ಟಮಹಿಷಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಹಿಲ್ಲಮ್ಮ ಸಾಂಬಮಯಾಗಿ
ದೆಗಳ್ಳೆಂದಿಗೆ ಅವಳನ್ನು "ಗೋವಳ್ಳರ ಒಡತಿ" ಎಂಬ ಪಟ್ಟಕಟ್ಟಿ, ಅಂತಃಪುರ
ಕ್ಕೆ ಕರೆತಂದು, ದಾಸದಾಸಿಯರ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವನೋ?

"ಪಣ್ಣೈಪ್ಪಲು ಪೈಕ್ಕಳ್ ಕೋಲ್ಲ" — ಪಣ್ಣಪ್ಪಲ್ಲಿಪ್ಪುಕ್ಕಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ
ಯಲ್ಲಿ — ಇದು ಒಂದು ಉಪಮಾನ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ, ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ
ಮಾಡುವಾಗ, ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ
ನೆಲ್ಲದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಡಿಯುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಹಾಗೆಯೇ, [illegible],
ಬಲವಂತದಿಂದ ಮದುವೆಯಾದವಳೆಂಬಂತೆ ಕೆನ್ನ ಸೌರವವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂ
ದು ಬಯಸುವುದಾದರೆ, ಅವಳ ಗುಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಆರೋಪಿಸು
ವುದು.

8. குடியிற் பிறந்தவர் செய்யுங்
குணமொன்றும் செய்திலனென்னாந்தோ,
நடையொன்றும் செய்திலன் நங்காய்
நன்தகோபன் மகன்கண்ணன்,
இடையிரு பாலும் வணங்க
இளைத்தி ளைத்தென் மகனேங்கி,
கடைகயிறே பற்றி வாங்கிக்
கைதழும் பேறிடுங் கொலோ.

శుడియలూ పిలిన్నవర్ శేయ్యుళ్ళుణా మేన్ లుమగా శేయ్ దిలినస్సూ,
నడ్డేంయిన్ లుమగా శేయ్ దిలన్ నవ్వాయ్ నన్నసోఁవిన్ మండన్ కణ్ణన్,
ఇట్టేయిరుపాలుమగా వణాజ్ఞ ఇళ్ళైక్కిళ్ళైక్కేన్ మడళ్ళేజ్ఞా,
కట్టేకయి లూ పిట్రివాజ్ఞక్కేళైకలుమగా విఁడుజొళ్ళాలూ.

నవ్వాయ్ = గుణవతియే, నన్నసోఁవిన్ = నందగోపన, మడన్ = మనసాద, కణ్ణన్ = కృష్ణను, శుడియల్ = పవిత్రంశదల్లి, పిలిన్నవర్ = జనిసిదవరు, శెయ్యుమగా = మాడువ, గుణ = గుణగళన్ను, ఒన్లుమగా = ఒందన్నాదరూ, శెయ్దు = మాడిదవనల్ల. నడ్డే = నడకేయల్లూ, ఒన్లుమగా = ఒందన్నాదరూ, శెయ్దు = మాడిదవనల్ల. అయ్యో, ఎన్ మడళ్ = నన్న మనళ్ళు, మగళ్ = మక్కళు, ఇట్టే = నడువిన, ఇరు = ఎరడు, పాలు = భాగ, వణాజ్ఞ = బాగుక్కిరలు, వీట్టు = మనె, ఇళ్ళైక్కు = ఇళ్ళైక్కు = ఇంగాకిత్తు = ఇంగాకిత్తు = ఎన్నగ ఎళ్దు ఎళ్దు, కట్టే = కడియువ, కయిలూ = కయ్యల్లి, పిట్రి = బిడిదు, వాజ్ఞ = బాళు, కేళైకలుమ్ = కేళియల్లి, గాయ = గాయ, విఁడుమగా = మూడువుదక్కే ఎన్నోళే?

గుణవతియే, నందగోపాలన మనసాద కృష్ణను నిద్రాంశదల్లి జనిసిదవరు అనుదినవు మాడువ నిద్రాదాసళల్లి ఒందన్నాదరూ అనుదినవు మాడిదవనల్ల. నడకేయల్లూ ఒందన్నాదరూ ఆచరిసిదవనల్ల. అయ్యో, నన్న మనళ్ళు మొనవు కడియువాగ నడువిన ఎరడు వీక్షణళల్లూ బాగుక్కిరలు, విదుక్కు, ఇంగాకిత్తు ఎళ్దు ఎళ్దు కడియువ దాన్యవన్ను బిడిదు బలవాగి ఎళ్దియువుదరింద కేళియల్లి గాయ మూడువుదక్కే ఎన్నోళే? (8)

పాశుర రాయి కన్న యశోదెయన్ను ముక్కొబ్బ కులీన రాయిరుల్లి ఘోషిసుత్తిద్దళు: నంద గోపన మగ కృష్ణను నిద్రాంశదల్లి పుట్టిద్దానే, నిజ. ఆదరే, అవన గుణవూ నడకేయూ నిద్రాంశదవంతే కళక్కిద్దిల్ల. నిత్యవూ నిద్రాదాసళాగిరువ నన్న మనళ్ళన్ను ఇలిగూ మరళ్ళు మాడి అవళన్ను కన్నడియర కరేదుకొండుబిట్టనల్ల. ఇదు నిద్రాదాసళే? నన్న మనేయల్లి అవళన్ను మొదలు కడియువ దిన్నడకెయింలే? కన్న మనేయల్లి అవళన్ను మొదలు కడియువ ఆచారవే నరయుమిబదనూ ఎన్నోళే? అవరిమిళిత ప్రేమాదాద మోహన రన్ను కడెదు కడెదు అవళిగే ఎష్టు దగ్గరవాగదెయ్యూ కాణో. కడెయువ దాన్యవన్ను బిడిదు, బలవాగి అదన్ను ఎళ్దు ఎళ్దు అవళ కైనళ్ళ మేలే బీళ్బే ఎద్దిదెయ్యూ ఎన్నోళే? మొదలు కడియువాగ

అవళు తన్న నొంటవన్ను విక్కనళనున్న ఎదక్కు బలక్కు తోరాడిసి తోరిళిసి అవళిగే మీదునిరు బందిరబహుదు. ఆదరూ, అత్తెయు మనెయిందద్దరింద, అవళు తన్న కోలనవన్న మూడలే బోరాద్దరింద, లుసరన్న చిన్నాభిన్నవాగి ఎళేదు ఎళేదు ఆయాసగొండళ్ళుత్తిరబహుదు. ప్రీతియు గండనాగిరువ వీష్టదల్లి అవళు మిడువ కష్టవన్న నోడియుమీద మాత్రవే అవను క్షమిసిరువుదే? అదు సిద్ధనమే? నిన్నడకెయోళే?/

9. వెణ్ణిఱత్తోయ్ తయిర్ తణ్ణా
వెళ్ వరైప్పిన్ మున్ నెడుంత్తు,
కణ్ణుఱంగా తేయిరుంత్తు
కడైయవుంత్తాన్ వల్లుళ్ కొలో,
ఒణ్ణిఱత్తామరైచ్చెంగణ్
ఉలకనుంత్తానెన్ మగళో,
పణ్ణిఱైయాప్పణిగొండు
పరిసిఱివాణ్డిడుంగొలో.

వెణ్ణిలాక్కోయ్ కయిర్ కన్నై వేళ్ వరైప్పిన్ మున్నేలుందు,
కణ్ణులాగా దేయిరున్ద కడ్డెయువున్తాన్ వల్లళ్ కొలోళే,
బణ్ణులత్తామరైపూవణ్ణా లులగళన్దానెన్ మడళ్ళై
వణ్ణలాయూ వీణాగొండు వింశలివాడ్డుమగళోళే.

వేళ్ = బెళగు, వరైప్పిన్ = బరువుదక్కంత, మున్ = మున్న, ఎలుంద = ఎద్దు, కణ్ = కణ్ణు, లు = ఇద్దు, వేళ్ = బెళువు, నిఱమ్ = బణ్ణద, కోయ్ = దేహ, కడైయవుం = కడెయువుదక్కూ, కాన్ = కాను (నన్న మనళు), వల్లళ్ = శక్తళాగిద్దళోళే? ఒళ్ళ = ఒళ్ళెయ, నిఱమ్ = బణ్ణవుళ్ళ, శామ = కంపు, తామరై = కావళియ, కణ్ = కణ్ణుళ్ళ, లులగు = లోకద, అళన్దాన్ = అళిదవను, ఎన్ = నన్న, మడళ్ళై = మగళన్ను, వీణాగొండు = కాయిదగళన్ను, అజ్ఞేయ = కృత్రిమరహిదవాగి, వింశలివాడ్డుమగళోళే = మాడిసికొండు, (అవళ) అంగవే, ఆణ్డిడుం = ఒడేతనమాడువనే?

బెళగు బరువుదక్కంత మున్నవే ఎద్దు, కణ్ణు ముచ్చిదెయోళే ఇద్దు, బెళెయ బణ్ణద దేహవ నోడిరున్న కడెయువుదక్కే కాను శక్తళాగిద్దళోళే? ఒళ్ళెయ బణ్ణవుళ్ళ చందావరెయు కణ్ణినవళోళ్ లోకద అళిదవనాగిన్నన్న మనళిందలే కాయిదగళన్ను కృత్రిమరహితవాగి మాడిసికొండు (అవళ) అంగవేకే కూర కేబరదంతే ఒడేతన మాడువనోళే?

Gurumurthy Srinivasan

ಕೆನ್ನ ಮನಳಿಗೆ ಅಕ್ಕೆಯು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಸಿಯು ಕೇಟ್ಟ ಹೆಕಾಲಾ ಬರಬಾರದು. ಅವಳ್ಳು ಒಟ್ಟು ಮಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಕಕ್ಕವಳ್ಳು. ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಕೈಕ್ರಿಯುರಂತೆವಾಗಿ ಮಾಡಕೆಕ್ಕವಳ್ಳು. ಪ್ರತಿನಿತ್ಯವೂ ಬೆಳ್ಳಕು ಹರಿಯುವ್ಮದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನಿದ್ದೆ ತಿಳಿದೆದ್ದು, ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಕಣ್ಣುದಳ್ಳಂದ ಕೆನ್ನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡಗುವಳ್ಳು. ಬೆಳ್ಳನೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟಿದ ಮೊಸರನ್ನ ಕಡೆಯುವ್ಮದರಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆಂದೇ?

ಕೆಂದಾವರೆಯು ಕಣ್ಣುಗಳುಳ್ಳ ವೀರನು ನಿಂದರನೂ, ಮುಂದಲೆಯಾಳಾದ ವೀರನು ಕಿಮುಧ್ವಜನೂ ಆದ ಭೂವಲಂಕನು (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು) ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಳಿದ ವೀರನು ಕಿಮುಧ್ವಜನೂ ಆದ ಭೂವಲಂಕನು (ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು) ಅವಳಿಂದ ಅವಳ ಹಂಬಲಿಸಿದ ಸೌರವಳ್ಳೆ ಕಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ,

కడిద, శొల్లై తొగాల్ల = మొకువళ్ళన్నే, కణ్ణా కైణ్ణా = కంపాద, వీడు వై పత్తువాయి = శ్రీ పిల్లపుళ్ళూంచ, వీట్టనా పట్టణా = భట్టను (విష్ణు చిత్తను), శొన్న తొగాణ్ణా = హేళిద, కొయ్య తూయ = దోషరహిత వాద, (శుద్ధవాద), కమిలూ కైమిళ్ళ = కమిళన, వీళ్ళు మగ పక్కత్తుం = కడ్డు బాశురగళన్నూ, వల్లార్ వల్లవర్ = బల్లవరు, కొయ్ తూ = నిందరవాద, మణి మణ్ణి = ఇంద్రనీలమణియ, వణ్ణనుక్కు వణ్ణాణ = కృష్ణ = బణ్ణద వసనే (శ్రీకృష్ణనే), ఆళ్వరే ఆరాతీర్ = దాసరే (దాసవరు.

అద్భుత కారియాద శ్రీకృష్ణన ముందే దారియన్న నడెదు, దారియ మళ్ళగళల్లి మొకువళ్ళన్న కేళి, గోపవళర కేరియన్నూ ప్రవేశిసి, అల్లియ మొకువళ్ళనూ ఎల్లవన్నూ కాయియూదవళ్ళు తిడిద మొకువళ్ళనే రంపాద శ్రీ పిల్లపుళ్ళూంచ భట్టను (విష్ణు చిత్తను) హేళిద శుద్ధవాద కమిళన కడ్డు బాశురగళన్నూ బల్లవరు నిందరవాద ఇంద్రనీల మణియ బణ్ణద వసనే (శ్రీకృష్ణనే) దాసరే ఆనుక్కారే. (10)

ఇదు ఈ తిరుమొలియే ఫిలసఫీ. భగవంతన సాక్షాత్కారవాగల్లి అవను మాడబేకాదద్దేను? అవరు కింకర రాగువుదు హేగే? తిరుమొలియల్లి ముఖ్య వస్తువాద 'మనళ్ళు' ఇదక్కే లుక్తమ సాదృశ్య నవాగిదెయే. అవళ మూగ్ధదర్శనవన్ను అనుకరిసువవను భగవత్ప్రాప్తరాగువుదిల్ల. ఆ 'మనళ్ళు' ప్రాపంచిక జీవనవన్ను కరనాగువుదరల్లి నిందోడవిల్ల. బదిసూక్తి, కొయియ మూకనన్నూలదే, తనగే శ్రీకృష్ణనే వీశియెందూ అవన అద్భుతకార్యాగళన్నూ నళే మూరుహూడి, గతియెందూ మనసారె వరిసి, అవనల్లి ప్రాణవేహరగొండు, ఉన్మత్తళాగి అవనన్ను ప్రపుంచకొండు మనేయన్నూ బంధువళన్నూ కూడ కొరెదు హోరటే హోదళు. గోపకులవన్ను శలుపి, అల్లి కృష్ణన సాన్నిధ్యవన్నూ నోడిదళు. అవనే నోడలిల్లవాగి ఆనందదింద కాల కళెదళు. (ఈ సాదర్శనవన్ను యుందిట్టు భక్తరు నడెదుకొండరే, భగవంతనన్ను బిలిసికొళ్ళువుదరల్లి నిందోడవిల్ల. అవరంతే భగవంత న ఒందాగ్ద దూరవుళ్ళవుదరల్లియూ నిందోడవిల్ల.) ఆళ్వారరు ఈ తిరుమొలియ మూలక భక్తన యుందే ఇట్టిరువ దివ్యమూర్తి ఇదే.

— o —

అడియనకే: అడివరవు = నల్లకు నిసువుతు, ఒనోలు ఒణ్ణు, కుమరి ఒరు ఒరు, రనే మామనే తణ్ణమామన్, వేడర్ వెడర్, అణ్ణ అణ్ణ, కుది కుడి, వెణ్ణెలా ఎయిణ్ణిర్, మాయవనే మాయవన్, (ఎన్నదనే ఎణ్ణుతణ్ణు)

— o —

26.6.75.

మూరనేయ దశక - ఒంబత్తనేయ తిరుమొళి - ఎన్నాదన్ దేవిక్కు
మూన్రుం పత్తు - ఒన్బదాంతిరుమొళి - ఎన్రైతన్ తేవిక్కి

1. ఎన్రైతన్ తేవిక్కు అన్రిన్బప్పూవియాదాళ్,
తన్రైతన్ కాణవే తణ్పూమరత్తిణై,
వన్రైతప్పుళ్ళాల్ వలియప్పరిత్తిట్ట,
ఎన్రైతన్ వణ్మైయైప్పాడిప్పర
ఎంపిరాన్ వణ్మైయైప్పాడిప్పర.

ఎన్నాదన్ దేవిక్కు అనలునోబ్పూవియూదాళ్,
కన్నాదన్ కాణమే కణ్పూమరత్తినై,
వన్నాదప్పుళ్ళాల్ వలియప్పరిత్తిట్ట,
ఎన్నాదన్ వనమ్మైయైప్పాడిప్పలు ఎమ్మపిరాన్ వన్మైయైప్పాడిప్పలు.

ఎన్ఱన్ = నన్న, నాథన్ = స్వామియు, అన్లు అన్ను = నిజవన (ముందినకాలదల్లి), దేవిక్కు తేవిక్కు = నిత్యాభిమూదేవియే, ఇనోబమూ ఇన్బమ = సంతోషకరువ, పూ = మాంజార పుష్ప వన్న, ఈయూదాళూ ఈయాతాళ్ = కొడదవళు, కన్ తన్ = కన్న, నాథన్ నాతన్ = నాథను, కాణమే కాణవే = నోడుత్తిరువ హాగేయే, కణ్ తన్ = కంబిన్న కరువ, పూమరత్తినై పూమాత్తిణై = (మాంజార) పుష్పద మరవన్న, వల్ వలు = శక్తియుక్తవాద, నాదమూ నాతమ = నామవేద స్వరూపియూద, పుళ్ళాల్ పుళ్ళాగాల్ = గరుడసాంద, వలియ = బలవంతవాద, విలుక్కు పరిత్తు = కిత్తుకొండు, కొండు ఇట్ట ఇట్ట = (ద్వారకేయల్లి) నేట్టు చెల్లిసద, ఎన్ ఎన్ = నన్న, నాదన్ నాతన్ = స్వామియూద కృష్ణన, వన్మైయైప్పాడి = నామధేయవన్న, పాడి పాడి = హాడి హొగళి, విలు పర = ఆనందిసు. ఎమ్మిరాన్ = నన్న స్వామియ, వన్మైయైప్పాడి వలు పాడి పర = హాడి హొగళి ఆనందిసు.

నన్న స్వామియు ముందినకాలదల్లి నిత్యాభిమూదేవియే సంతోషకరువ మాంజార పుష్పవన్న కొడదవళు కన్న నాథనళ్ళి కణ్ణ ముందేనో కంబిన్న కరువ మాంజార పుష్పవన్నే నామవేద స్వరూపియూ బలశాలియూ ఆద గరుడసాంద బలవంతదింద కిత్తు కరిసి ద్వారకేయల్లి నేట్ట బోళిసద నన్న స్వామియు (కృష్ణన) నామధేయవన్న హాడి హొగళి ఆనందిసు. (1)

నరకాసురను బడళ బలిష్ఠనూ దవిష్ఠనూ ఆద అసుర. అవను మూరు లోకగళిగూ భయంకరనాగిద్ద. అవనన్ను వధిసువుదక్కే సులభవాగి నారద మాతద్దాగే ఎల్ల భద్రతేయన్ను మాడికొండిద్దను. అవనన్ను వధిసలు దేవతెయ ప్రత్యేకవాయిసూద అదితి దేవియు కేలవొందు లోపగళన్ను కిత్తు కొందిద్దను. అవనన్ను వధిసలు శ్రీకృష్ణనే బేకాయితు. కృష్ణనల్లి కన్న ప్రీతియు

మడదియాద భక్యభామెయన్న భార్జెయన్నాగి మాడికొండు, అవన మొంయా ఖాలవన్నెల్లా తుండయి, అవనన్ను వశిసిదను. అదరిదేవియు కంపియోలే గళన్ను మత్తే అవళవే బంకరూపిసి కొడలు, భక్యభామెయొడనే శ్రీకృష్ణను స్వర్గలోకక్కే హోదను. దేవేంద్రన మదదియాద శచీదేవియు భక్యభామెయాదేవియన్ను బడల్ల ఆదరదింద బరమాడికొండు, నమస్తే లుల భాగద్గళన్ను మాడిదళు. ఆదరే, పారిజాత వృక్షవన్ను మాత్ర అవళు యుడియలెందు శకొడలల్ల. పారిజాతవృదేవలోకద వృక్ష. అదన్ను మర్త్యలోక వాసిగళు యుడియుబారదు ఎంబుదు శచీదేవియ అభిప్రాయవాగిత్తు. ఇదరింద భక్యభామెయు బిన్నళాదళు. అవళ మనస్సినే మత్తే ఉష్ణగొవన్ను రసువుదక్కాగి, శ్రీకృష్ణను తన్న సౌత్యకంరనాద నరుజనన్నే ఆజ్ఞాపిసిదళు. నరుజను నందన మనదల్లి బల్లదిరువ పారిజాతవృక్షగళన్ను ఒందన్ను బలవంతదింద కిత్తు కొండు కొనేదుతందుకొడుత్తాగి ద్వారకెయల్లి భక్యభామెయ మనెయ అంగళదల్లియే నాటిసి అవళన్నే సమాధాన పడిసిదను. ఇదు ఈ వాక్యదల్లి బరుత్తిరువ హ్రీవర్ణన్నుంటు మాడితదను. ఇదు ఈ వాక్యదల్లి బరుత్తిరువ హ్రీవర్ణవన్నుంటు మాడితదను. భగవంతన సామర్థ్యవెష్టు ఎంబుదన్ను కోరిసువుదక్కే బందు సిదశబ్దద అర్థ.

'బీలు, బిగి' — సామాన్యవాగి ఈ పదవన్ను మక్కళల్లంతూ ఆరాశదల్లి డారాడువుదు, డారి హోగిసువుదు, ఆకుర బిడువుదు, బేరబేరదల్లి డారాడువుదు, కేలసమాడువుదు ఎందు అర్థమాడుత్తారే. భగవంతన శక్తి సామర్థ్యగళన్ను హొగళ్, డాడి, ఇతరలోకద వ్యాపారగళన్ను మరేళు ఆనంద పంబగళన్ను ఆకాశదల్లి డారాడువుదు ఎంబ అర్థదల్లి ఈ పదవన్ను 'ఆనందిసు' ఎందు భాషాంతరిసలాగిదే. ఆనందవు పడిసలారదష్టాగ అదన్ను బేరే బేరే రీతిగళల్లి బహిరంగవాగి హొరసుత్తారే. సింతియుంటాడువుదు, కుణియువుదు, నేగెదాడువుదు, ఒద్దాళేశట్టువుదు ఇల్లవే సుంపు గూడి ఒంత్రవిహీన క్రీడెయల్లి ఒళగొత్తారే, కొళ్ళదాగుత్తారే, నానావిధవాద భావభంగిగళింద అడగలారద ఆనందవన్ను హొరక్కే బిడిసుబుదు. ఇవెల్లవూ 'బీలు' ఎంబ పదక్కే రూపిక విద్దంతేయే. మనుష్యనాద వను కానే కానాగి పక్షిగళంతే ఆకాశదల్లి డారాడలారదు. భగవద్భక్తియు వైరవశ్యదల్లి, భగవన్నామసంకీర్తనెయల్లి, భక్తిపూర్వక భజనాదిగళల్లి ఆనందదింద మైమరెయువుదే ఆ డారాట – 'బీలు'.

2. ಎನ್ ವಿಲ್ ವಲಿಕಣ್ಡು ಪೋವೆನ್ರೆತಿರ್ವನ್ತಾನ್,
ತನ್ ವಿಲ್ಲಿನೋಡುತ್ತ ತವತ್ತೈಯೆತಿರ್ ವಾಙ್ಗಿ,
ಮುನ್ ವಿಲ್ ವಲಿತ್ತು ಮುತುಪೆಣ್ ಣುಯಿರ್ಕಣ್ಡಾನ್,
ತನ್ ವಿಲ್ಲಿನ್ ವನ್ಮೈ ಯೆಪ್ಪಾಡಿಪ್ಪಱ
ತಾಚಾರತಿ ತನ್ಮೈಯೆಪ್ಪಾಡಿಪ್ಪಱ.

ఎన్ విల్ వలఁక్ణు పోఁవేన్ తూబిర్ వన్దాన్,
కన్ విల్లు నోఁడు క్రవక్కైయిబిర్ వాఙ్గి,
మున్ విళ్ వలిత్తు మునుదు పిణ్ణియురుణ్డాన్,
కన్ విల్లిన్ వసోమ్మైయిల్ వ్వీడిప్పిఁ దాశరథికన్మొయిల్ వ్వీడిప్పిఁ.

ఎన్ ఏఁ = నన్న, విల్ విిలు = బిల్లున, వలి వులి = నామధార్ఢ్యమును, శణ్డి కుణ్డు = కిళ్ళిదు, పోఁ ఱపా = పోఁలను, మునోఁలు ఏఁఱ్ఱు = ఎదుఁ ఎదిర్ ఏఁక్తిర్ = ఎదురుగా (అడ్డుగా), వన్దాన్ వుక్తాఁ = బందను (వీర శురామును), కన్ క్రణ్ = అవన, విల్లినోఁడు విిలువి ఱుడు = బిల్లునోఁడనే, కవక్కై క్రవిక్రాఁక్తి = కవిస్సినన్నూ, ఎదిర్ ఏఁక్తిర్ = లక్ష్యమాగా, వాఙ్గి వాఙ్గుకి = కైదుకొండు, మునోఁ్రుణ్ = ఇదక్కే పూర్వ భావయూగా, విల్ విిలు = బిల్లున్న, వలిక్కు వులిక్తిక్కు = బిగ్గిసి, ముదుఁ్రుక్కు = (ఇంకోయల్లోల) విళ్ళగొట్ట, పేఁ ఱపణ్ = ~~పేఁ ఱపణ్~~ లుయి ర్ఢ్రయిర్ = ప్రాణవస్న, ఉణ్డాన్ ఉణ్ఁడాణ్ = ఉంచిదవనాద, కన్ క్రణ్ = శ్రీరామున, విల్లిన్ విిలువిిణ్ = బిల్లున, వలిన్ వులిక్తిణ్ణ వాఁ = నామధార్ఢ్యమన్న, వాడి పాఁటి = ధ్రోనళ్ళి డాడి, వీలు ప = ఆనందిను; దాశరథి క్రాఁకుర్ = దశరథరామున, కన్ క్రణ్ ణుఁ = స్వభావవన్న (గద్దుణాగళన్న), వాడి పాఁటి = ధ్రోనళ్ళి డాడి, వీలు ప = ఆనందిను.

'నన్న బిల్లున నామధార్ఢ్యవన్న కండుకొండు పోఁలను' ఎదుఁనే అడ్డుగా బందను వీరశురామును. అవన బిల్లు నోఁడనే అవన కవిస్సినన్నూ లక్ష్యమాగా కైదుచేసిందను దాశరథిరామును. ఇదక్కే ముంచే ఇంకోయల్లోల విళ్ళగొట్ట కిడ్డిన ప్రాణవన్న ఉంచిదవన బిల్లున నామధార్ఢ్యవన్న ధ్రోనళ్ళి డాడి ఆనందిను. దాశరథియ స్వభావవన్న (గద్దుణాగళన్న) ధ్రోనళ్ళి డాడి ఆనందిను. (2)

ఈ దాశరథియల్లి రామావతారద ఎరడు సందర్భగళన్న వివరిసలాగిదే:

విశ్వామిత్ర మహర్షియు రామ లక్ష్మణరన్న మిథిలానగరక్కే కరెదుకొండుయ్యుత్తను. అల్లి జనకరాజన బళి ఇద్ద శివధనుస్సన్న తోరిసిదను. ఆగ శ్రీరామను, జనక మహారాజన అవ్వనోబ్బనే ఆ శివధనుస్సన్న ఎత్తికొండు అదక్కే దేదేయోరిసలు సాధ్యవాగలిల్ల. శివధనుస్సన్న బళసిద్దక్కే భగ్నవాగి జనక మహారాజనన్ను సీతేయన్న శ్రీరామనిగే కొట్టు అదన్నరింతింద మదువేమాడికొట్టను. మదువేయ శేషవాయిత. అయోధ్యేగే మరళిరుమ్బిరువ దారియల్లి అడ్డుబందు "నన్న బిల్లున నామార్ఢ్యవన్న కండుకొండు పోఁలను" ఎందు నవాల మాడిదను. వీరశురామను క్షత్రియర వీరమ శత్రువాగిద్దను. అవనల్లి విష్ణుధనుస్సన్న ఇత్తు. శివధనుస్సిగింతలూ ప్రబలవాదద్దు విష్ణుధనుస్సు ఎందు అవన అభిప్రాయ. శ్రీరామను దయాళువాగి ఆ విష్ణుధనుస్సన్న కొండు దేదేయోరిసి బాణవన్న కొడిసి "ఈగ ఇదక్కే లక్ష్యవాగు వుదు నోఁళు" ఎందు కేళిదను. వీరశురామను కన్న కవిస్సిన్నెల్లవన్నూ

లష్మణుడాని ఇచ్చను. శ్రీరామును అదన్ను ఆ బాణందింద నిమ్మూర్ఛలవ్వుండి శ్రీరామున్ను నన్ను డారసి కేద్దను. ఇదందింద, వీరశురామును శేన్న ష్శ్రియు ద్వేష్వన్ను కొంరేదు/మత్తే శవిస్సగేందు హోరటు హోఁదను.

శివద్ధనుస్సిన్ను మురియు వ్రదళ్ళే మురుంబంకవాగి, విశ్వామిత్ర మహర్షియు యజ్ఞవన్ను కడిసి అదళ్ళే అడ్డిరరుక్కిద్ద రాష్షరన్ను శ్రీరామును సిద్రూపిదన్ను. అవరల్లి ఒబ్బళు రాష్సి. మింబరిల్లే బీళ్ళగద్ద హెణ్ణు అవళు/ శ్రీరామును అవళన్ను నిండిను శ్రీవిశ్వామిత్ర మహర్షియు యజ్ఞ నాంత వాగువంతే మాడిదను.

ఈ ఎరడు ఘటనేగళల్లియూ శ్రీరామన నీచభావ మొంతద్ద అవన నిద్దూణగళాగువుదు బంబుదు వ్యక్తవాగువుదు. ఇదన్ను అరితుకొండు, శ్రీరామునన్ను అవన దివ్యనీచభావక్కాగి నిద్దూణగళనాగి హోగళి, డాడి, ఆనందిస బేకేన్ను క్రమే ఆలోచిసిరరు.

3. ఉరుప్పిణినఙ్గైయై కేరేట్రిక్కొణ్డు,
విరుప్పుట్రఙ్గెకెక విరైన్దుతిర్వన్దు,
శెరుక్కుట్రాన్ వీరఞ్శిదైయ, తలైయైచ్
శిరైత్తిట్టాన్వణ్మయిలైప్పాడిప్పుఱ
దేవకిశిఙ్గకత్తైప్పాడిప్పుఱ.

ఉరుప్పిణి ఉరుప్పిణి = రుక్మిణియంబ, నఙ్గైయై నఙ్గుణకాయ = గుణవతియన్ను, కేర్ తేర్ = రథదల్లి, విత్రక్కొణ్డు ఏట్రిక్కొణ్డు = కరిసికొండు, విరుప్పుట్రు విరుప్పుఱ్ఱు = ఆశెయింద, విడారక = హోఁదుత్తిరలు, విరైన్దు విరైన్దుత్తు = వేగదింద, ఎదిర్ ఏతిర్ = ఎదురాగి, వన్దువన్దు = బందు, శెరుక్కు శెరుక్కు = గర్వవన్ను, ఉట్రాన్ ఉట్రాన్ = ఉళ్ళవనాద రుక్మిణిగె, వీరం వీరం = వీరర్ఢవు, శిదైయ శిరైత్తిట్టాన్ = నుజ్జునుజ్జుయాగువంతే, తలైయైత్ తలైయై = (అవన) తలేయన్ను, శిరైత్తిట్టాన్ శిరైత్తిట్టాన్ = నామశేషవన్ను, వణ్మయిలైప్ వణ్మయిలై = సామర్థ్యవన్ను, పాడిప్పుగళి = స్తుతిసి నుతిసి, పుఱ = ఆనందిసు; దేవకిశిఙ్గకత్తై దేవకి శిఙ్గకత్తై = దేవకియ సింహవన్ను, పాడిపాడి = హోగళి డాడి, పుఱ పుఱ = ఆనందిసు.

రుక్మిణియంబ గుణవతియన్ను రథదల్లి కరిసికొండు ఆశెయింద హొరడు హోఁదుత్తిరలు, ~~(అవళ అణ్ణనాద) రుక్మిను~~ వేగదింద బా అవనన్ను ఎదురిసి బందు గర్వనిమ్మనాద/ (అవళ అణ్ణనాద రుక్మిగె) ~~బా~~ ఎదిర్ఢవు నుజ్జునుజ్జుయాగువంతే అవన శలేయన్ను బోళిసి బిట్టవన సామర్థ్యవన్ను స్తుతిసి నుతిసి ఆనం

దిము; దేవశీదేవియ బిండనన్ను పోనళ్ళడాడి ఆనందిను.

ఈ పాశురదల్లి కృష్ణావతారద ఒందు ప్రసంగవన్ను హేళల్లాగిదే. అదు రుక్మిణీ కల్యాణద ప్రసంగ. విదర్భ దేశద భీష్మక రాజన మగళు రుక్మిణీ. అవళన్ను శిశుపాలనిగె కొట్టు మదువే మాడబేకెందు నిశ్చయిసిరుత్తాన్నె. ఆదరే, రుక్మిణీ కృష్ణనన్నే మదువే మాడికొళ్ళబేకెంబ మనదాశే. అవన కడు శత్రువాద శిశుపాలనిగే కొనేల్లి బిట్టుకొళ్ళువనేనో ఎందు యోచిసి, ఒబ్బ బ్రాహ్మణన మూలక రుక్మిణీ కృష్ణనిగే విత్తవన్ను బరేదు కళుహిసిద్దళు. అదరల్లి అవళన్ను కృష్ణను రక్షిసబేకెందు లుతాయ వనన్ను కూంబిసిద్దళు. అదరంతెయే, బలరామనూ కృష్ణనూ తమ్మ సైన్యదొడనే విదర్భ రాజనగరియాద కుండినకే బందరు. విషాదద మోదలిన రుక్మిణీయు విష్ణువిన దేవరే అంబిరాదే పాలయళ్లి నవవన్ను చాచి తోయియన్ను పూజిసలు బందళు. పూజే ముగియితు. అల్లి అవళు నడదిబేకాదదెల్లా కాంచాచి ముగిసిదళు. ఆమేలే, ఇన్నేను అవళు రక్షణవన్ను కొట్టి అరమనెగే మంతిరువ భీష్మ ఎన్నువ దేవరిగే, విలంబిసదే వేగదింద కృష్ణనను అల్లిగే బందను. అవళన్ను కండ రథదల్లి కుళ్ళిసికొండు వేగవాగి దేవరబేటిబిట్టను. అల్లద్దవరెల్లరూ బడవళ చేతవంతరు. తమ్మ తమ్మ సైన్యగళన్ను కూడలే సిద్ధవిడిసి రామ కృష్ణరమేలే యుద్ధక్కె బందరు. బలవాద యుద్ధ నడెయితు. రుక్మిణీయ అణ్ణనాద రుక్మియన్ను పరిభవిసిదను, అవన కలెయుమేలే కన్న మిడ్డదింద మూరు చిట్టె కేసిదను, మీసెగడ్డగళన్ను బోళిసి అవమాన మిడిసి అవనన్ను దేశాంతర మాడిసిదను. కృష్ణన ఈ సామర్థ్యవన్ను దేవరళిదాడి, నమగె బేకెందు ఆళ్వారరు పోళ్తుత్తారే.

4. మాత్రుత్తాయ్ శెన్ఱు వణం పోగేయెన్ఱిడ,
ఈత్రుత్తాయ్ పిన్ తొడర్ందు ఎం పిరానెన్ఱళి,
కూత్రుత్తాయ్ శొల్లక్ కొడియ వనమా పోన,
శీత్రమిలాదానై ప్పడిప్పఱ
శోత్తమణ్ణాగిణప్పడిప్పఱ.

మాత్రుక్కాయ్ శెనోలు వనమా పోడేయినోలిడ,
ఈత్రుక్కాయ్ పినోలాపోడర్న్ద ఎమా పిరానోలి,
కూత్రుక్కాయ్ శొల్ల కొడియ వనమా పోన,
శీత్రమిలాదనై ప్పడిప్పలి శీక్కై మణాళనై ప్పడిప్పలి.

మాత్రుక్కాయ్ మారుత్తాయ = మరుశాయి (కైకేయి), శెనోలు తెన్ఱు = పోరటు, వనమా వణం = కాడిగే, పోడు పోక్కు = పోగు, ఎనోలు ఎన్ఱు = ఎందు, ఇడ ఇడ = అజ్ఞాపిసలు, ఈత్రుక్కాయ్ తాత్రుత్తాయ = కైక్కాయి (కైకళ్యే), పిన్ పిన్ = మందెయే, తొడర్ందు = హోగి, ఎమా ఎం = నమ్మ, పిరాన్ పిరాన్ = స్వామియే, ఎనోలు ఎన్ఱు = ఎందు, అలి అళి = అళలు, కూత్రుక్కాయ్ కూత్రుత్తాయ = (యమనంతే సిష్కరుసిదాద కాయు యుత్త, శొల్ల తెకాల్ల = ఆజ్ఞాపియంతే, కొడియ తెకాడియ = భాయంకరవాద, వనమా వణం = కాడిన్న, పోన పోణా = హోద, శీత్రమా శోత్తరం = కొలవే, ఇలాదనై ఇలాతాగా = ఇల్లదవనన్ను, పాడిపాడి = హొగళ్తాడి, పలు పఱ = ఆనందిసు; శీక్కై శోత్తర = సీతాదేవియ, మణాళనై మణాళ = వరియాదవనన్ను, పాడిపాడి = హొగళ్తాడి, పలు పఱ = ఆనందిసు.

మరుకాయి "కాడికే పోరటు పోదాము" ఎందు ఆజ్ఞాపించిరి, దీక్షకాయి (అవన) తండ్రియే పోదాము "నన్న స్వామియే" ఎందు అన్నలు, (యువనంతి) నిష్కరుణియూద (క్రూరు) కాయియు ఆజ్ఞాపియంతే కాడికే పోవుద ~~తప్పు~~ తప్పిదు పోయిల్లదవనన్న పోనళి మాడి ఆనందిసు; సీతా వియోగియన్న పోనళి మాడి ఆనందిసు. (4)

మత్తే, ఈ వాక్యదల్లి రామ యువరాజ పట్టాభిషేక నడెయబేకెంబ ఎల్ల సిద్ధతెగళూ ఆగిద్దవు. శ్రీరామనిగే పట్టాభిషేక! అష్టరల్లియే, మరుకాయి బెళ్గు బందరే శ్రీరాము పట్టాభిషేక! యూద దైవేచ్ఛెయియు "ఇల్లింద పోరటు, కాడిగే పోగు" ఎందు ఆజ్ఞాపిసిత్తు. తందెయూద దశరథను రామ మోహనాకారదవనాగిద్దరూ కడు దుఃఖవన్ను మనదల్లి ముచ్చిట్టిద్ద. యమనంతే సిష్కరుణియూద ఆ మరుకాయియు ఆజ్ఞాపియన్ను తందెయ ఆజ్ఞాపియంతే పరిపాలిసి, అదన్ను శిరసావహిసి, శ్రీరామను కాడిగే పోరటే బిట్ట. అవన పెత్త కాయియూద కైకేయి అవన తండి బదుకిద్దాగలే బిద్రదూరనాదేను "నమ్మ స్వామియే" ఎందు హేళి బిట్టళు. కాయిన్నే ప్రమాణమాడి అవళన్ను తందెన్నే మరళిసిద్దళు. కైకేయియ మేలే స్వల్పవాదరూ తప్పిల్లదంతే సూచిసువ కార్యవన్ను నను నగుత్తలే శ్రీమంతిసిదళు. శాంతమూర్తి అవను - శ్రీరాము. పితృవాక్యవిరు పాలనెయే పితృవాక్యపరిపాలనే. అదే ముఖ్య. స్వార్థసాధనెయల్ల. ఇదే శ్రీరామన తండి.

5. పంచవర్ణతూతెయప్ప పారతక్కు కైచెయ్తు,
నంజు మిళి నాగక్కిడంత నల్పొయ్యకె పుక్కు,
అంజచప్పణత్తిన మేల్ పాయ్ంతిట్టరుళ్ చెయ్ద,
అంజన వణ్ణనే ఎన్ప పాడిప్పరు.
అశోకత్తిన చింగదత్తైప్ పాడిప్పరు.

పంచవర్ణ పంచవర్ = పొందవర, కూదనే తూతెయ = దూతను, ఆయ్ = ఆగి, పారక పార = భారతం = భారతయుద్ధవన్ను, కైచెయ్దు కైకచెయ్తు = లుంటు మాడిదవనూ, నంజు నంజు = విషవన్ను, మిళి = ఉసుళుంచ, నాగ నాగ = నాగను (సర్పవు), కిడంత కిడంత = మాడిమానిద్ద, నల్ నల్ = అనిద్రాద (ఆళనాద), పొయ్కె పొయ్యకె = మడువన్ను, పుక్కు = పీల్చి, అంజ అంజ = (ఆదర్శవు) అంజువంతే, వణ్ణిన మేల్ పణత్తిన = కుదిరెయ మేలే, పాయ్ంతిట్టరుళ్ = కుణిదు కుప్పిసి, అరుళ్ చెయ్ద అరుళ్ చెయ్ద = కృపే మూడిదవనూ ఆద, అంజన వణ్ణనే

అర్జున వణ్ణణిలా = కాడిజుట్టియు బండ్డవనన్న, పాడిపాటి = భోంకళి, పాడి, వలి పర = ఆనందిసు; అశోలదోల్ కేసి అకాశాక్ర కణ్ = యశోదయు శిబ్దశ్రేష్ఠ సింహక్రీడాక్ర = సింహవన్న, ఈ పాడిపాటి = భోంకళి పాడి, వలి పర = ఆనందిసు.

పాండవర దూతనాగి మహాభారత యుద్ధవన్న లుంటుమాడిదవసూ, విష్ణువన్న కారువ గర్వవు బాసిసువ ఆళ్వాదవనుడువన్న ప్రేమోళిసి ఆదర్శ వు అంజువంతే అదర పీతాంబరళ్ళమేలల్లే పాంకొండు కుణిదాడి ~~ఆడిసి~~ అదళ్లే భోళి శోలిసిదవనూ ఆద కాడిగేయ బండ్డవనన్న పా భోంకళి పాడి ఆనందిసు; యశోదేయు సింహవన్న భోంకళి పాడి ఆనందిసు. (5)

ఈ పాశురదల్లి శ్రీకృష్ణావతారద ఎరడు ఒందుమనళ్ళ విషయవిదే. పాండవరు తమ్మ పాయూదినళ్ళాద కౌరవరింద మోసహోగి, దిగడియు ఆటదల్లి సోలు, తమ్మ రాజ్యవన్న కళేదుకొండు కాడిగే హోదరు. ~~అల్లి~~, సుక్కు వళియుంతే, పాన్డవర దుఃఖ వనవాసవన్నూ ఒందు వర్షద అజ్ఞాతవాసవన్నూ యుగసిదరు. బళిక శ్రీకృష్ణనన్న తమ్మ తడేయ రాయభారియాగి కౌరవర్లగే కళుహిసిదరు. శ్రీకృష్ణనిగే సుక్కు తన్న పౌర్వాద భీలవేనిసిదు. ఆదరూ తన్న కర్తవ్యవన్న పాండవర కౌరవర ఒళితవన్న శోలి, జనకిన ఒళితవన్న కోలి, ~~ఆడిసి~~ నడసిదను. గళ్ళంతర విల్లదే, మహాభారత యుద్ధవన్న రోచక్కిసి, కౌరవరన్న నిర్మూలగొళిసలు అనువాదసు కృష్ణ. దుర్యోధనన్ను కాణువాగ, అవన సోతవాగి ~~ఆడ~~ అనర్ దుష్కర్మగళ్ళే భీల ఎంబుదన్నూ దుష్టనన్ను కండాగ భగవంతనల్లే కర్తవ్య ఏందూ సూచిసుత్తదే ఇదు.

ఆదరే, దుష్టనాదవను తన్నన్ను శిక్షిసికొండు భగవంతనల్లి శరణుహోగద ~~శ~~ అవనిగే భగవంతన అభయ దొరెయువ కైంకర్యవూ కప్పదే బదసుత్తదే ఎంబుదన్ను కాళిదాస మనద విషయ సూచిసుత్తదే.

భగవంతన దుష్టశిక్షణవెంబుదు ~~దుష్ట~~ దుష్టనన్ను అవన కర్మదింద బళికెయదళ్ళే శరణుహోగువుదక్కే. భగవంతను శరణాగతరక్షక. ఆద్దరింద అవన కాలిన్నళెల్లా కాయ్వాదక్క జీవనన్ను కొళెయువుదక్కాగియే. కప్పన్ను శిక్షిసికొండవనిగే భగవంతన కృపే వంపూర్ణవాగిరుత్తదే. ఇదరల్లిందేహవిల్ల.

6. మూడియాణ్రిలమ్వులకుంగళుమాణ్డు, ఉణ్
ఱడియేర్కరుళెన్ఱు అవన్పిన్తొడర్న్తు,
పడియిల్కుణాత్తుప్ పరన్తనంబిక్కు, అన్
ఱిన్నిలైయోన్తానాప్పాడిప్పర
అయోత్తియర్కోమానాప్పాడిప్పర.

ముడియోనాయి మూవులగళ్ళుమాణ్డి, ఉన్
వడివేయేలారురుళ్ళోనాయి అవన్ పిన్నేసొడర్న్తన్న,
పడియిల్కుణాత్తు ప్పరకేసనమ్బిక్కు, అన్
ఱిడినిలైయిలాదాన్నేప్పాడిప్పలా అయోత్తియర్కోమాన్నేప్పాడిప్పలా.

ముడిముడి = శీఁటవస్త్ర, ఒనోలా రాణ్ణి = ధరించి, మూలులడక్లళుమా
మూ ఉలకఁగుఁకుఁరుం = మూరు లోఁకళన్ను, ఆణ్ముడి వ్రాణాడు = రాజ్య
భారమూడుంక్తో, లున్ ఉణ్ణా = నిన్న, అడియేఁమూరు అడియేఁగ్రక్ = భక్త
ఆనే (కింకరంకీ), అరుళ్ళా అరుళ్ = కృపేమూడు, ఎనోలు రాణ్ణు = నందు,
అవన్ అవణ్ = అవన, పిన్ పిణ్ = ఐందేయో, కొడర్న్నుతైకొడర్న్తు =
దారిఐండిదు
ఫుఐండ, వడిపడి = వ్రీకి, ఇల్ల్ = ఇల్లద, కుణాక్క్ర్ణాక్తు = సుణాళుళ్ళ
దిరదనోనవిచ్చ్ పారక్తన్ నంపిక్కు = శ్రేష్ఠోవీరుషనాద భరతనికీ, అనలు
అణ్ణు = అందు, అడిసిలోయ్ అడినిలు = పాదుకేళన్ను, కొనోదాన్ను గాంక్తగాలా
= కొట్టవనన్ను, వాడిపాడి = ధ్వోళ్ళడాడి, బలుపర్ = ఆనందిను; అయోఁ
ధ్యియర్ అయోత్తియర్ = అయోఁధ్యేయవంశీళ్లా, శేఁమూన్నే కోమా
ణా = అశరదనాదవనన్ను, వాడిపాడి = ధ్వోళ్ళడాడి, బలుపర్ = ఆనందిను.

"శీఁటవస్త్ర ధరిఁ మూరు లోఁకళన్నూ ఆళ్తుక్త నిన్న ఁంకరంకీ క్ళే
మూడు" ఎందు అవన ఐందేయో దారిఐండిదు బంద అనువిమమునాగళు భ్ళ
శ్రేష్ఠోవీరుషనాద భరతనికీ, అందు, వాడుకేళన్ను కొట్టవనన్ను ధ్వోళ్ళి
డాడి ఆనందిను; అయోఁధ్యేయువంశీళ్లా అశరదనాదవనన్ను [redacted] ధ్వోళ్ళి డాడి (6)
ఆనందిను.

ఈ వాశుర రామూవతారద ఐందమేకే మూలలు. "[redacted] శీఁటవస్త్ర నీనే
న్తరిఁ. ఐందిదూ బా. మూరు లోఁకళన్నూ ఆళ్తు. నిన్న ఁంకరంకీ క్ళేరీకొఁడు"-
[redacted] ఐందనే ళ్లా శ్రీరామనన్న భరతను ప్రార్థిసిద. ఆగ, శ్రీరామను కొందేయా
మూరన్న ఉళిసువుదక్కాగి, అవన అప్పనేయ్యంక్ పదినాల్కు వర్షగళ వనవాన
నడనుత్తో, ఁంశ్రుంగిబేరదల్లి, వర్ణాశ్రమాలోయల్లి, [illegible]లోఁ లక్ష్మణారొడనే వాసమాడ్ద.
అల్లినే భరతను కాలునడెయల్లే ఒళురువ బలద మయూదేయొడనే ధ్వోఁది
ధ్వోఁది. రామనల్లి అతినమ్రతెయింద వినయనాగి ళేడిద. కాను అయోధ్యే
రాజనాగలు అర్ధనల్లవేందూ, రేమదల్లరిన్నూ ళ్ళియ [redacted] శ్రీరామనే అదక్కే
తక్క్వనేందూ [illegible]వీరిసియూ ప్రార్థిసిద. ఆదరే, శ్రీరామను అదక్కే నమ్మ
శిసిదే, రేన్న ప్రతినిధియాగి నిన్న పాదుకేళన్ను భరతనిగే కొట్టను. భరతను
అదన్ను శిరదాఁవఁసి, అయోఁధ్యేయన్ను ళోఁది, అదన్నే సింహాసనద మేలి
ఁసి, అదక్కే వినవఁ రాజ్యభారద వరది ఒప్పిసుక్తా, రామన దాసనాగి
రాజ్యనడిసిద. ఈ ప్రసంగవన్ను ఁంస్కృతదల్లియూ లుళ్ళిద్దు ఈ వాశుర. అసుర
మనుష్యళుళ్ళ భరతనిగే క్ళేబాఁడి అవనిగే మనశ్శాంతియన్నుంటుమా
డిద్దల్లదే, [redacted] శాను కేందేయ ఆజ్ఞెయన్ను కప్పిదే తందొ అసీక్షేశిద్దియన్ను
జనకర్మోవ్వక్త వడిసిద వను శ్రీరామ. అవన సుణాశిశయిగళన్ను ధ్వోఁది
డాడి ఆనందిసబేఁకు ఐంబుదు ఆళ్వార్ల ఆశయ.

7. కాణియున్ పొయ్గై కలఁగప్పాయ్న్తిట్టు, అవన్
నోణ్ముడియైన్తిల్లుం నిన్ఱు నడుఙ్ శెయ్ ఱదు,
మీణవఱుక్కు అరుళ్ శెయ్ తవిత్తగన్,
తోళ్ వలిమీరమేపాడిప్పఱై
తూమణి వణ్ణణై పాడిప్పఱై.

కాళియన్ పొయ్దోళ్ళ క్కలజ్ఞ ప్పాయ్స్దిట్టు, అవన్
నీఱన్మిడియ్యిన్దిలమా నన్రాయినడంజోయ్దు,
మీళ్వనన్కు అరుళ్ శేయ్ద విత్తగన్,
కోళ్వలనీరమే కాదిప్పుఱు కూమణివణ్ణనే వాడిప్పణి.

కాళియన్ కాణియిన్ = కాళీయును వాదమాడుచున్నప్పుడు, పొయ్దోళ్ = పొయ్దోళ్ళు, పొయ్ణిక = మడువస్త్ర, కలజ్ఞ కలంగుక = కలశోదకము చంకి, కాయ్స్దిట్టు పాయ్ంద్తిట్టు = అదరుకొళ్ళ్ = ధరియించి, అవన్ అవిన్ = ఆ కాళీయుని, నీళ్ నోన్ = లుబ్ధవాడ, ముడిత్తుడి = కొడిచి, నీళ్ నోన్ = లుబ్ధవాడ, ముడిత్తుడి = కొడిచి, నిన్ఱు = నించు, నడంజోయ్దు నడనం చెయ్తు = నటనమాడి, నాగ్ నమాడి), మీళ్ మోన్ = మళ్ళీ, అవనుక్కు అవణుక్కు = అవనికి, అరుళ్ శెయ్ద అరుళ్ చెయ్ద = కృపజేసిన, విత్తగన్ = విస్మయకారియు, కోళ్వల తోళ్ వలి = కోళ్ళబలమును, వీరమే వీరమే = వీర్యవంతుడు, వాడి పాడి = పూనిపాడి, మగిళ్ంద్ = ఆనందించు; కూత్తా = వంశుద్ధవాడ, మణి మణి = ఇంద్ర నీలమణియు, వణ్ణనే వణ్ణణిణా = వర్ణవంతుడన్న, వాడి పాడి = పూనిపాడి, మగిళ్ంద్ = ఆనందించు.

కాళీయును వాదమాడుచున్నప్పుడు మడువు కలంపోలుచంకి అదరుకొళ్ళ్ = ధరించి, ఆ కాళీయుని ఉద్ధవాడ ప్రిదు కొడిచినళవేలూ నించు నర్తనమాడి, మళ్ళీ అవనికి కరుణకోలంజిన విస్మయకారియు కోళ్ళబలమును వీర్యవంతుడు పూనిపాడి ఆనందించు; వంశుద్ధవాడ ఇంద్రనీలమణియు వర్ణవంతుడన్న పూనిపాడి ఆనందించు. (7)

బాలకృష్ణను నడనిన విస్మయకారం బాల్యంలోళ్ళ్ వీర్యశౌర్యాదిని చిందాడిన కాళీయు దమనన వృత్తాంత ఇల్లి మళ్ళీ పేళ్లలాగిదే. భుజబల విరాజిత మనళన్న అనవద్యళవాగి పొందిరువ వంశియల్లి భగవంతన మాద్యమవళన్న ప్రీతియింద సుగంధళన్ను పొంది, నంబిద ఆశ్రయసిద భక్తియ కృపాసింధువాగి అవరన్ను కైబిడదే నలళ్వను. భగవంతన ఈ మనళన్ను పూజిసి పాడి ఆనందిసబేకు ఎన్నుత్తారే ఆలోచిసిరువరు.

8. తార్క్కిలాన్ తుంబిక్కు అరశోన్ను, తణ్డగం
నూఱ్ఱవన్ చొఱ్ఱైకొణ్డు పోగి నుడంగిడై,
ఏర్ప్పణైకాణవైచ్ చెవియొడుమూక్కు, అవళ్
ఆర్క్కవరిన్దానైప్పాడిప్పఱ
అయోత్తిక్కరచినైప్పాడిప్పఱ.

తార్క్కళన్తంబిక్కు అరశోన్ను, దణ్డగమా
నూఱ్ఱవళ్ చొఱ్ఱైకొణ్డు పోగి, నుడంగిడై

ಶೂರ್ಪಣಾಖ್ಯೈ ಶ್ರವಿಯೊಂದು ಮೂಕ್ಕು, ಅವಳ
ಆರ್ಕ್ಕವಂಸ್ಪನ್ನೈ ವ್ಪಾಡಿಪ್ಪಟ್ಟು ಅಯೋಧ್ಯೈಕ್ಕರಸನೈವ್ಪ್ಪಾಡಿಪ್ಪಟ್ಟು.

ಕಾರ್ಕ್ಕ ತಾರ್ಕ್ಕು = ~~ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ~~ ಪಡಳಿಕ ಚಾಕುಯರ್ದಲ್ಲಿ, ಇಳಯಿಲ = ಎಳೆಯ
ವನಾದ, ಕಮ್ಮಬಿಕ್ಕ ತುಂಬಿಕ್ಕು = ಕಮ್ಮನಿಸಿ, ಅರಸು ಅರಸು = ರಾಜ್ಯಭಾರ
ನ್ನ, ಈನಡಿ ಗಾ.ನ್ರತ್ತು = ಕೊಟ್ಟು, ನೂಟ್ರುವಳ್ಳ ನ್ನಾಟ್ರಾಳ್ = ವಿಕೋಧಿಯಿ
ಶ್ರೀಯರಳ್ಳುಳ್ಳವಳ, ಶೂಲ್ಕಕಾಣ್ = ಮೂಕನ್ನ, ಕೊಣ್ಣುರಕಾಣ್ಣು = ಶೌರ
ಭಾವಂಸಿ, ದಣ್ಡಕಮೂ ತ್ರಿಣ್ಣಡಕಂ = ದಂಡಕಾರಣ್ಯವನ್ನ, ಪೋಲಂ ಪೋಲಿ
= ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, ನುಡಲ್ಲು ನ್ರುಡಂಗು = ಬಳುಕುವ, ಇಕ್ಕೈ ತಿಣ್ಣ = ನಡುವಿನ,
ಶೂರ್ಪ್ಪಣಾಕ್ಕೈ ಕ್ರೂರ್ಪ್ಪಣಾಕಾಣ್ಣ = ಶೂರ್ಪಣಾಖಿಯ, ಶವಿಯೊಂದು
ಕಾವಿಯಾಡು = ಶವಿಯೊಂದನ್ನ, ಮೂಕ್ಕು ಮೂಕಕ್ಕು = ಮೂಗನ್ನು, ಅವಳ್
ಅವಳ್ = ಅವಳು, ಆರ್ಕ್ಕ ಆರ್ಕ್ಕಕ = ಆರ್ಕನಾದ ಮಾಡುವಂತೆ, ಅರಿತ್ತಾನ್ನೈ
ಅರಿತ್ತಾಣ = ಕತ್ತರಿಸಿದವನನ್ನ, ವಾಡಿ ಪಾಡಿ = ಹೊಗಳಿ ಹಾಡಿ, ವಿಳಿ
ಪ್ಪರ = ಆನಂದಿಸು; ಅಯೋಧ್ಯೈಕ್ಕ ಅಯಾತ್ತಿಕ್ಕು = ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ,
ಅರಸನ್ನೈ ಅರಸಾಣ = ಅರಸನನ್ನ, ವಾಡಿ ಪಾಡಿ = ಹೊಗಳಿ ಹಾಡಿ, ವಿಳಿ ಪ್ಪರ.
ಆನಂದಿಸು.

ಆಡಳಿಕ ಚಾಕುಯರ್ದಲ್ಲಿ ಎಳೆಯ ವನಾದ ಕಮ್ಮನಿಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನ
ಕೊಟ್ಟು, ವಿಕೋಧಿಯಾದ ಶ್ರೀಯರಳ್ಳುಳ್ಳವಳ ಮೂಕನ್ನ ಶೌರ್ಯಭಾವಂಸಿ ದಂಡ
ಕಾರಣ್ಯವನ್ನ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ, (ಅಲ್ಲಿ) ಬಳುಕುವ ನಡುವಿನ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯ
ಶವಿ ಮೂಗುನಳ್ಳನ್ನ ಅವಳು ಕಂಗಾಡುವಂತೆ ಕತ್ತರಿಸಿದವನನ್ನ ಹೊಗಳಿ
ಹಾಡಿ ಆನಂದಿಸು; ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಅರಸನನ್ನ ಹೊಗಳಿ ಹಾಡಿ ಆನಂದಿಸು. (8)

ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಅಭಿಶ್ರೀಯರಳ್ಳುಳ್ಳವಳಾದ ಕೈಕೇಯಿಯ ಮಾತಿನ
ಅನುಸರಣೆಯಾಗಿ, ತಂದೆ ಅವಳ್ಗೆ (ಕನ್ನ ಮರುತಾಯಿಗೆ) ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನ ಉಳಿ
ಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮನು ಅಯೋಧ್ಯೆಯ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನ ಆಡಳಿತದ
ಅನುಭವ ಹಾಲದ ಕಮ್ಮನಾದ ಭರತನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ತಾನು ಜಟಾವಲ್ಕಲ
ಧಾರಿಯಾಗಿ ಸೀತೆ ಮತ್ತು ಲಷ್ಮಣರೊಡನೆ ದಂಡಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವನವಾಸಕ್ಕೆ
ಹೋದನು. ಚಿತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ಅವಸಿಕುವಾಗ ಭರತನು ಬಂದು ಅವಸಂದ ಮಾಡು
ವಂತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡ. ಆದರೆ ರಾಮನು ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನ ಪ್ರತಿಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕೆಂದು
ಭರತನನ್ನ ಬಿಡದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಆಮೇಲೆ ರಾಮನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ
ಬಂದಾಡಿನವನ ಪೋಲಂಸಿ ರಾಜ್ಯಭಾರಸಡಸುತ್ತಿದ್ದ. ಇದೊಂದು ಕಡೆ. ಇನ್ನೊಂದು
ಕಡೆಯಲ್ಲಿ, ರಾಮನು ಚಿತ್ರಕೂಟದಿಂದ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತಿನೆಲೆಗೆ ಹೊರಟ. ಅಲ್ಲಿ, ಅವಳ
ಮಿಕಕುಂದಿಯ ರೂಪವನ್ನ ಧರಿಸಿ, ರಾವಣನ ತಂಗಿಯಾದ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯೆಂಬ
ರಾಷಸಿ, ರಾಮನಲ್ಲಿ ಮೋಹಂಗೊಳ್ಳಾಗಿ, ಅವನನ್ನ ಮೋಡಗೊಳಿಸಿ ತನ್ನವನನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದಳು. ರಾಮನು ಬಿಕಬಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದವನು. ತಂದೆಯಿಂದ,
ಅವಳನ್ನ (ಶೂರ್ಪಣಖಿಯಾನ್ನು) ಅಲಷ್ಟಸಿದರೂ ಬಿಡದೆ ಅವಳು ಬೇಡಿಸಿದ್ದರಿಂ
ದ ಅವಳ ಕಿವಿ ಮೂಗುನಳ್ಳನ್ನ ಕೆರಿದು ಹಾಕಿ, ಅವಳನ್ನ ಶಿಷ್ಟೆ ಮಾಡಿದನು. ಈ
ಶ್ರೀರಾಮನ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡು, ಆನಂದಿಸು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ.

Garani Srinivasan

9. మాయచ్చకటముత్తైత్తు మరుదిఱుత్తు,
ఆయర్కళోడు పోయ్ ఆనిరైకాత్తు, అణి
వెయిన్ కుళలూది విత్తకనయ్ నిన్ఱు,
ఆయర్కళేత్తి ణైప్పాడిప్పఱ
ఆనిరైమెయ్ త్తాణైప్పాడిప్పఱ.

మాయచ్చకటముత్తైక్కు మరుదిఱుక్కు,
ఆయర్కళోడు పోయ్ ఆనిరైకాక్కు, అణి
వేయిన్ కుళలూది విత్తకనాయ్ నిన్ఱు,
ఆయర్కళేత్తి ణైప్పాడిప్పఱ ఆనిరైమేయ్ క్కాణైప్పాడిప్పఱ.

మాయమ్ = మాయం = మాయకారనాద, శకటమ్ = శకటం = శకటాసురనన్ను, ఉదైక్కు ఉదైత్తు = ఒదిదు, మరుదు మరుత్తు = మర్తీచుర్నన్ను, ఇలుక్కు ఇఱుత్తు = ముంచిదు, ఆయర్కళోడు ఆయర్కళోడు = గోపవళ్ళతో, పోయ్ పోయ్ = పోయి, ఆనిరై = ఆవుళ్ళ, నిరై = మందనళ్ళన్ను, కాక్కు కాత్తు = కాయుద, అణి = అంద = అందవాద, వేయిన్ వెయిన్ = విదిసిన, కుళల్ కుళల్ = శోళల్ను, ఊది ఊది = ఊది, విత్తకన్ = విత్తకన్ = నిస్సీయకారి, నిన్ఱు నిన్ఱు = నింక, ఆయర్కళ్ ఆయర్కళ్ ఆయ్ ఆయ్ = ఆగి, నిన్ఱ = గోపవళ్ళర, ఏత్తి ణై ఏత్తి ణై = యుజమానన్ను, పాడిపాడి = పొగళి పాడి, పఱ పఱ = ఆనందిసు; ఆనిరై ఆనిరై = ఆవుళ్ళ మందేయన్ను, మేయ్ క్కాణై మేయ్ క్కాణై = మేయిసిదవనన్ను పాడిపాడి = పొగళి పాడి, పఱ పఱ = ఆనందిసు.

మాయకారనాద శకటాసురనన్ను ఒదిదు, మర్తీ మరనళన్ను చుంబిదు, గోపవళ్ళతోడనే పోగి ఆవుళ్ళ మందేనళన్ను కాయ్యుద, అందవాద విదిసిన శోళలన్ను ఊదిసి, నిస్సీయకారియాగి నింక, గోపవళ్ళ ఒడేయనన్ను పాడి పొగళి ఆనందిసు; ఆవుళ్ళ మందేయన్ను మేయిసిదవనన్ను పొగళి పాడి ఆనందిసు. (9)

కృష్ణావతారదల్లి బాలకృష్ణను నడసిద వైశిష్ట్యగళన్ను తీ కాశురదల్లి హేళలాగిదే. బడవ ఎళరెయు మనుష్యాకృతియల్లి, కంసనింద ప్రేరితనాగి బండియరూపదల్లి, ~~బండి~~ చూసిన మేలే పరిదుకొండు బిడబేకెందు బంద శకటాసురనన్ను కాలన్ను ఆటవాడువంతే పూడిసి అవనన్ను పొడిపొడి మాడిద నిస్సీయకారి విద్యమాన మొదలనేయదు. కాయి యు శోధదే మనుకృష్ణన, హెచ్చిన్ గళన్ను రక్షిసిదవళాగి అవనన్ను కల్లన బళ్ళకే కట్టిదా రెంద ళు. ఆదరే, కృష్ణను అంబేగాలు ఇట్టుకొండు, బళ్ళన్ను రేస్మాడనే ఎళదు కొండు పూగి ఎరడు మర్తీ మరనళన్నడువే నుగ్గి పూగి, రక్షిసి కొండిరువ బళ్ళన్ను ఎళెయువ నవ్వదల్లి ఆ ఎరడు మరనళన్నూ ముంరిదు దాకిద నిస్సీయకారి విద్యమాన ఎరడనేయదు. గోపవళర జొతె రేయల్లి మనుష్య పూలు

దనవళ్ళను మోయిపిదను. ఈ కందభాగదల్లి కృష్ణను నడసిద విస్మయకారి విద్యమూనవళు కలవారు. అవ్యవళన్నెల్లా ముందేయే వివరిసలాగిదే. కన్నకృతియల్లి బిదిన కోళ్ళలన్ను పడిదు ఊది, విచిత్రవాద గానవన్ను సుడిసి, అదరమూలక నానారీతియ విస్మయకారక కార్యగళు నడసిదను. ఈ విషయవన్ను విశదవాగి ముందేయే వివరిసలాగిదే. కాళీయన పడెయ మేలే నింతు, నర్తిసి, కాళీయన గర్వవన్ను మురిదు, అవనన్ను కరుణిసి సురక్షితవాగి కళుహిసిద బిద్యమూన విస్మయకారియే. గోపబళగర ఒడెయనాద 'గోపబంధ' నెన్నిసికొం డద్ద దేవేంద్రనిందు. అదు గోపవర్ధన పర్వతవన్ను ఎత్తి పిడిదు గోపబళగన్ను, గోపవ్రతళన్ను మళుసిదవళాద ఇంద్రన గోపద మేలవాద ధారాధారవాద నుంమళ్ళియిందరిసి, ఎల్లరన్ను కాపాడిద్ద విస్మయకారక(అద్భుత) బిద్యమూన.

10. కారార్ కడలి అడైత్తిట్ట లంకై పుక్కు,
ఓరాతాన్ పొన్ముడి ఒన్బదోడాన్ ఱయుం,
నేరా వవన్ తంబిక్కే నీళారోన్ద,
ఆరా వముదినై ప్పాడిప్పఱ
అయోత్తియర్ వెన్దినై ప్పాడిప్పఱ.

కార్ కార = కప్పనే, ఆర్ ఆర్ = విశాలవాగి దరడిరువ, కడల్మే కడలి = భయంకర(భయంకరవాద) కడలన్ను, అడైక్కు అడైత్తు = అడగిసి, ఇట్ట కిడ = భయంకర(భయంకరవాద) కడలన్ను, అడైక్కు అడైత్తు = అడగిసి, ఇట్ట కిడ = ఇట్టు, ఇలజ్ఞై లంకై = లంకెయన్ను, పుక్కు పక్కు = బ్రేమే శిసి, ఓరాదాన్ ఒరాతాన్ = (యారన్ను) లక్ష్యదల్లి ఇరువవన, పొన్ పొ ఱ్ఱ = బంగారద, ముడి మూడి = కిరీటవన్ను, ఒన్బదోడు ఒన్బదోడు = ఇపత్తొందన్ను ఱయుం = ఇపత్తొందన్ను మత్తొందన్ను, ఒన్ ఱాయుమూ ఒన్ ఱాయుం = ఇపత్తొందన్ను (పత్తక్క నేయదన్ను), నేరా నెరా = కత్తరిసి బిసుటు, అవన్ అవణ్ = అవన, తంబిక్కే తంబిక్కే = రమ్మనిసి, నీళారోన్ = శాశ్వతవాద, అరసు అరసు = రాజ్యపట్టవన్ను, ఈన్ద నెన్ద = ఇత్త, ఆరా ఆరా = కృపాకారద, అముదినై అముదినై = అమృతకల్పమాన నాదక్షరామనన్ను, పాడిపాడి = హొగళి పాడి, పఱు పఱ = ఆనందిసు; అయోత్తియర్ అయోధ్యయ జనర, వెన్దినై వెన్దినై = అరసన దవసన్ను, పాడిపాడి = హొగళి పాడి, పఱు పఱ = ఆనందిసు.

కప్పనే విశాలవాగి దరడిరువ (భయంకరవాద) కడలన్ను అడగిసిట్ట లంకెయన్ను హొక్కు యారన్ను లక్ష్యదల్లి ఇరువవన బంగారద ముకుటద ఒంబత్తు కలేనళజ్ఞనే మత్తొందన్ను కత్తరిసి బిసుటు, అవన తమ్మనిగే శాశ్వతవాద రాజ్యపట్టవన్ను కట్టిద కృపాకారద అమృతకల్పమాన నాదవన్ను (శ్రీరామనన్ను) హొగళి పాడి ఆనందిసు; అయోధ్యయ జనర అరసనాదవనన్ను హొగళి పాడి ఆనందిసు.

రామావతారద దంతమేయన్న కేళిమువ బాకురవిదు. ఆంజనేయను సీతా దేవియన్న కండు, ఆకేయింద చూడామణియన్న కందు శ్రీరామసిగే తెట్ట బళిక, శ్రీరామను లంకాదిట్టణావన్న ముత్తిగే డాకువుదక్కేందు మంత్రిగాది నళియు కొడనేయూ అవర దొడ్డ వానర సైన్యదొడనేయూ దక్షిణ సముద్రకేరక్కే బంద ను. అదన్న నోడి లంకేయన్న నోరబేకు. అవార సైన్య వన్న కండొయ్యబేకు. అదు హేగే సాధ్య? కవ్వినే, విశాలవాది దొరడికొండు అలేగళింద అబ్బ రిసుత్తిరువ కడలన్నే శరగే దారి మాడికొడలేందు హేళువళే సోందు బళిదు, శ్రీరామను కడలచరియల్లిల్లి దభ్భేగియు దాసనేయల్లి మూరు దినగళ్కాల మాత్ర సాయుమదింద బీవడిసిదను. మూరు దినగళు కళ్దమేలె. నీ ముద్ర రాజను బరలూ ఇల్ల; శ్రీరామన సైన్యక్కే దారి మాడలూ ఇల్ల. శ్రీరామసిగే కోపవే బంతు. ఒడనేయే లక్ష్మణనింద బిల్లన్న కరసి, అదక్కే అంబన్న కొడిసి, 'ఇన్నేను నీ ముద్రవన్నే శోషిసిబిడుత్తేనే' ఎన్నుత్తా బిల్లన్న ఎళియుత్తిరువాగలే, నీ ముద్రరాజను గడగడనే నడుగుత్తా శ్రీరామన నిమ్ముఖద్దల్లి బందు సింతేసిదను. అవన మూరినంతేయే నీ ముద్రక్కే భీతియు కట్టలాయితు. శ్రీరామనూ, అవన మిత్రరూ, ఇడియు వానర సైన్యవూ లంకేయన్న నోడిదరు. యారన్నూ లక్ష్య మాడద అవర బీరాగ్రేసరనాద రావణన బంగారద కంటవళన్న ధ్వంసవ డక్కు తలేవళన్నూ శ్రీరామను శరదిందు డాకిదను. ఛత్రవూ, శరణాసనవేనూ ఆద, అవన కవచవూ నాద, విభీషణ నానే లంకాధిపత్యవన్న కట్టిదను. శ్రీరామన జోడరు అమృతోత్సవ. ఎష్టు నేలను నడిదరూ, ఎష్టు మనన మాడిదరూ, ఎష్టు నేనేసిదరూ తెట్టే కార్యద అమృత అదు - "ఆరామవందు". అదన్న మానమాడుత్తా, మాడుత్తా, ఆనందిసు ఎన్నుత్తారే, ఆలిస్టారరు.

11. నన్దన్ నన్దకుణ్ మదలైయ్ కాకుత్తనై నవిన్రు,
ఉన్దిపఱన్ద ఇళియిళైయార్కళ్ శొల్,
శెన్దమిళ్త్తన్ పుదువై విట్టుచిత్తన్ శొల్,
ఇన్దిరైయాళ్ వల్లార్క్కు అల్లలిల్లైయే.

నన్దన్ నన్దకుణ్ = నందనూరిన, మదలైయ్ మదనాలయ = మదనా
ద శ్రీకృష్ణనన్ను, కాకుత్తనై కాకుత్థ = కాకుత్స్థనాద శ్రీరామనన్ను
నవిన్రు నుడిన్రు = వీరభద్ర ఎదురు బదరాగి నిల్లిసి, ఉన్దిపఱన్ద ఉన్దిపారి
పఱన్ద = లుస్సి కట్టిసిద, ఇళి ఇళి = కోజస్థనళాద, ఇళైయార్
కళ్ = తిరుళ్ళియార్కళ్ = కవియే ఇంవాద(బిదజూడణీయ) మాడుతళన్ను.
రచిసిదవరు, శొల్ సొన్న = మూరనేయ, శెమ్మొళి = సుందరవాద, తూ
శెమిళ్ = శెమిళనల్లి, శేర్న = సేరిసిద, పుదువై = శ్రీవిల్లిపుత్తూరిన, విట్టుచిత్తన్ = విష్ణు

ఒంత్తపే, శోల్ రకూలు = మూరుఅళ్ళన్ను, ఉన్నిసోఁడు జన్రక్తిర్ణోడు = ఉదయ
శూడనే, ఉన్నుమూ జన్రక్తుం = ఉదన్నూ, వల్లార్ళ్ళు వల్లుగార్ రక్తు = బ
ల్లవంనే, ఉల్లల్ అల్లలు = కష్ట నంకటగళు, ఇల్లవ్వయీ తిల్లిలుఁయు =
ఇల్లవే ఇల్ల.

నందగూఁవన మవనన్నూ కాకుకోస్థినన్నూ ఎదురుబదరాగి నిల్లిసి
లున్ని కట్టిద కోజప్పిగళాద, ఇంథాద డాడుగళన్ను రచిసిదవర, మూరన్నే
నుండోశ్రీరాదోకమిలుఁనళ్లి శ్రీవిల్లి పుత్తూరిన విష్ణు ఒంకెయు డోళ్ళద మూరుఅళన్ను (11)
నుఁబగినింద కరూడిద శ్రీవిల్లి పుత్తూరిన విష్ణు ఒంకెయు డోళ్ళద మూరుఅళన్ను
ఉదరిందిగే ఉదన్నూ బల్లవంనే కష్ట నంకటగళు ఇల్లవే ఇల్ల.

ఇదు ఈ కిరుమోలుగళ భిలశ్రుతి. యారు హేళ్ద ?- నందనకందనే?
కాకుకోస్థి రామనే? యారదరింమే దూడ్డదు?- శ్రీకృష్ణనదే? శ్రీరామనదే?
యారువుదన్ను ధ్యానగళ్ళ డాడువుదు? - కృష్ణావతారద వైభవవన్నే? రామావ
తారద వైభవవన్నే? ఇదే సిద్ధాంత ఎందు డోళ్ళువవరారు?

అవతారగళ బరిమెగళల్లి వైరోటియిల్లవే? కృష్ణావతారవాగలీ,
రామావతారవాగలీ - ఎరడు వైభవ శ్రేష్ఠవే; ఎరడూ సుప్రసిద్ధవే;
ఎరడూ శ్రేష్ఠవే. యారిగే యావుదు అవతారదల్లి హెచ్చు సంభ్రమ, శ్రద్ధే
మత్తు భక్తి బేరుగురిదియోవో అదన్ను అవరు తమ్మ హృదయాంతరాళదల్లి
నెలెగొళ్ళుత్తకొండు, ఆదరదింద కాపాడుత్తా, అదరింద కృతార్థరాగలెళ్ళబ.
ఇదు ఈ కిరుమోళ్ళియ ముఖ్యవాద విషయ.

ఈ కిరుమోలుయల్లి రామావతారద బరిమెయన్నూ కృష్ణావతారద
బరిమెయన్నూ ఒందక్కంత బందు మోలుఅళ్ళే బింబింసి, అభ్యగళన్ను ఎదురుబదరా
గి సిల్లిసి, ఇందహుందన్ను నీడ్దు డాశువంతే వివరిసిలాగిదే. ఇదు ఇందు వైశిష్ట్య
వాగిదే. ఇందుందు అవతారదింద ఇన్నొందు అవతారవన్ను ఎత్తి కొండాగ, అవరవర అలంకారగళన్ను
ఆభ్యాసిసి, కొండాడి, భగవంతనల్లి భక్తిభావవన్ను బెళెసికొళ్ళువుదు నిత్య
క్రమద శైలిభావ. హాగే నడెసువవరల్లి శ్రీవిష్ణు భక్తరు ఇతర భక్తరిగే మోహ
దర్శకరు.

"ఉన్నికట్టు చిలే - ఉన్నికొ పఱత్తరుల్" - ఇదు దక్షిణ భారతద హెణ్ణు
మక్కళ ఒందు మనోహరవాద విసిలాద లేంబిద ఆట. ఇదరల్లి హెణ్ణు మక్కళు
ఎరడు చిందడగళాగువుదు; ఒందు చిందడ కృష్ణావతారద బరిమెయన్ను వర్ణిసి
హాడిదరే ఇన్నొందు చిందడ రామావతారద బరిమెయన్ను ఎత్తి హాడువుదు.
ఈ ఒందొందు హాడిన శబ్దదల్లి బరువ ముక్తాయద నాలన్ను ఎరడు చిందడగళూ ఒందు గూడి హాడువుదు. హాడిన జాగదే కొళబద్ధవాద ఒత్తాళే
కట్టువుదు, మత్తు జేర్కుళ్ళాకారవాగి నుక్కువుదు. ఇదరల్లి వ్యాయామవూ

Garani Srinivasan

ఎన్నోదనూ, భగవన్నామస్మరణయూ, భగవద్విషయ విచారమునియూ చేలంకొండు నిక్కిలుషేమమాసుక్కదే. ఆడువవరన్ను నోఁడువవరన్ను పుళకగొళ్ళిసుక్కదే. లుస్సిదె కెట్టు వుదళ్ళే కక్క వాకావరణవన్ను కల్పిసి వుదళ్ళే అదరల్లి బళసువ పాశుర్గళ రచనెయల్లి ఇనిదాద విదజ్ఞోడ పణెయు, కాడుగళ మధుర కంఠవూ, మృదువాద మధుర వాదనెయు ఇవలనెయు, ఇంపాదవాద ఛెప్పుళియు కొళవూ, కాలనలయవూ ఛోందిసొళ్ళుత్తదే. ఈ శిరుమొలుయల్లి బరువ "కాడిదలు" - "పాటి,పద్య" ఎంబుదర అర్థ ఈ 'లుస్సిదెకెట్టు వుదళే' ఎందూ కేలవర అభిప్రాయ.

— o —

అడియ నడి: అడివరవు - ఎన్నెదనె ణాణ్ముతన్, ఎనెఎళ్ ణణ్ వయి ళు, లురు ఒరు, మూళు మాతక్కు, వింఒవర్ పళ్ళకువర్, మువిలు మూడి ర్గి, కొళయినె కాణియణ్, కార్కళమె కూర్కిలం, మూయుమాయ, రాకార్ కారార్, నన్దనె నన్దకన్, (నేలువ్ద నెర్రిరుత్తి)

— o —

Garani Srinivasan

30.6.75

మూరనేయు దశకం - దత్తనేయు శిరుమొలి - నేయిన్బశ్రుజ్జులిల్
మూన్రుం పత్తు - పత్తాన్తిరుమొழி - నెరిన్తకరుంగుழల్

1. నెరిన్తకరుంగుழల్ మడవాయ్
నిన్నడియేన్ విణ్ణప్పం,
శెరిన్తమణిముడిచ్చనకణ్
శిలయిఱుత్తునినైక్కొణర్న్తత
తెరిన్తు, అరసుకళైకట్ట
అరున్తవత్తోణిడైవిలంగక,
శెరిన్తశిలైకొడుతవత్తైత్
శిదైత్తత్తదుమోరడియాళమ్.

నేయిన్బశ్రుజ్జులిల్ మడవాయ్ నిన్నడియేన్ విణ్ణప్పమూ,
శేయిన్ద మణిముడిచ్చనకన్ శిలైయిలుఱ్ఱు నినైక్కొణర్ంద
శెయిన్ను, అరశుకళైశ్చట్ట అరున్దవత్తోణిచ్చిలైవిలంగ్గా,
శేయిన్ద శిలైకొడుతవత్తైచ్చిదైత్తదు మోరడియాళమూ,

నేయిన్ద నెరిన్తకరుంగుழల్ = నురుళకళింద కూడిద కప్పుగిరువ, కులిల్ కుழల్ = కలిగూడలుళ్ళ (కరు + కుழల్ = కరుంగుழల్), మడవాయ్ = కొయిందీ, నిన్ నిన్ = నిన్న, అడియేన్ = అడియేణ్ = దాదసేవకనాదక్కన్న, విణ్ణప్పమూ విణ్ణప్పం = బిన్నడవన్ను కేళి (కృపేమూడి). శేయిన్ద శెరిన్తన = ఒక్కొగ జొడిసిద, మణిముడి = రత్న ళింద కూడిద, ముడిముడి = కిరీటవన్ను ధరిసిద, చనకన్ = జనకమహారాజన్న, శిలై శిలై = ధనుస్సన్న, ఇలంగు ఇఱుత్తు = మురిదు, నినై నినై = నిన్నన్ను, కొణర్ంద కైకొణర్న్తు = మదువి మాడికొండుదన్న, అయిన్ను అఱిన్తు = శిళిదుకొండవనాగి, అరశుకళై = రాజరన్న, కట్ట కట్ట = నాశమాడలు, అరుమై = దుర్బలవాద, కవర్ = కవిగళన్ను తవత్తోణ్ = కవివన్నాచరిసిదవను, ఇరై ఇడై = నడుదారియల్లి, విలంగ విలంగక = కడియలు, శేయిన్ద శెరిన్తన = బిగిదాగిద్దా, శిలై శిలై = ధనుస్సన్న, కొండు కైకాడు = (అవనింద) కిత్తుకొండు, కవర్ తవత్తైత్ = అవన కవిగళన్నెల్లా, శిదైత్త దుమా శిదైత్తత్తదుం = నాశవిడిసిద్దు, ఓర్ ఓర్ = ఒందు, ఒందు, అడియాళమూ అడియాళం = గురువు.

నురుళకళింద కూడి కప్పుగిరువ కలిగూడలన కొయియీ, నిన్న పాద సేవకనాద నన్న బిన్నడవన్ను కేళి (కృపేమూడి). ఒక్కొగ జొడిసిరువ రత్నగళింద కూడిద కిరీటవన్ను ధరిసిద జనకమహారాజన ధనుస్సన్న మురిదు నిన్నన్ను రందుకొండద్దన్న శిళిదవనాగి, అరదరుగళన్ను నాశమాడలు దుర్బల కవిగళన్నెల్లా ధరిసిదవనాదక్క వీరరుగళాదమను నడుదారియల్లి కడియలు, బిగిదాగద ధనుస్సన్న అవనింద కిత్తుకొండు, అవన కవిగళన్నెల్లా నాశవిడిసిద్దా

ఒందు గురుతు.

కన్న రాజనాద సుగ్రీవన ఆజ్ఞాకియంతే సీతేయన్న హుడుకలేగండు హోగిద ఆంజనేయను, దక్షిణ దిక్కిన ముద్రలంఘనమాడి, లంకాపట్టణవన్న సేరిదను. అల్లి సీతాదేవియన్న అశోకవనదల్లి కండుకొండను. కానె రామనూ కనే ఎందు కళ్ళియవడిసుత్తిదుదరింద సీతాదేవిగాదరూ ఎల్లరల్లియూ అనుమాన. ఎల్ల రూ ఆకేయు బాంధవ మాయావిగళే. యారన్నూ నంబిబారదు. నంబి చోదిసలూ బారదు. ఆకేయు తన మనోభావవన్నంతే ఆంజనేయను, కానె మాయావియల్ల, రామనదూతనే ఎందు విశ్వసిసువుదక్కాగి, సీతాదేవియ బేన్నిగి మనవరికేయిద ఒలవు నిదర్శనగళన్న ఆకేయు ముందే అవ్యక్తగళల్లి మొదలనేయి దాగి, వీరశురామన విరాజయిద సురుతిగాగి వివరిసుత్తానే. / వ్యక్తాంక ఈ విశేషద విషయ.

మిథిలానగరదల్లి జనక మహారాజను కన్న బిల్లిద శివధనుస్సన్న ముందిట్టు, అదన్ను హేదెయలారిద వీరాక్రమియే అవన వివాహవాగుత్తు వాగి కన్న మనగాద సీతేయన్న శోధిసిట్టు బాణప్రయోగ మాడుతనేందు సారిద్దను. విశ్వామిత్ర ఋషిగళ సహిత ఇదు తిళిదిరుత్తు. రామ లక్ష్మణరంతే ధనుర్విద్యే యన్ను ~~అభ్యసిసిద తమ్మ వీరత్వవన్నే అవరన్ను ఋషిగళల్లి కరేసు చేసిదరు~~ కరెసి ద బళిక అవరన్ను ఋషిగళల్లి మిథిలానగరక్కే కరెదొయ్యిదరు. రామనిగే శివధనుస్సిన మేలే కణ్ణిల్లవిత్తు. "అదన్ను ఎత్తి నోడబల్లిరా?" ఎందు కుతూహలదింద కేళిదను. జనక మహారాజన ఒప్పిగే విడిదు, అదన్ను బడగళ సహాయదింద కేళిదను. రామ ఎత్తి నిండిదు, హేదెయలారిసలు యత్నిసిదాగ అదు చుళిదు హోయితు. జనక మహారాజనిగే వీరమూనంద వాయితు. కూడలే అదక్కే ఖేదవాగిద్ద సీతేయన్న తోట్టు జనకను రామనిగే కన్యాదాన మాడిదను. అనంతర, వీర వారదింతెనాగి దశరథ మహారాజను అయోధ్యేగే బంతిరుగి హోగుత్తను.

శ్రీరామను శివధనుస్సన్న మురిద విషయ వీరశురామనిగే కేళియితు. అవనాదరే షత్రియర భుజబలవన్ను ఖేదిసుత్తిద్దవను. (అదక్కాగి లుద్రకథస్సన్ను మాడిద.) అవను శ్రీరామనొడనె బన్నవన్ను దారియల్లి అడ్డగటిదు. "శివధనువన్ను మురిదవనేందు డెమ్మె వీడబేకు. నన్నల్లిరువ శివధనుస్సిగింత బిలుమెయోనేందు కండుకొండు మరుళిదనడే" ఎందు గాబరి మాడిదను. శ్రీరామను వీరశురామన కైయింద అవన ధనుస్సన్న సులభవాగి కొనలు (కొండను.) అదన్నెత్తి, బగ్గిసి, హేదెయలారిసి, అంబు తొడిసి వీరశురామనన్ను కేళిదను: "ఈ అంబిన లక్ష్యవాగువుదు హేళు. నాను తొడిద బాణ ఎందిగూ వ్యర్థవాగదు." గర్వంకార ఎల్లవే వీరశురామను కానె గళ్ళసిద కవిగళిలవన్నెల్లా అదక్కే లక్ష్యవాగి ఒడ్డిదను. రామ బాణ అదన్నెల్లా నుట్టు హాకితు. ఒళగే నడెయితు వీరశురామన సర్వభంగ.

సీతాదేవిగే శ్రీరామన సామర్థ్యవన్ను అరితుకొళ్ళువంథ మోద లనేయ ప్రసంగ ఇదు. అదన్ను కండాగ ఆకేగే ఆనంద ఆశ్చర్యగళింతలూ అదన్ను హెచ్చిన ఆనంద ఆంజనేయనింద కేళిదాగ ఆయితు. అవనన్ను నంబిదళల్లి?

2. అల్లియం పూమలర్ క్కోత్తాయ్
అడి పణిందేన్ విణ్ణప్పమ్,
శొల్లుగేన్ కేట్టరుళాయ్
తుణై మలర్ క్కణ్ మడమానే,
నల్లియం పోదిణి తిరుత్తల్
ఇరుందతోరిడ వగైయిల్,
మల్లిగై మామలై కాణ్డు
అంగ్గార్త్తదుమోరడి యాళం.

అల్లియమ్పూమలర్ కోత్తాయ్ అడివణంగినేన్ విణ్ణప్పమ్,
శొల్లుగేన్ కేట్టరుళాయ్ కుణంగొళ్ మలర్ క్కణ్ మడమానే,
ఎల్లియుమ్ పోదినిరుత్తల్ ఇరుందదోరిండవడ్డెయిల్,
మల్లిగై మామలై కొండు అంగ్గార్త్తదుమోరడియాళమ్.

అల్ల అల్లి = విశాలవాద దళగళుళ్ళ, అమ్ అం = మనోహరవాద, పూ పు = పూగళింద, మలర్ మలర్ = అలంకృతవాద (ముడియల్పట్ట), కోత్తాయ్ = కలిసూదలు ళ్ళవళే, అడి అడి = పాదగళిగే, పణిందేన్ పణిందేన్ = కలిబాగిద్దేనే; విణ్ణప్పమ్ విణ్ణప్ప మ్ = బిన్నద, శొల్లుగేన్ శొల్లుగేన్ = కేళుత్తేనే; కుణంగొళ్ కుణ = ఝంకరియాగిరువ, మలర్ మలర్ = కమలదంతే (అగలవాద), కణ్ కణ్ = కణ్ణుగళుళ్ళ, మడమా మడమ = సోగెయుళ్ళవాద, మానే మాణె = జింకెయే, కేట్టు కేట్టు = (నన్న బిన్నహవన్ను) కేళి, అరుళాయ్ అరుళాయ్ = కృపెమాడిరి. ఎల్లి నల్లి = రాత్రియు, అమ్ అం = శోభనవాద, పోదు పోదు = పూర్ణ నిద్రెయదల్ల, ఇనిదు ఇణిదు = మధురవాద, ఇరుత్తల్ ఇరుత్తల్ = ఇరు (లేదు) ఇరువతెయిల్ల, ఇరుందదు (ఇరుందు) ఇరుందు = ఇరువాగ, ఒర్ ఒర్ = ఒందు, ఇడమా ఇడం = దృష్టియ, వగైయిల్ వగై = శోభనయల్ల, మల్లిగై మల్లిగై = మల్లిగెయ, మామ = బ బళ్ళదొడ్డద, మాలై మాలై = హారవన్ను, కొండు కొండు = తెగెదుకొండు, అల్ల అంగ్గు = అల్ల, ఆర్త్తదుమ్ ఆర్త్తదుమ్ = కట్టి డాకిద్దు, ఒర్ ఒర్ = ఒందు, అడ్డెయాళమ్ అడి యాళం = సురుళు.

అగలవాద దళగళ్ళ అందవాద పూగళింద ముడిద కలిసిద బళ్ళదొడ్డద హారవన్ను తెగెదుకొండు, సీతాపతియ పాదగళిగే కాణిక్కెయాగి సమర్పిసువ ఎరడనేయ సురుళు.

ఆంజనేయను సీతాదేవియే శ్రుతపడిసువ ఎరడనేయ సురుళు బళ్ళ సుట్టాగి నడెదద్దు. ఒందు రాత్రి, విశ్రాంతియిల్లదల్ల, అవరిబ్బరూ

ದಶಿ ಪಠಿಸಳ್ಳು ಮಧುರವಾಗಿ ಕಲಿತು ಇರುವಾಗ ನಡೆದದ್ದು. ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದಿಸಿದಂಥಾದ್ದು. ಅದನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬರು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪಡಿಸಿದ ಧೋರಣೆ ಅದು ಸೊಬಗ್ಯವಾದದ್ದೇ, ಜೀವನ ರಸಸ್ಯವೇ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಒಡೆದು ಹೇಳುವ್ರವರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವ್ರದಂಜಿ ಭರವಸೆ ಆಂಜನೇಯನಿಗೆ. ಆ ರಾತ್ರಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಪಠಿಸಿಕಳ್ಳು ಮಲಗುವ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಕಾನೆ ಮನು, ಪ್ರೇಮಭರದಿಂದ ಸೀತಾದೇವಿಯು ತನ್ನ ವಿಶಿಯನ್ನು ಬಡಿಯದೊಡ್ಡಿದಾಗ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಹಾರದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದಾಕದ್ದು! ಹಾಗೆ, ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಆ ಪ್ರೇಮಬಂಧನದಿಂದ ನಿಜಸಿಲಾರದಷ್ಟು ಯೂಕಸೆಯಾಗಿರಬಹ್ರದಲ್ಲವೆ?

ಮದುವೆಯಾದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದಂಪತಿಗಳಾದ ಸೀತಾರಾಮರು ಎಂಥ ಸುಖವಾದ, ಮಧುರವಾದ, ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಸಂಗ ನೋಡಿದರೆ ತಿಳಿದು ದುಃಖ ಸಂಕಟ ಅಗಲಿಕೆಗಳಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಸೀತೆಗೆ ಆ ದಿನದ ಜೀವನವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿ ಕೆರುವುದಲ್ಲದೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುರುಳಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆಯೇ.

3. ಕಲಕ್ಕಿಯ ಮಾಮಣತ್ತಣ್ಣನಾಯ್ಕ
ಕೈಕೇಶಿವರಂ ವೇಣ್ಡ,
ಮಲಕ್ಕಿಯ ಮಾಮಣತ್ತಣ್ಣಯ್
ಮಣ್ಣವಣ್ಣುಂ ಮರ್ರುತಾಳ್ಗಿಯ,
ಕುಲಕ್ಕುಮರಾ ಕಾಡುಣೈಯಪ್
ಪೋವೆನ್ರು ವಿಡೈಕೊಡುಪ್ಪ,
ಇಲಕ್ಕುಮಣನ್ರಣ್ಣೈಡುಂ
ಅಂಗಕೆಯಿಯ ತೋರಡೆಯಾಳಂ.

ಕಲಕ್ಕಿಯ ಮೂವುನರ್ತನ್ನಳಾಯ್ ಕೈಕೇಶಿವರಮೂ ವೇಣ್ಡಿ,
ಮಲಕ್ಕಿಯ ಮೂಮನತ್ತನನಾಯ್ ಮನ್ನವನುಮೂ ಮಲೂದೂಲುಯ,
ಕುಲಕ್ಕುಮರಾ ಕಾಡುಲುಯ್ಯೆಯ ಪ್ಪೋವೆನ್ರುಲು ವಿಡೈಕೊಡುಪ್ಪೆ,
ಇಲಕ್ಕುಮಣನೆನ್ರುಲುನ್ನೋಡುಮೂ ಅಜ್ಞೆಯಿಯದೋರಡೈಯಾಳಮೂ.

ಕಲಕ್ಕಿಯ ಕಲಕ್ಕಿಯ = ಕಲಕ್ಕೋದ, ಮೂ ಮನತ್ತನ್ನಳ್ ಮಾಮಣತ್ತಣ್ಣಂ = ಬಹುಶ್ರೇಷ್ಠ ಮನಸ್ಸಿನವನು, ~~ಆಯ್ ಆಯ್~~ = ಆಗಿ, ಕೈಕೇಶಿ ಕೈಕೆ = ಕೈಕೇಯಿಯಳು, ವರಮೂ ವರಂ = ವರಗಳನ್ನು, ವೇಣ್ಡಿ ವೇಣ್ಡ = ಬೇಡಲು, ಮಲಕ್ಕಿಯ ಮಲಕ್ಕಿಯ = ವಿಭ್ರಾಂತಿಯು, ಮೂ ಮನತ್ತನನ್ ಮಾಮಣತ್ತಣ್ಣಂ = ಮಹಾ ಮನಸ್ಸಿನವನು, ಆಯ್ ಆಯ್ = ಆಗಿ, ಮನ್ನವನುಮೂ ಮಣ್ಣವಣ್ಣುಂ = (ದಶರಥ) ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು, ಮಲೂದು ಮರ್ರುತು = ಮೂರುತ್ತರಡೋಳ್ಳು, ಓಲಾಯ ತಾಳ್ಗಿಯ = ತಡವಿಲ್ಲದೆ, ಕುಲಮೂ ಕುಲಂ = ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕುಲದ, ಕುಮರಾ ಕುಮರಾ = ಕುಮಾರನೇ (ಕುಲಂ + ಕುಮರಾ = ಕುಲಕ್ಕುಮರಾ), ಕಾಡು ಕಾಡು = ಕಾಡಿಗೆ, ಉಣೈಯ = ದೊಡ್ಡ ಮನದಂದ, ಪೋ ಪೋ = ಹೋಗು, ಎನ್ರುಲು ಎನ್ರು = ಎಂದು, ವಿಡೈ ವಿಡೈ = ಉತ್ತರ, (ಆಜ್ಞೆ), ಕೊಡುಪ್ಪೆ ಕೊಡುಪ್ಪ = ಕೊಟ್ಟ ಕಳುಹಿಸಲು, ಅಙ್ಗು ಅಂಗು = ಅಲ್ಲಿಗೆ (ಕಾಡಿಗೆ), ಇಲಕ್ಕುಮಣನ್ ಇಲಕ್ಕುಮಣನ್ = ಲಕ್ಷ್ಮಣನು, ಕನ್ನೋಡು ತನ್ ಕಣ್ಣೋಡು = ಕಣ್ಣೊಂದಿಗೆ, ವಿಡಯದು ಅಕ್ಕಿಯತ್ತು = ಹೊರಟದ್ದು, ಒರ್ ಒರ್ = ಒಂದು, ಅಡ್ಡೆಯಾಳಮೂ ಅಡಯಾಳಂ = ಸುರುಳಿ.

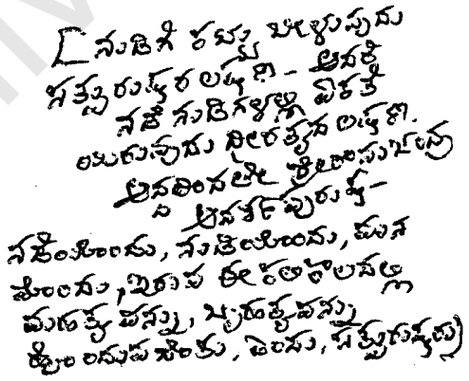

Garani Srinivasan

కలకి పోయిన బుద్ధి కట్ట మనస్సినవళ్లాగా. కైకేయియు వరనళ్లన్న
[redacted], చోడలు, మహాదిష్ట్రాంతియు మనస్సినవసాగి దశరథ భక్రవర్తిని
యు మూరుక్తర డోళ్లలారదే ఇరలు, 'శ్రేష్మ్ కులద కుమారా, దొడ్డ
మనస్సినంద కాడిసే పోయిను' ఎందు ఆజ్ఞే మాడి కళ్ళుబిదలు, అల్లగే శ్రాంతి
కే) కమ్మనందిసే లక్ష్మణనూ పోరటుద్ద ఇందు నుడుకు. (3)

మనేసే ఇంతయ మనసాద శ్రీరామనసిదే యువరాజ పట్ట వన్న కట్ట బేకెం
దు దశరథ భక్రవర్తిగె యోచనెయిద. కులగురుగళాద వసిష్ఠ మహర్షిగళల్లి
ధ మాలోచనే నడసిద. దానేయే ఇరి ఎందు సాధ్యంతలాయితు. శుభదిన
వు శుభముహూర్తవు పూ నోడిక్తదవు. పట్టాభిషేకక్కాగి ఎల్లరూ ఆనందిం
దిరు. ఇన్నేను బేళకు ఇందరే ఆ మహోత్సవ ఎన్నువ ధ్యేయదల్లి కైకే
యియు ఆప్త సఖియాద మంథరెయు కైకేయిన నుట్టాగి (మంత్రాలోచన
నెయన్న బుడుతి) అవళ మనస్సిన్న కలకిబిట్టళు. బుద్ధికట్ట మనస్సినవ
ళాగా కైకేయి తన్న ప్రియాద దశరథనల్లి తనగె బళకాలదింద కల్లబేర
ద ఎరడు వరగళన్న ఈగ కొల్లుతేందు బేడిదళు. బేడాద్ద వరగళావువువే
దూ పేళదళు: "పదినాల్కు వర్షగళ కాల రామనన్ను కాడిగే కళుహిసువు
దు; మత్తు, తన్న మగనాద భరతనిగే యువరాజ పట్టవన్ను కట్టువుదు."
ఇదన్ను కేళిద దశరథ భ్రాంతిచిత్తమూర్ఛితనాద. దశరథక్రమ డా పదరాంత
భక్రవర్తి. ఆదరేను? ఆగ, మరుమాతినాడలు ధార్ష్ట్యవాగదే, కాళలారద
కంకటవన్ను అనుభవిసుత్తా, కొప్పనే బిద్దిద్ద కైకేయి రామనన్ను అల్లిగే
బరమూడిసికొండళు. తన్న గండన ఎదురినల్లియే అవనిగే ఆజ్ఞాపియిత్తళు:
"శ్రేష్మ వంశద కుమార, దొడ్డ మనస్సినింద కాడిగే పోగను. అదన్ను
యు మాతిన్న కందెయు అప్పణెయిందలే భావిసి, శిరసావహిసి, రామను
కాడిగే పోగనలు అనువాదను. సీతెయూ అవనన్ను పంబాలసి [redacted] సంత
ళు. ఆగ, సుమిత్రెయ మగనాద లక్ష్మణనూ అవరొడనే కాడిగే పోరటిలు
సిద్ధనాద. ఇదల్లా సీతాదేవిగె శిక్షణంతే నడెద పరంగతి. ఆద్దరింద, లక్ష్మ
ణనాద ఇందు నుడుకు.

4. వారణిన్ద తుళిల మడవాయ్
వైదేవీ వీణాణాప్పం,
తేరణిన్ద వయోత్తియర్ కోన్
పెరున్దేవీ కేట్టరుళాయ్,
కూరణిన్ద వేల్వలవన్
కుకళ్ళెడుంగ కుళలాకతన్నిల్,
శీరణిన్ద తోళ్మయిల్
కొణ్ణ తోరడియాళమ్.

వారణిన్ద ముల్లై మడవాయ్ వైదేవీ విణ్ణప్పమా,
కేళణిన్ద వయోత్తియర్ కోనాన్ పేరున్దేవీ కేట్టరుళాయ్,
కూరణిన్ద వేట్వేలవన్ కుళలోడుం కాళై కన్నిల్,
శీరణిన్ద తోళ్మయిల్ కొణ్ణ తోరకైయాళమా.

Garani Srinivasan

ఈకి-
భృకి

అన్నాయు-
ఓంకారణ రుచిసాలు
వుక్ష వనవాసవాడ
ఏకాకిత్వంను అభిలాషి
విరాగి వైనట్లు-

Superb తేంపుస్తకా కరపత్రంతోరాం
మాటక్కోలేకా రంగుమారుతుం

శరదాగతి - ఫుల్ వికసిత పద్మాలతో మనోజ్ఞ
మీ మోము సిగ్గొంతే - అగస్త్యుడు
దంతే - నిర్మల్ స్కాన్స్ దంతే

వార్ వార్ = కుప్పదవన్న, అణోన్న అణ్ణిన్తు = ధరిసిరువ, ముళ్ళ మీలు = మోలెయుళ్ళ, మడవాయ్ మడవాయ్ = సీరళ కుందరియూద, వైదేవీ తాయి తెత్తయో = వైదేహి (తాయి)యే, విణ్ణప్పమా విణ్ణణప్పం = బిన్నడ; కేర్ తెర్ = రథగళింద, అణోన్న అణ్ణిన్తె = అలంకృతవాద, అయోత్తియర్ అరయోత్తియర్ = అయోధ్యెయల్లి ఇరువవర, కోనార్ తెకాణ్ = అరసన, పేరుమా పెరుం = ఐంమెయ, దేవీ తెత్తయో = దేవియే, కేట్టు తెకొట్టు = కేళి, అరుళాయ్ అరుళాయ్ = కృపెమాడిరి. కూర్ కూర్ = రంతవాద, అణోన్న అణ్ణిన్తె = ఒళిలువాద, వేల్ వెల్ = త్రిశూలవన్న, వలవన్ వలవణ్ = కొందిరువవనాద, కుర్నూడు కుకుర్రుడు = గుడనూడనే, కణ్ణాలే కన్నిల్ తుణ్ణిక తణ్ణిల్ = గంగానదియ దడదల్లి, శీర్ తీర్ = ధమానకెయన్న, అణోన్న అణ్ణిన్తె = విడిదిరువ, కోలుమై తెకాళ్ళమ = క్షేడవన్న, కొండ్రుదుమా తికాణ్ణాటత్తుం = మూడిశొండద్దు, ఒర్ ఓర్ = ఒందు, అడ్డెయూళ్ళమా అడెయాళం = గురుతు.

కుప్పదవన్న మైలుంబ ధరిసిరువ సీరళకుందరియూద వైదేహి తాయియే, రథగళింద అలంకృతవాద అయోధ్యెయల్లి ఇరువవర అరసన (మాతాయియే), బిన్నడవన్న కేళి కృపె శొరు. రంతవాద ఒళిలువాద (త్రిశూలవన్న) కొందిరువవనాద గుడనూడనే, గంగానదియ దడదల్లి, ధమానకెయన్న విడిదిరువ క్షేడవన్న మూడిశొండద్దు ఒందు గురుతు. (4)

పిళ్ళెవాళ్ళెయంబాలనే మాడుచ్చదక్కాగి శ్రీరామను సీతాలక్ష్మణరొడనే హదినాల్కు వర్షగళ వనవాసవన్న మాడలు కాడిగే హొరటనష్టే. (మూవత్తు జీవ వల్కల ధరిసిదళు) గంగానదియన్న దాటలు బోట్టల్లి. దాటిసలు అంబిగనొబ్బ. అవను కేడర కులదవను. బోడంగల్ల రాజ. కాలెర హొణగళనే ఒడెయ. గుడనంబవను. రంతవాద త్రిశూల హిందీయూ నాషెయ గుడనూ ఎంబంతే ఎలియర్ వంతెనాగి మేరెయుత్తిద్దవ. గుడనాదరూ పరమభక్త - రామభక్త. రామనన్న కణ్ణారే కండు అవన మేలే మాడువ భాగ్య కేవలే ఒదగిబంతెల్లా ఎందు మనదాగంద భరితనాదను. అవన నోవనే మొట్ట శ్రీరామను అవనొడనే ధమానకెయ నిమ్మవన్న? కేళిదను. ఆగ, శ్రీరామనందను: "ఇశ్టూ, ఇవళు నన్న మనది, సీతే. ఇవళు నిన్న తంగి. ఇదూ లక్ష్మణ, నన్న కిమ్మ. ఇవను నిన్న కిమ్మనాగి. సీతను నన్న ప్రాణవిదనే. ఇదువరెగే నావు భూమ్మి మేళ్ళోదవరు నాల్వరిగూ ధరోదరరు. ఇందినింద, నిన్ననూ కూడిశొండు, నావు ధరోదర్రు తివరి కంట్రోయూ." ఇదెల్ల నడేదద్దు సీతెయ నిమ్మవదల్లి. ఆద్దరింద అవళే ఇదు నంబబేకాద గురుతే.

5. మాణమరుమణ్ తెకక్కి
వైతేహీ విణ్ణణప్పం,

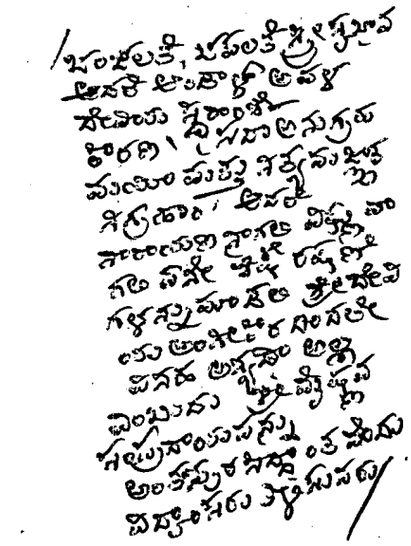

Garani Srinivasan

కానమరుకల్లకర్ పోయ్క
కాడుఱైన్తకాలత్తు,
తేనమరుం పొళిర్చారల్
చిత్తిరకూటత్తిరుప్ప,
పాన్మొళియాయ్ పరతనంబి
పణిన్తతు మోగడియాళం.

మానమరు మీన్నోక్క మైదోయీ విణ్ణప్పమా,
కానమరు జల్లగళ్ పోయ్ కాడుతొళైన్త కాలత్తు,
తేనమరుమా పూతుళా చారల్ చిత్తిరకూటత్తిరుప్ప,
పాన్మొళియాయ్ పరతనంబి పణిన్తతు మోగడియాళమా.

మాన్ మాణ్ = జింకే, అమరుమా అమరుం = స్వభావసిద్ధ, మీల్+నోక్కి = మేల్నోక్కి, మీన్ = మృదువాద, నోక్క నోగి = నోటద వళ్ళాద, మైదోయీ = మైదోళ (కాయి) యలే, విణ్ణప్పమా విణ్ణాణప్పం = బిన్నప. కాన్ కాణ్ = కాడినల్లి, అమరుమా అమరుం = క్రూరవాద, కల్ కళ్ = కల్లుగళింద కుంబిద, అదర్ అతర్ = దారియల్లి, పోయ్ పోయి = నడెదు, కాడు = కాడినల్లి, తొళైన్త తొరైన్త = మాగమూడిద, కాలత్తు కాలత్తిల్ = కాలదల్లి, తేన్ తేనుణ్ = జేనన్ను, అమరుమా అమరుం = ముత్తిరువ, పూతుళ్ పొళిల్ = పూదోటగళల్లి, చార్ చారల్ = మున్సులల్లి, చిత్తిరకూటత్తు చిత్తిరకూటత్తు = చిత్రకూటదల్లి, ఇరుప్ప ఇరుప్ప = ఇరువాగ, పాల్ పాల్ = మాలనంతే ~~మీఅరుచుద పాలన్~~ ఇసిదాదన్న, మొళియాయ్ మొళియాయ్ = మాతనాడువవనాద, పరతనంబి పరతణ్ణనంబి = విచిత్రనాద భరతను, పణిన్తదుమా పణిన్తతుం = తలేబాగిద్దూ, కిడ్ కిర్ = కుందు, ఉడ్ళియాళమా అడియాళం = నమస్కరిసు.

జింకెయంతిరువ మృదు (కోమల) వాద నోటవుళ్ళ మైదోళ (కాయి) యింద బిన్నప. కాడినల్లి క్రూరవాద కల్లుగళింద కుంబిద దారియల్లి నడెదు బరుత్తిరువాగ, కాడినల్లి జేనన్ను ముత్తిరువ పూదోటగళ మున్సులల్లి చిత్రకూటదల్లి వాసమాడుత్తిరువాగ, మాలనంతే మధురవాద మాతినవనాద శ్రీ విచిత్రనాద భరతను తలేబాగిద్దూ కుందు నమస్కరిసుత్తే.

(5)

జింకెయంతే కోమలవాద కుంబళ్ళవాద నోటవుళ్ళవళు సీతాదేవి. గంగా నదియన్ను దాటిద బళిక రాము, లక్ష్మణ సీతెయరు కాడన్ను బరుత్తిరలు. అవరు కల్లు ముళ్ళుగళింద కూడిద కుంబిద్ద భయంకరవాద కాడు దారియల్లి నడెదు బరుత్తిరలు, రమ్యవాద చిత్రకూట పర్వతద తప్పలినల్లి, పూదోట గళింద మత్తు జేనన్ను గూడువుదరింద కుంబిద్ద బొంబు గూడిరువ గుహెగళల్లి వివిధ పక్షిగళింద సమ్మిళిసికొండు వాస మాడుత్తిద్దరు. అల్లగే, విచిత్ర పూదయనూ, మాలనంతే మధురవాగి మాతనాడువవనూ ఆద భరతను బందను. అవను శ్రీరామన పాదగళిగే అడ్డబిద్దు కన్న శ్రీ రక్షణే వల్లసిద్దు కుందు శ్రీ రక్షానవాద శ్రీ పాదం.

(మాతృ పైతృకరతనద పాప నన్ను పరిహరిసి తొరెత్తను
పరిహరవో అంబరీశ నిసగవో, రాసు, ఇరతేరో
శోభిత్రి జానకియరసరే - అభిమాన పుత్రలు - విమలకాంతరే.
ప్రార్థనా - మా. రామాయణదల్లి కుందరకాండ

తృప్తిస్త ఎంబల్లి మాతార్థ-గురుభక్తియింతు?
అవర దర్శన సమాగమ ఎంతు?

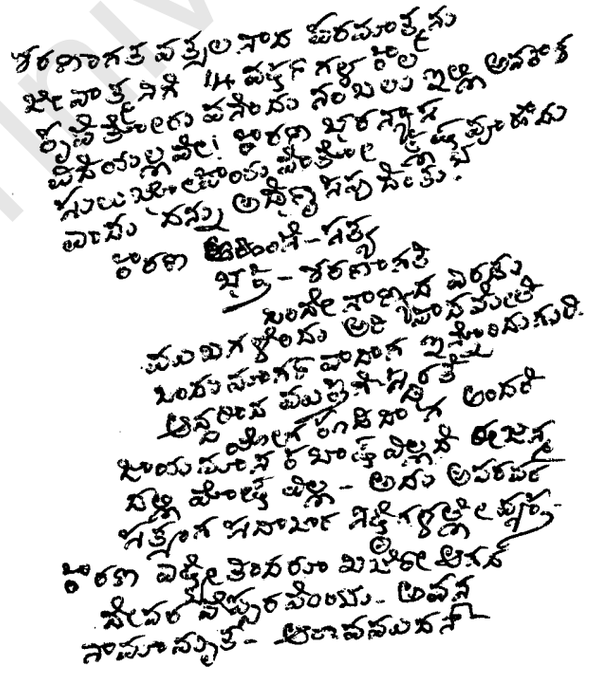

Garani Srinivasan

శ్రీరామునన్ను శ్మశానమే కాడినే కళ్ళుంది బళ్ళా మనాయిశేంబ నింగరి ఇల్లు డోల్లబద్ధాదిదే. శ్రీరాము సీతా లష్మణారు కాడిని క్రోశట కాలదల్లి భరతను అంయోధ్యెయల్లరబల్ల. తన్న సోదరమువన రాజ్యక్కే క్రోడిద్దను. అల్లంద అవనన్ను ఆశురదింద తరిసి తరబేకొల్లాలాయిలు. ఇంతిరూ బందాగ అవను శందద్దు తోక్ తెప్పిసాద అంయోధ్యెయన్న. అరమనేయల్లూ శోక నే, ఎల్లల్లూ శోకవే. తందెయూద దశరథ చక్రవర్తి నిధనవాద. అవన ఉత్తర క్రియాదినగళన్న నడెసబేకాగిత్తు. అణ్ణనాద రామను అదన్న మాడబేకల్లా! అవనెల్లి? ఆగ తిళియలిలు అవన కాంతియ క్రియార్థ కార్యగళ సంభ్రమ. భరతనిగే భరించలారదష్టు కోపవు బందు. కైకేయి అదన్న శమనగొడి కడలు. తందెయ ఉత్తర క్రియాదినగళన్న మాడి ముగిసిదమేలె ఇల్లిల్లి నింతార దంతే ఇక్కురన్న బలద మయూరదినగళల్లోడనే కాడిగే క్రోట. శ్రీరామునన్ను ఒప్పిసి, అవనన్ను ఇందల్లే కరేసేరువంతేందు రామునన్ను ప్రార్థిసికొండు భరత. దారియల్లి గుహనింద విషయ గొత్తాయితు. ఋంశ్రుంగాటదల్లి అవరన్ను కండ. అజ్జనల్ల అంతఃపుర సేరిద. ఇంతిరుత్త బేకేందూ, రాజ్య భారవన్ను వహిసికొళ్ళబేకేందూ. రాముము ఒప్పలిల్ల. అవను పితృవాక్యపాల్లమే, తండెగే కొట్ట మాతన్ను తాను నడసువుదాగియూ, హదినాల్కు వర్ష నళ వనవాసవన్ను ముగిసువుదు తన్న కర్తవ్యవేందూ, అదువరెగే భరత నే రాజ్యవాళబేకేందూ హేళిదను. భరతను అదక్కే ఒప్పదే శ్రీరామన క్రోడద పాదుకెగళన్ను అవనిగే కొట్టు, అదర ప్రతినిధియాగి రాజ్యభారమాడేందు ఒప్పిసి కళుహిదను. భరతను వినమ్రనాగి కలేబాగ నమస్కరిసి, పాదుకెగళన్ను కలేయువుదు అయోధ్యెగే హింతిరుగి, నడువుదన్ను ముగిసి శ్రీరామ నను అయోధ్యెగే మరళువ తనక, శ్రీరామన పాదుకెగళన్ను సింహాసనద మేలే ఇరిసి, తాను కోళల రామ సేవకనేంబంతే బరియుద్ధవాద నిస్వార్థ రాజ్యభారనడసిద, అదువరెగే న్యాయయుంతే జీవనవనడసిద, శ్రీరామనూ వివిక్రమనూ ఆదవను భరత!

6. சித்திரகூடத்திருப்பச்
சிறுகாக்கைகமுலை தீண்ட,
அத்திரமேகொண்டெறிய
அனைத்துலகுந்தீரிந்தோடி,
வித்தகனேயிராமாவோ
நின்னபயமென்றலைப்ப,
அத்திரமேயதன்கண்ணிணை
அறுத்ததுமோரடையாளம்.

Garani Srinivasan

ಚಕ್ಕಿರಕೂಟಚಕ್ಕಿರುಮ್ಬೆ ಶಿಲುಕಕ್ಕೈಲೆ ಮುಲ್ಲೈ ಕೀಣ್ಡ,
ಅಕ್ಕಿರಮೇ ಕೊಣ್ಡೆಲುಂಯು ಅನ್ಬೈಕ್ಕುಲಮ್ಮಾ ಕಿಳಿಸ್ಸೋಡ,
ವಿಕ್ಕಕನೇಯಿರಾಮಾ ಕ ನಿನ್ನಿಯಮೆನೋಟಿ ಲುಲ್ಲೈಬ್ಬೆ,
ಅಕ್ಕಿರಮೇಯದನೇಕಣ್ಣೈ ಅಲುಕ್ಕಿದು ಮೋರಡ್ಡೈಯಾಳ್ಳಮಾ.

ಚಕ್ಕಿರಕೂಟಕ್ಕು ಕಿತ್ತಿರಕೂಡಕ್ಕಿತ್ತು = ಚಕ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ, ಇರುವ್ವ ಇರುಪ್ಪ = ವಾಸಮೂಡುಕ್ಕಿರುವಾಗ, ಶಿಲು ಕಿಱು = ಅಲ್ಪವಾದ, ಕಾಕ್ಕೈ ಕಾಗಕಾಕ = ಕಾಕಯೊಂದು ಮುಲ್ಲೈ ಮೂಲಿ = ನ್ತನವನ್ನ, ಕೀಣ್ಡ ಕೊಂಡ = ಪ್ಪಿಡಿದು, (ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಿಡಿದು), ಅಕ್ಕಿರಮೇ ಅತ್ತಿರಮೆ = ಅತ್ರಿಯನ್ನೇ, ಕೊಣ್ಡು ಕಾಣ್ಡು = ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಎಲುಂಬಿಯ ನಾಳಿಯ = (ಕಾಕೆಯ ಮೇಲೆ) ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಳು, ಅನ್ಬೈಕ್ಕು ಅಂಗಕತ್ತು = ಎಲ್ಲಾ, ಉಲಕ್ಕುಮ್ ಉಲಕ್ಕುಮ್ = ಲೋಕನಳನ್ನೇ, ಕಿಮ್ಮ ತಿರಿನ್ತು = ಕಿರುಚಾಡಿ (ಅಲೆದಾಡಿ), ಓಡ ಓಡ = ಓಡಲು, ಬಳರ್, ವಿಕ್ಕಕನೇ ವಿತ್ತಕ ಕಾಣೋ = ವಿನ್ನೆಯಾ ಕಾಂಯೇ, ಇರಾಮಾ ಇರಾಮಾ = ರಾಮಾ, ಕ ಕ್ಕ = ಕ, ನಿನ್ನಿಣ್ = ನಿನ್ನ, ಅಬಯಮಾ ಅಬಯಮ್ = ಅಭಯ, ಎನ್ರು ಎಣ್ಱು = ಎಂದು, ಅಲ್ಱೈಬ್ಬೆ ಅಣ್ಣಿಪ್ಪ = ಕೂಗಿದಳು, ಅಕ್ಕಿರಮೇ ಅತ್ತಿರಮೆ = ಆ ಅತ್ರಿಯೇ, ಅದನ್ ಅತ್ತಾನ್ = ಅದರ, ಕಣ್ಣೈ ಕಣ್ಣೋ = ಕಣ್ಣನ್ನ, ಅಲುಕ್ಕದು ಅಱುತ್ತತ್ತು = ಕಿರಿದು ಪಾಕದ್ದು, ಒರ್ ಕ್ಕಿರ್ = ಒಂದು, ಉಡ್ಡೈಯಾಳ್ಳಮೂ ಅಣಿಟ ಬಾಗಲಾಂ = ಹುರುಳು.

(ನೀವು) ಚಕ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ವಾಸಮೂಡುಕ್ಕಿರುವಾಗ, ಅಲ್ಪವಾದ ಕಾಕಯೊಂದು ನಿನ್ನ ನ್ತನವನ್ನು ಪ್ಪಿಡಿದು ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಿಡಿದಿದು, ಅತ್ರಿಯನ್ನೇ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಕಾಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಳು, ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಲೋಕನಳನ್ನೂ ಅಲೆದಾಡಿ ಓಡಾಡಿದ ಬಳಿಕ "ವಿನ್ನೆಯಾ ಕಾಂಯೇ, ಈ ಕ ರಾಮಾ, ನಿನ್ನ ಅಭಯ!" ಎಂದು ಕರೆಯುವಿದಲು, ಆ ಅತ್ರಿಯೇ ಅದರ ಕಣ್ಣನ್ನ ಕಿರಿದು ಪಾಕದ್ದು ಒಂದು ಹುರುಳು.

(6)

ಇಲ್ಲಿ ಕಾಕಾಸುರನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹುರುಳಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಸೀತೆಯರು ಚಿತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ವಾಸಮೂಡುಕ್ಕಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಒಂದು ದಿನ ರಾಮನು ಸೀತೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ತಲೆಯಿಟ್ಟು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆಗ, ಕಾಕಾಸುರನು, ಪ್ರಚೋದಿತನಾಗಿ, ಸೀತೆಯ ನ್ತನವನ್ನು ಕನ್ನ ಕೊಕ್ಕಿನಿಂದ ಕುಕ್ಕಿ ಗಾಯಗೊಳಿಸಿದನು. ಅದರಿಂದ ಹರಿದ ಬಂದ ನೆತ್ತರು ರಾಮನನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಿತು. ಒಡನೆಯೇ, ಪಕ್ಕಿರದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ದರ್ಭೆಯೊಂದನ್ನು ಕೈದೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದನ್ನೆ ಅಸ್ತ್ರಮಂತ್ರಿಸಿ, ಅಸ್ತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀರಾಮನು ಅದನ್ನು ಕಾಕಾಸುರನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನು. ಆ ಅಸ್ತ್ರವು ಕಾಕಾಸುರನನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲೋಕನಳನ್ನೂ ಹುಡುಕಿತು. ಅಲದು ಅಲೆದು, ಓಡಿ ಓಡಿ ಬಸವಳಿದ ಕಾಕಾಸುರನು ನಕ್ಷತ್ರಂಕರವಿಲ್ಲ ನೆ, ರಾಮನಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದು "ವಿನ್ನೆಯಾ ಕಾಂಯೇ, ಈ ರಾಮಾ, ನಿನಗೆ ಶರಣಾಗಿದ್ದೇನೆ, ರಕ್ಷಿಸು" ಎಂದು ಬೇಡಿಕೊಂಡನು. ರಾಮನು ಅವನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಆ ಅಸ್ತ್ರವು ಕಾಕಾಸುರನ ಕಣ್ಣನ್ನು ಕಳೆಯಿತು. ಇದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಟ್ಟಾದ ವಿಚಾರ.

ರಾಮಬಾಣ ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದಲಾದ ಬಾಣ

అదర లష్మీవన్న కట్టిదే శింగిదే బిడుతిరదే. ఈ నిందభారదల్లి రానుబాళా శత్రువిన కిర్ణన్న మూర్ఛెళళియుకు. ఇదక్కే కారణా, అవన అనన్య శరణాగతి మత్తు శ్రీరామన శరణాగతవత్సలనెంబ బిరుదుగళే.

శాకాసుర నెంబవను రావణాసురన బళగవెందు హేళుత్తారే. ఆనే దేవేంద్రన మనసాద జయంతనను సీతాదేవియు నోడబారదే మూరుహోగి కాకియరూపవన్ను ధరిసి బాళే మాడిదళెందూ హేళే.

7. మిన్ మిణైత్తనుణ్ణిడైయాయ్
మెయ్యడియేన్ విణ్ణణప్పమ్,
పొన్ నైత్తమానెన్రు
పుకుందినిదు విహాయాడ,
నిన్నన్ పిన్వళి నిన్రు
శిలపిడిత్తదుం పిరానేగ,
పిన్నేయంగిలక్కుమణన్
పిరిందదు మోరడైయానం.

మిన్ మిణ్ = మింబళ్ళి, ఒళ్ళ ఇత్తళ = హోలువ, నుణ్ నుణ్ = సూక్ష్మ వాద, ఇడైయాయ్ డిణ్ డైయాయ్ = నడువన్నళ్ళవళే, మెయ్ మెయ్ = సత్యవాద, అడియేన్ అడియేన్ = వాదసేవక, విణ్ణప్పమ్ = విణ్ణాపవన్ను బిన్నహ. పొన్ పొన్ = హొన్నినే, ఒళ్ళ ఇత్తళ = శుభవాద, మాన్ మాన్ = జింకే, ఒన్రు ఒన్రు = ఒందు, పుకుందు పుకుందు = ప్రవేశిసి, ఇనిదు డిణిదు = సుందరవాగి, విళైయాడ విహాయాడ = ఆటవాడలు, నిన్ నిన్ = నిన్న, ఆనబిన్ అన్ పిన్ = ఆకేయ, వళి = మార్గదల్లి, నిన్రు నిన్రు = నింతు, శిలై శిల = బిల్లన్ను, పిడిత్తు పిడిత్తు = పిడిదు, ఎమ్మపిరాన్ ఎమ్ పిరాన్ = నమ్మ స్వామియు, పిన్నే పిన్నే = హిందెయే, అంగు అల్లి = అల్లి, ఇలక్కుమణనుమా డిలక్కుమణా ణుమ్ = లక్ష్మణనూ, పిరిందదుమా పిరిందదుమ్ = (నిమ్మింద) అగలిద్దూ, ఒర్ ఒర్ = ఒందు, అడైయాళవా అడైయాళమ్ = గురుతు.

మించన్న హోలువ సూక్ష్మవాద నడువన్నళ్ళవళే, నిజవాద వాదనే వకన బిన్నహ. హొన్నిన నమనాద జింకెయొందు (ఆశ్రమదల్లి) ప్రవేశిసి సుందరవాద ఆటవాడలు, నిన్న ఆకేయ మార్గదల్లి నింతు, బిల్లన్ను పిడిదు నమ్మ స్వామియు హోగలు, హిందెయే అల్లి లక్ష్మణనూ (నిమ్మింద) అగలిద్దు హిందు గురుతు.

సీతారాములక్ష్మణుల వనవాస కాలంలో మాయామృగం ప్రవేశం ఉండు ప్రక్షిప్తమే. అవరు చిత్రకూటంలో వాసం చాలించాక, భరతుడు వచ్చి రాముణ్ణి రాజ్యానికి రమ్మన్నా వినకపోవడం. అనంతరం, అవరు దండకారణ్యంలో ప్రవేశించడం. వారు పంచవటిలో ఒంటరి ఆశ్రమం ఏర్పరచుకొని ఉన్నారు, ఒకనాడు, శూర్పణఖ రాక్షసి వచ్చి రాముని చూచి మోహించడం. ఆమె తన నిజరూపంలో వచ్చి రామునితో ప్రేమ యాచించడం. రాముడు ఆమెకు తన భార్యను చూపించి, ఆమె ఆలోచనను మానుకోమనడం. ఆమె అతనిని వదలక, లక్ష్మణుని వద్దకు వెళ్ళడం. లక్ష్మణుడు ఆమెను పరిహసించి, ఆమె ముక్కు చెవులు కోసివేయడం. ఆమె ఏడ్చుకుంటూ అన్న వద్దకు వెళ్ళడం. ఆమె ఆక్రందనలు విని, ఖరదూషణులు పదునాలుగు వేలమంది రాక్షసులతో వచ్చి రామలక్ష్మణులపై దాడి చేయడం. రామలక్ష్మణులు వారిని సంహరించడం. ఈ వార్త విని రావణుడు మారీచుని సహాయంతో సీతాపహరణం చేయడం. ఈ కథ అంతా ఈ పద్యాలలో ఉంది.

8. మైత్తడక్కు మామలర్ క్కుళలాయ్
వైదేవి విణ్ణప్పం,
ఒత్తపుగళ్ వానరక్కోన్
ఉడనిరుందు నినైత్తేడ,
అత్తకుశోడయోత్తియర్ కోన్
అడైయాళ మిణైమొళిందానా,
ఇత్తణైకయాలడైయాళం
ఎదువణ్ణకమోదిరమే.

మైత్తడ మామలర్ క్కుళలాయ్ వైదేవీ విణ్ణప్పమో,
ఒత్తపుగళ్ వానరక్కోనో ఉడనిరుందు నినైత్తేడ,
అత్తకుశోడయోత్తియర్ కోనో అడైయాళమిణైమొళిందానో,
ఇత్తణైయాలడైయాళమ ఎదువణ్ణకమోదిరమే.

మైణమ = కొడిసేయన్న, కళుత్తుకు = కళ్ళంకి (గరిగోలువ), మామ = బడ
ళలుళ్ళ లుళ్ళ్ష్ణ్ష్వాద, మలర్ మలర్ = పూవులన్న ముడిద, కుళలాళ్ కుళ్ళ
లాగ్ = కలిసూదలుళ్ళవళే, వైదేవీ వైదేహి = వైదేహి, విణ్ణ
ప్పమ విణ్ణాప్పం = విన్నప. ఒత్త ఒత్తత = ఒప్పువంథ, వీడళ్
పుగళ్ = కీర్తియుళ్ళ, వానరక్కోన్ = వానర్ = వాణరక్కోన్ = వానరర
రాజరాద సుగ్రీవనుమ, ఉడన్ ఉడన్ = (శ్రీరామర) ఒడనే, ఇరు
న్దు ఇరుత్తు = ఇద్దుకొండు, నినైత్తు = నిన్నన్న, పేడ కేడ = పూడు

కువంకే, అత్తకు అత్తకు = అంధకే, శీర్ కోర్ = బంగారమే, బువ్వవ, అయోధ్య
త్తియర్ కోనా అయోధ్యాధిపతి కోసల్ = అయోధ్యయు త్రిజగా అరస
నాద శ్రీరామను, ఇవ్వై ఇణవ = (మీలో నాను నిరుపిసిద) ఇవేల్లా, అడ్డై
యూళ్ళమూ అడై యాళం = దీన్నురుకుళ్ళన్న, మోలుత్తాన్ మొళి
న్తాణ్ = దీళిదను. ఇకడ్డైయూల్ ఇతణకయాల్ = ఈ ఓలియల్లిదే
(ఇజుచ్చు), అడ్డైయూళ్ళమూ అడై యాళం = ఈ దీన్నురుళ్ళన్న, ము
[redacted] = అవనా అవుణ్ = అవన [redacted], కై మోదిరమూ ణాకమోతిరా
ం = కైలుంగురవన్నూ, కొదు ణాత్తు = కొట్టద్దు.

కాకిగే గండభేరుండవ, బడళ లుక్తమవాద భూదళన్న వుడద,
కలేగుదలనవళ్ళే, మైదోండ, బిన్నడ. బువ్వవంథ శీలిగియుళ్ళ వానరర
రాజనాద సుగ్రీవను శ్రీరామనొడనిద్దు నిన్నన్న భుజుక్కువంతే అంథదే
బంబళి బువ్వవ అయోధ్యయవర అధిపనాద శ్రీరామను ఇవేల్లా దీన్నురు
కుళ్ళన్న దోళిదను. ఈ ఓలియల్లే ఈ దీన్నురుకాద అవన కైలుంగుర (8)
వన్నూ కొట్టద్దు.

మాయా మృగదింద వంచిసల్పట్ట, సీతెయన్న కళ్దొయ్దుకొండ భూరా
వసు లక్ష్మణనొడనే అవళన్న భుజుకికొండు భూరట కిష్కింధేగే బందను.
అల్లి సుగ్రీవ మహారాజన తిళ్ళువాయితు. ఇబ్బరూ వీరాధివీర శూరరు
గళల్లి పరమమానరాద భావగళల్లందు, అన్నదాష్టియాగి ఇబ్బర నమ్మనోలే
గొండితు. వాలియ పండారవాగి రాజ్యభ్రష్టనాగిద్ద సుగ్రీవనిగే మత్తే
కిష్కింధెయ రాజ్యవన్న కట్టలాయితు. అనంతర, బహుదంబ్యయల్లి వానరర్న్న
నాల్కు దిక్కుగళల్లూ కళుహిసికొడలాయితు. సీతాదేవియన్న భుజుకబేకెంబ
ఆదేశ నీడలాయితు. అవరల్లి ఆంజనేయనూ ఒబ్బ. "ఇవనిందలే
నమ్మ కేలస కైగూడువుదు" ఎందు అభిమానదింద హోళిద సుగ్రీవన
మాతిన మేలే శ్రీరామను ళీ. అవన జీవనదల్లి నడెదిద్ద శేలవు
ఘటనెగళన్న హేళ్దురుకాగి అవనిగే కెళియువడిసిదను. అవ్వుగళన్నెల్లా
ఆంజనేయను హేళిద్దల్లదే, శ్రీరామన కైలుంగురవన్నూ సీతాదేవిగే
కొట్ట, ఆకెయు నిందోడవన్న నివృత్తి మాడిదను.
(ಅಂಜುವುತೆರುಸುನೆನೆಂಬ)

9. తిక్కుతనిఱెపుకళానాణ్
తేవెళ్విచ్చెన్ఱనాళ్,
మిక్కపెరుంచపెనడువే
విల్లిఱుత్తాన్ మోదిరంగొండు,
ఒక్కుమాలయడియాళం
అణుమానైన్ఱుచ్చిమేల్,
వైత్తుక్కొండుకన్తనాలాల్
మలర్క్కుళలాళ్ సీతైయుమే.

కిక్కునిలోపై పుడలూళ్లనో కీలవేళివ్వ ఒచ్చేనాలి నాళ్లో,
మిక్కపేరుంజబ్బైనడుచేవిల్లులుత్తేనో మోదిరబ్బాణ్ణు,
ఒక్కుమూలడ్డేయూళ్లమా అనుమానోనోలుంబ్బి మేల్,
వైక్కుక్కొణ్డుడన్దనళాల్ మలర్క్కులిలాళ్లూ శీలవ్వేయుమేలా.

కిక్కు త్రిక్కుక్కు = దిక్కుగళల్లి, నిలోపై న్రిణ్ణి = కుంబిద, పుడలూళ్ = భూకాంత, కీలకిరీయన్నుళ్ళ, ఆళ్లన్ ఆణ్ణాణ్ = (జనక)మహారాజన, తీక్రో = అగ్నియమూ లక్ మూడువ, వేలట్టి వెళ్ళ్ = యజ్ఞదల్లి, శోణి రకాణ్ణు = రోహిత, నాళ్లూ న్రాగల్ = కాలదల్లి, మిక్క మిక్కక = అపరిమితవాద, పేరు బిరు = బల్ల దొడ్డ, శబ్దై కూబ = ధనుస్సు, నడువే న్రుడువె = నడువే, విల్ విసు = శివధనుస్సన్ను, ఇలుత్తాన్ తిరుత్తిరాణ్ = మురిదవన, మోదిరమూ డెమా క్రిరం = లుంగుర్వన్ను, కణ్ణు కణ్ణుడు = నోడిద కూడలే, మలర్ మలర్ = ముది కళ్ళూగళింద కూడిద, కొలులాళ్లూ కుళ్ళిలాగల్ = కలేగూదలుళ్ళవళాద, శీలవ్వే యుమా కోణాత్తియుం = సీతేయూ కూడ, అనుమానో ఆణు మాగణ్ = దనుమనే, అబ్బేయూళ్లమా అణ్ణడియాగణం = (నీనుకొట్ట) గురుతుగళు, ఒక్కుమూ ఒక్కుం = ఒప్పలెక్కవు, ఎనోణు గాణ్ణు = ఎందు డోళ్ళుత్తే, లుళ్ళి మేల్ ఒత్తి డెమల్ = నేత్తియ మేలే, మైత్తు కొణ్డు ణివత్తిరుకా ణ్ణుడు = (ఆ లుంగుర్వన్ను) ఇట్టుకొండు, లుడనోదనళ్లూ ఒకున్రినాల్ = రుషిసిదళ్లు.

ఎల్లా దిక్కుగళల్లియూ కుంబిద కీలకిరీయన్నుళ్ళ జనక మహారాజన అగ్నియు మూలక నడెయువ యజ్ఞదల్లి (విశ్వామిత్ర మహర్షియొడనే) రోహిత కాలదల్లి అపరిమితవాద బర్బరవాద ధనుస్సన్ను నడువే శివధనుస్సన్ను మురిద వన లుంగుర్వన్ను నోడిదకూడలే మునిద రూపళింద కూడిద కలేగూద లుళ్ళవళాద సీతేయూ కూడ 'ధనుమూర్ఖ, నీను కొట్ట గురుతుగళు ఒప్పి నేత్తియ మేలే ఇట్టుకొం కెక్కవు" ఎందు డోళ్ళుత్తే, ఆ లుంగుర్వన్ను కెన్న (9)
డు రుషిసిదళ్లు.

'రాజర్షి' ఎంకలూ 'శమదయోగి' ఎంతలూ దశదిక్కుగళల్లియూ కుం బిద కీలకిరీయువను జనక మహారాజ. అవను నడెస్తిద్ద దొడ్డ యజ్ఞకెళ్ళే ఎల్లకడెయళింద బహుషిగళు రోహిస్తిద్దరు. విశ్వామిత్ర మహర్షిగూ ఈ విషయ తిళిదిత్తు. ఆతనింద, కెన్నల్లి ధనుర్విద్యెయన్ను కలియుత్తిద్ద రామ లక్ష్మణరన్ను మిథిలానగరక్కే మహర్షి శ్రీ కరెస్కొడనే శరీరోయిదను. జనక మహారాజన బళి ఇద్ద శివధనుస్సన్ను అవరింద కోలింబరోశోదు కొండిద్ద. జనకను అదన్ను రామలక్ష్మణరింద కోలిసిదాగ, రామను శుకొండలనింద ఆదన్ను ఎత్తి నోడబల్లనే? ఎందు కేళిద. ఇంతే జనక మహారాజన అను మతి పడెదు, ఆ శివధనుస్సన్ను బల్ల దరాగవాగి కైయింద ఎత్తికొండు, అదక్కే హదినయిదు రోమ, అదన్ను ఎరడు కుండాగి మురిదు డాకిదను. జనక మహారాజనింద వీరమానందవాయితు. ఆ క్షణదిందలే వీర్యశుల్క వాద సీతే రామనింద రోపిదవళాదళు. అనంతర అవరిబ్బర వివాహవాయితు.

మధుసూదన కాలదల్లి తొట్ట రామచంద్ర లుంబర్వన్న కండ కూడలే, వీర కేసరి తన్న మధుసూదన కాలదింద నడెద విల్ల విద్యామునగళూ మనస్సిన ల్లి మూడి బందవు. ఆ లుంబర్వన్న అత్యంత గౌరవదింద లూ, ఆదరదిం దలూ, ప్రేమభక్తిగళింద లూ తన్న కలోంయి మోఆట్ట శ్రీ రామచంద్రనిగె నందిసిద ళు. ఆగలే, హనుమను శ్రీ రామ గురుకులగళల్లి విద్యా నిపుణరాదరు అవళిగే సిద్ధరాదరు.

10. వారారుం మురి మడవాళ్
వైదెవితెనాక్కణ్డు,
శూరారుం తిరలణుమన్
తైరిన్దుదైత్తవడియాళం,
పారారుం పుగళ్ప్పుణైప్
పట్టర్ పిరాన్ పాడల్వల్లార్,
ఏరారుం వైకున్దత్తు
ఇమైయవరోడిరుప్పారే.

వార్వార్ = కుప్పిసిదవరూ, ఆరుమా ఆగుం = యోధియూ ముచ్చిరువ, ముళ్ళె మురి = స్తనగళుళ్ళ, మడవాళ్ మడవార్గా = హెంణనాద, వైదేవి తన్నే వైదెవితెనాక్కా = సీతాదేవియన్న, కణ్డు కణ్డు = నోడిదవ నాద, శీర్ శూర్ = శూరరు, ~~ఆరుమా ఆగుం~~ = కుంబిరువ, తిరుల్ తిరళుం = శక్తి, ఆరుమా ఆగుం = కుంబిరువ, అనుమన్ అణుమన్ = హనుమంత ను, కేసిన్ద తైరిన్దు = కేళిదుకొండు, ఉళ్ళత్తై ఉదారత్తై = విచక్షిద అడ్డెయాళమా అడవి యాళం = హొన్నరుకుసగళన్న, పార్పార్ = భూమియల్లి, ఆరుమా ఆగుం = దంతడిరువ, విడలూ పుగళ్ = శూరరియుళ్ళ, విడువై పుదువై = శ్రీవిల్లి పుత్తూరిన, పట్టర్ పిరాన్ పట్టర్ పిరాన్ = పంరియ భట్టన (శ్రీవిష్ణుచిత్తన), పాడల్ పాడల్ = హాడుగళన్న, వల్లార్ వల్లార్ = కేళిదవరు బల్లవరు, ఏర్ ఏర్ = అభివృద్ధియూ నిష్ణాతనూ, ఆదమే ఆగుం = కుంబిరువ, వైకుందత్తు వైకుంఠదల్లి, ఇమైయవరోడు ఇమైయవరోడు = అమరరొడనే, ఇరుప్పారే ఇరుప్పారే = ఇరువవరే ఆనుత్తారే.

కుప్పిసిదంద యోధియూ ముచ్చిరువ స్తనగళుళ్ళ హెంణనాద పంయన్ను నోడిదవనాద, శూరరి మత్తు శక్తి కుంబిరువవనాద, హనుమంత ను కేళిదుకొండు విచక్షిద హొన్నరుకుసగళన్ను భూమియల్లెల్లా దంతడిరువ శూరరియుళ్ళ శ్రీవిల్లి పుత్తూరిన పంరియ భట్టన హాడుగళన్ను బల్లవరు అభివృద్ధియూ నిష్ణాతనూ యోధాగిరువ వైకుంఠదల్లి అమరరొడనే ఇరువవరే ఆనుత్తారే.

"ಕುಬ್ಜನಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿತಳಾಗಿ ಮುಚ್ಚಿರುವ ಸ್ತ್ರೀನವಳುಳ್ಳ ಡೊಂಕು" — ಎಂಬುವರಲ್ಲಿ ಸೀತಾದೇವಿಯ ಗುಣಾವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ವಿಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸೀತಾದೇವಿ ಪದ್ಮಸಂಜಾತಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿಸಿದವಳು. ರಾಜಪುತ್ರಿಯೂ ಕರ್ಮಯೋಗಿನಿಯೂ ಆದವಳು. ನಾಳು ಕಂಡಿ. ಪಿಡನೆ, ಕಾಂತಿ, ಷಮೋಮಣಿಗಳಿಂದ ಆಕರವಾದ ಭೂಮಿಕಾಯಿಯ ಮಹಿಳಾ. ಪವಿತ್ರತಾ ಶಿರೋಮಣಿಗಳ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿ. ಮೂಲವಳಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ದೇವತೆಯೇ ಈಕೆ.

"ಕೀರ್ತಿ ಮಕ್ತು ಶಕ್ತಿ ಕುಂಬಿರುವ ಹನುಮಂತ" — ಆಂಜನೇಯನ ಕೀರ್ತಿದಾನ್ನು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಅಳತೆಯಿಲಸಾಧ್ಯ. ಅವನ್ನು ಮಾಯಾಪುರುಷ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಯೇ ಸೀತಾನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದನನ್ನ ಹನುಮಂದು ಸುಂದರ ಪ್ರೋಢ- ಅದಂಕಿದ್ದ ಹನುಮ' ನಾದ. ಹಿರಿಯ ಜೀವಿ' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಪಡೆದ. ಸೂರ್ಯನಿಂದಲೇ ನವಿಲಿಪಿದ್ಯಾ ಪಾರಂಗತನಾದ. ರಾಮದೂತನಾದ. ಶಮುದ್ರಲಂಘನ ಮಾಡಿದ. ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ಶುಭ ಹಿಂದೇಶವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದ. ಲಂಕೆಯನ್ನು ದಹಿಸಿ, ರಾವಣನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವಾನರನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತೋರಿಸಿದ್ದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ. ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಸೀತಾ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಆತನಿಂದ ಕಂದಿದ್ದ ಚೂಡಾಮಣಿಯನ್ನು ತಲುಪಿಸಿದ. ಹಂಜೀವನ ವರ್ಣನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತೋರಿಸಿದ ಕಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿದ. ರಾವಣನೇ ಅವನ ಪ್ರಾಣ. ರಾಮನ ಶೋಕವೇಯೇ ನಿವಾರಿಸಿದ್ದಕ್ಕು. ರಾಮ ನಾಮವೇ ಆಧಾರ. ಹೀಗೆ ಭಕ್ತೋತ್ತಮ ಧೀರ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ, ಸಿನವದ್ಯ ಶಿರೋಮಣಿ - ಆಂಜನೇಯ.

"ತಿಳಿದು ಶೋಧಿಸಿ ವಿವರಿಸಿದ ಹೊನ್ನುರುಹುನಳ್ಳಾ" — ಶ್ರೀರಾಮನೇ ಸ್ವತಃ ಆಂಜನೇಯನಿಗೆ ಕನ್ನಮಕ್ಕು ಸೀತೆಯು ಜೀವನದ ಕೆಲವೃಹೆನ್ನುರುಹುನಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ. ಹಾಗೆ ತಿಳಿದ ಅಪೂರ್ವಳನ್ನು ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ಆಂಜನೇಯ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಅಪೂರ್ವಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಸೀತಾದೇವಿಗೆ ಸಂದೇಹ ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗಿ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿ ರಾಮದೂತನೆಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.

"ವಿಕ್ಟರ್ ಪೆರಾನೋ" — ಫ್ರೆಂಚ್ ರಾಜನ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೊಟ್ಟ ಬಿರುದು. ಆ ರಾಜನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ್ದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಗ್ನೆಯು ಮಾಡಿ, ವಿದ್ಯಾಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸೆದ್ದ ವಿಷ್ಣು ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜನು ಬಹಳ ಆದರದಿಂದ 'ವಿಕ್ಟರ್ ಪೆರಾನೋ' ಎಂದು ಕರೆದನು. ಅವರೇ ಪೆರಿಯಾಳ್ವಾರರು.

ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವ ಅಮರರು ಸೇನೆಗಳು. ಈ ಶಿರುಮೊಲಿಯು ಮಾತುರಗಳನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಅಂಕಿತಗೊಳಿಸಿರು, ಅವರ ಕಾಲಾನಂತರ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸೇನೆಗಳೊಡನೆ ಕಲೆತು ಅಮರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದೇ ಈ ಶಿರುಮೊಲಿಯ ಫಲಶ್ರುತಿ.

ಅಡಿಯುನಡಿ: ಅಡಿವರವು — ನೆಲಂ ತಿನ್ರಿ, ಅಲ ಅಲಿಲಿ, ಕಲಂಗುಯಕಲಕ್ಕಿಯ, ವಾರಣೆ ವಾರಣಿ, ಮೂನ ಮಾನ್, ಚಿತ್ತಿರಕಿತ್ತಿರ, ವಿನ್ನುತ್ರ ಮಗಳ್ಳಿಲ್ಲ, ಮುಕ್ಕಣ್ಣಮಿತ್ತಕ್ಕು, ಕಿಳ್ಳ ತಿಕ್ಕುಗ, ವಾರಾರುಮಾ ವಾರಾರುಮ, (ಕದರ್ಕತಿರ್).

Gurani Srinivasan